

1074

21935/3

5200
18
48

S
20/6/66
798

Sig. Martine Silberie 1781

Digitized by the Internet Archive
in 2018 with funding from
Wellcome Library

<https://archive.org/details/b3045279x>

T A B U L Æ A N A T O M I C Æ

CLARISSIMI VIRI
BARTHOLOMÆI EUSTACHII

Quas è tenebris tandem vindicatas

E T

Sanctissimi Domini
CLEMENTIS XI.

P O N T. M A X.

Munificentia dono acceptas

*Præfatione, Notisque illustravit, ac ipso suæ Bibliothecæ
dedicationis die publici juris fecit*

J O, M A R I A L A N C I S I U S

Intimus Cubicularius, & Archiater Pontificius.

Eques Petrus Leo Ghezzius Inu et delin.

R O M Æ M D C C X I V.

Ex Officina Typographica FRANCISCI GONZAGÆ in Via lata.

P R Æ S I D U M P E R M I S S U.

17674

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

Beatissimo Patri
CLEMENTI XI.
 PONT. OPT. MAX.

JO. MARIA LANCISIUS PERENNEM INCOLUMITATEM.

Ibliotheecam hodie, BEATISSIME
 PATER, in publicum dedicaturo nihil mihi gra-
 tius, feliciusque obtingere poterat, quàm ut illa,
 a ij dum

dum primùm studiosorum commodis patet, simul etiam augustissima TUÆ APOSTOLICÆ MAJESTATIS præsentia, atque splendore illustraretur. Nam, cum ipse ego à puerilibus annis honestissimæ cogitationi comparandorum librorum immorarer, & firmiori ætate, ac fortuna pulchritudinem, atque utilitatem operæ, quæ annuos sumptus exhauriret ad fovenda studia ingenuorum, mente complecterer; hujus tamen liberalitatis amor tunc vires æris mei longè supergrederetur, Tu, PONTIFEX MAXIME, singulari humanitate, & proluxa munificentia augere me, ac juvare dignatus es. Æquissimum idcirco fuit, ut literarias opes, quas, Te favente, collegeram, adventus quoque Tui Auctoritate, atque Auspiciis literarum cupidis aperires. Hinc posteri planè intelligent, quidquid librorum, & codicum, quidquid apparatus, & instrumentorum ad mathematicas præcipuè phycas, atque anatomicas disciplinas perdiscendas hoc loco, studiis alioquin Medicis aptissimo, per me congestum cernitur, ad SANCTITATIS TUÆ gloriam potissimùm pertinere. Sed quoniam vicissim jura omnia postulare videntur, ut Bibliotheca nostra, æternis à Te beneficiis cumulata, hoc ipso die perenne aliquod posteritati consignet grati animi monumentum; sanè nihil habet, quod Tibi PRINCIPI SUO jucundius esse possit,

fit, aut justius debeatur, quàm, ut quæ benignif-
 fimè à Te collata, ac tua omnino sunt, cum exi-
 gua solum accessione laboris mei TUÆ BEATITUDINI
 sine cunctatione restituat; Anatomicas scilicet Eu-
 stachii Tabulas, quas diuturnis centum, & quin-
 quaginta annorum tenebris obsitas, & latentes Lite-
 raria quidem Respublica graviter doluit; Tu verò,
 SANCTISSIME PATER, eximia ingenii tui perspicaci-
 tate, animique magnitudine in lucem vindicasti,
 atque huic nostræ Bibliothecæ liberaliter concessi-
 sti. Cæterùm qua id ratione SANCTITAS TUA susce-
 perit, atque perfecit, nos Lectorem opportunè
 admonebimus. Illud utique, quippe ad singularem
 commendationem hujus inventi conducens, nemi-
 nem latere debet, quod, cum Episcopum Sancti
 Severini (quæ Patria Eustachii fuit) TUA SANCTI-
 TATE mandante, rogassem, ut in ea Civitate dili-
 genter inquireret, nùm aliqua illius M.SS. ad Ta-
 bulas explicandas summoperè necessaria apud hæ-
 redes superessent; respondit, non modò nullum
 autographum, sed ne quidem ullum ex hæredibus
 illic inveniri; subjecitque, Clarissimum Marcel-
 lum Malpighium jampridem ex eruditioribus Ci-
 vibus illius loci per epistolas percunctatum, an ex
 miserando naufragio operum illustri hujus Scri-
 ptoris, Tabulæ saltem Anatomicæ servatæ fuissent;
 sed

sed nihil certi ea de re comperire potuisse. Tanti nimirum ducebat Anatomicorum ille nostræ ætatis princeps, ut opus, quod in manus hominum, Pontificia Tua largiente benignitate, nunc exhibemus, in publicum emolumentum asfereretur. Tuum itaque erit, SANCTISSIME PATER, humaniter excipere primos agelli mei, vel potius Tui fructus, quos tanquam messis suæ primitias SACERDOTI MAXIMO debitas offert Bibliotheca, uberiores certè datura, præsertim si novis à SANCTITATE TUA, quod sperare jubes, beneficiorum rivulis ad sempiternum bonarum artium incrementum fuerit irrigata.

H U M A N I S S I M E
L E C T O R.

Mnigenam Eustachii eruditionem commendare hic supersedeo, sufficere ratus in memoriam Tibi revocare, illum ipsum Medicinam apud Urbini Ducem, ac postmodum apud Romanos Proceres, praesertim verò Amplissimos Cardinales Divum Carolum Borromæum, & Julium Feltrium de Ruvere ad senectutem usque, summâ cum nominis celebritate fecisse; magno item cum famæ splendore in Romano Lyceo Anatomen, dum Protomedicatus munere fungebatur, docuisse; scriptis denique luculentissimis suam, & futuram Medicorum aetatem, necnon Italiam omnem illustrasse. Quod autem ad eximiam variarum linguarum peritiam attinet, cum græci sermonis doctissimum satis prædicent latina interpretatio, & annotationes ad Erotianum, ab ipso jam editæ; de Arabica lingua eidem non cognita solum, sed maximè familiari, certè contenti erimus locupletissimo testimonio Celeberrimi Amati Lusitani illi equalis, qui, cum Avicennæ opera, ut de arabico in latinum fidelius transferrentur, optaret, unum per universam Italiam Eustachium ad eam rem præ cæteris idoneum se nosse, confessus est. Dabit tamen Deus, inquit Amatus, ^a aliquem, qui nobis integrum Avicennam restituat, latiniolem faciat, ac politum emittat. At, ut verum fateamur, hoc hodie Germanis, utpote Viris Doctissimis, & linguarum peritissimis, debetur: si cui tamen Italorum opus hoc committi deberet, id meritò committi posset hodie Bartholomæo Eustachio, Illustrissimi Urbinatis Ducis Medico ingeniosissimo, ac doctissimo, & multarum linguarum peritissimo.

a Cent. 1. Curat. med. curat. 1. in Schol. pag. m. 3.

Deinde verò quæcunque ad egregii hujus Viri Anatomicas Tabulas, Auctoritate SANCTISSIMI PATRIS inventas, pertinerent, earumque dignitatem, utilitatemque commendarent, superiore anno ad Doctissimum Anatomicum Taurinensem Joannem Fantonum perscripseram. Ea autem nosse cum tua plurimi intersit, ne actum agere videamur, illas ipsas datas ad Fantonum literas hic subjicere opera pretium ducimus.

CLARISSIMO, ERUDITISSIMOQUE VIRO
D. JOANNI FANTONO

Med., atque Anatom. Profefs. Celeberrimo.

JO. MARIA LANCIUS S.P.D.

* Sunt verò septem, & quadraginta, quia trigesima duas continet, cum utraque facie incisa fuerit.
 a *Edit. Venet. anno 1564.*
 b *Edit. parit. Venet. 1566.*

SEx, & quadraginta * Tabulæ æreæ, quas Celeberrimus Bartholomæus Eustachius, per multos annos diligentissimè in re Anatomica versatus, incidi curaverat, & in epistola præfixa tum suis Opusculis, ^a tum Annotationibus ^b ad Collectionem vocum Hippocratis ab Erotiano institutam, vivens adhuc orbi literario pollicitus fuerat, adverso fato sesquiseculum delituerant; hanc indignè ferentibus jacturam doctis Viris, atque illas, sicubi fortè inveniri possent, assidua sollicitudine quærentibus; eò quòd studiis, ac vigiliis tanti Scriptoris, ac tantopere in explorandis naturæ operibus commendati, plurimum utilitatis rebus Anatomicis allatum iri confiderent. Quamobrem doctissimus, mihiq; amicitia, cum viveret, conjunctissimus Dominicus Guglielmus, sæpè à me per literas flagitavit, ut ad eas conquiendas omnem diligentiam adhiberem. Id autem cum diù nobis Romæ frustra cessisset; tandem divino quodam consilio, & aspirante **SANCTISSIMI PATRIS CLEMENTIS XI.** excelso animo, ac benignitate, præter spem in manus nostras superiore anno pervenerunt. Ego verò, qui Medicæ facultati juvandæ labores omnis ætatis qualescunque dicavi, publicæ illas studiosorum eruditioni invidere minimè debeo. Itaque, cum **SANCTISSIMUS PONTIFEX** inter alia plurima generosa, atque egregia Apostolicæ suæ Beneficentiæ argumenta, nunquam interitura, æreas has Tabulas dono dederit Bibliothecæ, quam in maximo Nosocomio S. Spiritus communi omnium, ac Medicorum præsertim usui, atque institutioni destinavimus, ad Te, Præstantissime Fantone, eo præsertim consilio singularum impressa exemplaria mittenda constituimus, ut Bibliothecam Anatomicam, quam secundis curis adauget Clarissimus Mangetus, Tibi amicissimus, mihiq; in primis observandus, nova etiam horum monumentorum accessione, si è re anatomica futurum censuerit, valeat locupletare. Quid? quòd omnia simul, quæ modò apud nos potissimum desiderantur, atque expetuntur, Eustachii opera,

tam

tàm amplo, præclaroque cum auctario istic, aut alibi, si col-
libuerit, recudi possent.

Quibus autem indiciis latentem hunc thesaurum depre-
henderim, paucis accipe. Eustachius Petrum Matthæum
Pinum Urbinatem, abs se propriis studiis, laboribusque
socium adhibitum fuisse, in epistola illa, quam iisdem,
opusculis præposuit, apertè commemorat. Pinus verò, cum
per id temporis Annotationes eorundem opusculorum præ-
ceptoris olim sui edidisset, lectorem pariter admonuit, à se
provinciam susceptam, ut eidem operi rerum figuræ adde-
rentur; *quarum, inquit, Bartholomæo^a diligentiam, ac sumptum;*
mihî, ut accuratè delinearentur, ac sculperentur, laborem debes.
Quinimo idem Pinus sex, & triginta annis ab interitu ma-
gistri sui, maximum Artis Medicæ detrimentum deplorans,
in locupletissimo, utilissimoque Indice, quem ad Hippocra-
tis opera, Eustachii consilio, jussuque adornaverat, promit-
tit, ^b *se in lucem, Deo favente, daturum Tabulas Anatomicas,*
quas multis ab illinc annis are incisas habebat. Hanc igitur re-
rum seriem ad SANCTISSIMUM PRINCIPEM, literarum, artiumque
instaurandarum, & augendarum studiosissimum, detuli.
Pontifex verò, cum Pinum nobili gente Urbini natum pro-
bè sciret, confestim summa illa, qua maximoperè valet, men-
tis perspicacitate, coniecit, apud Familiam Rubeorum, iti-
dem nobilem Urbinatem, optatas latere tabulas; cum ex
Pinis nullus virilis sobolis, sola verò muliebris stirpis Lavi-
nia de Antaldis, quæ nupsit Francisco de Rubeis, hodie
superfit. Neque BEATISSIMUM PATREM conjectura fefellit. Nam,
eodem mandante, in quibusdam studiosissimi Pini capsis in-
ventæ sunt omnes. Quanta hinc animo meo voluptas inces-
ferit, Tu satis intelligere, Fantone, potes, qui ejusmodi co-
gnitionibus admodum delectaris, atque Eustachium in Ana-
tomico Romano Theatro antecessorem olim meum ex ipsius
scriptis, clarè cognoveris.

Profecto tempus nunc mihi, atque opera minimè in eo
infumenda videtur, ut, quid Eustachius in Anatome præsti-
terit, Tu facultatis hujus præclarus cultor, perspicias. Certè
tot, ac tanta sterili ævo primus ipse deprehendit, ut mirari
soleam, nonnullos magnum sibi postea nomen peperisse ex
una, vel altera duntaxat earum multarum observationum,
quas simul omnes Eustachius solus posteritatem edocuit.
Enimvero Eustachii labores quanti fecerit splendidum illud

^a In Epist.
Lectori adne-
xa libello An-
notationum.

^b In calce
epist. pariter
Lectori, edit.
Venet. anno
1597.

Anatomicorum lumen Malpighius, ipse ego præ aliis novi, qui non semel dictitantem audivi, *Eustachium*, si non tantum cultro, sed etiam microscopio, & liquorum injectione (qua in solis renibus usus fuit) structuras caterorum vasorum, ac viscerum fuisset rimatus, omnes procul dubio posteros à pertractanda Anatome fuisse deterriturum. Adeo pro rudibus illis hac in arte temporibus eam exquisitè, subtiliterque descripsit, ut fortasse sine tanto duce, tot postea Celeberrimi Viri, in humanarum partium fabricam inquirentes, eam, ad quam pervenerunt, rerum Anatomicarum gloriam minimè assecuturi fuissent. Porro non in eo morabimur, ut ostendamus, quot, & quanta noster Auctor in solis renibus ab aliis vel non prius observata, vel non planè explicata demonstraverit. Satis profectò erit compendio dixisse, glandulas, seu renes succenturiatos ab ipso primùm compertos; quinimo detectam communem in renibus vasorum membranam; denudatos tubulos in papillas intra pelvim definentes, per quos lotium à sanguine, opitulante renum facultate, (nempe motu) & structura, quasi per colum stillatum exprimitur. Denique tentatum experimentum, fistulam in vasa primùm emulgentia, deinde etiam in ureterem conjiciendi; qua ratione impulsus spiritus, vel aqua, retrorsum converso, potissimùm ex ureteribus, papillis, ac tubulis itinere, ad externam usque renum tunicam ascendit, eamque mirabiliter, perinde atque in ambustis accidit, à subjecta carne separat. Undè luculenter edocemur, urinam secretam à superficie renum, (quam glandularem esse Malpighius noster centum post annos detexit) per tubulos, & carunculas mammillarum papillis similes in pelvim percolari. Merito propterea legimus^a illustrem illum inter recentiores Anatomicos, & inter amicos meos amicissimum, Laurentium Bellinum subpuduisse, quòd, ubi de structura, usuque renum egit, Bartholomæum Eustachium silentio prætermisisset: forte etiam quod viderit apud Thomam Bartholinum^b censuram per hæc verba sibi inustam: *Quid si Bellino præluxerit Eustachius?*

^a In epist. ad
Leſiorem Opu-
ſculi de Guſt.
organo.

^b Anatom.
Barth. cap. 17.
de Renibus.

Illa quoque mirificè me afficiunt, quæ ab Eustachio cùm in auribus, tùm in thorace diligenter animadversa fuerunt: in iis enim nemo ante illum incidi æreis in tabulis curaverat officulum, stapedem dictum, & musculum movendis officulis necessarium. Nemo pariter tubas, seu meatus ab internis auribus in fauces prope cavitates narium suis cum ja-

nito-

nitoribus ostenderat. In thorace verò canalem lymphæ, chyloque in axillarem venam ducendis, non minùs seculo antequam Pecquetus indicasset, patefecerat in equo. Ut autem eò magis eluceat inventio thoracici ductus in tanta temporum, rerumque Anatomicarum obscuritate, repete, si placet, memoria Eustachii observationem in libello de vena^a sine pari à seipso per hæc verba descriptam: *Ad hanc naturam*, a Antigr. 13. pag. 301. inquit, *providentiam equorum venam aliàs pertinere credidi: quæ quum artificii, & admirationis plena sit, nec delectatione, ac fructu caret; quamvis minimè sit ad thoracem alendum instituta; opera pretium est, ut exponatur. Itaque in illis animantibus, ab hoc ipso insigni trunco sinistro juguli, qua posterior sedes radicis venæ internæ jugularis spectat; magna quedam propago germinat, qua, præter quàm quòd in ejus origine ostiolum semicirculare habet; est etiam alba, & aquei humoris plena; nec longè ab ortu in duas partes scinditur, paulò post rursus coeuntes in unam, qua nullos ramos diffundens, juxta sinistrum vertebrarum latus, penetrato septo transverso, deorsum ad medium usque lumborum fertur: quo loco latior effecta, magnamque arteriam circumplexa, obscurissimum finem, mihi que adhuc non benè perceptum, obtinet.* Quid clariùs de canali thoracico Pecquetus? Aut quæ apertior confessio ignorati adhuc in abdomine finis, vel principii?

Prætereo interim, quæ primus annotavit Celeberrimus hic Scriptor de Viforio^b nervo in prægrandi animali; quod postea Malpighius Xyphiam, & Thynnum esse indicavit, illum nempe *veluti tenuissimum matronarum linteum in innumeras rugas æquales, & pari serie distributas complicari, tuni-
laque ambiente cogi, qua incisa, postea facile evoluitur: Quæ itidem in ostio venæ cavæ juxta auriculam deprehendit, non solum circa eandem majorem valvulam, quam tuberculum postea Lowerus dixit, quaque prohibetur, ne sanguis à jugulo refluens ad inferiorem cavam descendat; sed circa aliam longè exiliorem, & non minùs validam, quæ orificio venæ coronariæ^c imposita est, & cujus, quanquam posterioris ævi Anatomici Veslingius, Blancardus, & Verheyenus non memin-
erunt: nos tamen præclarum, ac summopere necessarium usum prodemus, Deo volente, in tractatu nostro de Motu Cordis. Verùm sexcenta hujus generis Tibi occurrent in excursu sequentium Tabularum, quas in volumen compactas eò libentiùs ad Te mitto, quò majori fiducia spem fu-*

^b In ossium examine pag. 227.

^c Ea de re verba fecit Eustachius in Opusc. de Vena sine pari Antigram. 11. pag. 289.

turæ gloriæ ab ipsa detectarum rerum veritate idem sibi, dum erat vivus promittebat Eustachius; quippe qui prope calcem epistolæ, quam Lectori Erotianæ collectionis præmittit, hæc habet: *Illud velim scias, quasdam à me Tibi observationes, & inventiones anatomicas paratas esse, quas, modo æquum, ut spero, Te mihi judicem præbere velis, legisse nunquam pœniteat. Illas equidem jam pridem ære incidendas mandavi, sed edere supersedeo; quia nonnullos iis, quæ de renibus, de musculis ossiculorum auditus, de dentibus, de vena azyga, & de capitis motu, anno proximo superiore publicavi, vehementer audivi commotos fuisse: ideoque opera pretium me facturum esse arbitratus sum, si aliquandiu expectarem, donec ipsi ad suam sententiam tuendam, si quid volunt, rescribant: ne novas subinde appendices meis scriptis adjungerem. Interea eos, dum hæc parant, non oro solum, sed obtestor, ut quæ de memoratis ipsi partibus scripserunt, cum his, quæ ego asserui, amicè conferant: & si nostram reprehensionem injustam comperiant, tum verò objurgent, & conviciis me onerent, & quolibet pœna dignum putent: sin, ut spero, rem aliter se habere intelligant, publicè, obsecro, utilitati consulant, animumque veluti ingenuos, ac liberos homines decet, ad rationem, & veritatem revocent: & priori sententia deposita, non erubescant fateri, per quos profecerint. Quamobrem dubitare amplius non poteris, mi Fantone, præclarissimos Anatomicos maximam lucem tum oculis, tum Commentariis suis ab illustri hoc, & perspicacissimo Scriptore fuisse mutuatos; aut saltem facilè cognosces, quàm multa sint, quæ deinde à recentioribus, Wirfungio nimirum in pancreate, Willisio in nervis, aliisque in partibus ab aliis comperta laudamus, vel non dum detecta turpiter adhuc ignoramus, ab uno olim Eustachio fuisse jam occupata. Quod sanè multos ante annos divino quodam vaticinandi ardore prædixerat Joannes Riolanus, ^a qui omnium, quæ Græcorum, quæ Latinorum Anatomicorum severissimus censor, ubi de Bartholomæo Eustachio verba facit, grave hoc testimonium, & publicum illius præconium ad nos propagavit: *Bartholomæus Eustachius Medicus, & Anatomicus Romanus præstantissimus, cum infinitorum penè hominum, & eorum animalium, quæ in sua terra gignuntur, corporibus incidendis, multos jam annos versatus esset; Opuscula quadam Anatomica tam accuratè, & eruditè elaborata de Renibus, Dentibus, Ossibus, Aure interna, & Azygo publicavit, ut nobis dulce desiderium totius Anatomies sic explicata reliquerit; quam si perfecisset, labores Vesalii,**

^a Anthropographia lib. 1. pag. 31.

lii, & Fallopii longè superasset, & aliis occasionem aliquid simile parturiendi praripuisset. Judicium hoc Riolani de Bartholomæi Eustachii meritis paucissimis verbis novissimè confirmavit Joannes Munnikius in Epistola ad Lectorem suæ Anatomiae. Sed longè magnificentius ad tandiù desideratas Tabulas extollendas de nostro Eustachio loquutus est Hermanus Boerhaave^a in præfatione ad secundam editionem ejusdem Opusculorum, cujus verba, ut non me piguit huc atterere, sic & Tibi jucundum erit legere: *Utinam nobili hoc exemplo excitarentur qui Tabulas possident Eustachii Anatomicas, quas se delineando totum humanum corpus exarasse, & edendo paratas habuisse fide dignissimus Auctor scripsit. Has profectò qui in lucem edet devinctissimos sibi habebit tanti Viri Manes; simulque obstrictum Literatum Orbem. Postquam enim Auctoris in pingendo innotuit methodus, increvit incredibili augmento desiderium videndi opus, cui non aliud par extare, si ex ungue Leonem, crediderim.*

^a Lugd. Bat.
apud Jo. Vander Linden.
1707.

Eidem quoque summo viro multum, si quid in rebus Anatomico-Medicis ipse ego conari valeo, me debere profiteor. Etenim dissectiones cadaverum illorum, qui aliqua viscerum affectione laborarunt, inter primordia studiorum meorum, nimirum ab anno 1676. (quo tempore Medici Assidentis munere in memorato Nosocomio S. Spiritus in Saxia fungebar) arripui diligentius, nec unquam amplius dimisi; propterea quòd opportunè legissem ingenuum hunc Scriptorem cum jam confenuisset, palinodiam per hæc verba quasi canentem: ^b *Utinam ego, dum junior atate fui, & bona valetudine preditus, huic potius Anatomiae parti studium navassem; & tot annos, quot in illa consumpsi, in ista posuissem; neque tam sero ad agrum adeò fertilem excolendum aggressus essem, absolvissem, Deo adjuvante, nisi memet spes fefellisset, inceptum opus: & honesti laboris à me suscepti aliquem fructum, commendatione, & laude dignum, adeptus essem: quod exequi amplius nequeo, coactus tum ob ingravescentem jam atatem, tum propter continuos, ingentesque articulorum cruciatus ab incepto desistere, animumque penitus despondere. Quam equidem jacturam multò molestius fero, quàm alia damna, ac incommoda, qua multa, & summa, aliquot ab hinc annis accepi, & passus sum. Quem sane locum aptissimè exscripsit præstantissimus in Anatome, atque in omni Re Medica, & Chirurgica Vir Marcus^c Aurelius Severinus; Is enim in epistola ad Petrum Maclam Medicum Romanum, Eustachii nostri tanta cum laude meminit,*

^b De Renibus cap. 45.

^c In Epist. M. SS., quæ inter alias aservatur in publica nostra Bibliotheca.

nit, ut asserere non dubitaverit se compertum habere *ab hoc primùm homine fluxisse morem in Urbis Nosocomia dissecandorum Cadaverum morbidorum.*

Excipe igitur (Doctissime Fantone) munusculum, quod primùm SANCTISSIMO PATRI debemus; deinde etiam humanissimo viro D. Paulo Andreæ de Rubeis Metropolitanæ Urbini Ecclesiæ Canonico, qui unus ex Pinorum hæredibus, illud Summo Pontifici demississimè obtulit, à quo tantum decus, Bibliotheca nostra mutuata est. Hoc autem eò magis Tibi non ingratum fore confidimus, quòd tuæ in nos benevolentiae testimonia habeamus locupletissima. Vale.

Datum Romæ kal. Februarii M DCC XIII.

Hac sunt tum Eustachii, tum Tabularum ejus merita, de quibus, Erudite Lector, admonere te in animum induxi; nunc verò cum Tabulis eas accipe notas, quas ego, ut plurimorum desiderio satisfacerem, inter varias, nec porrò exigui momenti occupationes conscripsi. Et quoniam, ne frequens locorum obscuritas me in errorem duceret, sæpe, maximèque sum veritus; idcirco in laboris honesti societatem vocavi D. Antonium Pacchionum Medicum Romanum, & in rebus potissimùm anatomicis apprimè versatum, quo cum singulas Tabulas iterum ad examen revocare non detrectavi; atque ubi vel minimus scrupulus (quod interdum accidit) nobis injectus est, statim imaginem cum archetypo, nempe iconem cum dissecto cadaveris membro contulimus, & comparavimus: in partem quoque diligentia, curaque accito Francisco Soldato, Juvene quidem Medicis studiis, cadaverumque sectionibus magnoperè exercito. Neque verò, cum opportunum censuimus per epistolas quoque in consilium admittere prætermisimus eximios Viros Joannem Fantonum, ^a & Joannem Baptistam Morgagnum ^a nostræ ætatis in Italia experientissimos Anatomicos. Hinc confidimus fore, ut non pauca, pulchra simul, & nova, ex abscondito, & intacto huc usque Eustachiano hoc thesauro in lucem proferantur. Et quanquam ipse in edendo hoc opere sim hesitantior, ne scilicet multa inchoata solum, ac rudia; immo fortè perperam ex Commentariolis meis excidisse quis opinetur, illum tamen velim presentibus frui, & meliora in posterum præstolari: nam non obscura spes nobis affulget, fore, ut inveniuntur notationes, quas procul dubio idemmet Eustachius exaravit, si nimirum BENEFICENTISSIMUS PONTIFEX quam in eruendis Tabulis jussit, in perquirendis etiam Auctoris scriptis jubeat diligentiam adhiberi: ita enim opus cunctis numeris absolutum, perfectumque constabit, atque in omnem posteritatem duraturum. Vale.

^a Legantur utriusque Viri Epistole, quas subnectimus.

ILLUSTRISSIMO, AMPLISSIMOQUE VIRO

J. O. MARIÆ LANCISIO

Archiatro, & ab Intimo Cubiculo SS. PONTIFICIS.

JOANNES FANTONVS S. P. D.

SI ego unquam, Vir Amplissime, Librum Anatomicum accepi, & perlustravi libentissimè, hic sanè est, quem tua humanitate ad me missum nunc præ manibus habeo. Magna semper de Eustachii Operibus existimatio mea fuit: sed vicit omnino expectationem meam hoc Tabularum Anatomicarum Volumen elegantissimum: quas quidem Tabulas nemo, ut opinor, inspiciet, quin tanti Viri ingenium, peritiam, diligentiamque admiretur: Novum aliquid prodiisse in lucem, vel passim prodire Recentiorum industria, & labore mirum non est, cum à seculo, & quod excurrit, tot insignium Virorum opera in Anatomicum studium conversa sit, tantaque accesserit Instrumentorum supellex, quæ in perscrutanda Hominis, & Animalium fabrica maximo adjumento fuerunt. Sed unum tam rudi, incultaque ætate Eustachium ignota coævis, & à multis simul posteris vix adhuc animadversa, detexisse primùm incredibili solertia, atque incidi eximia sedulitate curavisse, tam magnum est, & admirabile, ut nihil majus esse, & spectabilius videatur. Præ cæteris mirificè placuerunt Cerebri, Nervorumque Icones, in quibus Willisium, atque Ridleyum Eustachius antevertit. Utinam Scriptorum Rei Anatomicæ rigidissimus Cenfor Riolanus revivisceret! Quanta, mehercle, viri lætitia foret! Qua voce, quo plausu Thesaurum hunc exciperet! Quas Tibi grates pro tanto munere rependeret! Amici mei, rerumque Anatomicarum Studiosissimi Viri, quibus inventum tuum brevè promulgandum significavi, gratulantur omnes, cuique majores habere gratias debeant, vix sciunt. Promiscuè ab iis Eustachium commendari, atque Lancisium intelligo. Aureum sanè, non æreum moriens Eustachius monumentum reliquit: sed perpetim fortasse latuisset, ni è tenebris eruisses. Fulgentem spectare Planetam, posteaquam fuerit diutissimè occultatus, lætari omninò consuevimus: atque aura, quæ nubes aliquandò discussit, ità nos recreat, ut lumine ipso charior ferè videatur. Me verò hallucinari

non

non parùm in hoc comparationis lusu animadverto. Nihil auræ beneficio adjicitur Soli: Tu lumini lumen impertis. Nemo etenim, ut ajebam, Eustachianas Tabulas sine admiratione inspexerit; sed si nudæ prodiissent, vix peritiores ex earum aspectu, præsentiaque proficere potuissent. Tuâ interpretando, easdemque explicando solertia, tuusque incredibilis labor iis maximè probabitur, qui rejectis luculentis, quibus Tabulas exornasti, Annotationibus, curam describendi, explicandique singula in se recipere pro tentamine voluerint.

Quid modò dicam, Vir Amplissime, de PONTIFICIS MAXIMI benignitate? quid de excelso animo, deque singulari SANCTITATIS SUÆ studio in locupletanda, ornandaque Bibliotheca, quæ tuæ virtutis, munificentiae, doctrinaeque æternum erit monumentum? Tantæ specimen beneficentiae, tum cætera omnia, quæ SUMMUS PRINCEPS in commune Literariæ Reipublicæ commodum piissimè, præclarissimèque gessit, amplissima forent oratione enarranda. Hoc autem tuæ dignitati, tuo amori, tuæ gratitudini, tuæque eloquentiae munus fortunatissimum relinquo. Quod ad me pertinet illud est præcipuum, ut Tibi grates habeam de eximio munere, quod mihi profectò longè majori in pretio est, quàm ea fuerunt auro, & gemmis fulgentia munera, quæ superioribus à Te annis accepi. Vale.

Augustæ Taurinorum kal. Junii M DCC XIII.

AD ILLUSTRISSIMUM, ET CELEBERRIMUM VIRVM
D. JO. MARIAM LANCI SIUM

Intimum Cubicularium, & Archiatrum Pontificium.

JO. BAPTISTÆ MORGAGNI

EPISTOLA.

VEL triginta octo Tabularum conspectu, quas ab Eustachio olim promissas, nunc verò post multorum irritas perquisitiones, CLEMENTIS XI. Pontif. Max. Beneficio à tua solertia demùm repertas, ad me (quæ tua est humanitas) mittis, vel quod eas tuis auctas, ornatasque Annotationibus exituras esse, scribis in Bibliothecæ, quam sele-

selectissimorum voluminum copia in publicum commodum instruxisti, imminente sub proximas kalendas dedicatione, magno me, Doctissime Lancisi, gaudio, & incredibili quadam voluptate perfundis. Quod autem addis, cupere Te, vehementer, ut quæ in his Tabulis propria Eustachii, & peculiaris (sint licet ab aliis post ipsum prodita) extare cognovero, de his omnibus Te diligenter, nullaque interposita mora certiore faciam, utrum difficilius sit negare, an efficere, multum dubito. Nam & negare ei, quem plurimum colam, cuique me obstrictissimum esse, confitear, ea præsertim cupienti, quæ, sicuti ad Historiæ Anatomies ex hisce Tabulis illustrationem, ita ad beneficii celebrationem pertineant, per se collati in publicum ab eo Principe, cujus non modò geminæ amplissimæque potestati, sed & summæ erga me, meosque omnes beneficentiæ longè plus debeam, quàm hominem homini debere fas sit, durum id mihi, & quod nequaquam possim, videtur: & id suscipere in his temporis angustiis, atque in his tot, & domi urgentibus, & in publico impendentibus occupationibus, quod intrà justum tempus, & otio affluens pro dignitate præstare non possem, & præterea quæ hujus, aut illius Anatomici inventa creduntur, ea ad Eustachium referre aggredi, hoc verò perdifficile esse sentio, eique maximè, qui, cum non possit prodesse omnibus, neminem saltem velit offendere, quique, ut jamdiu nosti, haud mediocriter vereatur.

Laudes Egregii Principis, & tuas

Culpâ deterere ingeni.

Quoniam tamen sapienti cuique homini pulchrum potius, atque optandum videri debet, eadem quæ Eustachius, sublata omni plagii suspicione, observasse, ac cum tanto Anatomico divisam inventionis gloriam habere; & quoniam vestrum, Lancisi Ornatissime, beneficium, si, qui dignè possunt, his solis celebrare liceat, timendum est, ne, quod ab omnibus laudandum esset, id nullum habeat laudatorem; idcirco statim, ut jubes, morem gero, non omnia, quæ aliàs possem, sed præcipua eorum, quæ hæc Tabulas inspicienti in mentem nunc veniunt, ad Te scribens, nullam aliam habituram gratiam, nisi celeritatis.

Sed antequam incipio, quo tempore, & in quem potissimum finem hæc fuerint Tabulæ æri incisæ, constituere necesse est. Hæc enim duo non modò ad easdem intelligendas,

verùm etiam ad ea, quæ in ipsis peculiaria Eustachii sunt (sicut Tu cupis) dignoscenda plurimùm adjuvant. Igitur quicumque sunt in ejus Opusculorum lectione versati, ii certè non ignorant, id sibi Eustachium in omni sive hominum, sive brutorum dissectione præ cæteris proposuisse, ut ostenderet, magis in Galeni Accusatores, quàm in Galenum ipsum reprehensionem cadere, eo maximè tempore pervulgatam, quod non hominis, sed brutorum anatomicam descriptionem tradidisset. Nimirum tunc omnium manibus terebantur Andreæ Vesalii de humani Corporis fabrica libri, accusationem illam tertio quoque verbo non sine acrimonia ingeminantes; & in iis propositæ & descriptiones, & Tabulæ, ut eleganter traditæ, & affabrè delineatæ, sic passim diligenter quoque, & fideliter ad humani corporis normam exactæ judicabantur. Etsi verò post annos circiter viginti, ex quo Vesalii Tabulæ prodire cœperunt, extitit Romæ Realdus Columbus, qui nonnullos in eo ipso, quod memoravimus, genere Vesalii errores in suis libris de Re Anatomica reprehendit, & paulò post Gabriel Falloppius, Gymnasii hujus nostri decus, & lumen, edito aureolo Observationum Anatomicarum libello multò plura Vesalii errata deprehendit; ab neutro tamen eorum ullæ Tabulæ editæ sunt, quæ pro fallacibus illius Tabulis sufficerentur. Quæ cum ita sint, quæcumque in Vesalii Tabulis, aut desiderata, aut perperam efficta, in his Eustachii Tabulis addita, & emendata inveniemus, primæ horum omnium delineationis honorem esse ad Eustachium referendum, neminem puto negaturum, vt qui duobus post Falloppium annis, atque adeò ante novas cujusque Tabulas testatus est in Opusculorum Anatomicorum Præfatione has suas editioni paratas habere.

An verò, ut delineationis, sic quoque inventionis eorum omnium primam liceat Eustachio gloriam adjudicare, diligentius est inquirendum. Non enim propterea quia duobus, ut dictum est, post Falloppium annis testatus sit, se suas Tabulas absolvisse, continuo credendum est, non absolvisse multò antea & illas, & Anatomica Scripta, sive edita, sive adhuc desiderata. Nam, quo anno Falloppius Observationes edidit, eodem Pinus ad librum de Renibus Annotationes colligebat, & scripsisse Eustachium *non modò de Renibus, verùm etiam de cæteris aliis humani Corporis partibus* asserbat,

rebat, ut in ejus ad Lectorem Epistola, & initio statim Annotationum habemus. Præterea examen Ossium, eique annexum de motu Capitis Opusculum, eo tempore fuisse perscripta, quo necdum Falloppii Observationes videre Eustachius potuisset, ex adscripto die facilè colligitur. Sed quoniam Epistolam de Auditus Organis post Falloppii Observationes scriptam esse, non modò ex adscripto item die, verùm quoque ex non uno ejus loco, de Stapede videlicet, ac de Cochlea, satis constat; in Libello autem de Dentibus (ut modò cap. 32. de Renibus prætermittam) attestante etiam Pino in Annotationibus, Falloppii sententiæ nec semel, nec obscurè impugnantur, & præterea Falloppius in Præfatione ad Observationes, has ante annos quatuor à se scriptas ad Petrum Mannam, testatur; his de causis unicè ad annum, quo Tabulæ sunt æri incisæ, inquirendum veniamus; nam & de his potissimùm quærimus, & si constabit, has ante scriptas à Falloppio Observationes fuisse paratas, plerorumque etiam quæ & Scriptis, & Tabulis communia sunt, inventorum gloria Eustachio asseretur.

Itaque mitto quod in Præfatione ad Opuscula hic affirmat, *sex & quadraginta Tabulas æreas multò priùs se editurum fuisse, nisi ab ætate, valetudine, & fortunarum imbecillitate fuisset prohibitus. Mitto etiam quod in Præfatione ad suas in Erotianum Annotationes, & ad Libellum de Multitudine scribit, se suas observationes, & inventiones anatomicas jam pridem ære incidendas mandavisse; edere autem superfedere, quia nonnullos (idest Vesalium, ut liquet ex iis, quæ sequuntur) Opusculis à se anno proximo superiore publicatis vehementer audiverit commotos fuisse, ideòque se aliquandiù expectare, donec ipsi, siquid velint, rescribant, ne novas subinde appendices suis scriptis adjungat. Neque locum afferam ex Epistola de Auditus Organis, ubi de Stapedis inventore differens, se, inquit, neque edoctum, neque monitum ab aliquo, multò antequam ipsi scribant, id ossiculum novisse, Romæque non paucis ostendisse, atque in æs incidendum curasse. Qui autem id scripserat, ex collatis utriusque locis apparet, Falloppium fuisse in Observationibus, ubi negat, anno 1548. fuisse Romæ quemquam, qui Stapedis notitiam haberet. Igitur multò ante hunc annum altera saltem Tabularum, in quibus hoc Ossiculum ostenditur, fuisse videtur incisa. Locum potiùs afferam, in quo & de Tabulis*

nuper inventis, & de his quidem universim Eustachius ita loquatur, ut annum simul, quem quærimus, disertè prodatur. Is, quantum modò memini, unicus extat, in Libro de Renibus cap. 16. *Hujusmodi, inquit, dispensatio, unioque venarum* (nempe venæ sine pari cum emulgente altera, aut cum proxima aliqua vena) *qua ratione, quotve modis à me sit observata, Tabula huic tractationi annexa* (idest octo, quas tunc edidit) *apertissimè ostendent; & nisi fallor, non secùs eas inspicienti ante oculos ponent, ac si dissectioni nostræ interesset: in qua harum venarum consensum ita consuevi ostendere: quippe qui multis ante annis perspectus mihi sit, & cognitus, quemadmodum nostræ Anatomica Tabula* (idest hæ quæ sunt nunc inventæ, & in his XXVI. & XXVII., nam si easdem illas, de quibus modò dixerat, innuisset, non nostræ Anatomicae, sed eadem Tabulæ dixisset; hæ igitur) *anno salutis millesimo quingentesimo quinquagesimo secundo ære incisæ patefaciunt: ut dicere audeam, non minùs memet mihi in ea, quàm presentibus, spectantibusque omnibus satisfacere.* Esse autem has nuper inventas Tabulas multò ante illas octo æri incisas, petito ex XIII. Tabula argumento infra confirmabo. Si ergo anno 1552. hæ Tabulæ fuerunt incisæ, prima laus Eustachio deferri potest non tantum delineationis, sed & inventionis eorum omnium, quæ in Vesalii supplementum, vel emendationem, ut in his Tabulis, ita in Falloppii Observationibus, immo & in Columbi libris, ad eundem modum occurrunt; ut quæ opera aliquot annos post illas Tabulas perfecta sunt, illæ quidem annis post quinque, hi verò ut minimùm tribus, ut ex Columbi ad Paulum V. Pont. Max. Epistola colligo.

Quòd si aliquis ex Fallopii Præfatione argumentum capiat, nonnulla ejusdem inventa, ut ad quamplurimos, sic & ad Eustachium potuisse multò ante illius Observationum editionem permanere; ego quoque ex Eustachii Opusculo de vena sine pari Antigram. XI. argumentum vicissim capiam, nonnulla hujus inventa perferri ad Falloppium potuisse, per eorum videlicet sermones, aut scripta, quibus, ut Eustachius inquit: *studium erat aliorum inventa pro suis edere.... exploratoribus* (apud hunc) *etiam stipendio conductis: ad quem locum rectè intelligendum, haud scio, an juvet illud Antigramma conferre cum his, quæ in Falloppii Observationibus, & in harum examine à Vesalio edito, occasione Venæ sine pari narrantur; illud quidem scio, hunc Vesalii*
locum

locum Fabricio ab Aquapendente è memoria excidisse, cum in Opusculo de Venarum Ostioliis *mirari se*, scripsit, *quomodo hæc ad suam usque ætatem tam priscos, quam recentiores Anatomicos adeò latuissent, ut non solum nulla prorsus mentio de ipsis facta esset, sed neque aliquis prius hæc vidisset, quàm A. D. 1574.* Sed hæc obiter. Ad Eustachium nostrum redeamus: cujus, ut vides, Lancisi Ornatissime, ego gloriæ plurimum faveo; ita tamen faveo, ut multa pro Falloppio nostro reponi posse, non diffitear; primum quòd, cum nemo negare possit, ejus observationes anno 1561. prodiisse, nùm Eustachii Tabulis ante hoc tempus summa imposita fuerit manus, illi ipsi possunt in dubitationem vocare, quibus mecum illi credere placeat A. 1552. easdem incisas fuisse; deinde quòd ex Epistola Eustachii de Auditus Organis proclive sit conjicere quod ab eo de Cochlea, & de canalibus semicircularibus in II. Figura XLV. Tabulæ pictum est, id post lectas Falloppii Observationes eidem Tabulæ, qua locus vacabat, adjectum esse. Verùm cætera mittamus, & tandem aliquando ad has Tabulas inspiciendas veniamus.

Quarum tres priores quoniam si quid habent, in quo moremur, id infra opportuniùs commemorabimus, idcirco has interim seponentes, ad XII. statim pergamus. In qua, cæteris figuris prætermisissis, iisque præsertim (ut semper) quæ in octo Tabulis vulgatis occurrunt, III. potissimum, atque VII. contemplemur. Igitur in III. & vesiculas seminales, & deferentium vasorum cum iisdem conjunctionem, & duos feminis in capite, ut vocant, gallinaceo meatus, omnia perspicuè quidem, atque eleganter picta conspiciamus, quæ sanè frustra in Vesalii Tabulis perquiruntur, ut qui has vesiculas primum vidit in Falloppii observationibus descriptas. Cæterùm ad vesicularum sedem ostendendam ab anteriore quidem parte undecimam XI. Tabulæ Figuram, à postica autem VII. hujus Tabulæ Eustachius instituit. In qua præterea Figura eas vesicæ fibras monstrare voluit, quas cap. 19. de Renibus *conspicuas, crassas, ac ferè carneas*, dixit, *quæque adeò variè quoquoversum distribuuntur, ut intuitibus multarum tunicarum speciem habere videantur.* Sed & in Tabulæ X. Figura I. exteriori pariter sublata ventriculi tunica, ita ejus circulares fibras ostenderat, ut Willifii industriam in Tabula III. ventriculi concinnanda præverterit.

In Tabula verò proxima XIII. illud primùm dissimulare non possum, vasis urinarii intra renem dexterum ramificationem tum dimensionibus, tum figura non ita ad verum accedere, ut quæ in pervulgata Tab. V. delineatur: ex quo nimirum in ea opinione confirmor, longè priùs has Tabulas esse incisas, quàm octo vulgatas: quarum si ejusdem V. Tabulæ Figura I. idem ostendi credis, quod XI. Tabulæ Figura X., hanc quoque multò rudiores, atque adeò priorum esse, confiteberis. Cæterum ex his ramificationibus, sive, ut alii vocant, pelvis tubulis, & renum canaliculis, & horum in papillas iis tubulis exceptas unione fuisse ab Eustachio & Bellinum, & Malpighium occupatos, non est opus hìc memorare. Illud potius addam: hæc eadem, quæ Eustachius, Falloppium quoque in Observationibus attigisse. Clitoridem verò, & ejus crura, atque musculos, quæ similiter Falloppius in eodem libro descripsit, primùm certè delineata, & in hac XIII. Tabula, & in sequenti conspicimus. Sed quod ad ligamenta uteri rotunda attinet, quæ Vesalius musculos, Falloppius autem processus nerveos esse docuerunt; Noster in hac Tabula non modò ab utroque diffidet, sed Swamerdamii nihil ferè aliud, nisi minutissimas arteriolas, & venulas illa esse tradentis, & Figuram, & explicationem prævenit, addens præterea ex cruralibus nonnullos ramusculos, ut & in sequenti Tabulæ Figura I., ad quam priusquam transeo, in hac XIII. illud denique observandum judico: vel spermaticorum, & hypogastricorum vasorum ad latera cervicis uteri unionem minimè Nostri latuisse.

In Tabulæ XIV. Figura I. nequaquam partium exiguitas Eustachium prohibuit, quin se illud quoque scire satis ostenderet, ab ani sphinctere fibras per cunni latera deduci versùs hujus summam partem, atque clitoridem. In Figuris autem III. & IV. cum ipsius cavæ uteri longè accuratior Figura observanda est, quàm ea, immo & consequentia tempora propemodum ferrent; tum verò in primis manifestum Tubæ Falloppianæ in uterum transitum spectare oportet. Figuræ autem ad fœtum, & ejus involucria pertinentes, collatis homine, & brutis, Vesalii in his rebus lapsum evidentè coarguunt.

Verùm his, aliisque prætermisissis, rectà ad Tabulas XVII. & XVIII. veniamus. Et primùm in illius Figura II. præter medul-

medullaris substantiæ per cerebellum in arboris, & ramorum modum dispositionem, juvat observare duo saltem genera processuum cum cerebello commissorum, nempe & eos inferiores, ex quibus Varolius postea à se primùm, ut credebatur, animadversis spinalem medullam ex parte componi, monstravit, quod ex hac Tabula non latuisse Eustachium, constat; & eos superiores, qui à Testibus in cerebellum, ut Willisio videtur, protenduntur. Ad horum initium origo Patheticorum nervorum, de qua à Vesalio ignorata Falloppius quoque in Observationibus locutus est, hinc evidenter conspicitur. Eam noster in examine ossium, antequam Falloppium legere potuisset, jam scripto, Fabio Amicio indicare voluerat, dum inter eorum commemorationem, quæ ut admirabilia ipsi ostenderat, *excitare, inquit, te nervi etiam debeant, nam ut mittam nunc illos, qui propè cerebri nates oriuntur* (nempe hos, quos hinc delineat, Patheticos) *& alios, qui juxta spinam procedunt, ac tres quoque propagines sexti jugi nervorum cerebri à medulla spinali principium sumentes* (quos porrò esse in sequenti Tabula delineatos, mox ostendam) *nonne soluto, &c.* Denique in hac eadem II. Figura operæ pretium est observare, medullam spinalem, non ut à Vesalio, semper magis, atque magis quò magis à calvaria recedit, attenuatam proponi, sed ibi crassiores, atque pleniores, unde magni artuum oriuntur nervi: quod item & à Falloppio animadversum, & ante hunc in Caroli Stephani libris pictum, nunc passim in accuratiorum Recentiorum figuris spectatur. Figuram verò IV. dum inspicimus, proderit ante oculos habere Anatomix Cerebri Clar. Ridley cap. 7., in quo plexum choroidem tradit *ab utroque latere esse duplicem, quod hætenus à nemine fuerat observatum*; ponit scilicet (ut hinc Eustachius, qui hæc ad posteriora reflexa pingit) alteram plexus partem à latere, alteram autem in medio instar latæ expansionis nates, & testes, & glandulam pinealem obvolventem. Quòd autem Ridleyus in eodem cap. præter venas à Willisio descriptas, duas semper se dicit reperisse *anterioribus* ejusdem plexus extremitatibus occurrentes, fortasse id est, quod in III. hujus Tabulæ figura monstratur. Figuram verò VI. Tabulæ XVII. si videre homines potuissent, cum Varolius suum de circumductione, seu reflexione Opticorum nervorum, & vera eorundem origine inventum proposuit, non id ad Fabricium ab Aqua-

pendente pertinere, odiosè contendissent, sed Eustachio deberi, evidenter ostendissent.

Quid porrò, Lancisi Doctissime, de Tabulæ XVIII. Figuris omnibus dicemus, in quibus nihil ferè est, quod non nostra hæc potius, quàm Eustachii deceat tempora? Diligentiam sanè, qua sunt paratæ, accuratissimam vel minimæ res testantur, & in his duæ illæ, ut Willisus appellat, candidantes glandulæ ponè infundibulum constitutæ, quæ in nulla harum quinque Figurarum desiderantur. In I. autem, & III. Figura (ut singulas consideremus) occurrunt illæ, quas supra Eustachium vocasse diximus *tres propagines sexti jugi nervorum cerebri à medulla spinali principium sumentes*, nos verò juxtà communes his temporibus appellationes, quas in hac Epistola retinemus, radices vocamus nervi Spinalis ad Par vagum accessorii: quem ante Willisium *jampridem* (inquit Ridleyus cap. 16.) observaverat, imò delineaverat, atque descripserat Vidus Vidius. Cæterùm ex his Eustachii Figuris & cui debeat, & Vejussenium in prima ejus origine describenda magis quàm Willisium, aut Ridleyum ad Eustachii observationes accedere, facilè colligitur: quis autem ad verum magis accedat, hic quidem non judico. Ut verò mittam de nervorum, & in primis quinti paris ramificationibus, quæ in hac Tabula proponuntur, dicere; facere tamen non possum; ut in I. Figura præteream non modò portionem duram Paris Auditorii à Vesalio ignoratam, sed & hujus primùm post inflexionem, quam in Aquæductu subit, cum chorda tympani à pari quinto proveniente unionem, & demùm cum hoc eodem pari conjunctionem (de qua alii aliter) delineari, de quibus plerisque rebus ut noster in Epistola de Auditus Organis verba fecerat, sic quod speciatim ad memoratæ chordæ originem, & finem attinet, multò quàm Falloppius diligentius proposuerat. Nunc missis cæteris, in Figuræ II. consideratione moremur. Et in ea nervos vulgò intercostales dictos inspiciamus, qui nescio an sint illi, qui, ut supra dictum est, *juxtà spinam procedere* ab Eustachio admirabiliores suas observationes Amicio commemorante dicebantur. Nam etsi iidem nervi superioribus, & æqualibus Anatomicis non erant ignoti ad vertebrarum thoracis, & lumborum latera; ad latera tamen vertebrarum cervicis eosdem Vesalius videre non potuerat; itaque ceu ab octavo pari infra cervicem enatos proposuerat. Ipse autem

Fallopplus etſi videtur ubi olivare ſuum corpus, ſive plexum deſcribit, aliquam majorem gemini prædicti nervi habuiſſe notitiam; non tamen ejus veram cognovit originem. Immo Willifius in Nervorum deſcriptione cap. 5. *Origo*, inquit, *ejus nondum ſatis detecta fuit; nam à plerisque Anatomicis pro ramo paris vagi perperam ſumitur*. Hæc autem origo ex ea ſaltem parte, quæ ad nervum ſexti paris attinet, maniſteſtiſſimè in hac Figura II. demonſtrata eſt. In qua præterea & plexus plures, & origineſ, ac diſtributiones nervorum, obſervantur, quas ſanè res non dico ex Veſalii ſolùm Tabulis, ſed & aliorum, qui ſunt illum ad recentiorum uſque tempora conſecuti, partim nullo modo, partim non ſatis licebat addiſcere. Quæ ſigillatim recenſere nunc mitto, quoniam ſentio, in hiſ duabus Tabulis conſiderandis (quæ alioquin omnium videntur conſideratione digniſſimæ) aliquantò, quàm vellem, me prolixiorẽ fuiſſe.

Sed viciffim breviorẽ multa eſſe me cogunt in ſequentibus uſque ad XXXVIII. Tabulis conſiderandis; primùm quòd in earum aliis nulla quidem nunc occurrunt ita digna conſideratione; deinde quòd de aliis, & nominatim de illis duodecim, quæ muſculos exhibent, Te minùs ſollicitum eſſe, ſcribis: denique quòd earum aliqua haud pauca habet, quæ in octo jamdiu editis Tabulis etiam ſunt. Attamen ut intelligas has quoque, de quibus nunc loquor, Tabulas me inſpexiſſe, pauca in paucis conſiderabo. Igitur in Tabulæ XXVII. Figuris II., & IV. eæ mutuæ vaſorum meſaraicorum ad modum arcuum communicationes ita perſpicuè, & eleganter expreſſæ, ut nunquam meminerim meliùs, ſatis teſtantur Euſtachii in hiſ quoque vaſis exercitationem, quam in Antigram. 8. de Vena ſine pari ſubindicaverat. Ad ea autem, quæ in pluribus ſuorum Opuſculorum locis de nonnullarum venarum, & in primis venæ ſine pari diſtributione, variis que communicationibus tradidit, faciliùs intelligenda, & nonnullæ hujus Tabulæ Figuræ, quæ in octo prioribus Tabulis aut nullo modo, aut ob loci anguſtias decurtatæ proponuntur, & ipſa quoque ſuperior Tabula XXVI. vehementer utiles ſunt.

In Tabula autem XXIX. primus omnium Euſtachius Occipitales muſculos pinxit, ut quos Fallopplus à reliquis omnibus Anatomicis ſcribit eſſe prætermiſſos. Eoſdem quoque pingit in XXXI. XXXII. & XXXIV., in quibus ut

& in XXX. musculos præterea exhibet, qui supra, & qui ponè auriculam sunt constituti, de quibus Falloppius idem pariter animadvertit.

Tabula XXXV. Mastoidæos musculos, & duplicem singulos habere originem, & sic in duos utrinque dividi posse, ut Eustachius adversus Vesalium in Opusculo de Motu Capitis scripserat, dilucidè ostendit; quemadmodum ea, quæ adversus eundem de duobus Capitis musculis, quos complexos vocant, in proximis superioribus periodis attulerat, à Tabula XXXVII. confirmantur. In qua Tabula exiguus ille, qui ex anteriore ani ora dependet, musculus numis fit, qui musculus urethræ sine pari à nonnullis Recentioribus appellatur, alii viderint.

Porrò Tabula XXXVIII. præterquam quòd de musculis intercostalibus interioribus illud ostendit, quod Eustachius Antigrammate ultimo de vena sine pari indicavit, quòd scilicet, *ad radices costarum non pertingant*, si cum Tabulæ XLI. Figuris VIII. & XIII., ut par est, jungatur, ea præsertim demonstrat, quæ de duplici utrinque musculo, quem Longum Colli vocitant, hujusque in caput implantatione, & de duobus præterea, vel tribus prætermis à Vesalio Musculorum paribus, quæ caput movent, post nuper indicatum Opusculi de Motu Capitis locum ab Eustachio tradita fuerunt. Quæ quidem omnia unà cum his Tabulis, unàque cum illis, quæ paulò supra de capitis, & primarum vertebrarum ligamentis docuerat, conferri diligenter velim cum iis, quæ de duobus earundem partium ligamentis, & de quinque paribus musculorum diversis capitis motibus intervenientibus à Dupræo Chirurgo Gallo proposita sunt, quorum summa unà cum Epicrifi, & quasi Vindiciis Cl. Cowperii, & Figuris utriusque in Actis Eruditorum Lipsiensibus A. 1699. exhibetur. Sic enim scio fore, ut nonnulla ex iis, quæ ibi, ut ignota omnibus sunt proposita, Eustachium non latuisse intelligatur.

Tabulæ XXXIX. inferiores Figuræ primum omnium Eustachium emendavisse testantur id quod à Vesalio in oculorum musculis ostendendis peccatum fuerat.

In XL. autem Tabula ea imprimis exhibentur, quæ Eustachius in Examine Ossium à se præstita commemorabat. *Nonne*, inquit, *soluto prius oculo in singulas sui membranas, quod vix animus capere potest, foramen nervi visorii Tibi,*

Es' aliis, vel multis reclamantibus, ante oculos sexcenties exposui?
 Ostenditur quoque id quod in Libri de Multitudine cap. 32. affirmaverat, nempe venas, & arterias à cerebro per intimiorem nervi visorii substantiam trajici, ac inde in retinam oculi tunicam dispensari; tum accuratam sectionem, tum firmam rationem ostendere. Illud præterea in Figuris II. III. VI. XI. observandum est, vasa per choroidem, non ut in retina anteriora versùs, sed posteriora versùs prorepentia, & fibrosam ipsius choroidis structuram monstrari.

Sed ad Tabulas XLI. & XLII. transeamus, in quarum plerisque Figuris inspiciendis dicere non possum, Lancisi Ornatissime, quantam ceperim voluptatem; dum & eorum, quæ in pristinam in Anatomica historia sedem restituere, & eorum, quæ inter diversas Anatomicorum descriptiones feligere ante hos septem annos in meis primis Adversariis Anatomicis conatus sum; in quæcunque, inquam, eorum in duabus hisce Tabulis Eustachius incidit, idem mecum vel de rerum dignitate, vel de historiæ selectu censuisse evidenter intelligo. Atque utinam per magnarum rerum tunc adhuc inveniendarum copiam, & quarum magnam ipse partem detexit, ad ea descendere tam accurato Anatomico licuisset, quæ nobis quasi ex magna messe perpaucae spicæ, non neglectæ quidem, sed elapsæ, improboque adeò labore raris, & plerunque abstrusis in locis legendæ relictae sunt: profectò non dubito, quin ex iis quoque, quæ à me non tanquam restituta, aut selecta; sed ut primùm inventa proposita sunt, plura essent, quorum inventionis divisam cum tanto Anatomico gloriam haberem. Nunc ex his, quæ deprehendisse visus sum, unum ex omnibus, & levius quidem, est illud, quod de veris hyothyroidum, & sternothyroidum muscutorum terminis monui; quos passim ferè ut in Vesalii Figura, in Tabula XLII. num. 30. ab Eustachio, ut cum suis conferri potest, allata, pictos descriptosque animadverteram. Itaque meam & descriptionem, & Figuram cum Eustachii V. & XII. in Tabula XLI. satis convenire, vehementer gaudeo. Cum autem mihi, & cricoidis cartilaginis capitula, & medium epiglottidis ligamentum, & præsertim laryngis ventriculos, de quibus passim Recentiores silebant, & observare contigisset, & restituere placuisset; mirum nunc in modum gaudeo, à gravissimo hoc Anatomico nihil horum esse prætermisum, ut qui prima in VII. XLII.

Tabulæ, alterum in V. facilè adumbrat: ventriculi autem dexteri orificium certè in XI. Figura demonstrat. Cumque pariter inter diversas Anatomicorum sententias, & circa epiglottidis musculos depressores, & circa cricoarytænoidæorum posticorum ortum, atque tendentiam, & circa arytnoidæorum structuram, & in primis circa Thyroidææ glandulæ duplicitatem id mihi feligendum visum esset, quod dissectiones propriæ docuissent; admodum lætor, Eustachium mecum facere, qui in XLII. Tabulæ Figura I. nullos epiglottidis depressores agnoscat, qui in eadem, & in II. cricoarytænoidæos, & arytnoidæos juxta meam descriptionem delineet; quique demum in V. & VIII. Figura XLI. Tabulæ, non modò unam mecum thyroidæam proponat; sed in cunctis ejus conditionibus ita conveniat, ut ne illam quidem appendicem omittat, quam ab ea sursum per thyroididis faciem persæpè protendi adnotaveram. Ad quas Eustachii figuras, suas, si adhuc viverent, emendare illi demum possent, qui ad meas emendare neglexerunt: quamquam plura, etiam ubi maxime dissimulant, à me sumpserint, & plura ad mea Adversaria emendaverint; ut eorum Anatomix utramque editionem conferentibus planum erit, quæ utinam semper benè intellexissent. Sed nolo cum umbris hominum, præsertim & laude alioquin dignorum, & mihi non omnino ingratorum luctari. Itaque præstat in his ipsis V., & VIII. Eustachii figuris, quemadmodum & in XI. illud præterea observare, ut Vesalii in linguæ musculis defectus egregiè emendetur; utque præterea in sequentis Tabulæ Figura V. linguæ glandulæ, sicut in hujus VIII. nonnullæ tracheæ glandulæ non omittantur. Porro si Cl. Amicissimoque Valsalvæ & XI. & XIV. hujus Tabulæ Figuras, & præterea IV. & VI. sequentis Tabulæ cum laudatissimis suis V. & VI. Tabulis comparare placuerit, non dubito, quin sicut intelligat, præcipuum in his suum Uvulæ, & Pharyngis continuitatis inventum Eustachio ipsi ignotum fuisse, ita agnoscat lubens, nonnulla tamen ex reliquis eundem quoque non omnino latuisse; illam verò, quæ à me in Epistola ad ipsum data restituta ex Falloppio est, Stylopharyngæi muscoli in cornua ossis hyoidis, & in supernam oram cartilaginis scutiformis implantationem in XLI. Tabulæ Figura XI. subindicari.

Porro quæ in proximis Tabulis ad sceletorum pedes ex
orga-

organo auditus ostenduntur, eorum ab Eustachio nonnulla inventa, ferè omnia primùm fuerunt delineata. Cæterùm in sceleto Tabulæ XLIII. *contextus ille elegantissimus, quem spuriarum costarum cartilagine invicem efficiunt*, quemque à Vesalio *oscitanter pratermitti* Eustachius dixerat in Ossium Examine, conspici potest. Hic ipse est, quem, quamvis passim ab aliis omissum, Verheyenus in altera Anatomix suæ editione diligenter memoravit, atque depinxit. Illud quoque in sceleto hujus, & proximarum Tabularum observatione dignum est, quòd os sacrum, non ut à Vesalio, sex partibus constans, & quinque ante, & retro foraminibus utrinque pertusum pingitur; sed quinque constans partibus, & quatuor utrinque foraminibus pervium, quale scilicet *magna ex parte in hominibus esse solet*, ut in eodem Opusculo animadvertit Eustachius. Hæc tamen, & ille, quem modò diximus, cartilaginum contextus in Tabulis etiam Caroli Stephani utcunque rudibus, & antiquis occurrunt.

De his tandem, quæ sunt postremæ, duabus Tabulis, illud primùm in universum censemus, plerasque earum Figuras, ut & XIII. Tabulæ XLI. iis potissimùm illustrandis infervire, quæ in memorato nuper Opusculo pro Galeno contra Vesalium ab Nostro afferuntur: quod (ut cætera prætermittam) primo statim aspectu in ultima quidem Tabula Figura XVIII. tresque illi proximæ fatis monstrant; in quibus illæ, quæ in eodem Libello traduntur ossium sterani, ejusque cartilaginis varietates accuratè exhibentur: in Tabula autem XLVI. idem plures illæ, dissimilesque calvariæ attestantur. In quarum porrò plerisque observo peculiare illud Foraminulum pro Vena, à Falloppio cum duræ matris sinibus egregiè descripta, quam nunc Occipitalem, rectè appellant, non desiderari.

Hæc habebam, de quibus Te, Vir Doctissime, statim, ut jussisti, certiozem facerem, Sus, ut ajunt, Minervam. Erant præterea in his Tabulis dubia quædam, & subobscura, de quibus aliquid scribere fortasse poteram, sed nolui divinare. De his verò, atque aliis, quæ aut scientes prætermisimus, aut fortè etiam in his tantis angustiis temporis haud fatis vidimus, fortasse olim, si quid otii dabitur, in ea quam concepimus, Anatomicorum Inventorum Historia scribeamus. Quam quoniam ea scripta Eustachii adjuvare plurimum possent, quæ adhuc latent; oro Te, obtestorque, ut,

ficuti

plus, inquam, vivens illis debuit, quàm SANCTISSIMO PONTIFICI, & ejusdem Præstantissimæ Urbis decori maximo, atque immortalitati, nunc mortuus erit debiturus. Vale.

Datum Patavii XIII. kal. Novembris M DCC XIII.

CLARISSIMO, DOCTISSIMOQUE VIRO
D. JO. BAPTISTÆ MORGAGNO

In Patav. Lyceo Med. Professori Celeberrimo.

JO. MARIA LANCIUS S.P.D.

SI unquam aliàs gratæ ab amicis, optatæque literæ redditæ sunt, gratissimas profectò abs Te superioribus diebus accepi; quippe quæ luculentissimas animadversiones ad nuper inventas Eustachii Tabulas secum attulerunt. Ac licèt jampridem sedulam, pro mea virili parte, operam impenderim legendis hujus Scriptoris tùm Anatomicis Opusculis, & Annotationibus ad Erotianum, tùm Libello de Multitudine, immò etiam in ejusdem Eustachii Opuscula Annotationibus à Matthæo Pino collectis, in quibus sanè omnibus non pauca sparsim deprehendi harum Tabularum documenta; est tamen quod ingenuè fatear, Epistolam hanc tuam obscuris quibusdam locis facem mihi prætulisse; præsertim verò, cum egregiè probare adniteris, Eustachium non modò sæpè, quod notissimum est, Vesalium castigasse, sed tale, tantumque studium cùm in veris perquirendis partium *infinitorum penè animalium* structura, & officiis, tùm in Tabularum delineatione adhibuisse, ut omnium sui temporis Anatomicorum conatus ita facilè superaverit, ut nemo aut eidem inventorum suorum palmam præripere, aut de gloria delineationis possit cum illo contendere; præsertim cùm idem Scriptor decennio ante, quàm sua Opuscula edidisset, tentata jam haberet experimenta, paratasque animadversiones, & Tabulas Anatomici sui operis; ac perspicuum propterea evadat coævorum Anatomicorum labores prævertisse: cujus rei publicum, gravissimumque testimonium nobis impertitur Amatus Lusitanus, qui suarum Curationum, Centuria V. ^a, quam collegit anno 1555. de ipso Eustachio contra Vesalium scriptum reliquit. *Nobiscum hac in re est Bartholomæus Eustachius Ducis Urbinatis Medicus: qui ita rem haberi*

haberi per literas è Roma mihi significavit: ut prope diem docto, & eleganti libro suo de Anatomia in lucem futuro, omnibus palam faciet. Sed quid alio opus est testimonio, ubi idemet Eustachius (ut Tu pariter sedulò animadvertisti) in Opusculo de Renibus pag. mihi 68. nuper inventas Tabulas jam Anno salutis millesimo quingentesimo quinquagesimo secundo ari incisas se habuisse fatetur.

Itaque notas meas eo nunc alacrius in publicum emit-
tam, quòd magis illas auctoritate tua videam confirmatas.
Nec dubito, quin Tibi immortales gratiæ ab universa lite-
raria republica habendæ sint, qui tuis etiam doctissimis
annotationibus Eustachii Tabulas immortalitate donaveris;
nec debitas SANCTISSIMO PATRI, omnis literaturæ Summo Au-
spici, & Mœcenati, laudes reticueris; quas cum BEATISSIMI
PRINCIPIS oculis subjecissem, benignè pollicitus est, Auctori-
tatis suæ vires omnes, & operam se in Eustachii Scriptis
inquirendis diligenter collocaturum.

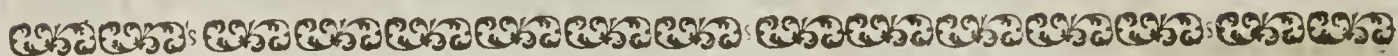
Cæterum plurimas Tibi gratias ago, quòd ad officia
erga me paratissimus tam citò, tam multa, tam egregia,
& solida rescripseris. Certè nostra semper, quàm aliorum
de tuis commentariis major erit admiratio. Nam cæteri
quàm benè, & quàm emendatè scribas apertè cognoscunt;
nos etiam quàm facilè, & quàm celeriter abstrusissima
quæque soleas explanare. Vale.

Datum Romæ Prid. kalen. Novembris M DCC XIII.

IMPRIMATUR,

Si videbitur Reverendissimo Patri Sacri Palatii Apostolici
Magistro.

N. Archiep. Capuæ Vicesg.

TESTIMONIUM

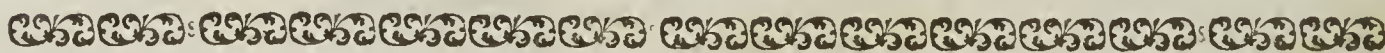
ILLUSTRISS. AC REVERENDISS. PRÆSULIS

CAROLI MAJELLI

Bibliothecæ Vaticanæ Custodis Primarii.

D*E*mandante Reverendiss. P. Fr. Gregorio Selleri Sacri Palatii
Apostolici Magistro diligenter & accuratè perlegi librum in-
scriptum: Tabulæ Anatomicæ Cl. Viri Bartholomæi Eusta-
chii &c. cumque in eo nihil quidquam Catholicæ Religionis aut
Christiana pietati adversum; imo ad uberrimam rei Anatomicæ utili-
tatem, ad immortalæ SS. Patris CLEMENTIS XI. Pont. Max.
gloriam, atque ad perennem tum Celeberrimi Eustachii, tum Cla-
rissimi Lancisii laudem opus redundaturum deprehenderim, publica
eruditorum luce dignissimum censeo. Cognoscent etiam universi par-
equumque fuisse, ut ad Tabulas tamdiu expetitas, quæ pessimo pu-
blico interciderant, è tenebris vindicandas, auctoritatem suam
Pontifex sapientissimus intenderet, iisque illustrandis, inter multi-
plices negotiorum ac studiorum curas eruditionem suam doctissimus
Lancisius accommodaret. Romæ Nonis Martii MDCCXIV.

Carolus Majellus.

IMPRIMATUR

Fr. Gregorius Selleri Ordinis Prædicatorum Sacri Palatii
Apostolici Magister.

FRANCISCI SOLDATI CANDIDO LECTORI

MONITA.

Inter eximia beneficia, quibus humanissimè, nullo intermisso tempore me cumulavit Vir Illustrissimus Jo. Maria Lancisius Philosophiæ, Medicinæ, omnisque propemodum Literaturæ laude celeberrimus, non postremo loco ponendum duco, quòd, cum multos antè annos ad medicam disciplinam perdiscendam hortatus esset, nullius planè rei ipso in tyrocinio, quàm studiorum Mechanicæ, atque Anatomix altiore speciem animo meo impresserit. Eandem ob causam cum Idem Eustachianas Tabulas post summum, & incredibile studium in colligendis, apponendisque notis recenti prælo designaret; operis perspicuitati, meæque consulens eruditioni voluit, ut meas qualescunque vigilias impenderem, tum ut singulas Tabularum particulas, quæ animadversione magis dignæ habitæ sunt, per appositos numeros Tibi fideliter ostenderem, tum ut integrum opus ab erratis, quantum à Typographo licet exigere, vindicarem.

Hæc agens, nonnulla deprehendi; quæ, cum ad eundem Ducem, Præceptoremque meum detulissem, ipse ad rectum Tabularum usum Tibi necessariò significanda judicavit. Ea sunt:

Primò præfatas Tabulas juxtà consuetum Anatomicorum ordinem non fuisse dispositas. Nam priores, (quæ nunc etiam à renibus incipiunt;) ab universo potius corpore, nempè à Tabulis IX. X. &c. novissimè repertis, ducendæ fuissent. Quod etiamsi probè noverimus, earumdem tamen situm permutandum minimè putavimus, non solùm quòd numeri altiùs in Tabulis jam incisi essent; sed vel maximè, quòd integrum hoc opus, ne ullam notarum confusionem haberet, primis octo Tabulis, quæ in Eustachii opusculis continentur, illiusque notis explanantur, instrui debere videbatur.

Hanc verò perturbatam methodum non ab Eustachio, sed potius à Petro Matthæo Pino ejus discipulo quâdam cogente necessitate susceptam, quantum licet conjicere, credendum est: *Scripserat enim Bartholomæus (inquit^a Pinus) non modò de Renibus, verùm etiam de cæteris humani corporis partibus, sed ut antè alias Anatomicas tractationes, ab eo conscriptas, hæc, quæ de Renibus inscribitur, ederetur, fecit quorumdam importunitas, qui hoc anno in publico Theatro nonnulla de Renum sinibus à nobis animadversa in controversiam revocare frustra conati sunt: Cùm igitur Pinus tractationi de Renibus Tabulas etiam ad illas pertinentes, addere constituisset, necessè fuit easdem primis octo numeris signatas edere: & quoniam post Eustachii mortem idem Pinus omnes simul Præceptoris sui Anatomicas Tabulas in lucem emittere cupiebat, ut ipse fassus est^b, idcirco reliquas perpetuo numerorum ordine disponere coactus fuit, ac propterea*

^a In Annotationibus ad lib. de Renib.

^b In epistola Lectori adnexu Opusc. edit. Venet. 1597.

Tabulas , quæ ex. gr. I. II. &c. Tibi exhibendæ fuissent, pro IX. X. &c. numerare.

Secundò Auctorem nostrum, ut indicatæ partes ritè, ac facilè in Tabulis invenirentur, duos modos in suis opusculis proposuisse, quorum primum ità explicavit, videlicet:

Regulam ex charta, aut ære facito latitudine digitali, quæ longitudine harum Tabularum latitudinem exæquet. Eam dividito in gradus ipsarum Tabularum gradibus, ac numeris respondentibus; sed regulam accommodabis ad lineas altitudinis Tabulæ ex eo numero, quem ipsarum index ostendit; quò autem lineæ concurrerint, angulumque effecerint, ibi quasi tam partem invenies. Illud verò attendito in indice, locos harum partium, quæ depictæ sunt, commostrante, priore numero altitudinem, posteriore latitudinem significari.

Cum verò usu deprehenderimus fore, ut si præfata regula non prorsùs illi similis construeretur, quæ ad indicandas partes à nobis adhibita fuit, jam angulus ex concursu linearum oriundus plùs justo anterior, aut posterior efficeretur, qui proindè aliam ab indicata particulam Tabulæ demonstraret; propterea duas regulas, quibus nos usi fuimus, æri incidendas curavimus, quarum quæ brevior est, octo prioribus Tabulis aptabitur, quæ verò longior, in reliquis adhibenda erit.

Tertiò studendum esse, ut librorum compactor inter pulsandas, tundendasque libri paginas, easdem quoque regulas intus reponat. Cum enim Tabulæ per ictus malei paulò porrectiores in latitudine sint evasuræ; certè, nisi etiam regulæ id paterentur, jam quæsitæ partes ægrè inveniri possent.

Quartò ut ab eodem Bibliopego prædictæ regulæ crassiori chartæ membranacæ superinducantur, atque à libri vertice filo pendulæ collocentur.

Quintò cum Incisoris incuriâ contigerit, ut non singulæ Tabulæ eadem constant latitudine, necessè est, ut, dum eadem regula uteris, illius principium in primo Tabularum latere, ac supra illam altitudinis lineam, quæ Figuram immediatè respicit, adamuffim semper apponas, ipsiusque finem extra alterum Tabularum latus excidere facias.

Neque verò hìc reticendum nobis videtur, secundum modum ab Eustachio his verbis expositum fuisse: *Potest etiam, inquit, aut ex ferro, aut ex ligno fieri circulus planus, cujus ambitus sit paulò major, quàm longitudo Tabularum, eique alterum filum rectum, & alterum transversum ad angulos rectos protractum obducere, ac insigere oportet. Si enim ejusmodi regulæ fila numeris altitudinis, ac latitudinis in Tabula descriptis, accommodabis, punctum, quo fila sese interfecant, partem, quam inquiris, ostendet.*

Hic autem, quoniam non omnibus Tabulis congruere potest, cum graduum, seù numerorum vestigia in basi quoque impressa exoptulet, eademque in plerisque prorsùs desiderentur, idcirco nihil est, quod de hac re Te monitum faciamus.

Attamen si expeditiorem exoptes modum pro eodem usu Tabularum, sequentem addimus. Quadrilongum planum ex charta crassiori, vel aliqua Tabella constructo, quod undique quamlibet Tabulam aliquantulum superet; deinde illud per lineam diagonalem dividito, quâ divisione duo triangula rectangula habebis, quorum alterum hoc pacto usurpabis. Latera, angulum rectum comprehendentia ad lineas cum altitudinis, tum latitudinis Tabulæ ex iis gradibus, qui indicati sunt, ita dispones, ut angulus rectus intra Tabulam incidat; quò verò idem inciderit, ibi quæsitam partem inuenies.

Hæc si teneas non solum laborem nostrum æqui bonique confules, verum etiam Eustachium, Lancisiumque meritis, dignisque laudibus efferes; illum quidem, quòd doctissimos labores ad rem Anatomicam illustrandam contulerit; hunc verò, quòd eosdem è tenebris erutos in publicam lucem, & utilitatem prodiderit, suâque satis jam accuratâ, absolutâque ad singulas Tabulas paraphrasi ita explanaverit, & auxerit, ut quisque rudimentis tantum Anatomicis instructus, per se cuncta intelligere facile possit.

Postremò, cum invenerimus inter autographa Tabularum Eustachii carmen hendecasyllabum Petri Matthæi Pini in laudem Magistri sui, Te, Lector humanissime, ejus usu, ac voluptate fraudare noluimus. Vale.

A D E X C E L L E N T I S S I M U M

B A R T H O L O M Æ U M

E U S T A C H I U M

Præceptorem Optimum

P E T R U S P I N U S .

Olim Pergamides velut Magister
 Falsa scripta refellit inscientis
 Theffali, methodum docens medendi,
 Sic meus quoque BARTHOLUS, procacem
 Fastum, & dicta refellit impudentis
 Veffali, methodum docens notandi
 Quaque in particula, fitum, figuram
 Structuram, numerum, ordinem, atque nexum.
 Illi posteritas adhæret omnis,
 Et mirata colit Virum, futura
 Te nobis, Pater, invidebit ætas
 Seque ortos citius volent Nepotes
 Fortunata nimis, nimis beata
 Per te secula nostra prædicabunt.

FRANCISCI SOLDATI
 IN LAUDEM
 ILLUSTRISS. AC REVERENDISS. PRÆSULIS
 JO. MARIÆ LANCISII
 Præceptoris sui

EPIGRAMMA.

HUmano abstrusam scrutatus corpore molem
 Eustachius magno proximus Hippocrati:

Abdita recludit, penetralia pandit, & altis
 Pressa olim tenebris; digerit in Tabulas.

Has tamen immiti mersere oblivia fato,
 Ac tanta superat nil nisi clade dolor.

Donec inoccidui pepulit lux **SIDERIS** umbras,
 Artis Apollinæ commiserata vicem.

Gratia sed mutis constet cum parva figuris,
 Est operi tandem reddita vis animæ.

Scilicet ut doceant, vivaque ut voce loquantur,
 Lancisius meritam contulit unus opem.

Eustachii hinc Tabulis cum plurima debeat Orbis
 Lancisio Tabulas debet, & Eustachium.

INDEXEORUM,

Quæ in singulis Tabulis continentur.

T A B U L A P R I M A.

*X*ponit varias renum figuras, situs, & magnitudines cum ureteribus, atque incumbentibus glandulis, quas noster Auctor primus detexit, & Piccolhominus postea, Bauhinus, & Casserius renes succenturiatos; Bartholinus tandem capsulas atrabiles vocarunt pagina 1

T A B U L A I I.

*N*ovas exhibet eorundem renum, incumbentium glandularum, & vasorum figuras 3

T A B U L A I I I.

*A*lias proponit renum figuras cum multiplicibus emulgentium, & ureterum insertionibus 7

T A B U L A I V.

*O*stendit varias figuras cavæ, & venarum sine pari cum ursino rene, & humanis monstrosis 11

T A B U L A V.

*H*umanum renem per medium divisum, atque interiora tum sanguinea, tum urinaria vasa demonstrat 15

T A B U L A V I.

*C*aninos renes variè dissectos patefacit 17

T A B U L A V I I.

*I*terum caninum renem, detractis internis, quibusdam membranis, ac tympani officula exhibet 19

T A B U L A V I I I.

*D*iversa brachiorum tum in homine, tum in cane sanguinea vasa cum dextro cordis ventriculo aperto demonstrat 21

T A B U L A I X.

*E*xhibet universum corpus cum artubus, & resectis ventribus, ut contenta viscera in situ naturali à Tyronibus facile animadverti possint 27

T A B U L A X.

*D*emonstrat pleraque viscera in abdomine contenta, & potissimum quæ ad primam alimentorum coctionem, & fœcum exclusionem conferunt 29

T A B U L A X I.

*P*roponit videnda alia etiam abdominis vasa, & viscera, coctioni, motui, & separationi liquidorum destinata 31

T A B U L A X I I .

Versatur in demonstrandis variis organis, quæ secernendo, colligendo, excludendoque tàm lotio, quàm semini famulantur 33

T A B U L A X I I I .

Detegit vasa renum, uteri, & ligamentorum ejus 35

T A B U L A X I V .

Exhibet uterum, placentam, & foetum non humanum modò, sed etiam pecudum suis cum membranis, & cotyledonibus 37

T A B U L A X V .

Diversos tùm laryngis, tracheæ, pulmonum, & diaphragmatis; tùm cordis, & magnorum vasorum aspectus demonstrat 39

T A B U L A X V I .

Hæc Tabula exhibet aspectus cordis tùm externos, tùm internos, unà cum appensis vasis in situ naturali 41

T A B U L A X V I I .

Demonstrat situs omnes, & aspectus cerebri tàm integri, quàm dissecti, necnon cerebellum cum spinali medulla à vertebrarum specu exempta 43

T A B U L A X V I I I .

Delineat nervorum omnium originem à spinali medulla tàm intrà, quàm extrà cranium 45

T A B U L A X I X .

Delineat nervos omnes qui in viscera, atque artuum musculos anteriori facie distribuuntur 49

T A B U L A X X .

Exhibet posteriori facie nervorum distributionem in musculos totius corporis 51

T A B U L A X X I .

Videndos præbet nervos, qui à musculis egressi ^{per} succutaneas partes ludunt 53

T A B U L A X X I I .

Cutaneos, sed posticos sanguineos canales delineat 55

T A B U L A X X I I I .

Proponit nervos, qui per posticam totius corporis superficiem disperguntur 57

T A B U L A X X I V .

Arterias, & venas intimè distributas per posticas corporis partes ostendit 59

T A B U L A X X V .

Apertis infimo, & medio ventre usque ad jugulum, necnon detractis communibus

nibus tegumentis ab universo corpore, proponit observanda majora vasa sanguinea, quæ undequaque suos abeunt in ramos

61

T A B U L A X X V I.

Venas exhibet, quæ per duos infernos ventres, necnon per artus anteriùs spectatos feruntur

63

T A B U L A X X V I I.

Ostendit varias distributiones, complexiones, & inosculationes sanguineorum, non in abdomine, ac thorace solùm, sed in artubus quoque

65

T A B U L A X X V I I I.

Musculos ferè omnes exhibet, qui anteriori totius corporis facie, detractis communibus integumentis observari possunt

67

T A B U L A X X I X.

Exhibet posticos totius corporis musculos, qui ablatis communibus integumentis potissimùm apparent

71

T A B U L A X X X.

Ostendit anteriorem, & paullò lateralem totius corporis prospectum, detractis solummodò communibus integumentis, ut, qui in superficie apparent muscoli facile videri possint

73

T A B U L A X X X I.

Patefacit exteriores musculos, qui posteriori totius corporis facie, detracta cute, statim, suis tamen vestiti membranis, se se offerunt

75

T A B U L A X X X I I.

Ostendit musculos anteriori, & lævo corporis prospectu statim sub communibus velamentis visendos

77

T A B U L A X X X I I I.

Detractis aliquot supernis musculis à thorace, abdomine, & artubus, penitiores alios ostendit

79

T A B U L A X X X I V.

Posteriorem faciem trunci, artuumque ostendit cum penitioribus aliquot musculis, à propria membrana denudatis

81

T A B U L A X X X V.

Rursùs anteriorem totius corporis aspectum cum aliquot tùm capitis, tùm artuum musculis exhibet

83

T A B U L A X X X V I.

Posticam, & paullò lateralem corporis faciem delineat, ut nonnulli muscoli, in Tabula præsertim XXXIV. prætermisisti, veniant in apertum

85

T A B U L A X X X V I I.

Videndos proponit postica corporis parte non colli solùm, sed magis profundè ossibus hìc illic adhærentes musculos

87

Exhi-

T A B U L A X X X V I I I .

Exhibet parte anteriore musculos præsertim capitis motores, exemptisque aliquot visceribus, nonnulla observatu digna in thorace, & abdomine 89

T A B U L A X X X I X .

Ostendit parte postica nonnullos musculos capitis, & colli, necnon oculorum 91

T A B U L A X L .

Varias oculorum membranas, vasorumque per illas distributiones ostendit 93

T A B U L A X L I .

Videndos exhibet denudatos musculos potissimum faciei, ossis hyoidis, & linguæ cum glandulis thyroidea, & trachealibus 95

T A B U L A X L I I .

Laryngem cum cartilaginibus, musculis, & uno ex ventriculorum orificiis, pharyngem, os hyoides, & linguam cum variis musculis, & glandulis representat 99

T A B U L A X L I I I .

Ostendit anteriorem totius sceleti faciem cum bifariam secto petroso osse 103

T A B U L A X L I V .

Exhibet posticas sceleti partes cum segmentis ossis petrosi 107

T A B U L A X L V .

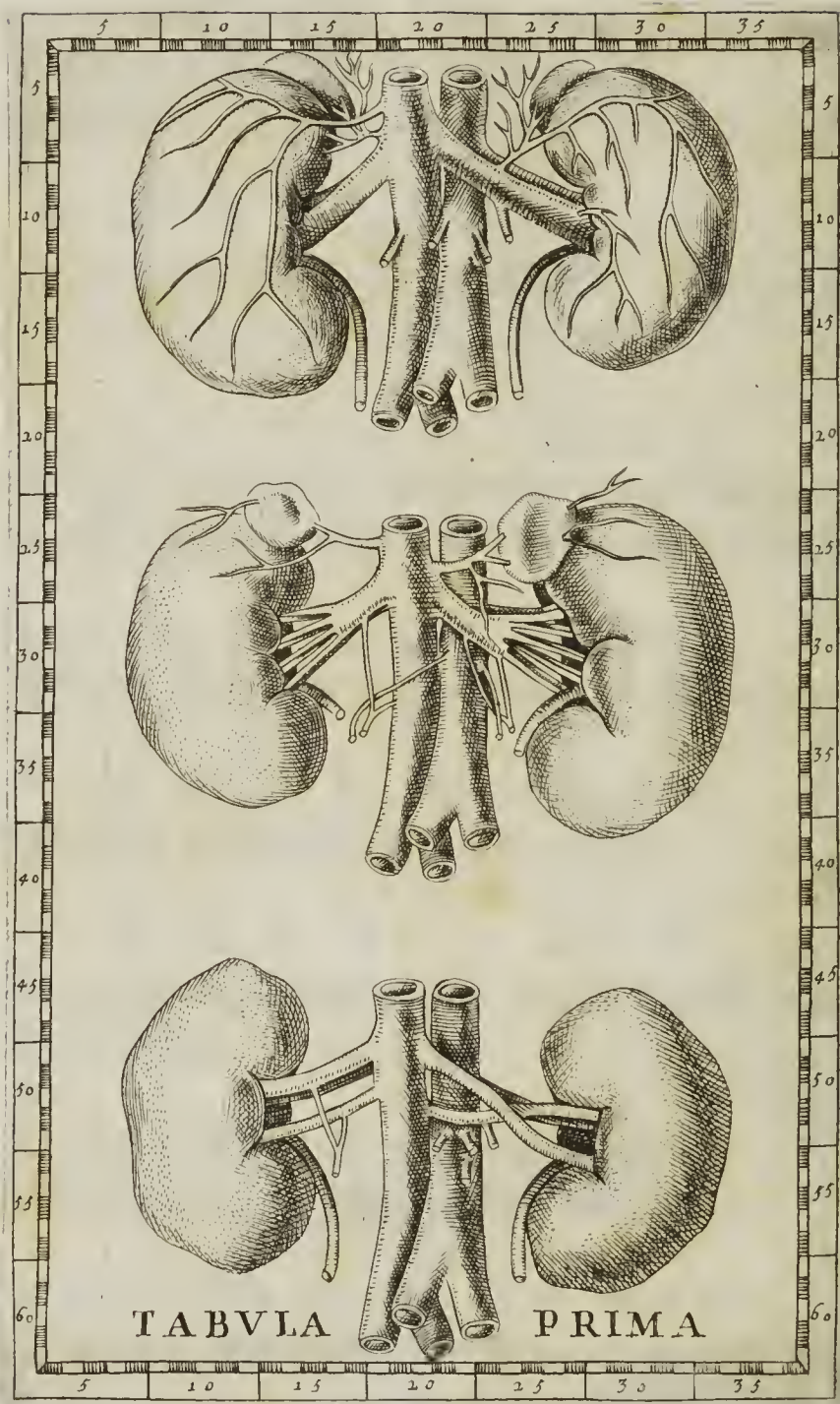
Posticam, sed in latus parùm deflexam totius sceleti faciem unà cum dissecto osse petroso videndam præbet 109

T A B U L A X L V I .

Varias calvarie, omniumque cranii ossium figuras exhibet 111

T A B U L A X L V I I .

Completitur omnia ossa, quæ sub cranio totam penè hominis fabricam compingunt 113

T A B U L A P R I M A .

Exponit varias renum figuras, situs, & magnitudines cum ureteribus, atque incumbentibus glandulis, quas noster Auctor primus detexit, & Piccolhominus postea, Baubinus, & Casserius renes succenturiatos; Bartholinus tandem capsulas atrabilares vocarunt.

F I G U R A P R I M A .

LN prima Figura ren dexter est major, quàm sinister; parte superiore uterque æqualem ferè altitudinem habet. Sinister enim nonnihil dextro est elatior, inferiore dexter sinistro est humilior, & hoc evenit propter magnitudinem: cujus causa sinister altior dextro dici potest.

Glandula reni dextro incumbens; forma, figura, & substantia ei respondens; major est quàm sinistra, 1. 12.

Glandula reni sinistro incumbens, similis dextræ; sed eâ minor, 2. 22. †

Venæ cavæ truncus, 2. 16. & 15. 16.

Arteriæ magnæ pars, 2. 19. & 15. 19.

Venula orta à dextra parte cavæ venæ supra emulgentem, & in pinguem dextri renis membranam distributa, 2. † 15. Venula, 4. 15. vel à cava, vel à suprema parte emulgentis dextræ ortum ducens; quæ partim 2. 14. in septum transversum; partim 2. † 13. in glandulam reni dextro incumbentem; partim 4. 13. in supernam regionem substantiæ renis distribuitur.

Vena emulgens dextra, humilior, brevior, & magis obliqua, quàm sinistra, 5. 15.

Vena feminaria dextra, 9. 15.

Arteria dextra emulgens, 7. 11. †

Vas urinarium dextrum, 10. 13.

Vena emulgens sinistra, altius orta, longior, & minus obliqua, quàm dextra, 4. 18.

Oriri solent venæ emulgentes è regione duodecimæ thoracis, & primæ lumborum vertebræ.

Venula 5. 20. † à superiori latere sinistrae emulgentis venæ in medio ductu nata; quæ distribuitur partim 3. 21. in septum transversum; partim 3. 22. in glandulam reni sinistro incumbentem; partim 3. † 23. in superiorem regionem pinguis tunicæ renis.

Venula originem ducens à superiori latere emulgentis sinistrae juxta renem; disseminata in inferiorem partem pinguis tunicæ ejusdem, 7. † 25.

Vena feminaria sinistra; orta ab emulgente, 7. 20. †

Arteria emulgens sinistra, 5. † 21. † Arteriæ feminariæ, 8. 18. & 8. 19. †

Arteria inferior mesenterii, 10. 19.

Vas urinarium sinistrum, 10. 22.

F I G U R A S E C U N D A .

Secunda Figura renem sinistrum habet majorem, & altiorem dextro; licet propter magnitudinem hic videatur esse humilior.

Glandulæ renibus incumbentes, instar placentularum depressæ, ac latæ; ut plurimum enim tales occurrunt: renibus formâ sunt rarius similes. Hæ quandoque non renibus, sed transverso septo adhærent, eique validè alligantur, 21. 11. & 22. 22.

Vena cava, 22. 16. & 34. 16.

Arteria magna, 22. 19. & 34. 19.

Venula parum supra principium emulgentis dextræ enata; inseritur tùm in dextram glandulam renis; tùm in superiorem regionem pinguis tunicæ ejusdem distribuitur, 22. 13.

Vena emulgens dextra altius oritur, quàm sinistra; ac simul cum arteria in quatuor ramos dividitur; & antè divisionem producit venam feminariam, 25. 14.

Venæ feminariæ dextræ duo principia; alterum ab emulgente, alterum à vena cava, 27. 14. † & 30. 15. Vas urinarium dextrum, 30. 13.

Vena 23. † 18. juxta emulgentem sinistram à cava orta, quæ alterum ramulum, 24. 19. † mittit in peritonæi membranas, alterum bipartitum, 23. 19. inserit in glandulam reni incumbentem: undè alter ramulus, 20. 25. egreditur ad membranas peritonæi, alter ad supremam sedem tunicæ pinguis, 22. 23. Vena emulgens sinistra humilior oritur, quàm dextra; ac simul cum arteria in quinque ramos dividitur: & antè divisionem duo principia venæ feminariæ producit, 27. 19.

Vena feminaria sinistra 31. 21. duobus principiis ab emulgente orta: quod sæpè accidit; quamvis vena emulgens in tot ramos, quot vides, semper non fit divisa.

Arteriæ feminariæ, 28. 17. & 28. 20.

Vas urinarium sinistrum, 30. 22. †

F I G U R A T E R T I A .

In tertia Figura ren dexter est altior sinistro.

Venæ cavæ truncus, 43. 16. & 55. 16.

Arteria magna, 43. 18. & 55. 18.

Duæ emulgentes venæ dextræ altius oriuntur, quàm duæ sinistræ; obliquè deorsum, uno digito æquè distantes, ad renem tendunt; quarum inferior est minor superiori: ambæ feminariam venam producunt, 47. † 12. & 49. 13. †

Arteria emulgens dextra, cum superiori, & crassiori vena procedens, 47. 13.

Vena feminaria dextra, ex duobus principiis constituta, 50. 13. †

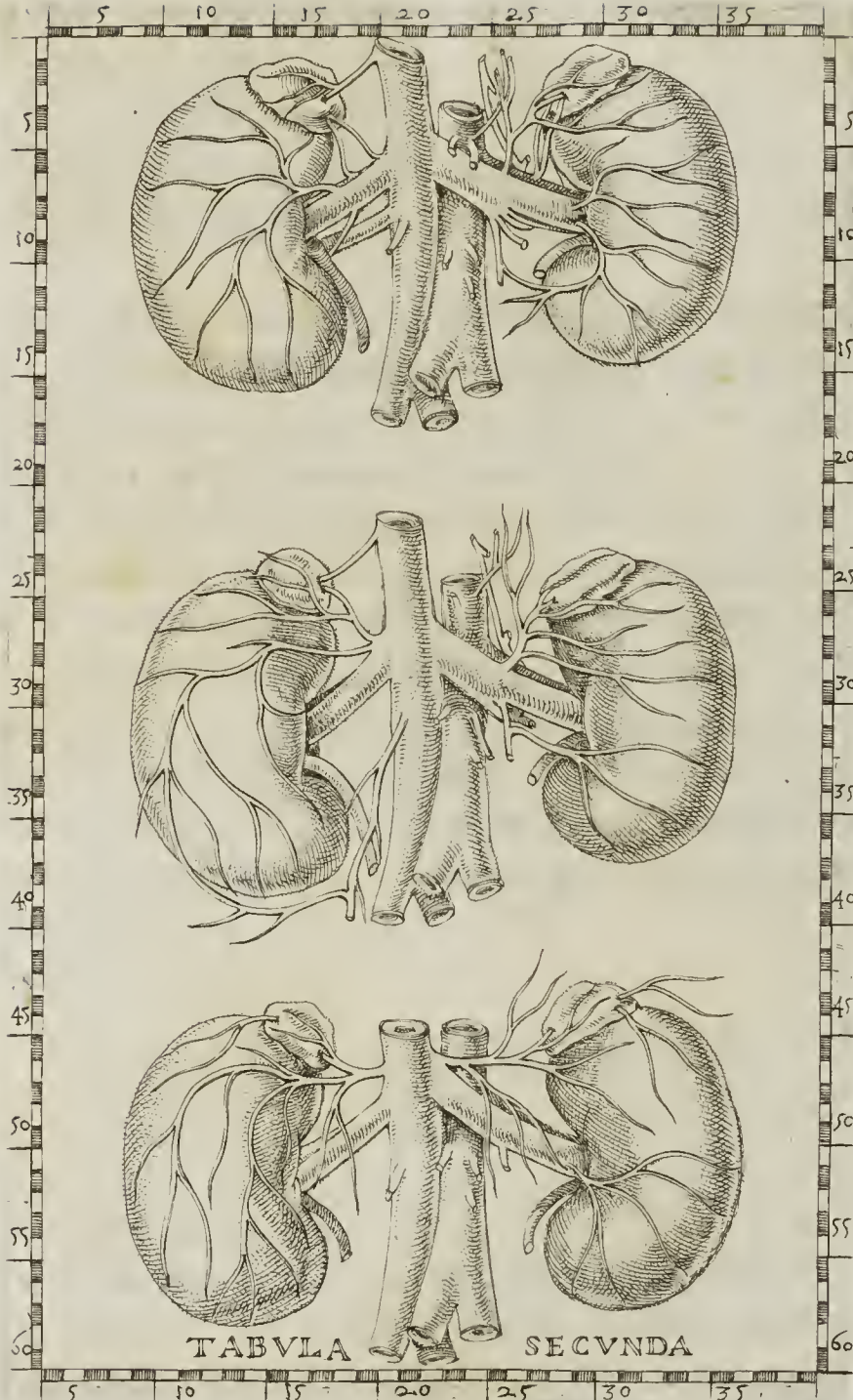
Vas urinarium dextrum, 51. 12. †

Duæ venæ emulgentes sinistri lateris, magnitudine æquales, figura flexæ; humilior oriuntur, quàm dextræ: quarum superior satis obliqua deorsum procedit; inferior verò parum, & penè transversa ducitur, ambæque instar X. se interfecant: eminentior enim inferius, humilior verò superius in renem inseritur, 46. 18. & 49. 20.

Arteria emulgens sinistra; ad medium usque ductum cum superiori, & indè cum inferiori vena procedens, 47. † 21. Vena feminaria ab inferiori emulgente orta, 49. 20. Arteriæ feminariæ, 50. 18. & 50. 19. †

Inferior arteria in mesenterium distributa, 51. † 19.

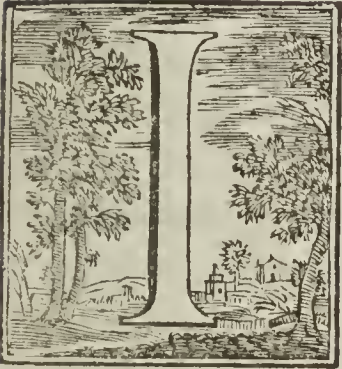
Vas urinarium sinistrum, 51. 23.

T A B U L A I I.

*Novas exhibet eorundem renum, incumben-
tium glandularum, & vasorum
figuras.*

F I G U R A P R I M A.

LN prima Figura renes, magnitudine parum, aut nihil differunt; & dexter nonnihil est humilior; sinister parum elatior.

Glandulæ renibus incumbentes; depressæ, & oblongæ, ac si essent duæ placentulæ, 3. 12. & 2. 24.

Vena cava, 2. 16. & 16. 16.

Arteria magna, 4. 18. 1 & 14. 18. 1

Vena à cava juxta hepar originem ducens; partim dextræ glandulæ reni incumbentis corpus perforat; partim superfi-

ciem ejusdem perreptat, 2. 13. 1

Venula in eandem glandulam inserta; originem trahens ab emulgente vena juxta cavam, 5. 14. 1

Vena emulgens dextra; ferè è regione sinistra, aut nonnihil inferiùs enata, 7. 14.

Vena distributa in pinguem renis tunicam; orta à superna parte emulgentis dextræ, 7. 11.

Vena alia emulgens dextra, parum sub priori enata; multò tamen eâdem minor, 9. 14.

Vena feminaria dextra, 9. 16.

Arteriola in dextram glandulam renis infixâ; principium sumens ab arteria emulgente, 6. 13. 1

Arteria emulgens dextra, 6. 13. 1

Arteria orta ab emulgente, & in renem dextrum juxta secundam venam emulgentem inserta, 8. 13. 1

Vas urinarium dextrum juxta renem satis latum, 11. 13. 1

Vena emulgens sinistra; admodum magna, nonnihil altior in ortu, quàm dextra; parumper obliquè procedens, 7. 20.

Vena 6. 21. orta à superiori latere emulgentis sinistra: quæ dividitur in duos ramos: quorum alter 3. 21. bifidus, in medioque suarum propaginum arteriam continens, in septum transversum, non longè à sinistro latere foraminis, per quod gula pertransit, distribuitur; & antequam ad membranofam ejus partem perveniat, cum propriis septi transversi venis coit. Alter ejusdem venæ ramus, 4. 22. partim in glandulæ reni incumbentis substantiam, partim in ejus superficiem, ac in superiorem pinguis membranæ partem dispensatur.

Vena in mediam sedem pinguis tunicæ renis sinistra, ab emulgente juxta renem orta, 7. 24. 1

Vena ab emulgente sinistra, ferè eodem loco cum superiori originem ducens, in inferiorem partem pinguis tunicæ renis disseminatur; à qua ramulus procedit, qui cum vena feminaria sinistra conjungitur, 9.† 25.

Qua parte ab emulgente vena oriri solet feminaria sinistra, quatuor rami ab una radice simul oriuntur, quorum primus 8.† 22.† simul cum ipsa emulgente tendit in renem. Secundus 8.† 21. & 4.† 20.† ad posteriora juxta vertebrae sursum reflectitur: & cum ramo sinistro 2. 19.† venæ sine pari connascitur: cujus secundi rami portio 5.† 21.† ad latus sinistrum tendit. Tertius 9. 21. ad sinistrum latus iliorum deductus in proximas partes disseminatur. Quartus ramus 10. 20.† venam feminariam sinistram producit; cum quo portio venæ per pinguem renis tunicam disseminatæ conjungitur.

Arteria sinistra in septum transversum distributa, 4. 20.

Arteriæ mesenterii, 5. 18.† & 5. 19.

Arteria emulgens sinistra, 5.† 20.

Arteriolæ ad glandulam sinistram reni incumbentem tendentes; quæ communi principio ab arteria emulgente oriuntur, 6. 22.†

Arteriæ feminariæ, 10. 18.† & 10. 19.†

Arteria inferior mesenterii, 11. 19.

Vas urinarium sinistrum, 9.† 23.

FIGURA SECUNDA.

In secunda Figura ren dexter sinistro major est: eodemque parumper etiam humilior.

Glandula dextro reni incumbens, instar placentulæ depressa, 24. 11.

Glandula instar placentulæ fati oblongæ, sinistro reni incumbens, 25. 24.

Vena cava, 23. 16. & 38. 16.

Arteria magna, 25. 19. & 37. 19.

Vena à cava parum sub hepate orta, dextri renis glandulam perforat, 23. 14.†

Vena ab emulgente juxta cavam originem ducens; altero ramo dextram renis glandulam penetrat: altero ejus superficiem perreptat; altero in supremam partem tunicæ pinguis distribuitur, 26.† 14.

Vena ferè in totam dextri renis tunicam pinguem dispensata, nam supremam ejus partem non perreptat: oritur ab emulgente juxta prædictam, & cum præcipuo ejus ramo, propago venæ feminariæ dextræ conjungitur, 27.† 14.

Vena emulgens dextra, 28. 15.

Vena feminaria dextra, 35. 15.

Ramus venæ feminariæ dextræ; qui conjungitur cum ramo præcipuo venæ, quæ in pinguem dextri renis tunicam dispergitur, 39. 12.

Arteria emulgens dextra, 30. 12.

Vas urinarium dextrum, 33. 13.

Vena emulgens sinistra maxima, 28. 19.

Vena à superiori parte sinistræ emulgentis in medio ductu enata; quæ hoc pacto distribuitur, 28. 22.

- Venula in septum transversum ; non longè ab ejus arteria sinistra , quæ satis insignis etiam in simia observata est , 26. 21.
- Vena glandulam renis sinistri penetrans ; & ejus superficiem , ac pinguis supremam partem tunicæ renis perreptans , 26. 22.
- Venulæ in pinguem renis sinistri tunicam , supra ejus medium distributæ , 27. 23. & 28. 23.
- Ramus venæ emulgentis sinistræ , sursum juxta vertebra reflexus ; qui cum altero extremo venæ sine pari coit , 30. 22. & 26. 20.
- Portiones prædicti rami , in proximas partes distributæ , 31. 22. & 27. 21.
- Vena feminaria sinistra , 31. 21.
- Ramus venæ feminariæ sinistræ , in inferiorem partem pinguis tunicæ renis sinistri distributus , 31. 22.
- Arteria sinistra septi transversi , 25. 19.
- Arteriæ feminariæ , 30. 18. & 31. 20.
- Inferior arteria mesenterii , 33. 20.
- Vas urinarium sinistrum , 33. 22.

FIGURA TERTIA.

- In tertia Figura ren dexter sinistro aliquantulum est humilior .
- Vena cava , 46. 16. & 57. 16.
- Arteria magna , 46. 19. & 57. 19.
- Glandula reni dextro incumbens , instar placentulæ oblongæ , 44. 11.
- Glandula , instar placentulæ oblongæ , reni sinistro incumbens , 43. 24.
- Vena à cava parum supra emulgentem dextram ortum ducens ; in tres ramos divisa , 46. 15.
- Primus ramus , altera sui parte , in superficiem glandulæ dextræ reni incumbentis distribuitur : altera verò eandem glandulam perforat ; ac deindè superiorem partem pinguis tunicæ renis perreptat , 46. 13.
- Secundus ramus in totam ferè pinguem tunicam dextri renis dispergitur , 47. 13.
- Tertius ramus in membranam peritonæi , juxta vasa emulgentia dextri lateris disseminat , 48. 13.
- Vena emulgens dextra , 49. 14.
- Vena feminaria dextra , 52. 16.
- Arteria emulgens dextra humilior sinistra , 50. 12.
- Vas urinarium dextrum , 53. 12.
- Vena emulgens sinistra major , quàm dextra , & ea in origine altior , 48. 19.
- Vena ab emulgente sinistra , juxta ejus principium enata in duos præcipuos ramos distributa , 46. 18.
- Primus ramus 46. 20. , altera sui portione 45. 31. & 43. 26. in peritonæum ; altera 45. 22. in glandulæ sinistræ corpus , ac superficiem ; altera 46. 23. & 45. 27. in superiorem partem pinguis tunicæ renis sinistri digeritur .
- Secundus ramus in membranam peritonæi , circa vasa emulgentia disseminat , 46. 19.

Vena feminaria sinistra, 51. 21.

Vena in renis tunica pinguis inferiorem partem, 51. 24.

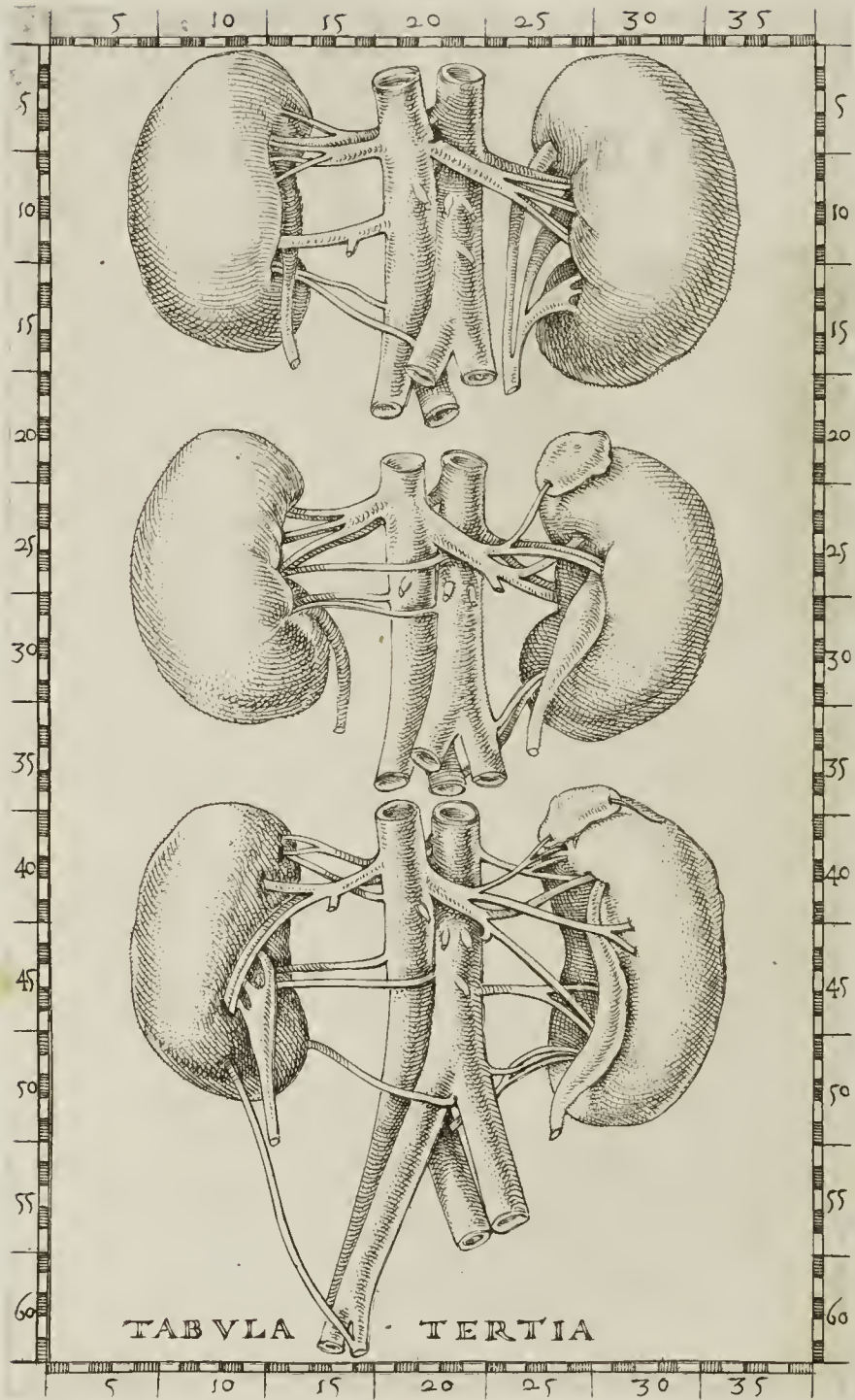
Arteria emulgens sinistra, 49. † 23. †

Arteriæ feminariæ, 51. 18. & 51. 19. †

Inferior arteria mesenterii, 53. 19. †

Vas urinarium sinistrum, 54. 22.

T A B U L A I I I .

Alias proponit renum figuras cum multiplicibus emulgentium, & ureterum insertionibus.

F I G U R A P R I M A .

IN prima Figura dexter ren minor est, & elatior; sinister multò major, & humilior; præsertim in infima sede: nam in suprema ambo parum differunt.

Vena cava, 2. 16. & 14. 16.

Arteria magna, 2. 19. & 14. 19.

Vena emulgens dextra in tres ramos divisa, 5. 14.

Vena emulgens alia, duobus digitis sub prædicta originem sumens; quæ venam feminariam dextram producit, 8. † 13.

Vena feminaria dextra, 9. 14.

Vena alia, duobus digitis supra magnam cavæ venæ in lumbo divisionem, principium ducens, inseritur in humiliorem partem renis simul cum arteria, quæ ipsam comitatur, 12. 15.

Arteria emulgens dextra, simul cum prima emulgente vena procedens; in duos inæquales ramos divisa, 4. 14.

Arteria alia à trunco dextro magnæ divisionis in lumbo, 13. 15.

Dextrum vas urinarium, quod sinistram partem renis usque ad ejus summitatem perreptat, 7. 11.

Vena emulgens sinistra, è regione dextræ ortum ducens; simul cum arteria in tres ramos dividitur; nullamque feminariam venam producit, 6. 20.

Vena feminaria sinistra à cava enata, 7. 17.

Arteriæ feminariæ, 7. † 18. † & 7. † 19. †

Inferior arteria mesenterii, 9. † 19.

Interdum rene existente satis magno, ut hic sinister apparet; tres in eo sunt cavitates, in quas urina colatur; una in ejus summitate, non admodum magna; altera in medio, prædictâ triplo major: tertia in infima ipsius sede: & à qualibet earum unus oritur meatus urinarius.

Primus meatus urinarius à prima cavitate ortus; qui deorsum tendens usque ad magnam arteriæ divisionem in lumbo, conjungitur cum aliis duobus meatibus, 5. † 22. † & 10. 21.

Secundus ramus urinarius ortus à media cavitate; qui deorsum obliquè fertur, ferè usque ad humiliorem sedem renis, 10. 23.

Tertius meatus amplus est; & ab ultima cavitate tribus principiis ortum ducit: hic parumper deorsum productus, angustior redditur; & primum cum secundo meatu coit, ac unus cum eo efficitur: deindè cum primo unitus, cum eo unum vas urinarium efformat, 11. † 23.

FIGURA SECUNDA.

In secunda Figura ren dexter elatior est sinistro.

Vena cava, 20. 16. & 30. 17.

Arteria magna, 20. 19. & 31. 19.

Vena emulgens dextra, multò altius orta, quàm sinistra; simul cum arteria in tres ramos æquales divisa: qui æquè distantes inferuntur supra renis medium, 21. 14.

Vena feminaria dextra, 25. 16.

Vena alia emulgens, procedens à cava sub ortu venæ feminariæ dextræ, quæ transversa ducitur; & in renem inferitur sub ejus medium, 25. 15.

Duæ aliæ arteriæ, ultra consuetam, cum prima vena emulgente procedentem; ad renem dextrum tendunt, 24. 15. & 26. 15.

Prima harum duarum arteria oritur supra arterias feminarias; & transversa supra cavam venam procedens, inferitur propè humiliorem ramum primæ venæ emulgentis, 24. 17.

Secunda arteria oritur sub arteriis feminariis; & unà cum secunda vena ad renes progreditur; ac in eos inferitur, 26. 17.

Vas urinarium dextrum, 27. 13.

Vena emulgens sinistra; major, & humilius orta, quàm dextra; ubi arteriam magnam præterit, in duos ramos partitur, & singuli rursus in alios dividuntur: altera portio primi rami inferitur in glandulam reni sinistro incumbentem, & ipsam perforat; altera in anteriorem renis partem supra ejus medium dispergitur. Secundus ramus primum gignit venam feminariam: deindè bipartitus, altera parte sursum fertur; & inferitur in renem supra infimam partem primi rami: altera inferitur in eundem renem sub ejus medium, 23. 19.

Vena feminaria sinistra, 25. 20. 1

Alia vena sinistra ad renem sursum obliquè tendens; oritur à sinistro trunco magnæ divisionis venæ cavæ in lumbo; & inferitur in infimam sedem renis, 33. 19. & 31. 21.

Arteria sinistra emulgens; quæ in duas partes dividitur, quarum una fertur, & inferitur simul cum infima portione primi rami venæ emulgentis: altera cum secunda parte secundi ejusdem venæ rami, 22. 20.

Alia arteria simul cum secunda vena sinistra deducta; ortum ducens à sinistro trunco magnæ divisionis in lumbo, 30. 21.

Arteriæ feminariæ, 25. 18. & 25. 19. 1

Vas urinarium sinistrum instar oblongæ vesicæ fatis dilatatum, in anteriori fede renis obliquè positum; in quod plures ex rene feruntur meatus, multis interdum arenulis pleni, 27. 24.

FIGURA TERTIA.

In tertia Figura ren dexter sinistro est minor; qui propter magnitudinem supra elatior, infra humilior dextro apparet.

Vena cava, 36. 16. & 50. 14. & 50. 18.

Arteria

- Arteria magna, 36. 18. † & 51. 16. & 51. 20.
- Vena emulgens dextra altius orta, quàm sinistra; & eâ multò gracilior, quæ in duos ramos divisa, altero in elatiorem, altero in humiliorem partem renis inseritur; & antequam dividatur venam feminariam dextram producit, 38. 14.
- Vena feminaria dextra, 39. 13.
- Vena altera ad renem producta, quæ uno digito sub emulgente dextra ortum ducens obliquè sursum tendit; & multò supra insertionem prioris rami memoratæ emulgentis, in renem infigitur, 39. 15.
- Tertia vena ad renem dextrum procedens, duobus digitis sub secunda enata, & ferè transversa ad renem producta, 42. 15.
- Arteria dextra supra emulgentem consuetam orta, primò deorsum, deindè sursum procedens, quæ in duos ramos divisa, inseritur in renis summitatem, 36. † 17. † & 37. 13.
- Arteria dextra emulgens, deorsum cum vena emulgente procedens, & cum infimo ejusdem venæ ramo in anteriorem renis sedem inserta, 37. 17. † & 38. † 15.
- Tertia arteria dextra, ortum ducens è regione inferioris arteriæ mesenterii, & transversa ad renem tendens, 43. 16.
- Quarta arteria dextri renis, enata in medio magnæ divisionis, quæ in lumbo fit; obliquè sursum ad renis posteriorem, & inferiorem sedem protrahitur, 48. 18.
- Quinta arteria dextri renis, orta à ramo ejusdem lateris ad os sacrum tendente; sursum obliquè ascendens, in anteriorem, & imam sedem renis inseritur, 57. 12.
- Vas urinarium dextrum, in principio fati latum, ex quinque propaginibus conflatur; licet earum tres solùm appareant; quæ per anteriora renis egrediuntur, 44. 10.
- Vena emulgens sinistra, 38. † 18. inferiùs orta, quàm dextra, ubi arteriam magnam præteriit, in quinque ramos dividitur; quorum alter, 38. 21. qui superior est, inseritur, tùm in elatiorem sedem ipsius renis, tùm in glandulam ei incumbentem; undè postea ramulus ad membranam pinguem egreditur. Secundus 39. 21. obliquè deorsum tendit, & bipartitus in anteriorem sedem renis circa ejus medium inseritur. Tertius 40. 21. sursum obliquè reflectitur; & secundum instar X. interfecans, inseritur in anteriorem, & superiorem renis partem. Quartus 41. 21. deorsum obliquè tendens, inseritur in anteriorem, & humiliorem sedem renis. Quintus 41. 20. reflectitur retrorsum ad lumbum; & inter primam, & secundam ejus vertebam ad medullam spinalem penetrat.
- Vena alia sinistri renis, à sinistro ramo magnæ divisionis in lumbo enata; sursum obliquè ascendit, & postquàm ramum divisionis arteriæ ejusdem lateris præteriit, in duas propagines dividitur; quæ in medio comprehendentes tertiam arteriam sinistram, inseruntur in anteriorem, & humiliorem sedem renis, 49. † 18. † & 47. 21.
- Vena feminaria sinistra, 39. † 17.
- Prima arteria sinistra ad renem tendens, oritur è regione secundæ earum, quas in dextro latere esse diximus. Hæc juxta renem bipartita, inseritur cum primo, & cum tertio ramo venæ emulgentis, 37. 20.

Secunda arteria sinistri renis, oritur sub infima arteria mesenterii; bipartitaque propè renem inferitur, altera ejus parte sub medium renem, altera cum quarto ramo venæ emulgentis, 43. 20.

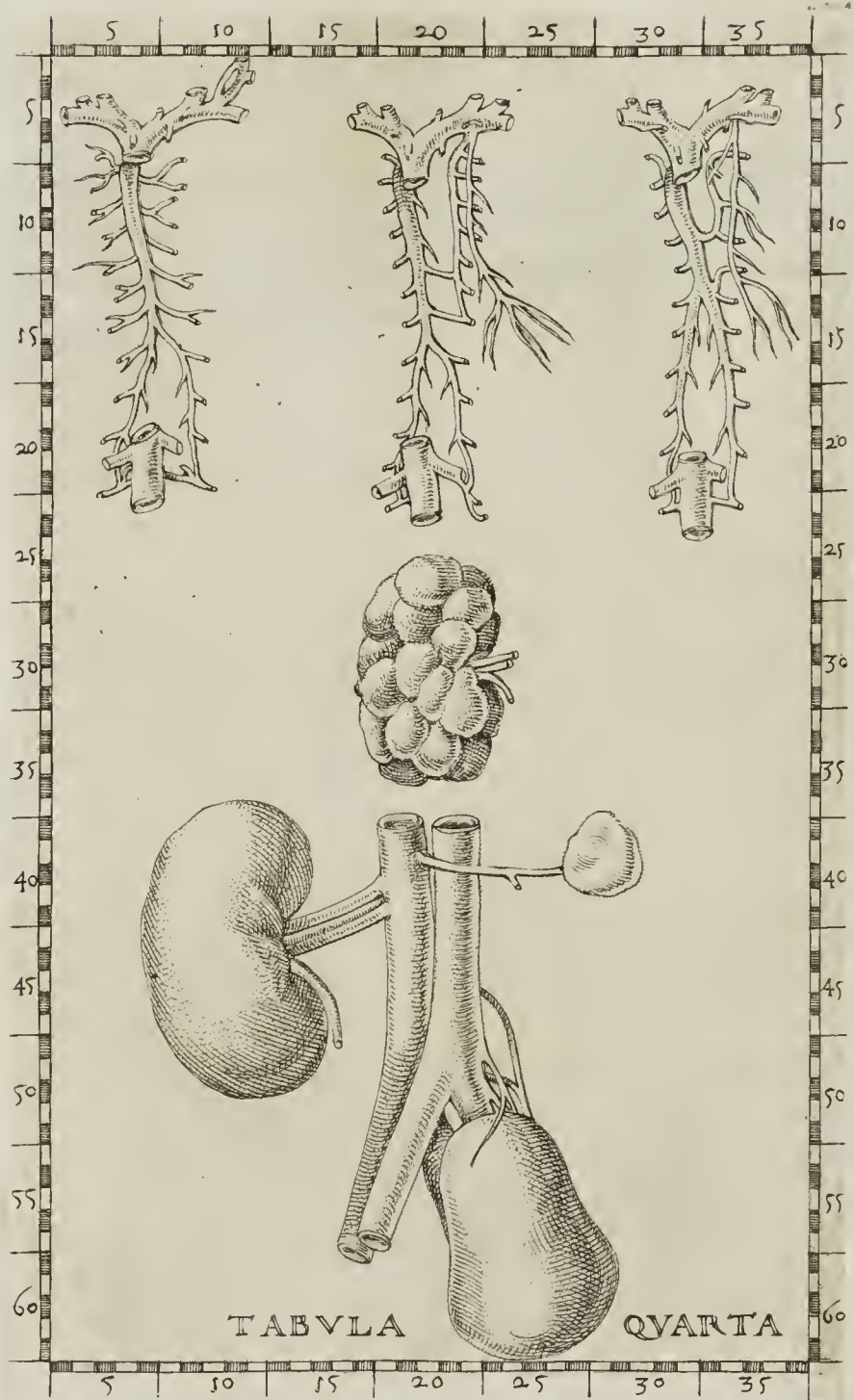
Tertia arteria, oritur paulò antè divisionem magnæ arteriæ in lumbo; quæ inter ramos secundæ venæ sinistræ procedens, simul cum illis in renem infigitur, 47. 20. †

Arteriæ feminariæ, 41. 18. & 41. 19.

Inferior arteria mesenterii, 43. 19.

Vas urinarium sinistrum, ex quinque propaginibus à renibus procedentibus conflatum; oblongam vesicam, instar peræ pastorariæ recurvatam refert; aut Threicium gladium altera parte flexum repræsentat, hoc calculis plenum à nobis est inventum, 39. 25. & 47. 24. †

TABVLA

QVARTA

T A B U L A I V.

Ostendit varias figuras cavæ, & venarum sine pari cum ursino rene, & humanis monstrosis.

Res Figuræ venarum primo loco depictæ, non modò ad tractationem de renibus pertinent, verùm etiam ad eam, in qua de vena azyga disputatur.

TRIBUS PRIMIS FIGURIS COMMUNIA.

Vena cava juxta cor recisa, 4. † 4. & 5. † 17. & 5. † 29.

Vena sine pari, 6. 3. † & 7. 16. † & 7. 29.

Venæ sine pari divisio circa decimam thoracis vertebram, 13. 5. & 13. † 18. & è regione octavæ, ut interdum à nobis observatum est, 11. 30.

Truncus venæ cavæ, qua vocatæ emulgentes ab ea oriuntur, 18. 4. † & 19. 17. & 19. 29. †

Propago dextri rami venæ sine pari, quæ conjungitur cum vena cava, juxta ortum emulgentis dextræ, 17. † 3. †, quod tamen rarò cernitur.

Dexter, & sinister ramus venæ sine pari, qui cum prima vena sui lateris, in lumbo sub emulgente orta conjungitur, 19. † 3. & 18. 6. †; & in tertia figura, 20. 29. & 20. 31. † In secunda autem sinister ramus conjungitur cum alio ab emulgente orto, priusquàm producat venam feminariam, 20. 16. † & 19. 19. †

FIGURA SECUNDA.

Vena 4. 19. † à sinistro cavæ trunco in jugulo, sub ortu venæ sterni enata; in duos ramos statim divisa; quorum major 5. 18. † sub arteria brachii sinistri, ad tertiam thoracis vertebram reflexus; juxta radices costarum, usque ad nonam singulis furculos offerens, perreptat; quo ubi pervenit, cum ramis venæ sine pari, octavum 10. 18., & nonum 12. 19. earum intervallum nutrientibus conjungitur: quod ab illis præsertim expendi debet; qui in sanguine exhauriendo fibrarum rectitudinem magnificiunt. Minor ramus cum sinistro septi transversa nervo incedens, in ejus lateris membranam thoracem dividens, & in eam, quæ pericardium appellatur, propagines distribuit: tribusque bifidis furculis in carnosam, eandemque superiorem partem septi inseritur.

F I G U R A T E R T I A .

Ramus venæ azygæ, qui juxta radices costarum sursum reflexus, tertium, quartum, quintum, & sextum earum intervalla sinistri lateris nutrit, 8. 30.
 Vena 4. 31. † à sinistro cavæ trunco in jugulo ortum ducens, in duos ramos scissa. Quorum alter 5. 31. † cum sinistro nervo septi transversi procedens, in hoc, & in membranam dividenter thoracem distribuitur. Alter ramus 5. 31. sub arteriam brachii reflexus, è regione quintæ vertebræ thoracis, cum eo ramo 8. 30. venæ azygæ conjungitur; quem à sexto intervallo sursum reflecti diximus.

F I G U R A Q U A R T A .

Ren ursinus ex pluribus quasi glandulis magnitudine ceraforum coagmentatus; quæ invicem junguntur, & alligantur membranæ cujusdam tenuis, ac ramorum trium vasorum beneficio. Harum divisiones replet copiosum pingue; quo remoto facile est ejusmodi particulas sine vulnere separare, 28. 17.
 In singulas has ursini renis partes, glandulas referentes, semper ramus venæ, arteriæ, ac vasis urinarii inseritur.
 Quilibet ramus vasis urinarii in latum finem desinit; in quem alia glandula parva, acuta, & nonnihil depressa, ex substantia renis formata, instar operculi ei incumbens, ingreditur.
 Vena, & arteria emulgens, 28. 20.
 Vas urinarium, 29. 21.
 Bubulus ren est ferè similis ursino; sed tubercula glandulis similia, non perindè in bove, ac in urso dividi possunt.
 Singula vasa renis vitulini, antequàm in glandulas, seu coagmentationes dispendentur, dividuntur in duos præcipuos ramos: quorum unus sursum, alter deorsum tendit.
 In aliquibus fœtibus humanis, reperti fuerunt à nobis renes similes bubulis, ut Aristoteles scribit.

F I G U R A Q U I N T A .

Quandoque vidimus tres renes, unum scilicet in dextro latere, qui naturalis erat; duos verò præter naturam in sinistro.
 Alter sinister ren præter naturam, admodum parvus; figuræ triangulæ, & satis depressæ; solâ substantiâ similis ei, qui naturalis est, vase urinario, & arteria destituitur, 37. 25.
 Alter ren sinister præter naturam, in sinistro spinæ latere situs est; & à summitate quartæ lumborum vertebræ, usque ad ossis sacri initium producit: estque in superiori parte angustior, in humiliori latior; ac vas urinarium ex posteriori sui regione producit; quamvis hoc videri in figura non possit, 50. 21. & 59. 22.
 Vena cava, 36. 16. & 50. 15. & 50. 18.
 Arteria magna, 36. 19. & 47. 19.

Duæ venæ emulgentes dextræ; æquales, & æquè distantes; quæ arteriam in medio continent, 40. 12. & 40. 15.

Vas urinarium dextrum, 43. 12. †

Vena emulgens sinistra, fatis gracilis, elatiorem originem habens, quàm dextra; quæ sine ulla comite arteria transversa procedit, 37. 18.

Vena feminaria sinistra, 38. 21. †

Vena orta à cava, è regione secundæ lumborum vertebræ; quæ transversa sub arteria procedit, 43. 21.

Vena alia principium sumens parum supra magnam cavæ venæ divisionem in lumbo; quæ etiam sub arteria transversa procedit, & cum prædicta coit, 47. 20. †

Vena ex prædictis duabus conflata; quæ inseritur in posteriorem sedem renis, versus externum latus, 48. 22.

Arteria bipartita, antè, ac retrò in superficiem sinistri renis distributa oritur, antequàm magna arteria in lumbo diuidatur, 46. † 20. †

Arteria altera, à sinistro trunco magnæ divisionis in lumbo principium sumens; inseritur in humiliorem renem sinistrum simul cum vena, 48. 20. †

TABVLA QVINTA

T A B U L A V.

Humanum renem per medium divisum, atque interiora tum sanguinea, tum urinaria vasa demonstrat.

F I G U R A P R I M A.

Rima Figura renem, & ejus vas urinarium per medium divisum ostendit.

Renis substantia circa ramos vasis urinarii, 7. 10. & 7. 22. & 17. 10. & 17. 22.

Carunculæ extuberantes, instar acutæ glandulæ, seu papillæ mammillarum, extrema patentia ramorum vasis urinarii claudentes; quæ mediæ secundum ipsarum longitudinem divisæ sunt, ut cerni possint earum lineæ, hinc indè velut à centro ad

circumferentiam protractæ; quarum causa apparent ejusmodi carunculæ, ex pluribus quasi fibris concurrentibus contextæ, 8. 7. & 7. 18. & 8. 27. †

Vas urinarium cum suis ramis per medium divisum. In rene enim humano nulla alia est cavitas, præter illam, quam vas urinarium efficit, ob concursum suorum ramorum, 12. 10. & 12. 23.

Rami vasis urinarii per medium dissecti; in quorum extrema orificia, instar operculi incumbunt glandulæ parvæ, à substantia renum extuberantes, 6. 12. † & 6. 14. † & 8. 25. & 9. 8. & 9. 18. & 9. † 27.

Foramina vasis urinarii, quæ sine ordine distributa sæpè occurrunt; parvas quoque glandulas in internam cavitatem spectantes, & ipsa admittunt, 7. † 13. & 9. † 18. & 10. 9. & 12. † 27. † & 15. 26.

Foramen, & via vasis urinarii extra renem procedens, 12. 16.

Vas urinarium extra renem deorsum tendens, 12. † 1.

F I G U R A S E C U N D A.

Secunda Figura; venæ, arteriæ, ac vasis urinarii ramos per renis substantiam distributos ostendit.

Vena emulgens, postquam in renem ingressa est, in quatuor, vel quinque scinditur ramos, qui in multos alios rursus divisi, per renis substantiam vario modo dispensantur; ac invicem permixti uniuntur; & denique in tenuissimos, visumque prope modum fugientes furculos cessant. Si enim ren incisus comprimatur; apparent multæ sanguinis guttæ, ostendentes vasa, quæ cerni non possunt, esse dispersa per renis substantiam, 55. 20.

Arteria emulgens, quæ simul cum vena procedens, eandem, quam illa, habet distributionem, 56. 23.

In hac Figura apparent rami trium vasorum, remota, & abrafa tota renis substantia.

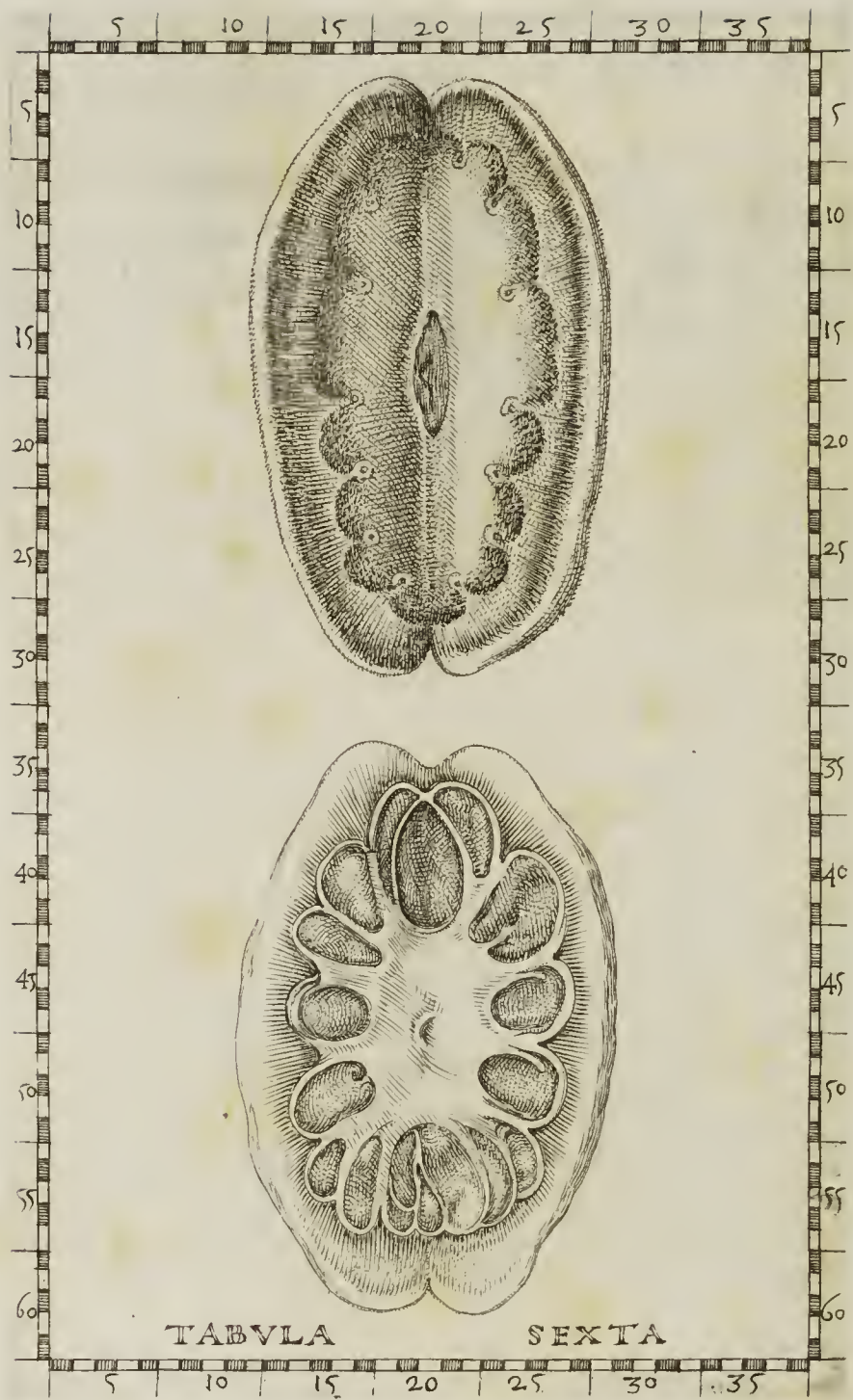
Vas

Vas urinarium, quamprimum in renem penetrat, dilatatur; ac in duas, quandoque in tres partes dividitur; quarum una sursum, altera deorsum tendit; ambæ verò in alios ramos, interdum quatuor, sæpè quinque, rursus dividuntur; quò fit, ut eorum divisiones octo, vel ad summum novem, aut decem sint, quæ in latum finem, instar coli rotundi desinunt, 52. 15.

Vas urinarium duas habet tunicas: in quarum exteriori disperguntur multæ venulæ tenues, & aliquæ etiam satis evidentes elegantissimè dispositæ: quod in hac picture ostendi non potuit.

Extrema orificia ramorum vasis urinarii; quorum quodlibet, ut diximus, à caruncula instar papillæ mammillarum, clauditur: circa quam unaquæque horum ramorum extremitas connascitur; & quibusdam fibris satis validis, altèque in substantiam renis infixis adhærescit, 48. 7. & 48. 27. † & 41. 12. & 41. 26. †

T A B U L A V I.

Caninos renes variè dissectos patefacit.

F I G U R A P R I M A.

Rima Figura ostendit renem caninum, per medium dissectum, absque remotione alicujus particulæ.

Renis circumferentia, ejusdem substantiæ cum reliquo corpore, 5. 11.† & 5. 23. & 15. 10. & 15. 25. & 25. 12. & 25. 23.

Pars renis, lineis quibusdam subaltis, ceu fibris à centro ad circumferentiam productis exculpta, 5. 13. & 5. 22. & 15. 11. & 15. 24. & 25. 13. & 25. 21.†

Foramina quædam vasorum, quæ in renis divisione incisa fuerunt; anteriora enim cum posterioribus connascuntur, 7. 15. & 7. 20.† & 16. 14. & 16. 21.† & 22.† 15. & 22.† 21.

Pars renis magis alba, & subcineritia; diversis in locis maculis quibusdam rubeis tincta; cavitatem renis, instar septi, per medium dividens, 8. 15. & 8. 20. & 15. 14. & 15. 21. & 23.† 15. & 23.† 20.

Portio cavitatis internæ renis, 13. 17.† & 17. 17.†

Foramen, & principium vasis urinarii, 15. 17.†

F I G U R A S E C U N D A.

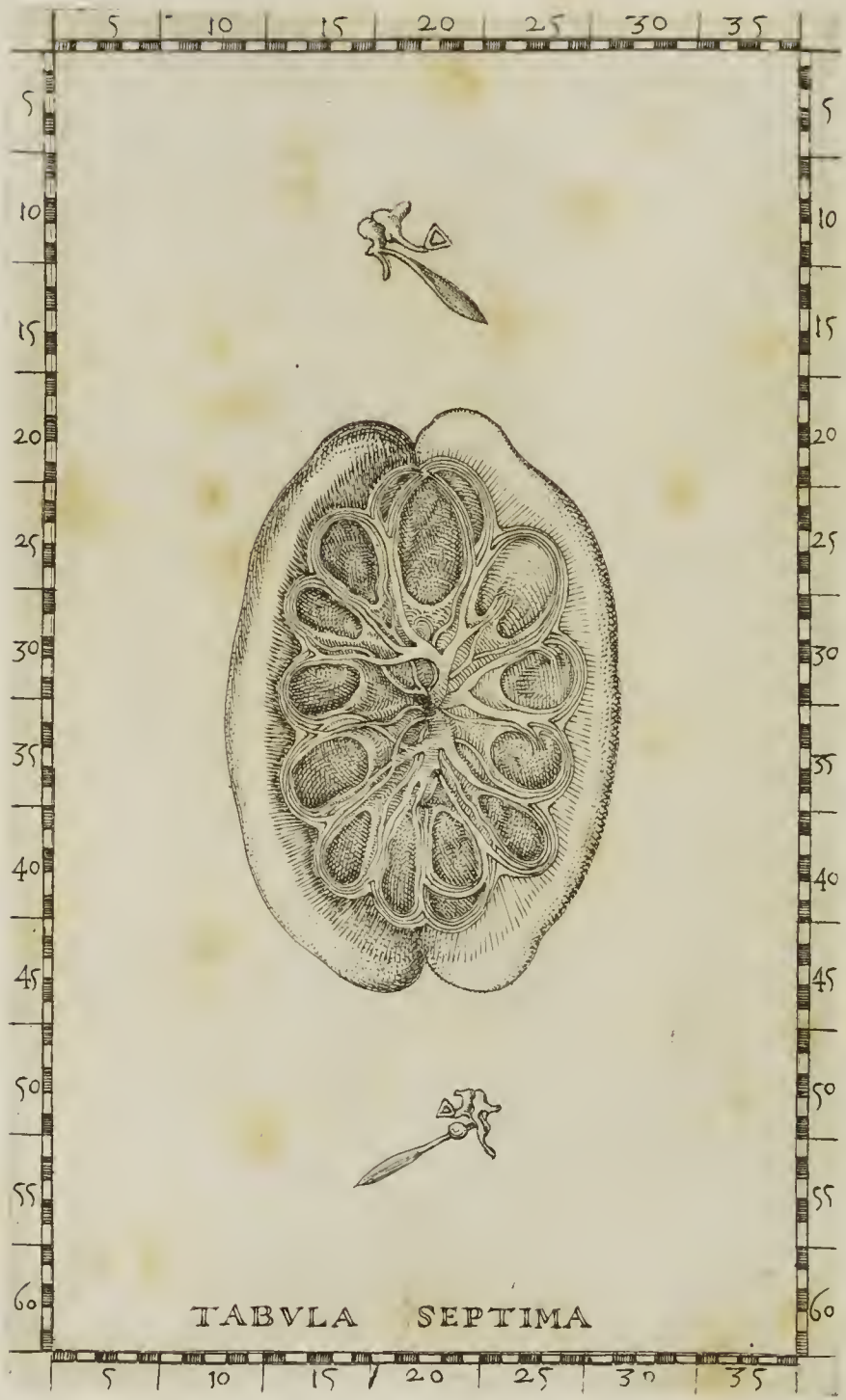
Secunda Figura ostendit renem caninum, detracta illa parte, quæ, instar septi, per medium dividit cavitatem renis.

Partes renis, inter divisiones corporis membranei existentes, 37. 17.† & 44. 13. & 44. 22. & 52. 12.† & 52. 19. & 52. 21.

Corpus membraneum vasa operiens, eademque complectens; à quo cavitas renis magna ex parte efformatur, 41. 16. & 41. 19. & 45. 15. & 45. 20. & 49. 16. & 49. 19.

Rami prædicti corporis membranei invicem connati; qui vasa undique sub, & supra complectuntur, 39. 15.† & 39. 19.† & 45.† 13. & 45.† 22. & 49.† 14. & 49. 21.

Foramen, & principium vasis urinarii, 45. 17.†

TABVLA SEPTIMA

T A B U L A V I I.

*Iterum caninum renem, detractis internis
quibusdam membranis, ac tympani
officula exhibet.*

En caninus; à quo non solùm detracta est pars illa, quæ cavitatem renis, instar septi, dividit; sed etiam corpus membranæ; quod in alia Figura vasis erat obductum, & cavitatem internam renis, magna ex parte, efformabat.

Substantia renis inter ramos vasorum, 24. 14. & 24. 22. & 29. 13. & 29. 23. & 37. 14. & 37. 19.

Rami venæ emulgentis; satis ampli, tenuissimam tunicam habentes, 29. 18. † & 30. 19. & 31. 18.

Rami arteriæ, simul cum ramis venæ distributi; quibus membrana subjacet, pinguedine referta; quæ continua est cum propria renis tunica; sicut pinguedo cum ea, quæ circa vasa extra renem est circumfusa, 29. 16. & 29. 17. & 27. 18. & 28. 19. † & 31. 16. & 31. 20. & 34. 16. & 34. 18. & 34. 19. & 34. 21.

Prædicti rami venarum, & arteriarum invicem non coeunt; nec degenerant in tertium corpus, ut scribit Vesalius; sed venæ cum venis, arteriæ cum arteriis uniuntur.

Rami venæ, & arteriæ passim distribuuntur per substantiam renis, & continentur à canaliculis, qui fiunt ex conjunctione corporis membranosi, & alterius membranæ vasis substratæ: hi autem canales, instar vaginæ, manifestè apparent dispensari per renis substantiam.

Membrana prædicta vasis substrata; à corpore membranoso, quod iisdem vasis incumbere diximus, recisa, 26. 17. & 29. † 15. & 29. † 20. & 32. 15. & 32. 20. & 35. 15. & 35. 18.

In ea cavitate, quæ fit à corpore membranoso vasis incumbente, & à membrana iisdem substrata; multa pinguedo continetur; quæ ramis vasorum undique obducitur.

Foramen, per quod venæ, & arteriæ in renem ingrediuntur; & vas urinarium extra procedit, 30. † 17. †

F I G U R Æ P A R V Æ.

Duæ parvæ Figuræ, ad epistolam de organis auditus pertinentes, tria officula, in caverna ossis petrae similis recondita, & muscolum motioni eorum præfectum ostendunt; superior quidem in homine, inferior verò in cane.

Officulum incudi simile, 8. 16. & 48. † 19.

Officulum malleum referens, 9. 15. & 49. 20.

Officulum stapedi vocatæ comparatum , à Vesalio prætermisum , 9. 18. & 49. 18.

Musculus nemini Anatomicorum non incognitus, qui in majorem processum officuli malleum referentis inseritur, 11. 18. & 51. 16. †

In cane autem, non longè ab insertione, glandulam corneam adnexam habet, 50. 19.

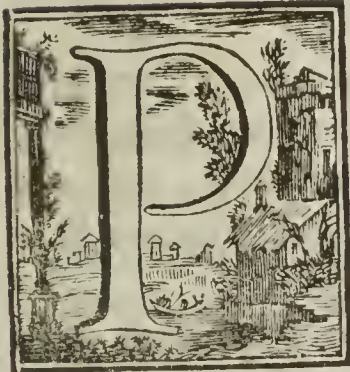

REVISED EDITION

T A B U L A V I I I.

*Diversa brachiorum tùm in homine, tùm in cane
sanguinea vasa cum dextro cordis ven-
triculo aperto demonstrat.*

F I G U R A P R I M A,
E T S E C U N D A.

Rima, & secunda Figura, quasdam dextri brachii humani venas ostendunt: & præsertim illas, quæ in profundo latitant.

Truncus dexter venæ cavæ in jugulo, 1. † 10. & 2. † 18.

Radix jugularis internæ, 1. 10. & 2. 17. †

Radix jugularis externæ, 1. 8. † & 2. 16.

Truncus humerariæ, & axillaris, 2. 7. & 3. 15.

Vena humeraria, 3. 4. & 3. 13.

Divisio humerariæ parum supra cubiti flexum in duos ramos; quorum interior cum axillaris ramo conjunctus, communem venam efformat, 19. 3. & 20. 10. †

Propago prædicti interioris rami humerariæ, quæ in flexu cubiti jungitur cum profunda axillari, 22. 5.

Venæ communis superficialiæ radix, 22. 4. & 22. 12.

Axillaris simul cum arteria, 4. 6. & 5. 13.

Axillaris parum supra internum humeri tuberculum in duos ramos divisio; quorum exterior cum altero humerariæ ramo conjunctus, communem superficialiam constituit, 19. 6. & 20. 14.

Axillaris profunda, quæ plerunque oritur supra medium longitudinis humeri, & interdum altius, vel humilius, 10. 5. & 10. 12.

Axillaris profunda gemina esse solet, & arteriam hinc indè complecti. Interdum utraque ejus pars, in medio ferè ductu in unam coit; deinceps illicò bipartitur; & circa cubiti flexum iterùm unitur: quod Vesalius ignorat, 11. 5.

Axillaris profunda supra humeri medium, in duas partes arteriam utrinque complectentes, dividitur; ex quibus circa cubiti flexum una efficitur; non solùm ut in secunda Figura cernitur; sed variis etiam modis, quorum nullus à Vesalio describitur, aut pingitur, 11. 12.

Axillaris profunda 21. † 5. † & 22. 13. in flexu cubiti, aliquos furculos principiis musculorum, qui oriuntur ab interno humeri tuberculo, tribuit: deindè cum ramo, 22. 4. † vel ab humeraria communem venam constituyente, 23. 12. vel ab ipsa communi orto, conjungitur: de qua re Vesalius nimis petulanter Galenum reprehendit.

Congressus duarum memoratarum venarum, seu vena communis profunda, quæ

quæ videtur dividi in tres ramos, contra Vesalii opinionem, 22. 5. & 24. 12.

Humilior venæ communis profundæ ramus, juxtà ulnam incedens, non semper unus est; sed interdum geminus existens (quod Vesalius non animadvertit) comprehendit in medio arteriam, & sub musculo in octavum brachialis os inserto procedens, vicinisque soboles offerens, in internam manus sedem dispensatur; & omnibus digitis, vel quatuor, vel etiam paucioribus, furculos offert, 24. 5. & 25. 12.

Elatior venæ communis profundæ ramus, juxtà radium incedens, non rarò, sicut humilior, geminus est, & sub musculo brachiale ad magnum digitum flectente deorsum procedens, vicinisque musculis propagines offerens in internam sedem pollicis, vel indicis distribuitur, 25. 3. & 26. 10. †

Medius ramus venæ communis profundæ, qui à Vesalio nec describitur, nec pingitur; inter musculos secundum, & tertium digitorum internodium flectentes, totam membranei ligamenti ulnæ, & radii longitudinem perreptans, musculis ei incumbentibus furculos tribuit; & interdum geminus existens arteriam hinc indè comprehendit, 24. 4. † & 26. 11. †

Propago à prædicto medio ramo venæ communis profundæ circa quartam ulnæ partem orta; quæ ligamentum membraneum ulnæ, & radii perforans, ad posteriora transit, & in musculos ab ulna procedentes, aliosque eidem incumbentes distribuitur: hæc propago, quæ interdum gemina est, & arteriam mediam comprehendit, oscitanter à Vesalio prætermittitur, 26. 3. † & 27. 11.

Arteria cum axillari vena procedens, 2. † 11. & 3. † 18.

F I G U R A T E R T I A, E T Q U A R T A.

Figura tertia, & quarta aliquot venas, & arterias dextri brachii simiæ demonstrat.

Truncus dexter venæ cavæ in jugulo, 6. † 24. & 6. 34.

Vena jugularis interna multò major, quàm externa, 6. 24. & 5. 33. †

Vena humeraria, quæ à clavicula, & musculo ab ea in primam costam inserto media comprehenditur; & juxta illius cum sterno articulum foras erumpit, 6. 23. & 5. 33.

Principium jugularis externæ ab humeraria sub clavicula procedens, 5. 23. & 4. 33.

Alterum principium jugularis externæ ab humeraria procedens, ubi claviculam præteriit, 4. 21. † & 3. 31.

Jugularis externa à duobus principiis enata, contra quam in homine, multò major est, quàm interna, 2. 22. & 1. 31.

Humeraria à musculo deltoide, & ab eo, cui mammilla insidet; operta, 6. 20. & 5. 30.

Divisio humerariæ supra cubiti articulum, 19. 18. & 18. 27.

Humerariæ ramus per exteriora cubiti distributus, 21. 18. & 20. 26. †

Humerariæ ramus, qui circà medium cubiti, cum alio ab axillari enato coit, 20. 18.† & 19. 27.

Axillaris simul cum arteria, eodem modo, quo in homine internus ejus ramus, profunda est; & sub primo musculo cubitum flectente arteriam comitem habens, usque ad cubiti flexum procedit, 7. 23. & 7. 31.

Ramus axillaris, qui per thoracis latus sub cute dispensatur, 9. 22. & 9. 32.

Axillaris divisio non longè à cubiti articulo, 18. 21.

Ramus exterior axillaris arteriam comitem habens, qui cum alio humerariæ, è regione extremæ partis carnosæ primi musculi cubitum flectentis, nimirum inter hunc musculum, & alium obliquum radii conjungitur, 19. 21.

Propago rami exterioris axillaris, per interiora cubiti in superficie dispensata, 22. 21.†

Propago, 22. 19. quæ interdum oritur ab externo ramo axillaris ad medium cubiti tendente; & quandoque 21. † 27. à conjunctione ramorum axillaris, & humerariæ bipartito scinditur; deinceps sub cubiti flexu, inter duos radii musculos extra erumpit, & à ligamento, quod instar membranæ omnibus musculis ea in parte obducitur, usque ad radii extremum fertur.

Propago, arteriâ interdum destituta, à conjunctione ramorum humerariæ, & axillaris procedens, quæ sub obliquum radii musculum demergitur; & cum altero ramo profundo axillaris, juxta insertionem primi musculi cubitum flectentis conjungitur, 22. 19. & 21. † 28.

Interior axillaris ramus, parum supra cubiti articulum ortus, qui profundus juxta os cubiti simul cum arteria incedens, multas propagines vicinis musculis offert; & tendinem primi cubitum flectentis non longè ab ejus insertionem conscendens, ramo à conjunctione humerariæ, & axillaris orto, occurrit; & communem profundam efformat, 20. 21.†

Insignis ramus ex profunda, quam diximus, venarum conjunctione ortus, qui simul cum arteria juxta os ulnæ sub musculis digitos flectentibus latitans, medius inter duas propagines ab eadem conjunctione ortas, ad extremam manum procedit, 24. 20. & 23. 28.

Venæ axillaris divisio, quæ sicut in homine, antè medium longitudinis humeri, interdum fit, 11. 30.

Exterior axillaris, quæ, secus quam in homine, arteriam comitem habet; & à primo musculo cubitum flectente non admodum profunda occultatur; ac parum supra cubiti articulum dividitur, 15. 30.

Rami humerariæ, & axillaris exterioris conjunctio, juxta cubiti flexum, 27. † 27. †

Exterior axillaris ramus sub cute distributus, 20. 30.

Interior, & profundior ramus axillaris, qui à primo musculo cubitum flectente occultatus; interdum, non aliter quam in homine, in duas propagines mediam arteriam comprehendentes, divisus, usque ad insertionem ejus musculi fertur: juxta quam ipsum conscendens, cum ramo à priori jam dicta humerariæ, & axillaris exterioris conjunctione orto, coit; & venam communem
pro-

profundam efformat: undè facile est Vesalii ignorantiam arguere, qui hominis, & simiæ convenientiam propter ejusmodi venarum congressum turpiter ignorans, non minus temerè, quàm injustè Galenum de eis reprehendit, 13. 29. †

F I G U R A Q U I N T A .

- Quinta Figura præcipuas venas, & arterias dextri brachii canis ostendit.
 Truncus dexter venæ cavæ in jugulo, 29. † 35.
 Truncus humerariæ, & jugularis externæ, 29. 34.
 Humeraria 29. 33. orta à jugulari externa, parva est; & è regione medii capitis humeri à musculis occultata ad posteriora quodammodo reflectitur; & quum ad finem musculi deltoidis pervenit, à ramo axillaris, 35. 39. qui major ipsâ est, adaugetur, aut potius constituitur.
 Humeraria juxtâ primum musculum flectentem cubitum incedens, 37. 30.
 Divisio humerariæ supra cubiti articulum, 43. 30.
 Humerariæ ramus per exteriora cubiti distributus, qui ferè ad inferius extremum radii bipartitur, & in manum dispensatur, 45. 29.
 Ramus humerariæ, qui in flexu cubiti cum externo ramo axillaris conjungitur, 44. 30.
 Vena jugularis externa, 28. 23.
 Vena gracilis orta à jugulari externa, quæ in superficie per posteriora scapulæ deorsum incedens, juxta inferius, & posterius latus musculi deltoidis jungitur cum alia insigni vena orta ab axillari, 28. 32.
 Vena axillaris, 30. 34. †
 Insignis vena orta ab axillari juxta ejus principium, quæ sub cervicem scapulæ ad posteriora procedens, humerariæ conjungitur, & ipsam adauget, vel potius constituit, 32. 32.
 Vena axillaris ferè in superficie incedens, inter quam, & arteriam nervi medii sunt, 34. 32. †
 Ramus axillaris pluribus furculis per musculos cubitum extendentes in superficie distributus, 42. 33.
 Ramus insignior axillaris, ferè in superficie ad flexum cubiti simul cum arteria incedens, qui cum ramo humerariæ conjungitur, 44. 32.
 Surculus gracillimus insignioris rami axillaris, qui in superficie longioris radii musculi fertur, 47. † 30.
 Tertius axillaris ramus, qui non longè ab alio, quem insigniorem esse diximus, supra cubiti articulum ortus, profundus cum arteria incedit; & sub insertione primi musculi cubitum flectentis, cum ramo à conjunctione humerariæ, & axillaris in flexu cubiti orto, unitur, 44. 32. †
 Ramus 47. † 30. † conjunctione humerariæ, & axillaris in flexu cubiti ortus; qui arteria destitutus, sub obliquum radii musculum demergitur; & in duos ramos dividitur; quorum interior cum tertio axillaris 47. † 31. jam dicto ramo conjungitur; deindè transversus 44. 31. juxta os ulnæ incedens, simul cum arteria ferè usque ad ulnæ extremum fertur.

Exterior ramus, ut in pictura vides, dispensatur, 50. 30.

Gracilis arteria simul cum ramo axillaris procedens, qui cum humeraria conjungitur, 45. † 29. †

Arteria sine vena sub externo brachialis musculo incedens, 56. 27.

F I G U R A S E X T A .

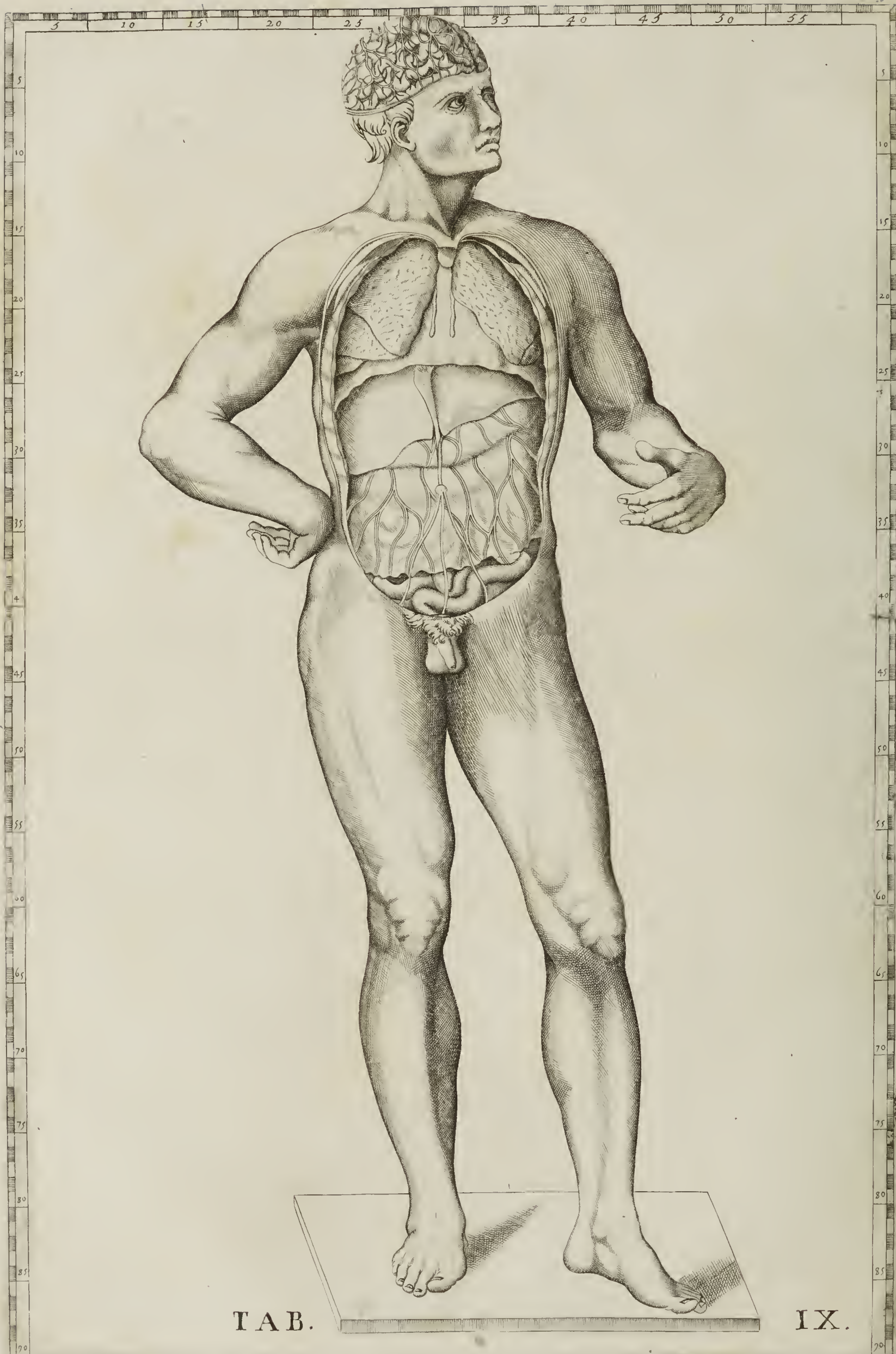
Sexta Figura dextrum cordis ventriculum secundum ejus longitudinem incisum, cum tribus membranis orificio venæ cavæ præfectis ostendit; & præterea internam partem auriculæ dextræ, quæ à vena cava, qua parte ei adhæret, divisa est.

Membrana artificii, & admirationis plena, nemini Anatomicorum hætenus non incognita; quæ foramini venæ cavæ à jecore ascendente, quum primùm hæc in dextram auriculam degenerat, præfecta est, nimirum dimidiatam partem, eamque anteriorem illius occupat; & deinceps reticulum efformat, 44. 15.

Membrana cornutæ lunæ figuram referens, orificio majoris venæ coronariæ, ceu operculum ultra medium obducta, quam cæteri Anatomici oscitanter prætereunt, 46. † 15.

Superius orificium venæ cavæ ad jugulum ascendente, quæ, ut Galenus scribit, ab elatiori auriculæ dextræ extremo principium quodammodo sumere videtur, 43. 23.

Cætera, quæ in hac Figura continentur, ad præsentem tractationem non pertinent.

TAB.

IX.

T A B U L A I X.

Exhibet universum corpus cum artubus, & referatis ventribus, ut contenta viscera in situ naturali à Tyronibus facile animadverti possint.

Ptissimam, & à Priscis fortè ignoratam, inchoandæ in Theatro dissectionis, ac demonstrationis Anatomicæ methodum ostendit in hac Tabula (quam certè primam spectatoribus sistendam statuerat) Eustachius: etenim, non tantummodò generalem totius corporis, sed particularem exhibet notitiam tum omnium penè uno obtutu viscerum, quæ in tribus ventribus clauduntur, tum singulorum artuum. Et quidem, præter unum Gasparem Bartholinum juniorem, nullum vidimus, à quo in ostensionum

limine hæc simul viscerum in proprio situ cognitio tradatur. Porrò multum, & sæpè artefactæ Professorum industriâ viscerum sectiones, aut ex sectionibus delineatæ icones Tyronibus imponunt. Nàm hi falsum quid imbibunt, credentes, eodem ipso situ, libertate, ac simplicitate intra animalium corpora, cum vasa, tum membranas, tum exta ipsa inesse, cujusmodi in Tabulis disposita, aut delineata perspiciunt; cum secùs omnia in animalibus mirum in modum colligata, connexa, & cohærentia sint. Sectores enimverò, ut apparenti, quam fallaci operis pulchritudini consulant, semper vascula, & tunicas, cultro, ac forcipibus, interdum unguibus scindunt, ac distrahunt, non rarò etiam acu, & filo variis modis aptant, consuunt, atque, ut paucis dicam, à veritatis statu deturbant. Quod sanè hoc loco præcipuum, cognituque dignum candidatis arbitror. Nàm ipse ego, cum publicè in Theatro Romani Archilycei triginta ab hinc annis Anatomen docerem, aliorum periculo admonitus, semper ostensiones meas ab hac methodo, demonstrandi scilicet viscera in proprio situ, exordiebar.

Vides itaque in hac Tabula anticam faciem humani corporis, quod apud Anatomicos dividitur in ventres, & artus, vel, ut meliùs apud Recentiores, in truncum capitatum, & artus.

Trunci capitati nomine id venit, quod à summo vertice, collo, humeris, indèque à costis per lumbos, ilia, os sacrum, & inguina usque ad pudenda circumscribitur.

Artus verò dicuntur partes, quæ, veluti in arboribus rami, à trunco propendent; suntque alii superiores, alii inferiores; illi quidem constituuntur à brachiis; hi verò à cruribus.

In trunco autem capitato tres ventres animadvertis, qui à situ, quem in corpore tenent, supremus, nempe caput; medius, scilicet thorax; & infimus, hoc est Abdomen appellantur.

Hos igitur ventres diligenter Tibi unicâ in Tabulâ referavit Eustachius, ut, quæ

viscera in singulis primo intuitu occurrere possunt, ritè conspicias: reliqua enim exta, partim declinatis, aut elevatis; partim ablatis, quæ superstant, facilè in ipso cadavere deteguntur.

Spectas quidem primo loco abdomen (ut plerosque Anatomicos in sectionum ordine sequamur) spatium videlicet, quod describitur superiùs à 27. 21. usque ad 27. 36.; inferiùs verò à 39. 24. usque ad 39. 34., atque in eo nodum funiculi umbilicalis, qui, ex duabus arteriis, unâ venâ, atque uracho confurgens, communique membranâ obductus, ipsi umbilico 32. † 29. quasi clavo affigitur. Hinc verò suas productiones, inferiùs nempè duas arterias 40. 26. & 40. 31. † ab iliaticis procedentes, & urachum 37. 29. ad urinariam vesicam 41. 29. desinentem; superiùs autem venam umbilicalem 32. 29., quæ ad hepar ascendit.

Cernis quoque omentum multis vasis ornatum 35. 25. & 35. 34., atque hepar 28. 25. suo cum anteriori ligamento 28. 28. †, quod diaphragmati sub cartilagine ensiformi adnectitur. Intestinum pariter ileon 38. † 27. & 40. 31.

Deindè in medio ventre, seu thorace, detractis sterno, costarum portionibus, necnon pleurâ, quæ interiùs costas succingit, pulmones primo aspectu observantur in magnos lobos 20. 25. & 20. 33. divisi: deindè segmentum diaphragmatis 25. 23. & 25. 35., duo pariter nervi in idem utrinque ad lineam descendentes 22. 28. & 22. 29. †

Cæterùm, quod sibi voluerit indicare Eustachius per spatium illud leve, quod albâ superficie oculis obversatur 23. 30. non satis intelligo: *Davus enim sum, non Oedipus*; fieri enim potuit (quod admodum probabile videtur) ut propter incuriam ipsius Incisoris, pericardium, cujus imaginem eo loci fortè satagebat ostendere, ineptissimè delineatum fuerit.

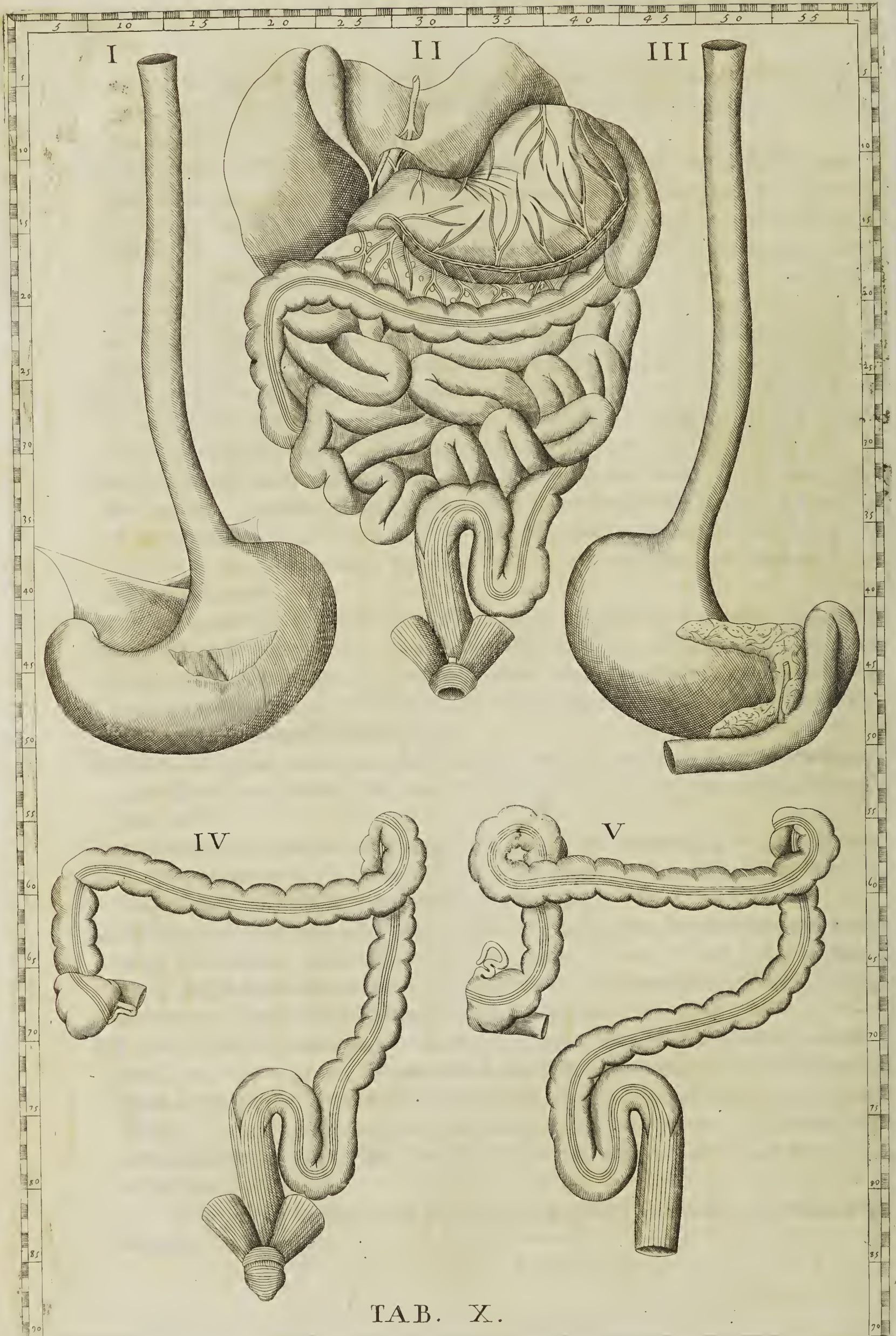
Denique, ad caput ascendens, secto cranio, atque demptâ durâ matre, perspicuè vides superficiem cerebri piâ matre obvelatam 3. 23. & 3. 31. unâ cum sanguineis vasis.

Prætereà conspicias externas etiam capitis partes, frontem nempè 5. † 31., occiput 8. 23., tempora 6. † 27., anteriorem colli partem, & præcipuè jugulum 13. 30., posteriorem autem, quæ cervix 13. 25. dicitur.

In artibus verò, & primò superioribus juxta singulas partes, in quas Anatomicorum vulgò dividuntur, cernere poteris; humerum 15. 20. & 15. 37., cubitum 30. 9., ejus flexuram 28. 41., carpum 34. 20., metacarpum 32. 47., volam manus 35. † 19., illius dorsum 33. 46. & digitos.

Inferiorum autem artuum partes sunt primò femur, quod superior cruris pars est à genu 62. 27. & 62. 40. usque ad abdomen; subindè tibia, quæ est inferior pars pedis à genu usque ad tarsum 81. 28. & 81. 40., quæque posteriùs 70. 30. fura dicitur. Tandem extremus pes, qui alias patitur subdivisiones, hunc enim Anatomici partiuntur, in tarsum 81. 28. & 81. 40., metatarsum 83. 28. & 83. 42. ac digitos.

Fruere igitur, amice Lector, tanti Viri labore, & nostrâ, quam hìc pro viribus adhibuimus, industriâ.

TAB. X.

T A B U L A X.

*Demonstrat pleraque viscera in abdomine
contenta, & potissimum quæ ad pri-
mam alimentorum coctionem,
& fœcum exclusionem
conferunt.*

Incipiendo itaque à

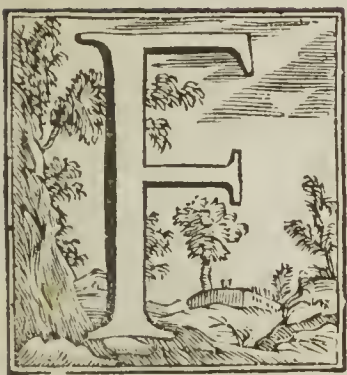

FIGURA I., hæc sanè exhibet oesophagum 5. 10. cum ven-
triculo 44. 4. usque ad 44. 20., cujus primum, superius
appellatum, orificium 36. 13., alterum autem, inferius di-
ctum, nempe pylorus 43. 5. ostenditur: animadvertantur
stomachi membranæ primùm exterior, à peritonæo mutuata
42. 7.; deindè subjecta, seu media, muscularibus fibris apertè
donata 44. 15., quæ quidem cum solidiuscula sit, in varia
superposita segmenta, seu strata per artem dividi potest; &

multò faciliùs in avibus, quibus ventriculum longè crassiorum, seu magis lacer-
tosum natura largita est.

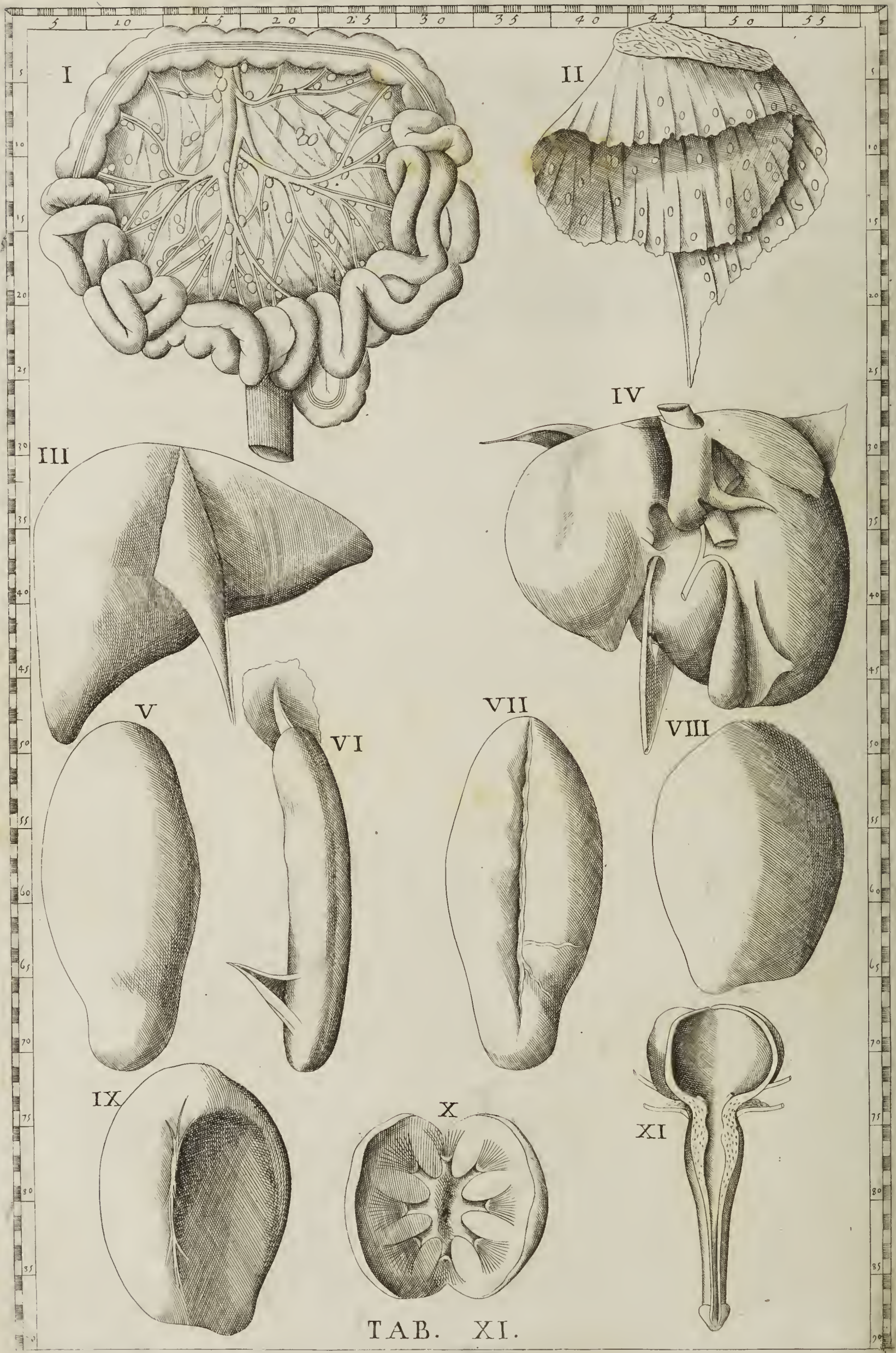
Interior autem, quæ villosa est, membrana in tumido adhuc ventriculo conspici
non potest.

FIGURA II. ostendit partem cavam elevati paululùm hepatis 8. 16. & 8. 30.,
in qua notentur vesicula fellis 5. 21., ejus ductus 11. 23., qui cum hepatico
11. 24.† jungitur, & choledocum efformat 13. 23.† Similiter proximè, &
profundiùs adstans vena porta 12. 24.† cum arteriolis hepaticis superpositis 11.
25.†, demùm vena umbilicalis dissecta 6. 27. Ventriculus occurrit 13. 25.
& 13. 39. Lien è regione sinistra eidem adjacens 12. 42. Portio omenti à ven-
triculi fundo propendens cum minutissimis glandulis adiposis. Intestinum duo-
denum occultatur sub omento 16. 24. Jejunum per abdominis præcipuè centrum
revolutum 22. 20. usque ad 22. 36. Ileon deindè ad latera potissimum serpens
à 29. 20. usque ad 29. 38. Colon ità locatum, ut ejusdem muscularis fascia
appareat, quæ, brevior cum sit universâ ejusdem intestini longitudine, in causa
est, ut illud in rugas contrahatur, variasque veluti cellulas effingat: incipit au-
tem colon 28. 18., & ascendens fertur sub ventriculo 19. 20. usque ad 19. 38.
Extrema coli pars, quæ inflectitur 39. 34., ut in rectum intestinum transeat
40. 29., in quo sanè diligenter advertantur fibræ rectæ, eæque musculares 44.
30.; quæ à podice 46. 28. fursum exporrectæ, musculis elevatoribus 43. 26.
& 43. 31. non ægrè succenturiantur. Denique musculus ani sphincter 45. 29.
clare apparet.

FIGURA III. parte ventriculi posticâ evidenter patefacit, Eustachium non latuisse antè Wirfungium à pancreate 43. 49. & 49. 47. proprium ductum 47. 50. † unâ cum choledoco 45. 51. intrâ duodenum ferri 49. 51.

FIGURA IV. & V. delineant intestina crassa extrâ abdomen utcunque in situ naturali accomodata. Figura IV. facie anticâ, V. verò posticâ. Portio abscissi intestini ilei 67. 8., necnon 69. 34. Cœcum apparet instar vermiculi 68. 7. & 65. 31. Colon per se oculis patet, quemadmodum etiam intestinum rectum cum fibris longitudinalibus probè denudatis, quæ in limbo sub circularibus in podice occultantur, 85. † 16.

TAB. XI.

T A B U L A X I.

Proponit videnda alia etiam abdominis vasa, & viscera, coctioni, motui, & separationi liquidorum destinata.

Dumbrat FIGURA I. vasa sanguinea mesaraica, quæ ad intestina deducuntur cum diversis glandulis, & inter eas chyli etiam, ut arbitramur, lymphæque reductivas adænas, quas quidem non vidi hæctenùs ullum ex præcis Anatomicis, qui tam exquisitè delineaverit; quod etiam sequenti Figurâ admiramur.

FIGURA II. Mesenterium, & mesocolon exhibet.

FIGURA verò III. & IV. utramque jecoris faciem cum suis ligamentis, anteriori quidem, & lato 45. 14.; posteriori verò propendente 45. 42. Vesica fellea cernitur 45. 47., canalisque communis dissectus 39. 44. In eadem autem IV. Figura (quæ ad veritatis imaginem mirè incisa fuit) sectio circuli 28. ÷ 44., quâ venæ cavæ segmentum colligatur, depingitur: posterius portio ejusdem propendentis vinculi, quo jecur diaphragmati suspenditur. Vena item portæ ostenditur 36. 47.

FIGURIS deindè V. & sequentibus usque ad IX. varii lienis aspectus depinguntur, forsitan ordinarii, & extraordinarii, integri, & secti, in quarum VII. & IX. nostros antè oculos obversantur nonnulla vasa, quæ per longum exporrecta, ac subindè in transversum delata, videntur aliquid subindicare, quod ipsi Eustachio nuper innotuisse credendum est. An in viventium, quæ interdum secuit, animalium lienibus vasa lymphatica subolfecit?

FIGURA X. exhibere videtur renem dissectum, in quo tubuli, tanquam filamenta nervea, à corticali illius visceris parte oriuntur, & in fasciculos papillares hîc, & illic concurrunt, ac desinunt; quæ quidem papillæ, seu carunculæ numero octo in pelvim aperiuntur. Habes non absimilem, licet rudiozem figuram Tabulâ V. Figura I. suis cum annotationibus.

Tandem FIGURA XI. ostendit virorum membrum per urethræ longitudinem usque ad vesicam apertum, ut præcipuè fistuliformum, nervosorumque corporum spongiosa substantia possit animadverti.

THE HISTORY OF THE

REIGN OF KING CHARLES THE FIRST

By JOHN BURNET, BISHOP OF SALISBURY.

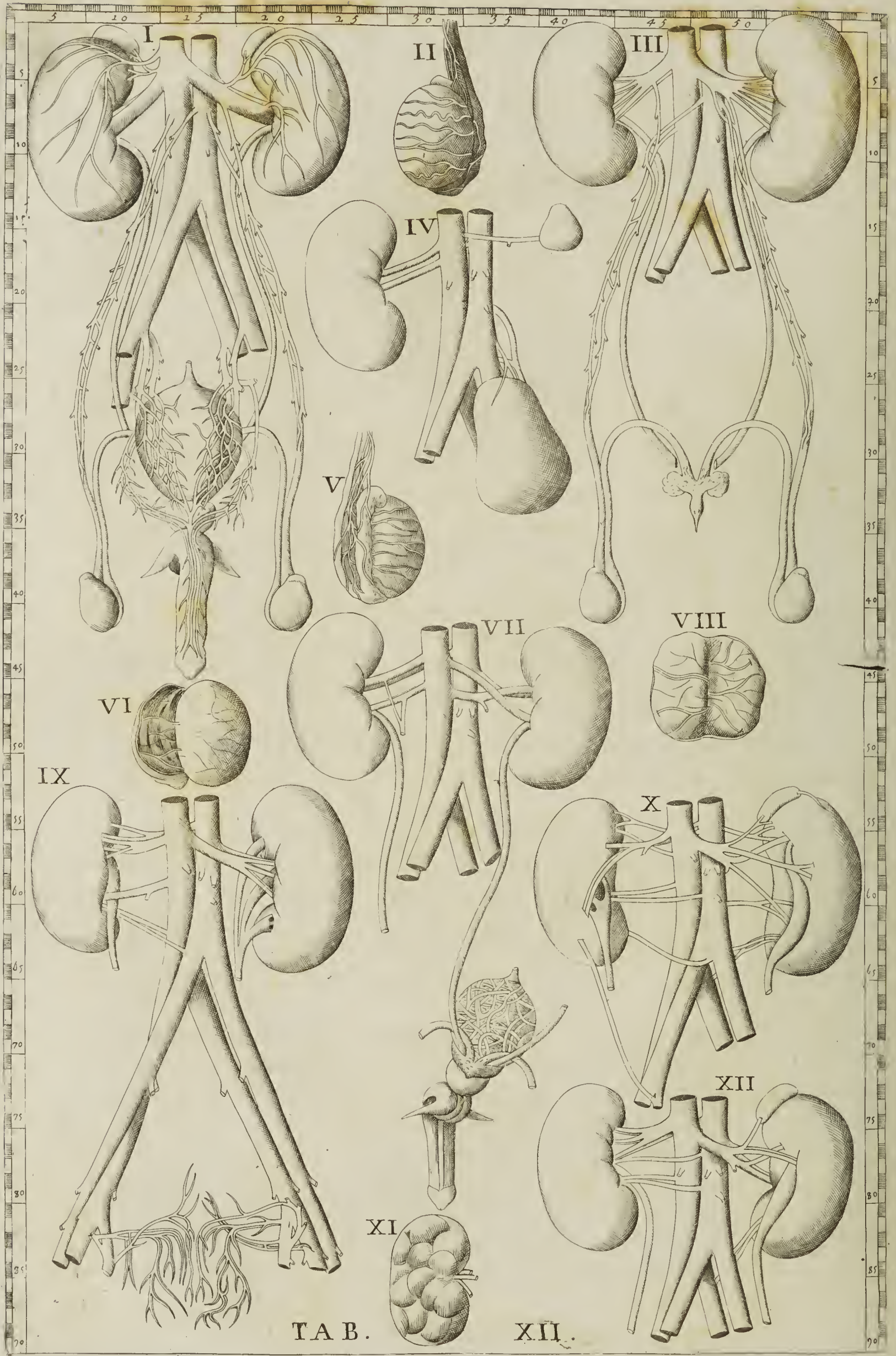
THE HISTORY OF THE REIGN OF KING CHARLES THE FIRST, BY JOHN BURNET, BISHOP OF SALISBURY. THE SECOND EDITION, CORRECTED AND ENLARGED. LONDON, Printed by J. Sturges, at the Black-Swan in St. Dunstons Church, in the Strand, 1724.

THE HISTORY OF THE REIGN OF KING CHARLES THE FIRST, BY JOHN BURNET, BISHOP OF SALISBURY. THE SECOND EDITION, CORRECTED AND ENLARGED. LONDON, Printed by J. Sturges, at the Black-Swan in St. Dunstons Church, in the Strand, 1724.

THE HISTORY OF THE REIGN OF KING CHARLES THE FIRST, BY JOHN BURNET, BISHOP OF SALISBURY. THE SECOND EDITION, CORRECTED AND ENLARGED. LONDON, Printed by J. Sturges, at the Black-Swan in St. Dunstons Church, in the Strand, 1724.

THE HISTORY OF THE REIGN OF KING CHARLES THE FIRST, BY JOHN BURNET, BISHOP OF SALISBURY. THE SECOND EDITION, CORRECTED AND ENLARGED. LONDON, Printed by J. Sturges, at the Black-Swan in St. Dunstons Church, in the Strand, 1724.

T A B U L A X I I .

*Versatur in demonstrandis variis organis, quæ
secernendo, colligendo, excludendoque
tàm lotio, quàm semini
famulantur.*

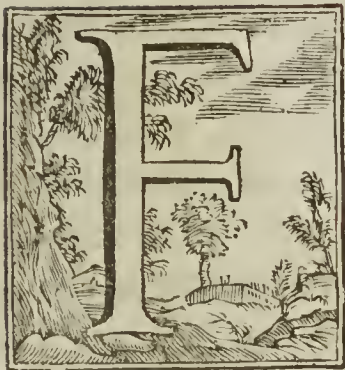

FIGURA I. renes ostendit cum suis glandulis succenturiatis, ab Eustachio primùm detectis, 2. 7. & 2. 16. † item vasa, non tantùm quæ dicuntur emulgentia, sed etiam quæ per renum membranas sparguntur 4. 9. & 5. 15.; immò, quod magis interest, canales sanguineos hypogastricos, ab iliaticis in urinariæ vesicæ corpus, atque ad penis radicem 34. 10. & 34. 15. potissimùm productos. Spectamus etiam, miramurque in eadem Figura summam Auctoris diligentiam, quam nullus recentiorum, quod viderim, adhibuit, in delineandis lateralibus furculis, qui ex arteriis, venisque spermaticis, utrinque dissectis 24. 5. & 24. 19. ad peritonæum divertunt. Præterea exhibet urinariam vesicam cum amputato uracho 25. 12.; prostates 34. 11. & 34. 13. Musculos etiam penis, erectores nuncupatos, 38. 10. & 38. 15.

FIGURA II. indicat testem humanum, ablatâ vaginali tunicâ, cum vasis, per illius superficiem in gyrum ductis: epididymus etiam, posteriùs didymo incumbens, apparet 40. 7. † & 40. 17.

In FIGURA III. studium à nemine priùs susceptum cernitur, quo, detractis visceribus omnibus, ligamentis etiam, & membranis suspendentibus, ac tegentibus vasa spermatica, liberè & videri, & intelligi potest iter fluentis liquidi sanguinei ad ipsos didymos, necnon progressus vasorum deferentium à testibus, & epididymis per inguina usque ad vesiculas feminales, & urethræ superficiem. Vides enim 20. 39. & 20. 50. † secernendum in testibus semen ferri per vasa sanguinea, dicta spermatica, usque ad testes. Intueris deindè, quæ internum locum tenent, vasa deferentia, ab epididymis orta, factò semicirculo 29. 40. & 29. 51.; intrà abdomen se abscondere, tandemque rectà petere laterales urethræ lineas 33. 45., ubi duo foraminula ad spermatis egressum in capite, ut ajunt, gallinaceo, clarè spectantur 34. 45., dùm interim 32. 44. & 32. 47. vesiculæ feminales, ad asservandum semen, perspicuè delineantur. Labor sanè improbus, sed egregius, magnique pro Tyronibus usus.

FIGURA IV. exhibet exemplum duplicati renis sinistri, cujus iconem, & explicationem Auctor dedit Tabula IV. Figura V., quam Lector rursùs ad oculum, & ad memoriam revocare, si velit, commodè poterit.

FIGURA V. apertam potissimum ostendit vascularem texturam epididymi, & candidantis vasis deferentis 35. 22.

FIGURA VI. testem cultro per longum dissectum patefacit: undè circumvolutio vasculorum appareat 50. 10.

FIGURA VII. exhibet externam urinariæ vesicæ peripheriam revolutam, ut posticâ suâ parte videri possit: quamobrem abscissum fuit utrumque vas deferens 69. 27. & 72. 34.†, necnon dexter ureter 67. 36.†. Notentur interim insertiones ureterum intra vesicam per posticam, & infernam ejusdem partem propè collum 70. 30. & 70.† 32.†. Mirabilis quoque carneo-tendinosorum laceratorum, vesicam circumtextentium delineatio diligenter observetur 67. 30., usque ad 67. 35. Nàm illam Auctor detegere non potuit, quin detractâ priùs externâ membranâ, & fortè etiam ferventi aquâ irroratis priùs fibris, quæ vesicæ musculum constituunt. De iis autem vesicæ urinariæ fibris loquutus est Auctor in Opusculo de Renibus cap. 19. pag. 75. Vide situm vesicularum seminalium 71. 31. prostatarum 72. 30.

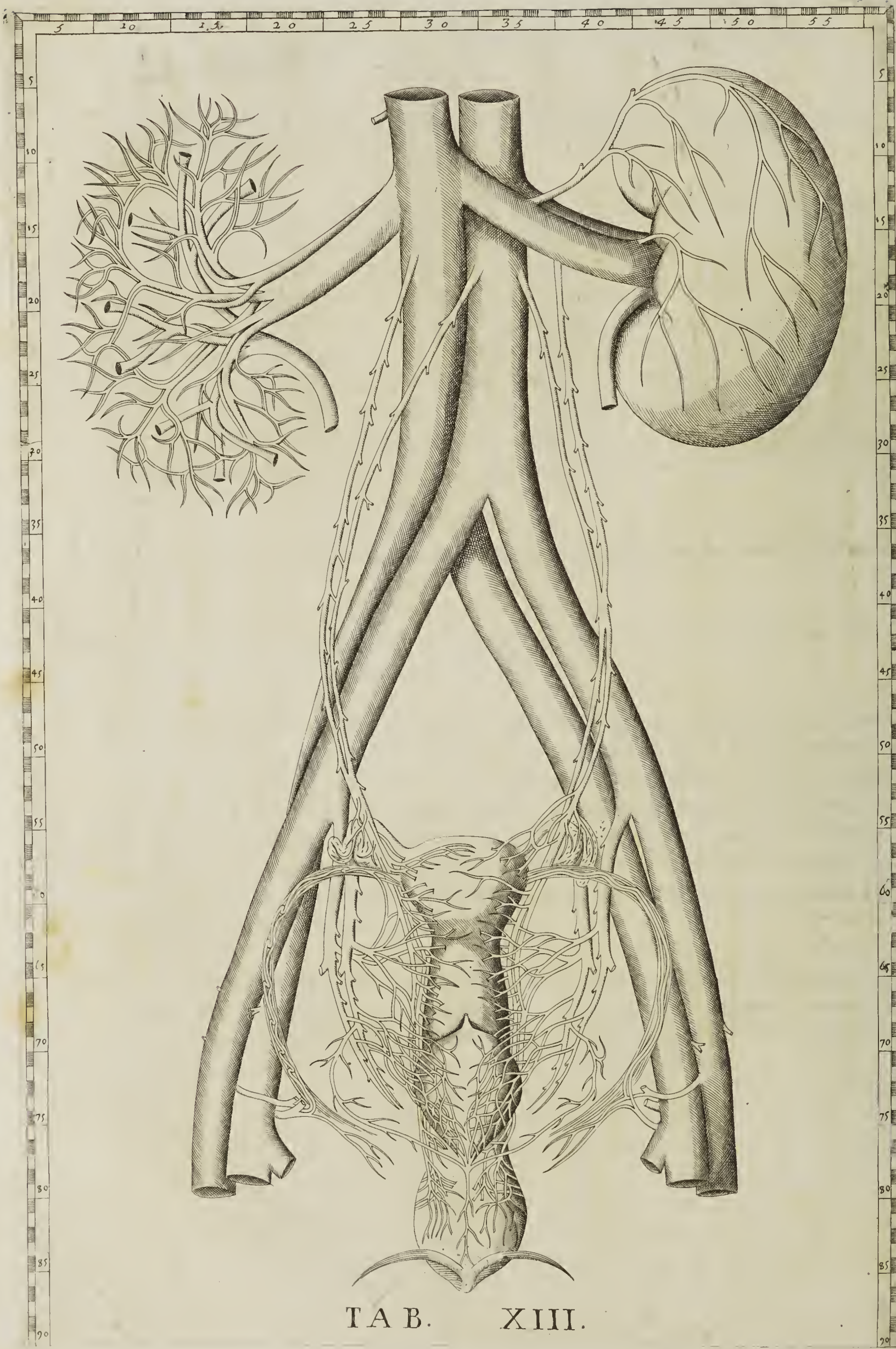
FIGURA VIII. exhibet denudatum à membranis, dissectumque testem sine epididymo.

FIGURA IX., detractâ vesicâ, demonstrare potissimum videtur sanguinea vasa, quæ ad posticam ejusdem partem feruntur.

FIGURA X. exhibet ramos arteriarum, qui in aliquibus cadaveribus ab iliaca sinistra in utrisque renis inferiora segmenta propagantur, quasi in supplementum arteriarum emulgentium, quæ interdum graciliores reperiuntur; cujus sanè erroris, aut lus naturæ in ramificandis vasis tam venosis, quàm arteriosis ad sinistram renem progredientibus, hîc, & Figurâ etiam XII. specimen exhibetur. In hac verò advertatur dilatatus ureter sinister 60. 52. fortè quia exemplar ex cadavere alicujus, qui, dum erat inter vivos, calculo laboraverat, deductum est; id quod in XII. etiam Figura observatur.

FIGURA XI. demonstrat externam renis superficiem, quæ in fœtibus præsertim quadrupedum, & ursinis potissimum varias in glandulas dispersita reperitur. Eandem Figuram habes Tabula IV., ejusque accuratissimam eodem loco explicationem.

T A B. XIII.

T A B U L A X I I I .

*Detegit vasa renum, uteri, &
ligamentorum ejus.*

Taque à 10. 15. usque ad 32. 16. depingit vasa per internam renum substantiam dispersa, quæ triplicis generis sunt; nempe arteriosa, venosa, & urinaria: & quoniam hujus iconis (licet multò rudioris) explicationem dedit Auctor Tabula V. Figura II., ad eandem Lectorem jure merito rejicimus. In sinistro autem observentur venæ, quæ à superficie renis sanguinem in emulgentem exonerant, cum in præcedenti Tabula Figura I. demonstrasset easdem venas, à rene

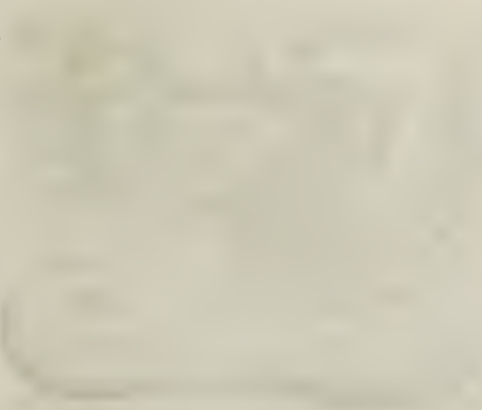
dextero in cavam liquida referentes, harum verò delineationes, ac notas habes in Tabula I. Figura II. & III., & Tabula II.

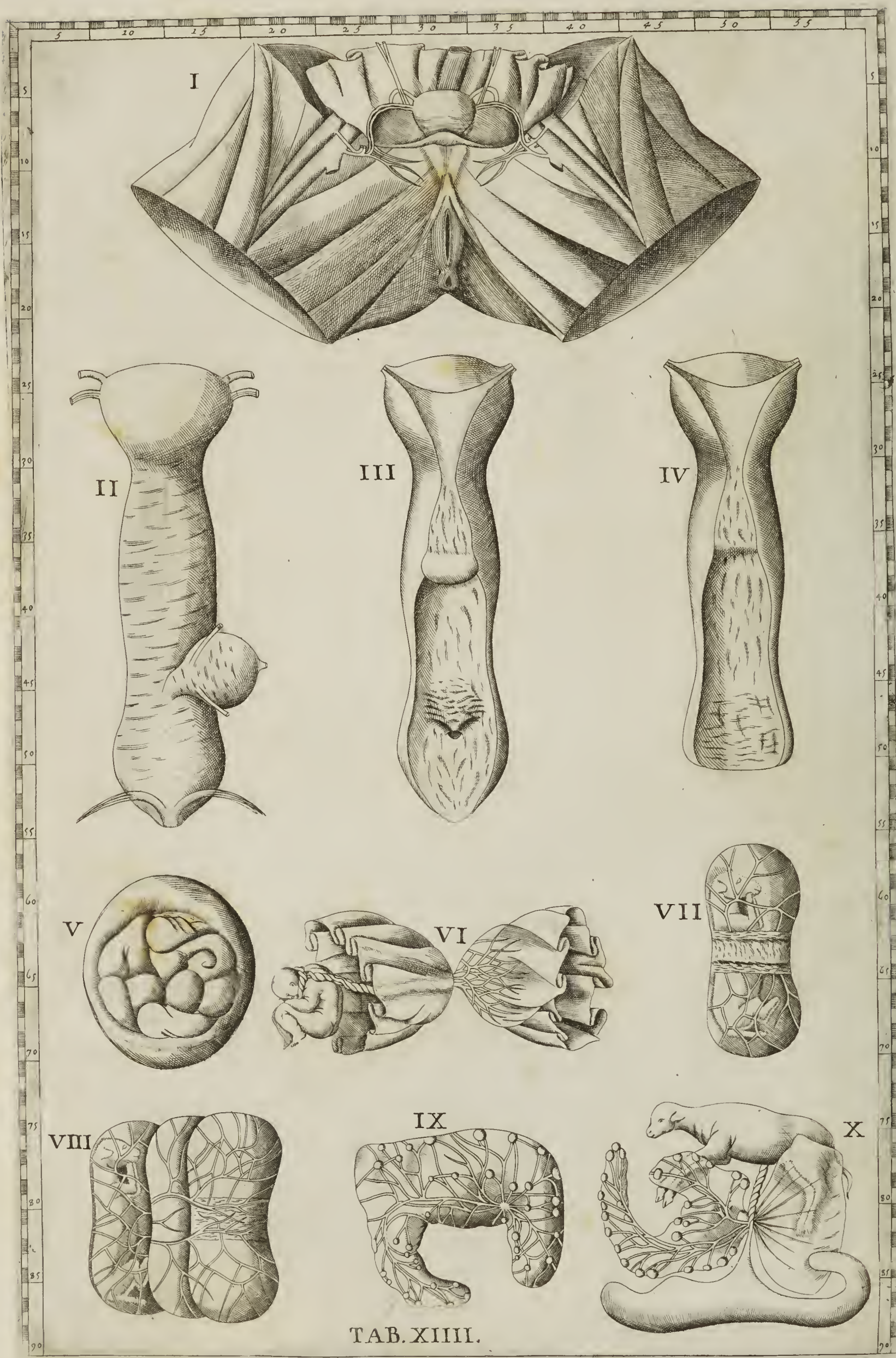
Deindè ostendit externam faciem uteri, ac vaginæ suis cum sanguineis vasis, à quorum exortu usque ad uteri cornua animadvertere licet hinc indè dissectos furculos, qui si quidem sunt, quos hùc illùc per abdomen spargi in cadaverum dissectionibus passim observamus. Hæc sanè diligentia in aliorum Anatomicorum tabulis omninò desideratur.

Præterea sedulò advertendæ sunt anastomoses 40. 38. & 52. 21., & 37. 21. & 56. ÷ 34. arteriarum, & venarum, quæ ab aorta descendente, & cava majorem partem desinunt in ovaria, & uteri parietes.

Notandum insuper hæc eadem in Tabula mirabile artificium circa reliqua vasa, quæ ad uterum, ejusque vaginam, clitoridem, atque urinariam vesicam propagantur; nam non tantummodò demonstrantur oriri à truncis aortæ, & cavæ, verùm etiam ab inferioribus sectionibus iliacarum, nempe ab hypogastricis, 70. 20. ÷ & 71. 37.; à quibus canales mirè divaricantur.

Illud verò peculiari animadversione dignum censemus, quod Eustachius genuinam hîc structuram rotundorum ligamentorum elegantissimè dederit, mixtam scilicet ex sanguineis vasis serpentino ductu, dexterâ præsertim parte ex cruralibus etiam ramis prodeuntibus, atque fibris longitudinalibus, quæ venis, arteriisque substratæ sunt. Docemur autem ab hujusmodi obliquo, & tortuoso vasorum ductu ligamenta hæc distendi, cum scilicet uterus in gravidis ascendit versùs diaphragma, complicari rursùs, & convolvi facilè posse, cum à gestatione fuerit feriat. An verò horum ligamentorum vasa à cruralibus germinantia aliquid etiam ad alendum foetum, ejusque membranas conferant, viderint alii; nos enim demonstrasse contenti sumus, recentiores etiam Scriptores, ipsumque Suvamerdamium à nostro Auctore hac in exponenda re præventos, ac superatos fuisse. Denique clitoris 86. 29. cum suis utrinque cruribus, ac musculis 84. 26. & 84. 33. bellè delineatur.

TAB. XIII.

T A B U L A X I V.

Exhibet uterum, placentam, & fœtum non humanum modò, sed etiam pecudum suis cum membranis, & cotyledonibus.

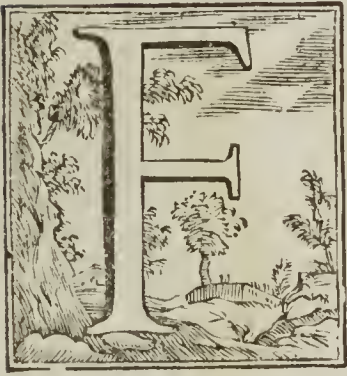

FIGURA I. ostendit in situ pudendum muliebre tam externum à communibus tegumentis denudatum; scilicet cunni labia, nymphas, & clitoridem; quàm internum, videlicet uteri fundum. Ab externo itaque pudendo principium fumentes, observentur fibræ carneæ, quæ in mulieribus continuæ sunt ab uteri labris in ani sphincterem 17.† 28.† Quare ansam nobis præbent afferendi, musculos labrorum vulvæ, à Graaffio potissimùm detectos, Eustachio clarè innotuisse. Vides etiam in hac Figura propagationem sanguineorum vasorum à cruralibus 8. 21.† & 8. 35. & 9.† 22. & 9. 35. per rotunda ligamenta usque ad uteri fundum 6.† 26.† & 6.† 30.†, ut in præcedenti Tabula extra situm depicta fuerunt.

FIGURA II. demonstrat vaginam integram, hoc est non apertam, cum clitoride, ejusque musculis, & vesicâ urinariâ ad lævam inclinatâ, ut & ejusdem colli in vaginam, & ureterum in vesicam insertiones pateant; necnon superiori parte uterum cum transversim dissectis utrinque ad ejus fundum tubis 24. 5. & 24. 15., & rotundis ligamentis 25. 5. & 25. 15.

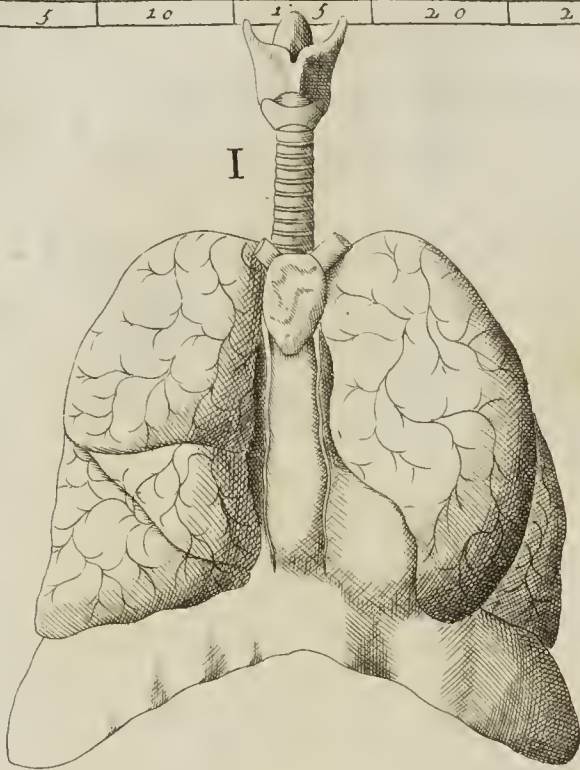
FIGURA III. patefacit eandem vaginam per longum parte posteriori divisam, ut meatus urinarius 48.† 29. incolumis, atque in situ ostendi posset. Os uteri internum 38. 29., necnon folliculorum oscula, quæ Clarissimus postea Malpighius stygmata appellavit, tum supra orificium, tum infra per vaginam distributa in hac, & in sequenti IV. Figura delineantur. Sed, quod maximè interest, illud est, quod à nostro Eustachio fortè antè Falloppium visæ fuerint tubæ, suis hiatibus perviæ ab uteri fundi lateribus 24. 25. & 24. 33. in ovaria.

FIGURA V. delineat humanam placentam propriis membranis obvolutam, quemadmodum post partum extruditur, eamque videndam exhibet, qua parte ipsi utero adhærescit. Superfedemus autem hîc ad singulas partes descendere, quoniam eas nulli ignotas esse putamus.

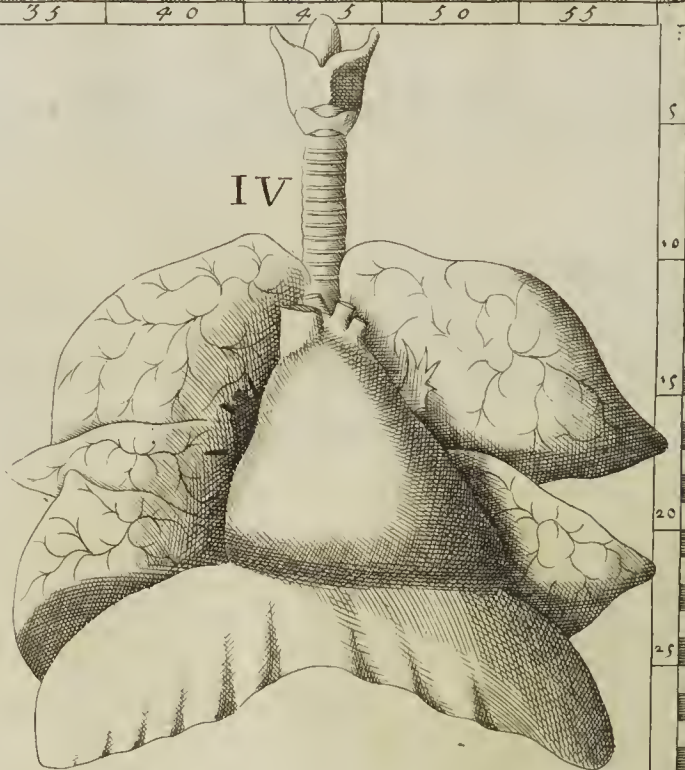
FIGURA VI. demonstrat fœtum, capite in genua procumbentem, quem situm plerunque intra uterum servat, ejusque vas umbilicale 65. 21., eo potissimùm loco, quo ab amnio 65. 26. in chorion 65. 30. penetrat; dividit propterea,

ac sejungit has membranas, ut hoc naturæ artificium ostendat. Cernantur etiam vasa sanguinea, quæ ludunt per chorion 65. 31.

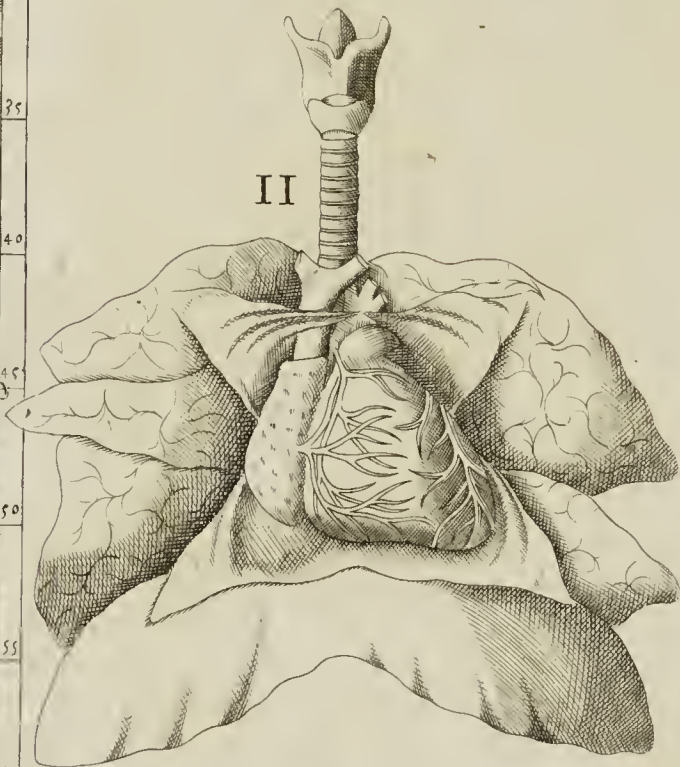
FIGURA VII. usque ad Figuram X. varios pecudum foetus cum membranis, & cotyledonibus juxta naturæ statum delineat, quod ab eo primùm observatum fuisse peritus quisque rerum Anatomicarum judicare potest, licet postea grandioribus iconibus in publicum emiserit Fabritius ab Aquapendente.

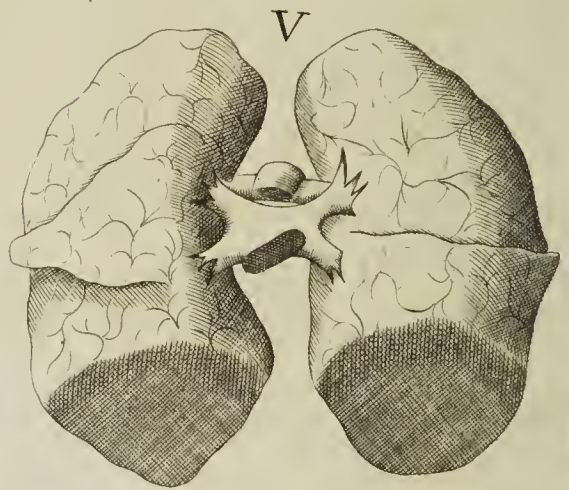
I

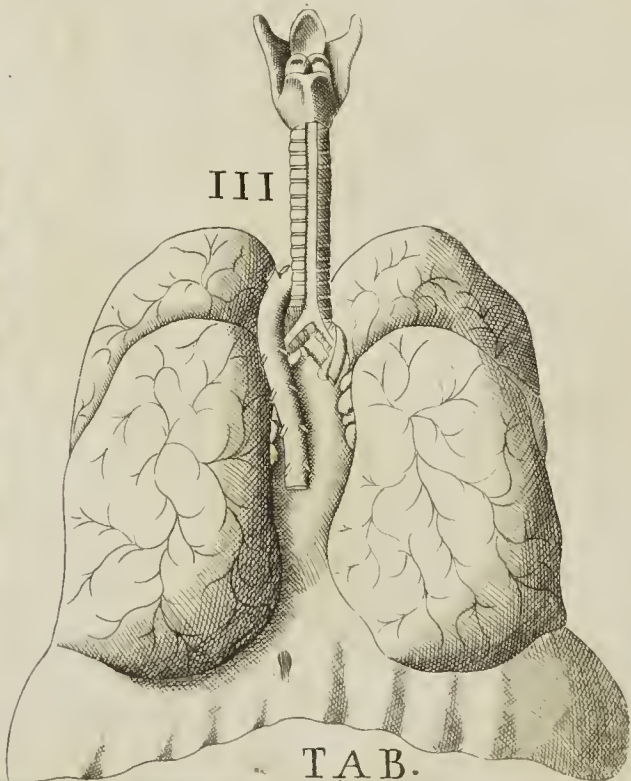
IV

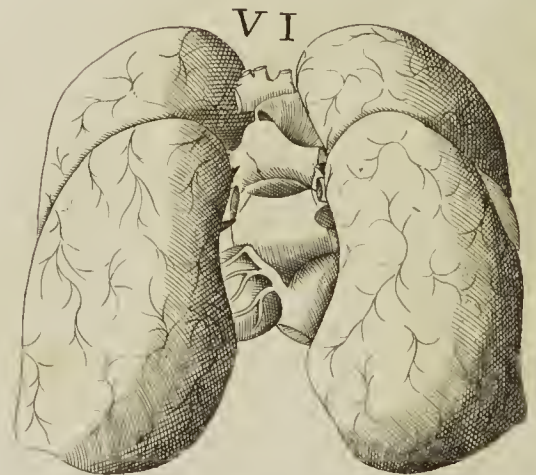
II

V

III

VI

TAB.

XV.

T A B U L A X V.

*Diversos tùm laryngis , tracheæ , pulmonum ,
& diaphragmatis ; tùm cordis , &
magnorum vasorum aspectus
demonstrat .*

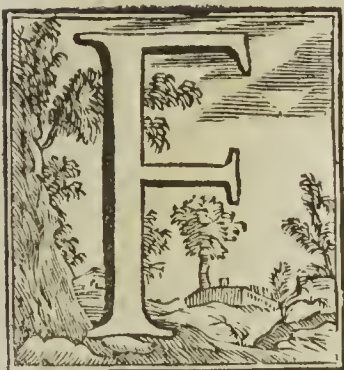

FIGURA I. delineat laryngem 4. 13., asperam arteriam 7. 12., & anteriorem pulmonum faciem 15. 6. & 15. 16., cum thymo 11. 12., & duobus nervis 14. 11. & 14. 13., qui utrinque ad latera mediastini versus diaphragma 23. 12. exporriguntur .

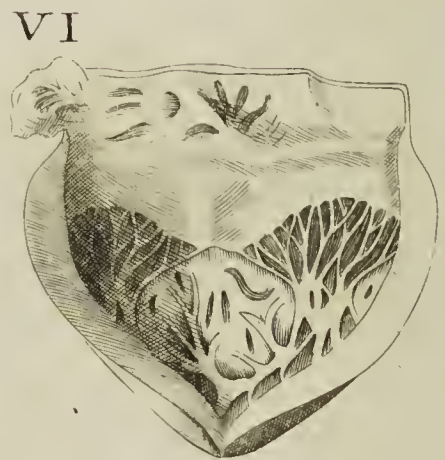
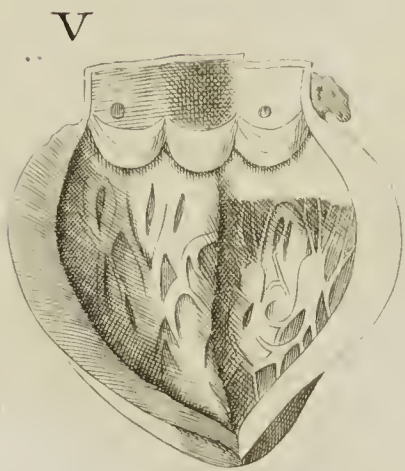
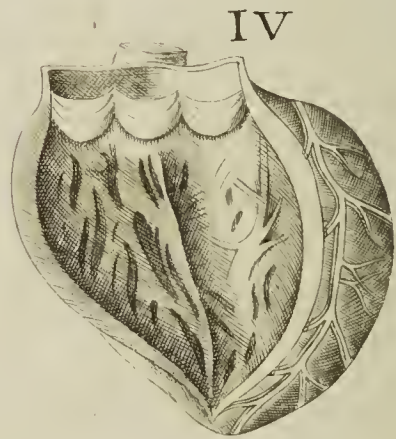
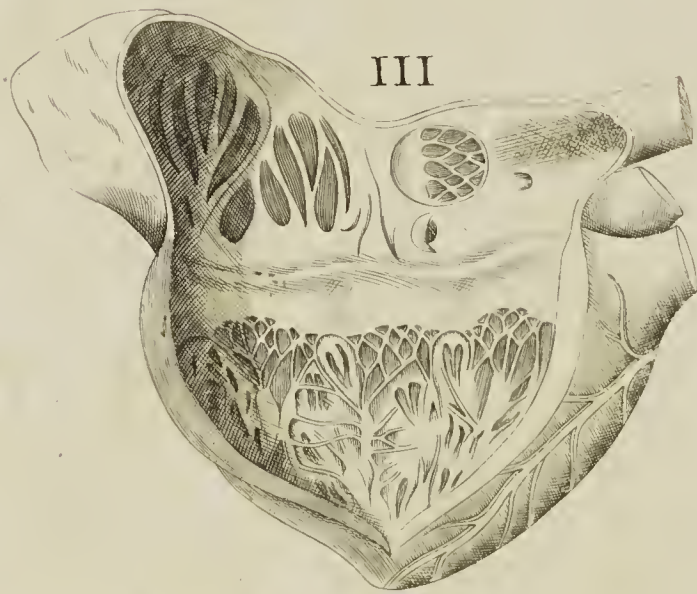
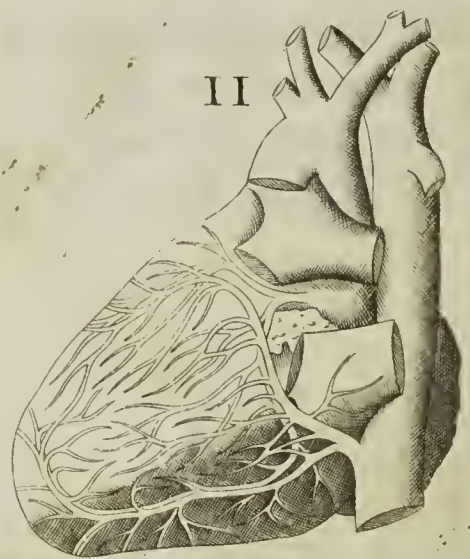
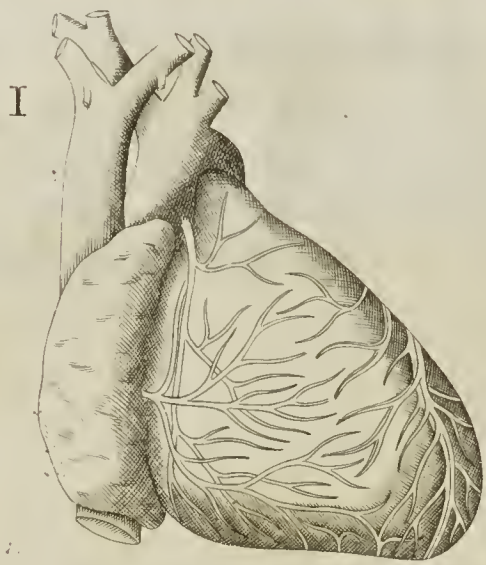
FIGURA II. exhibet venam cavam superiorem 42. 11. † in dexteram cordis auriculam paululum dilatatam 45. 11. definentem ; in qua quidem animadversione digna est venæ coronariæ in eandem auriculam insertio 47. † 11. Notetur quoque locus adhæſionis quadrifariam secti pericardii cum arteria magna priusquam in carotides dispertiatur 42. † 13. ; ex qua quidem adhæſione plura deducimus nostris in libris de Corde . Circa pericardii originem non à substantia cordis , sed ab ejus vasis multa ex Galeni sententia tradidit Eustachius antigram. 10. de Vena sine pari pag. 283. Advertatur etiam situs arteriæ coronalis ab aorta procedentis 44. 12. †

FIGURA III. patefacit posticam asperæ arteriæ , & pulmonum faciem unâ cum pendula arteria magna , furculis intercostalibus , tametsi dissectis 78. 12. † insignita .

FIGURA IV. depingit pulmones anteriori parte , in quatuor lobos perbellè divisos , cum corde intra pericardium vaginato 17. 44. Neque verò prætereunda hîc est vena cava superior , quæ à loco , ubi in pericardium absconditur , emergit 13. 42. Arteriæ quoque subclaviæ , & carotides , cum primùm attolluntur , observentur 12. † 43. Cæterùm diaphragmatis meminimus Figura I.

FIGURA V. proponit observanda pulmonum posteriora , ubi vena pulmonica primùm occurrit , detracto corde , quemadmodum proficiscitur à pulmonibus cum quatuor caudicibus , binis superioribus 45. † 41. & 45. † 45. ; totidemque inferioribus 48. 41. & 48. 45. , dissecto tamen , hiantequè orificio 48. 43. cum auricula sinistra continuato . Patent etiam in hac Figura tùm arteria pulmonica supra , & ponè venam pariter pulmonicam locata 45. † 41. † & 45. † 44. , tùm arteria aorta , quæ supra arteriam pulmonicam inflectitur , & cujus hîc foramen per cultrum apertum se offert , 45. † 42. †

FIGURA VI. posticum aspectum pulmonum; & vasorum cardiacorum exhibet, & nisi me veri species fallit, series quoque ostenditur nonnullorum ramulorum venæ, quæ sanguinem à pericardio, ac mediastino in cavam regerit; de quibus sanè ramulis idem egit Eustachius in Opusculis de Vena sine pari antigram. 8. pag. 230.

TAB. XVI.

T A B U L A X V I.

*Hæc Tabula exhibet aspectus cordis tum externos,
tum internos, unâ cum appensis vasis
in situ naturali.*

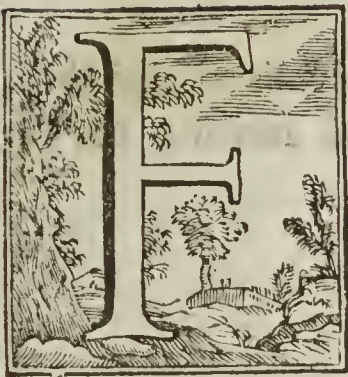

FIGURA I. ostendit cor 15. 18., qua parte excipit contactum dexteræ auriculæ 15. 12., & cum mucrone 20. 25. ad sinistram vergente. Observetur vena coronaria 17. 14. sanguinem à cordis substantia intra eandem auriculam regerens, cui comes arteria item coronaria 12. 15. è regione arteriæ aortæ 10. 14. prodiens; totumque cordis viscus circumplectens, atque alluens. Vasa porrò sanguinea majora circa cor abscissa apertè visuntur; nimirum vena cava inferior 22. 12., superior verò 10. 11. cum succlaviis 5. 11. & 5. 13., & ramusculis sanguinem ex mammis reducentibus 6. 11. & 5. 13. 13. 7., arteria pariter aorta his vasis supposita cernitur 7. 14.; quæ primùm in succlavias 3. 10. & 6. 16.; deindè in carotides 3. 11. 11. 7. & 5. 15. dispertitur.

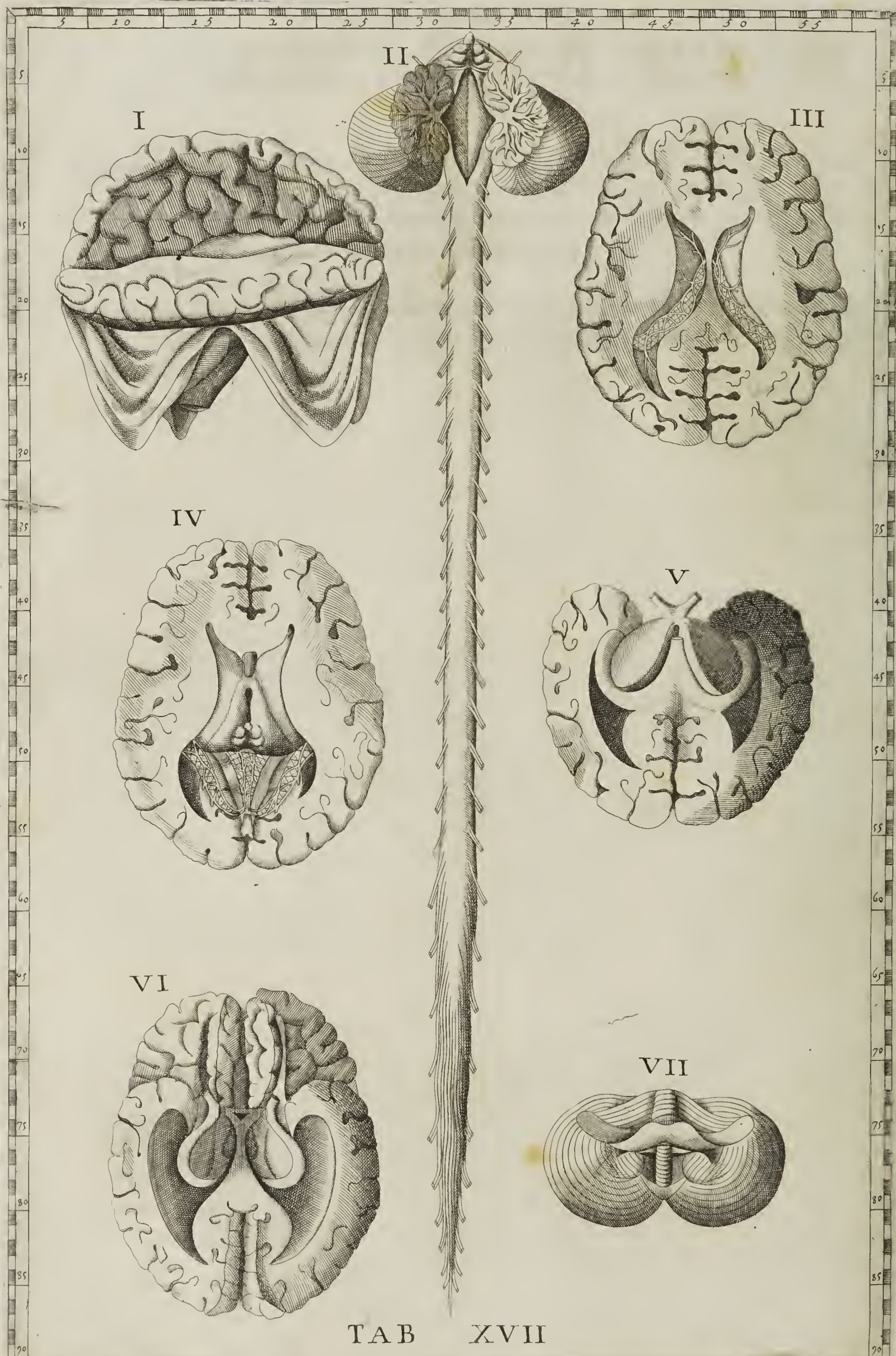
FIGURA II. repræsentat cor, ejusdemque vasa, facie prorsùs contrariâ ei, quam præcedens Figura demonstraverat; eâ videlicet parte, quâ dorso incumbunt, ut præfatorum vasorum aspectus, & cum cordis substantia continuatio faciliùs conspiciantur; vena siquidem cava 22. 50. apparet superincumbens auriculæ dexteræ 18. 53. Cerne ejus ramum coronarium à corde redeuntem 19. 49., ut etiam utriusque venæ succlaviæ truncos 4. 13. 49. & 5. 52. Prætereà abscissus à trunco ramus 9. 13. 52. 13. esse videtur vena sine pari, quam azygon dicunt. Vena autem pulmonica utrinque abscissa, & trunco suo auriculæ sinistræ adhærens 16. 50. Arteria deindè pulmonica pariter discissa 12. 48. Denique arteria magna, ubi à corde egressa curvatur 9. 47., & à se dimittit ascendentes truncos 6. 48. & 6. 49. 13. Neque hîc prætereunda est arteria coronalis, quæ ab aorta procedit 13. 13. 47.

FIGURA III. repetit Auctor exemplar; quod jam dedit Tabulâ VIII. Figura VI., in qua præter auriculam dexteram, & cavam superiorem, à jugulo reducem, dexterum etiam ventriculum per longum scētum 47. 20., & tres valvulas mitrales 45. 16. & 45. 20. & 45. 24. Prætereà notatione maximè dignas censemus duas valvulas, alteram majorem 40. 20., quam seculo antè Lowerum Eustachius demonstravit; scilicèt quâ impeditur, ne sanguis à jugularibus, per superiorem cavam 39. 27. descendens, nimio impetu arietet cum sanguine per cavam inferiorem ascendente: alteram verò exiguam 42. 20. 13. orificio venæ coronariæ admotam, cui nos insignem usum tribuimus in Tractatu de Motu Cordis.

FIGURA IV. tres valvulas tricuspides, feu femilunares 41. 41. & 41. 43. & 41. 45., orificio arteriæ pulmonicæ 39. † 40. & 39. † 46. præfixas exhibet.

FIGURA V. totidem pariter ostendit valvulas sigmoideas, feu femilunares ostio cordis ad arteriæ magnæ initium admotas 71. 15. & 71. 17. & 71. 20. cum dehiscens orificiis duarum arteriarum coronalium 70. 14. & 70. † 19. †, & vix apparente auricula sinistra 69. † 22.

FIGURA VI. sinistrum ventriculum apertum cum duabus valvulis tricuspibus, feu mitralibus 73. 42. & 73. 49., necnon pendulâ sinistrâ auriculâ 70. 38. exponit.

I

II

III

IV

V

VI

VII

TAB XVII

T A B U L A X V I I .

Demonstrat situs omnes, & aspectus cerebri tam integri, quam dissecti, necnon cerebellum cum spinali medulla à vertebrarum specu exempta.

I quæ sunt Tabulæ, undè summum Eustachii in Anatomicis studium, ac manus in dissecando dexteritas innòtescat, hæ duæ profectò, præsens nimirum, & sequens, id apertissimè ostendunt, pro quibus delineandis non dubito, quin Egregius Auctor molitus fuerit difficillimum, ac planè incredibile opus, cum omnia ferè, quæ in cerebro, ac nervorum origine, quotquot post illum usque ad nostra tempora, beneficio etiam microscopii, detegere conati sunt reliqui Anatomici, solus ipse aperuerit.

FIGURA itaque I. Eustachius cerebri Anatomem ab ejusdem superficie orditur, considerandum proponens cerebrum cum pendula durâ matre, & communibus velamentis, cujus lævum hemisphærium est integrum, 13. 6. & 13. 23.; dexterum verò 18. 4. & 18. 24. sectum, ut appareat pars medullaris 18. 10. & 18. 15., necnon corpus callosum 16. 15.

FIGURA II. exhibet cerebellum, à quo postica per cultrum portio detracta est, ut commodè cerni possit non solùm medullaris ipsius cerebelli instar ramorum arborum divaricata substantia; verùm, quod maximi interest, continuum esse cerebellum tam cum cerebro, quàm cum spinali medulla: superiùs quidem cum cerebro per duos processus 4. 29. & 4. 30., ortos à basi protuberantiarum orbicularium 3. 29. & 3. 31., quos postea processus Willisius ostendit; inferiùs verò per totidem processus 9. 28. & 9. 31., à Varolio post Eustachium indicatos, jungi cum spinali medulla. Allicit autem meos potissimùm oculos glandula pinealis, posita in apice protuberantiarum 2. 30., à qua utrinque nervosus funiculus oritur 3. 28. & 3. 31., de cujus usu, ac præstantia ipsemet egi in peculiari Dissertatione De Sede Cogitantis Animæ ad Clarissimum Fantonium antè annum datâ. Neque hîc præter nervos patheticos, de quibus in sequenti Tabula Figura II., prætereunda videtur universa spinalis medulla ex ossea vertebrarum vagina detracta, à qua singula nervorum paria produci observantur: in ea tamen illud apprimè considerandum se offert, quod Eustachius non levem Vesalii errorem absterferit; cum spinalis medullæ caudicem non sensim decreescentem, sed versus lumbarem præsertim regionem, undè majores crurales nervi prodire debebant, longè crassiores depinxerit.

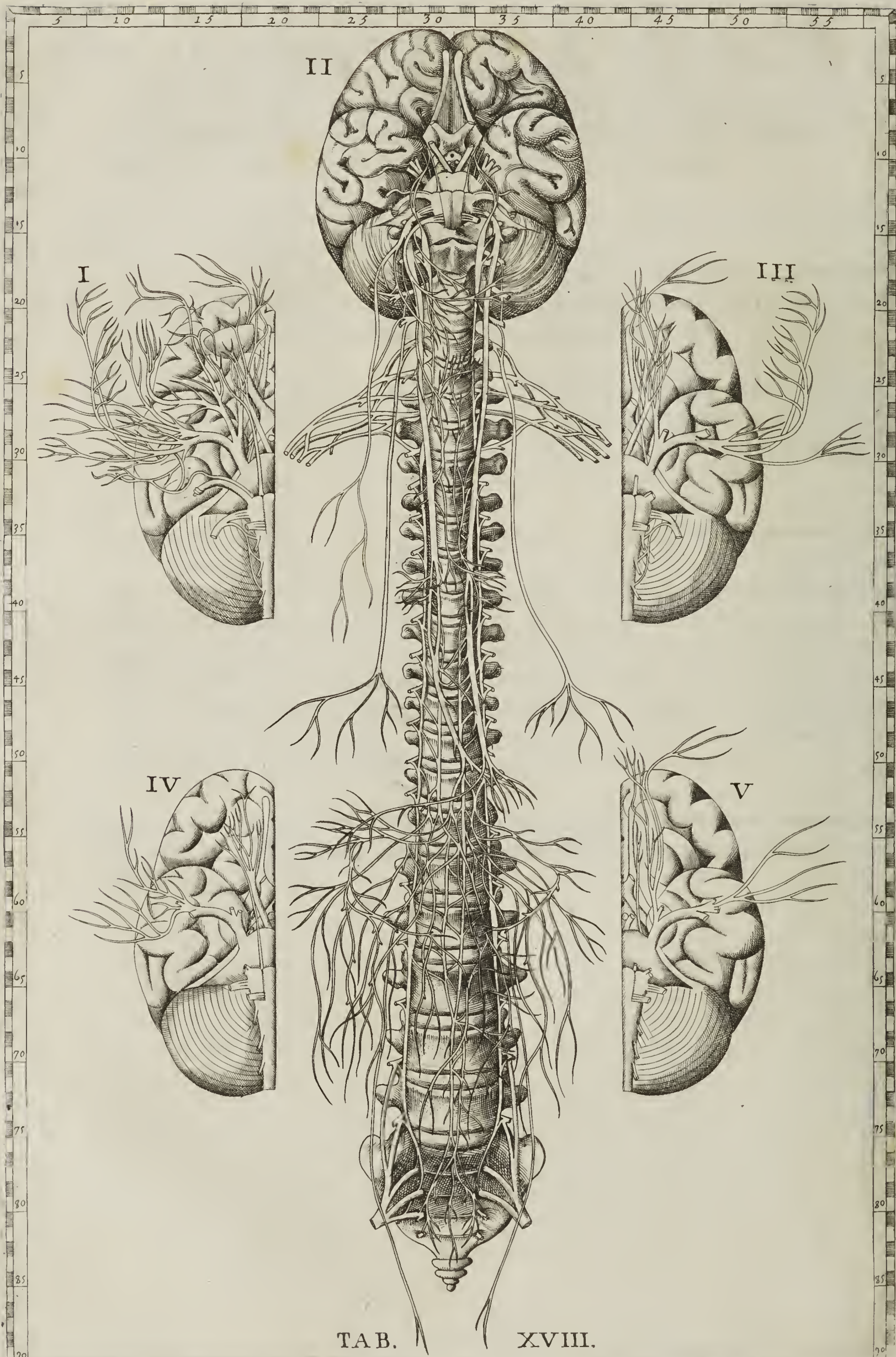
FIGURA III. detractâ per cultrum superincumbente mole hemisphæriorum cerebri, ostendit duos anteriores ventriculos falciformes; &, quod non oscitanter advertendum est, exhibet (contra receptam usque ad ea tempora opinionem) plexum choroidem non simplicem, sed, quemadmodum revera invenitur, duplicem; scilicet per utrunque ventriculum distributum 20. 44. & 20. 47.

FIGURA IV. videndum præbet plexum choroidem, ut supra, duplicem, interiectis fornicis cruribus, quæ hîc ad posteriora sunt reclinata 51. 13. & 51. 16. & 51. 18., ut scilicet liberè observari possint quatuor cerebri protuberantiæ orbiculares 49. 16. cum glandula pineali, quæ iisdem supereminet. Notetur meatus 46. 15. †, qui ad infundibulum 44. 15. † protenditur.

FIGURA V. patefacit conjunctionem nervorum opticorum supra fellam, ut ajunt, Turcicam 40. † 43. Insuper fornicem in situ, cujus principium 43. 43. †; cornua verò 45. 39. & 45. 48. Reliqua cerebri segmenta, quæ peripheriam occupant, à Wieuffenio corpus medullare limbi nuncupantur.

FIGURA VI. ostendit originem nervorum opticorum, nulli Anatomicorum antè suam ætatem cognitam, peculiari quidem, nec laudibus fatis efferendo studio, ac labore; cum sibi invertendum fuerit cerebrum, detrahendaque tanta solummodò illius portio, quanta prohibebat, ne clarè appareret prædictorum principium esse non anticam, sed, factâ utrinque circumductione, posticam thalamorum partem. Vide originem 78. † 13. & 78. † 17., circumductionem 76. 11. † & 76. 18. † locum tandem amputationis 73. 13. & 73. 17. Cessent modò Scriptores à litijs de palma hujus inventionis. Intuere Lector in hujus Figuræ parte sinistra initium quoque, & progressum olfactoriorum nervorum 72. 17. †

FIGURA VII. præbet observandum cerebellum inversum cum protuberantia annulari 75. 43., & processu vermiformi parte superiori 73. 43., inferiori verò 77. 43.

II

I

III

IV

V

TAB.

XVIII.

T A B U L A X V I I I .

Delineat nervorum omnium originem à spinali medulla tam intrà , quàm extrà cranium.

Æc quoque Tabula , ut in præcedenti monuimus , docet quos labores subjerit Auctor , ut perspicuè proponeret nervorum omnium principium . Nec porro ullus erit candidæ mentis , qui has Figuras optimum nostræ ætatis ingenium antevertisse inficiabitur . Etenim ostendunt quidquid à Vidio Vidio , quidquid à Willisio , atque à Wieussenio , & Ridleyo posterioribus temporibus , ac nostro etiam ævo demonstrata fuerunt . Profectò Auctor extrahere debuit quàm diligentissimè cerebrum cum singulis nervis à medulla intrà cranium ortis , ut observaret origines uniuscujusque illorum paris . Sed initio ducto à

FIGURA II. quippè quæ digna magis , ut ab Anatomico ad examen revocetur : hæc sanè nobis testatur Eustachio innotuisse decem paria nervorum intrà cranium à medulla oriri ; tametsi septem , priscorum linguâ utens , in Opusculis dixerit . Ut verò studii nostri etiam partem aliquam hîc patefaciamus , exhibet quidem

Primum par nervorum , qui sunt olfactorii , quique olim processus mammillares dicebantur 4. 28. † & 4. 29. †

Deindè secundum , nimirum opticorum , abscissum tamen juxtà coalitum 8. † 28. 8. † 29. †

Tertium oculorum motorium 10. 28. & 10. 29. †

Quartum par à recentioribus patheticorum nuncupatum , quod omnium , quæ intrà cranium nascuntur , tenuissimum , oritur ab inferiori parte medullæ oblongatæ , juxtàque oculorum motorios , & cujus fibræ ad frontis cutem , ad musculos labri superioris , narium , & attollentes maxillam inferiorem , necnon ad linguam , & dentes exporriguntur : vide illud veluti tenuissima utrinque filamenta hîc enitescere in obscuris spatiis 10. 27. & 10. 31.

Quintum par cæteris crassius è lateribus prominentiæ annularis (quæ cadit sub 12. 29.) propè patheticos nascitur , & in tres insignes ramos utrinque dividitur 10. † 26. † & 10. † 31. † , quorum propagines aliæ feruntur ad oculorum orbitam , aliæ ad frontem , aliæ ad maxillas , & palatum . Sunt qui hujus nervi furculos ad linguam etiam , & ad informandum nervum intercostalem , & splanchnicum unà cum sequenti dispenfari arbitrentur .

Sextum par longè minus , & instar filamentorum oritur ab inferiori loco annularis prominentiæ , & lateraliter fertur 12. † 25. & 12. † 33. , hoc verò majorem partem in oculi musculum , qui vulgò Indignatorius appellatur , absumitur ;

ramu-

ramusculum tamen largitur superiori quinto pari ; ubi in intercostales , & splanchnicos digeritur : undè Clarissimus Willisius plura pathematum phænomena explicat .

Septimum par auditorium jure dictum 13.† 25.† & 13.† 32.† ; hoc enim cum è lateribus medullæ intrà cranium , ubi cerebello adjacere incipit , egrediatur , duplici mox processu , perindè quasi distinctis nervis per foramen ossis petrosi ad internas potissimùm aurium partes distribuitur .

Octavum par , olim sextum , & vagum nuncupatum , nascitur triplici propagine , ut idem Eustachius in ossium examine pag. 227. præmonuit , videlicet è lateribus medullæ oblongatæ paulò infrà par septimum 14. 27. & 14. 31. Hoc verò nervorum par , postquàm cervicis musculis aliquot filamenta donavit , per utrumque ventrem , medium scilicet , & infimum omnibus penè visceribus , usque ad renes , pudenda , & vesicam filamenta sua communicat . Vide tuis oculis progressum hujus paris in abdominis viscera 55. 23. & 60. 35. & 67. 23. , subindè illinc etiam recurrentes nervulos prodire cernes ; qui variè per asperam arteriam , laryngem , & pharyngem ludunt 24. 30.

Par nonum linguæ distributum , & ipsius motorium dictum , apparet sinistrâ parte recisum 14.† 30. , dexterâ verò integrum 14.† 28. Nascitur elatiori loco supra octavum à lateribus corporum , quæ pyramidalia nonnullis audiunt , quæque cernuntur in hac Figura 13. 28.† & 13. 29.†

Decimum par in ortu suo utrinque recisum apparet ad latera flexuræ paris octavi , ubi minima alba capitula , veluti duo puncta cernuntur . Hi verò nervi jure Willisio dubitationem attulerunt , an ultimi ipsius cranii , an verò primi vertebrarum appellandi sint .

Quicumque deindè Anatomicâ peritiâ , & curiositate etiam ad perquirendum ductus fuerit , inveniet in hac Figura absconditum thesaurum . Etenim diligenter animadvertet undecimum forsitan par nervorum ab Eustachio detectum , quod & superiùs cum cerebro , & inferiùs cum pari vago , cumque omnibus penè nervis , qui à spinali medulla proficiscuntur , communionem habet , & mirabili artificio hùc illuc cum cæteris connectitur . Vide illius vel originem , vel notabilem insertionem in basi cerebri inter annularem prominentiam , & corpora pyramidalia 12.† 28. , & 12.† 30. : ji autem nervi inter patheticos , & oculorum motores , mox inferiùs reflexi dispertiuntur in duos ramos , qui paulò post denuò junguntur , & majorem truncum utrinque ad conjunctionem primæ , & secundæ colli vertebræ efficiunt 16. 27. & 16. 31. , undè per universam spinæ longitudinem deferuntur , ac singulis nervorum , ab illa prodeuntium , paribus villos aliquos propè singulas ossium apophyses , usque ad os sacrum intermiscunt ; perindè quasi nervus hic sensorius , & non motorius esset ; scilicet ut , cum fibrillæ nerveæ ad musculos , ad membranas , viscerumque retia pro illorum motibus edendis feruntur , secum semper habeant filamenta alterius nervi , qui ad peculiarem cerebri partem , ubi pressio sensus excipitur , pertingant . Sed hæc injiciendæ duntaxat dubitationis gratiâ à nobis dicta volumus .

Notetur insuper in hac Figura ramus octavi paris vagi dicti , qui ramulo tertii cervicis paris junctus 24. 24. ad musculos intercostales , & ad alias thoracem continentes partes elegantissimè distribuitur 34. 20. & 34. 23. ; de qua sanè conjunctione

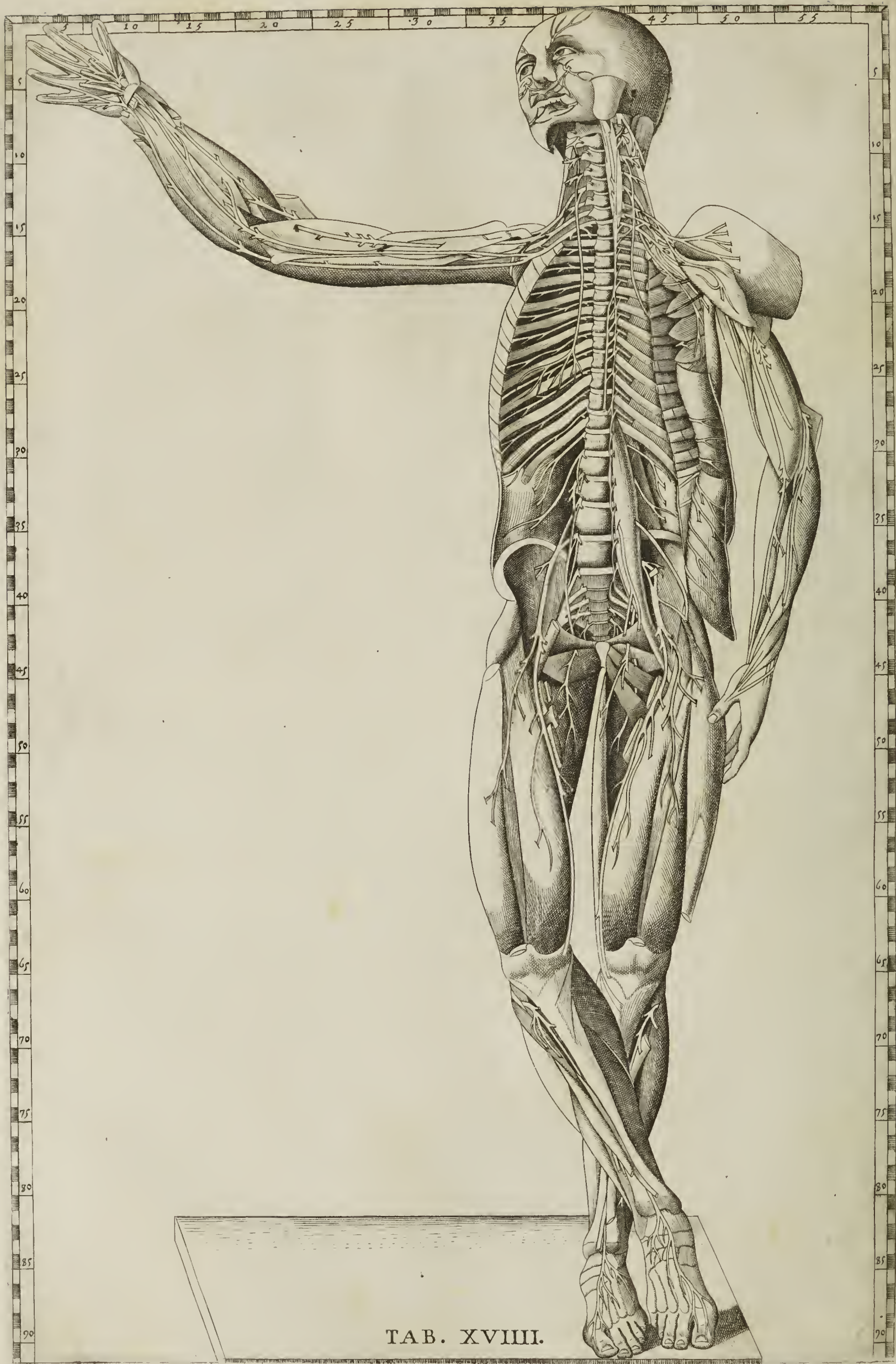
atione locuti postmodum sunt multi Recentiores. Prætereà animadvertantur rami nervorum tertii cervicis paris, qui ad diaphragma descendunt 48. 20. & 48. 25., quique à quarto etiam pari, seu à primo illorum, qui ad brachia feruntur, propagines aliquas mutuuntur 23. † 26. & 23. † 32.

Neque autem prætermisit Eustachius in hac eadem Figura indicare foramen 10. 29., quod ad infundibulum aperitur. Item duas foraminis proximas glandulas, seu prominentias, quas postea Willisus etiam animadvertit, quæque duorum instar candicantium punctorum perbellè hîc observantur.

Reticemus verò singula nervorum paria, quæ à vertebrarum regionibus de spinali medulla usque ad coccygem proficiscuntur: sunt enimverò nimis obvia, & moram quærentibus rara possunt injicere. Duos solummodò præterire non debemus nervos, quos non sine summo consilio ab Eustachio delineatos fuisse suspicamur; scilicet eos, qui à lumbaribus vertebris orti, suntque vigesimiprimi nervorum paris furculi, qui unà cum spermaticis sanguineis ad testes, & in mulieribus ad uteri cervicem propè ureteres, & juxtà musculos psoas distribuuntur: hos autem vide in Figura utrinque ad coccygem propendentes 86. 26. & 86. 31. Undè in calculi à renibus per ureteres descensu testis retractio, & stupor femoris oriri solent. Denique animadvertatur in hac Figura, spinalem medullam cum vaginantibus vertebris non attenuari, & gracilescere quò magis ad coccygem vergit, ut Vesalius depinxit, sed inferiùs crassescere, atque augeri, undè majores ad crura nervi proficiscuntur; itaque ex naturæ archetypo ipse primus, & multi postea spinalis medullæ icones effinxerunt.

FIGURA I. III. IV. & V. admodum inter se similes occurrunt: sunt enim delineationes cerebri, & cerebelli bifariam per longum dissecti, in centro ferè medullæ oblongatæ, quæ à cavitate vertebrarum colli evaginata fuit. In jis autem Figuris tùm aliquot nervorum paria superiùs jàm annotata, tùm præsertim vasa sanguinea, quæ partim integra, partim in itinere abscissa, ab internis potissimùm carotidibus derivantur, Eustachius ostendere visus est.

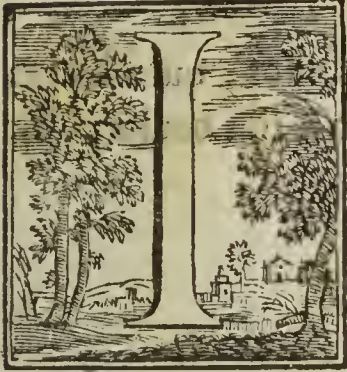
Vide accuratissimas Annotationes, quas in has Figuras ad nos dedit Clarissimus Morgagnus.

TAB. XVIII.

T A B U L A X I X.

Delineat nervos omnes qui in viscera, atque artuum musculos anteriori facie distribuuntur.

N hac Tabula habent non solum Medici, sed multo magis Chirurghi, quo erudiantur in distributione nervorum, qui ad ventres, & artus anteriori facie demittuntur. Et quidem primum animadvertantur in fronte nervi 2. 36., utrinque ab orbita exorti, quibus vulnera jis locis periculosiora solent evadere: quemadmodum etiam ex inferioribus palpebris alii, qui tum ad genas 4. 36. & 5. 34.; tum ad superius labrum 6. 35. feruntur: similiter ji, qui utrinque ex lateribus mandibulae inferioris 7. 37. & 8. 34., & ad labrum inferius divaricantur. Spectentur ulterius duo nervi, quos jam Tabula XV. Figurâ I. Auctor demonstravit exporrigi à primis cervicis vertebrae usque ad diaphragma 24. 37. Notetur quoque mirabilis progressus illius nervi, quem à cerebri basi ortum in praecedenti Tabula indicavimus progredi cum pari vago, cumque omnibus penè nervis, qui à spinali medulla ad ventres potissimum proficiscuntur. Hic autem clarius conspicitur 9. 39., ubi propè masseterem sub mandibula sinistra egreditur; indeque permisceri observatur cum aliis nervulis, & spargi per ventres, ac per musculos intercostales 20. 40. & 25. 40.: neque porro desinit ferri ultrò cum ad abdomen devenerit; nam mixtus cum binis prioribus nervis, qui ab ossis sacri superioribus foraminibus egrediuntur 39. 40. ad inferos artus extenditur.

Denique à singulis vertebrarum foraminibus sua quæque nervorum paria prodire, eaque in universum penè musculare, & membranofum genus distribui demonstrat.

Singulare autem est, quod cernimus sinistro thoracis in latere, superstites nimirum internos musculos intercostales, ad vertebrae naturaliter non pertingere, ut clarius ex Eustachii sententia in explicatione Tabulae XXXVIII. ostensuri sumus; cujus sanè ratio non alia esse videtur, nisi quia costæ cum ipsi spinæ dorsi, tanquam immobili termino, inarticulatae sint, moveri tamen sursum, deorsumque debeant ad thoracis cavitatem dilatandam, vel constringendam, vires profecto, seu facultates moventes non ad contactus fulcimenti vertebrarum, sed plus minus longè admovendæ erant, juxta mechanicæ leges. Quidni etiam suspicari possemus ideò à natura musculos intercostales ad lineam utrinque propè vertebrae fuisse detractos, quod, cum jidem eo loco inutiles omninò essent movendis costis; impedimento forsitan futuri erant chylo per vas thoracicum ascendenti? Hoc enim sæpè ramos utrinque suos ad succlavias producit; nam motus eorum musculorum, cum per varias sectiones sit obliquus ad horizontem, obniti quoquo modo poterat illius liquoris motui, qui apud homines præsertim est perpendicularis; eique magis, quia in sinistro latere ductui thoracico incumbit arteria magna, quæ & ipsa, extrorsum trudens contentum in ductu liquidum satis premit, atque protrudit.

Ut verò peritissimus Eustachius demonstraret, nervos à vertebrae egredientes, peculiari lege in musculos intercostales inferi, ac propagari, ostendit in dextero latere detractis jam musculis internis, & relictis solum externis, nervos inter unam, alteramque costam produci; ità ut iidem nervi externos inter, & internos musculos medi, utrisque suas ramificationes facile possint dispertiri.

Notentur etiam quatuor insignes nervi, utrinque ex totidem offis sacri foraminibus exeuntes, qui paulò post in unum veluti caudicem coalescunt 41.† 36., & ad femora profundè traducuntur.

Tandem superfedemus singillatim hìc ad examen revocare nervos illos, qui ad artus distribuuntur, cùm Lector eorum cursum, progressumque facile suis oculis possit usurpare.

TAB.

XX.

T A B U L A X X.

*Exhibet posteriori facie nervorum distributionem
in musculos totius corporis.*

Anè ità eleganter demonstrat Auctor exortum nervorum prodeuntium à vertebra posteriori parte, detractis externis à trunco musculis; ut nemo, vel in Anatome hospes, de illorum insertione in factitanda potissimum Chirurgia possit unquam dubitare.

Facto autem initio à nervis ex cervice procedentibus, observentur capitula incisorum nervorum, qui ad musculum complexum sinistrum 8.† 18. ad splenium 11.† 18., necnon inter extensorem rectum majorem, & obliquos 9. 19.† & 9.† 20.† dispersiuntur.

Mox descendendo ad alios nervos, vide illos, qui ad elevatores scapulae musculos diriguntur 15. 16., & in musculum rhomboidem terminantur 21. 16. Deinde digrediendo ad artus superiores, observandae veniunt eae nervorum propagines, quae ad utriusque scapulae dorsum perreptant 19. 14. & 19. 23.†; atque dextera parte deltoidis interiora penetrant 19. 10. Porrò ad recisos musculos, extensorem quidem longum feruntur nervi 25. 11., ad brevem verò 26. 8.; quorum certè nervorum progressus sub axilla dextera 19. 26.; atque insertio in praefatos musculos 18. 27. & 19. 34. clariùs cernuntur. Similiter eodem in brachio dextero observatur ramus ejusdem paris nervi, qui ad phlebotomos erudiendos demonstratur inseri in bicipitis principium 16. 36., à quo tandem emergens, perforato altero musculo sub 13. 43. fertur ad extensores digitorum.

Sed, redeundo ad posticam ipsius trunci faciem, animadvertantur nervi, qui, à spina prodeuntes, ad varios dorsi, thoracis, & abdominis musculos digeruntur, quos indicare, quippè satis obvios, superfluum reputamus.

Quod verò spectat ad nervos, qui tùm ad glutæos utrinque minores musculos, tùm ad podicem extenduntur, eleganter apparent delineati. Sed illud praecipuè nos allicit, quod videamus, Eustachium depinxisse nervos, ad inferos artus distributos (ut revera sunt) longè majoris molis, quàm sint, qui ad supernos artus amandantur. In dextero autem femore animadversione dignum quoque est, Auctorem detraxisse superiores musculos glutæos, & iliacum externum, ut videndum praerberet exortum insignis nervi 43. 22., ejusque claram insertionem in posticos tùm proximos, tùm remotos musculos usque ad plantam pedis.

TAB. XXI.

T A B U L A X X I.

*Videndos præbet nervos, qui à musculis egressi per
succutaneas partes ludunt.*

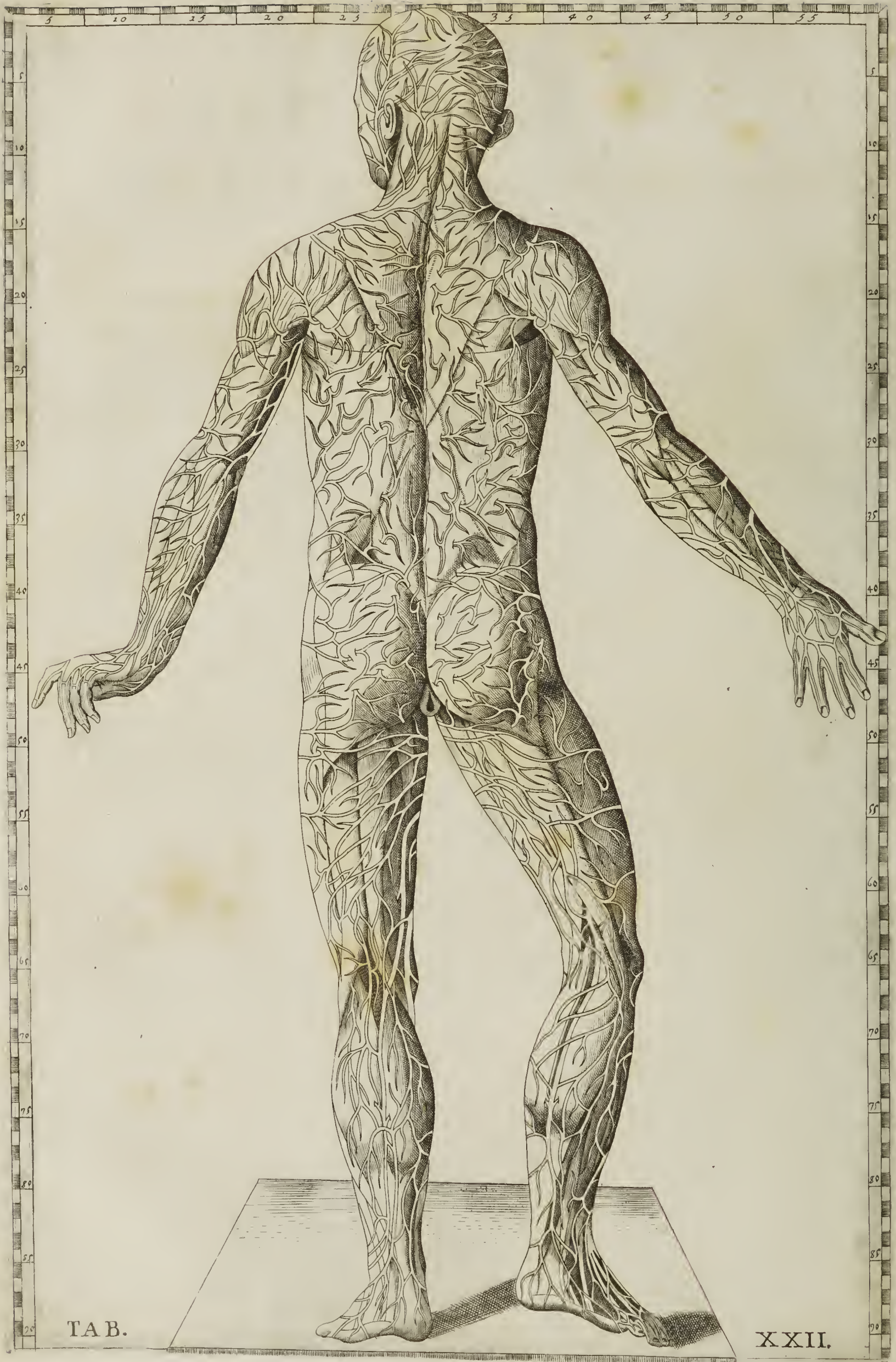
Uanquam verò, si quis hujus Tabulæ uterque perspicuas notas voluerit, satis fortè sibi futurum sit cæteras anteriorum musculorum tabulas cum finibus nervorum, qui in præsentibus delineantur, comparare; videbit enim singulas propagines villorum, qui desinunt in singulas ferè lacertorum sectiones, illinc egredi: quoniam tamen Chirugos potissimùm hinc loci erudire est animus; idcirco non incongruum arbitramur nonnulla sparsim diligentius investigare.

In primis verò animadvertatur nervus, quem meritò suspicamus esse duriusculam illam auditorii portionem, quæ ab internis ad externa aurium progreditur: hinc autem nervus ponè lobum egrediens 10. 35. in duos statim finditur ramos, alterum, qui ad inferiores partes, puta parotidem 11. 35., & musciculum præsertim depressorem labii inferioris descendit, alterum contra, qui 9. 34. † ad superiores ascendit, nimirum ad musculos zygomaticum, ad temporalem, atque ad auris elevatorem.

Deindè ob oculos venit ramusculus paris vagi 7. 38. †, qui similiter bifariam partitus villos aliquot supernè mittit ad musciculum quadratum occipitalem 6. 38., quorum causa dolor posteriora capitis cum in hyttericis, tum in hypochondriacis interdum corripit, quod Tabulâ XXXI. clariùs forsitan explicabimus.

Neque interim prætermittenda videtur series aliorum nervorum, qui ex primis colli vertebra nati ad anteriores musculos, præsertim verò ad mastoidæum, ac deltoideum feruntur.

Quod verò ad reliquos nervos attinet, qui vel per artus, vel per superficiem tam thoracis, quàm abdominis disseminantur, non multis immorandum esse putamus: ji enim adeò evidenter insipientibus occurrunt, ut nullâ egeant expositione.

TAB.

XXII.

T A B U L A X X I I .

Cutaneos, sed posticos sanguineos canales delineat.

Vasa sanguinea omnis generis, quæ à subjectis cuti musculis copiosissima emergunt, posteriori tantum corporis facie, exhibentur in hac Tabula; nimirum ut tam Medici, quam Chirurghi non levem utilitatis fructum inde capere valeant. Nam

Postquam viderint adeò numerosam vasorum familiam ab internis visceribus ad universa corporis integumenta derivari, facile poterunt sibi persuadere, quam copiosa esse debeat in homine sano insensibilis perspiratio, & quale pariter emolumentum ægris accedat ex sudore, atque alio quovis ad cutim decubitu. Jidem propterea admonentur, ut sæpius frictionibus, cucurbitulis, fotibus, balneisque utantur; hæc enim validè possunt universo sanguini tum motum, tum fluiditatem, tum vel maximè depurationem impertiri.

Cæterum ex hac posticâ Figurâ unusquisque metiri poterit uberem segetem eorundem vasorum, quæ per anticam sub cute distribuuntur. Animadvertant tamen non in singulis hominibus eadem lege, & numero vasa hæc ad corporis peripheriam dispertiri. Etenim sunt, ac præsertim obesi, qui rarioribus, & profundioribus, magisque exilibus succutaneis vasculis præditi sunt; sunt graciles, & rubicundi, quibus & majora sanguinea, & majori numero natura largita est.

TAB. XXIII.

T A B U L A X X I I I .

*Proponit nervos , qui per posticam totius corporis
superficiem disperguntur .*

Odò Auctor nervorum distributionem in posticas corporis partes delineat , quemadmodum Tabulâ XXI. exhibuit nervorum , qui feruntur per anticas . Itaque in gratiam tum Physicorum , tum vel maximè Chirurgorum pauca hinc etiam adnotabimus .

Observetur idem duriusculus auris nervus , qui in hac Figura , detractâ externâ aure , evidentiùs apparet ludere per musculos faciei , & potissimùm elevatorem auris , necnon temporalem , atque ad posteriora etiam occipitis deferri : undè contusiones , & vulnera , etiamsi levissima , in capite non modò propter internas partes , sed propter hos quoque nervos non esse spernenda , vel noster Hippocrates forsitan falsus est : immò verò conjungi videtur , ac penè inferi cum ramusculo nervi , qui trapezii fines 7.† 21. perforans sursùm vagatur per occiput , & ad quadratos etiam musculos dirigitur . Hujusmodi autem nervorum conjunctio perspicuè notatur sub 6.† 23.

Reliquas verò nervorum divaricationes , utpotè sensibus magis obvias , Lectoris industriæ libentissimè remittimus .

TAB.

XXIV.

T A B U L A X X I V.

Arterias, & venas intimè distributas per posticas corporis partes ostendit.

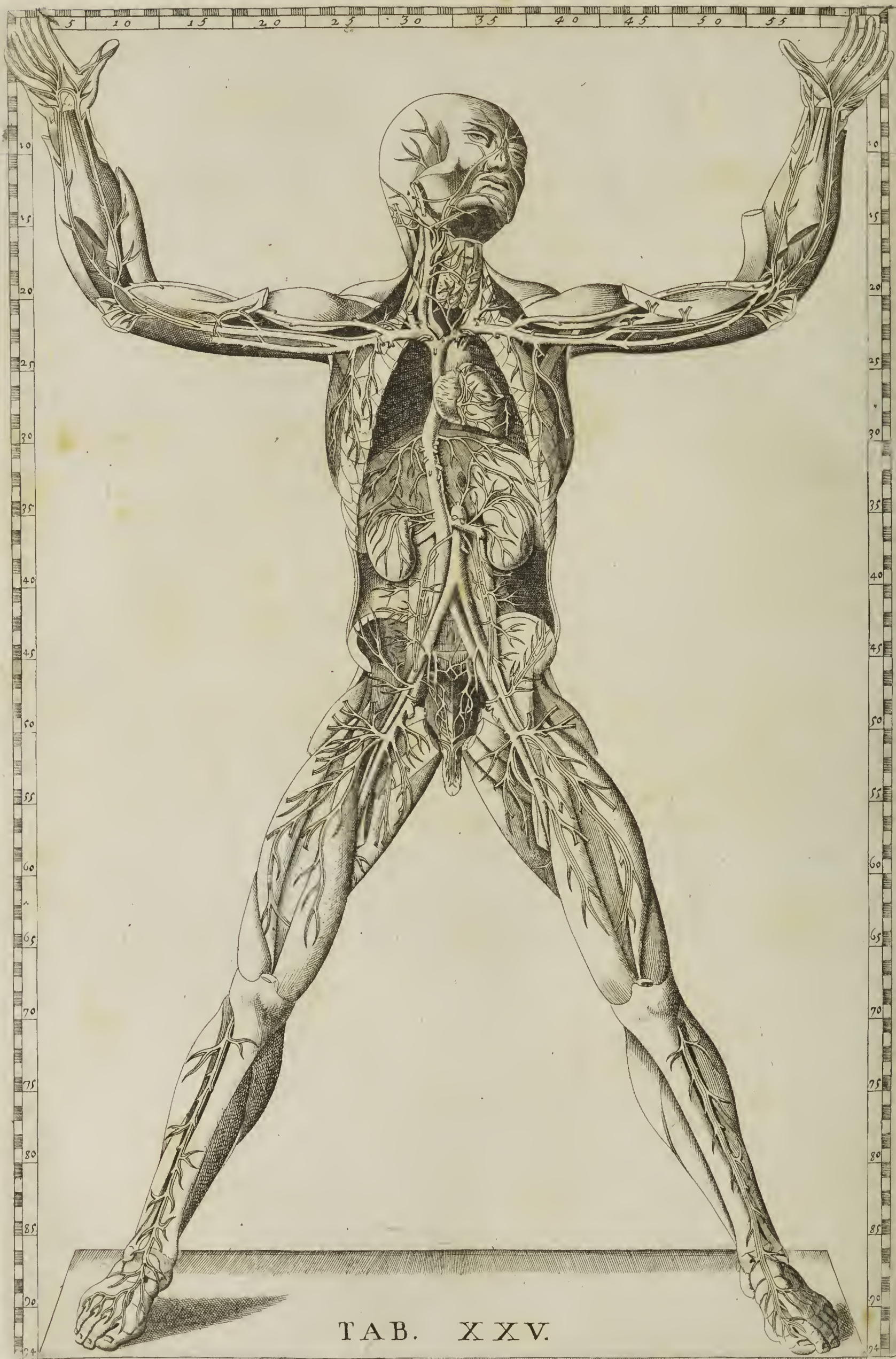
Incipiamus itaque à sanguineis, quæ ad tempora, & occiput ex profundioribus carotidum, & jugularium ramis egrediuntur 11. 26. & 11. 30., quæque per superiorem etiam partem musculorum splenii, & complexi divaricari solent.

In collo autem patent vascula, quæ sub exaratis musculis, per interiora spinati, & scapularium musculorum distribuuntur 17. † 25.

Deindè operæ pretium censemus admonere, sub axilla præsertim sinistra ab Auctore demonstrari duplex genus vasorum sanguineorum, probabiliter tam deferentium, quàm referentium; minorum quidem 21. † 20.; majorum verò 23. 19. † Vides itaque vascula dispertiri ex minori ramo ad musculus deltoidem 20. 18., & ad scapulæ confinia 23. 21., necnon ad majores pectoris musculos 26. 21. Vides mòx tum ex minoribus, tum ex majoribus truncis ramos ferri ad principium extensoris longi 23. † 18.

In dextero pariter brachio eadem occurrunt vascula, sed profundius, longiusque exporrecta; quinimò utrorumque inosculationes 20. † 38.

Præterea diligenter consideretur, Eustachium infernis in artubus ostendisse originem, progressumque majorum vasorum, quæ à summa, & postica femoris parte, demptis glutæis, cæterisque flectentibus tibias, gemello insuper, & solæo, feruntur ad musculos pedis; quæ quidem omnia, cum per se oculis pateant, nullo commentario indigere videntur. Id solùm phlebotomos docere non prætermittimus, ne scilicet in delectu secundarum venarum pedis adeò sint solliciti; cum cernant ab uno, eodemque caudice multos huc illuc ramos dispergi. Quamobrem, ubi vena tumida tangitur, atque ab arteria distat, ibi tutò fauciari potest.

TAB. XXV.

T A B U L A X X V.

*Apertis infimo, & medio ventre usque ad jugulum,
necnon detractis communibus tegumentis ab
universo corpore, proponit observanda
majora vasa sanguinea, quæ
undequaque suos abeunt
in ramos.*

Utoris consilium non aliud fuit, quantum nobis conjicere licet, in hac Tabula, nisi ostendere, detractis penè omnibus extis à thorace, atque abdomine, originem magnorum vasorum sanguineorum, ac potissimum venæ cavæ, & arteriæ magnæ à corde, à quo in totum corpus distribuuntur. Vide cor pendulum à cava 28. 31. Jugularem externam dextera parte recisam 22. 26. † Jugularem internam 21. 27. † Succlavias 23. 28. & 23. 30. Axillares indè ortas 23. 23. & 23. 35. Cephalicam utramque 19. † 11. & 19. † 48. Medianam dexteram 21. † 11., sinistram pariter 20. 51. Basilicam dexteram 22. † 15. Delineat quoque venam cavam inferiorem cum emulgentium ramis 37. 27. & 37. 31. † Arteriam similiter magnam descendentem amputatam, & vinculo constrictam, flatuque fortè distentam 35. 30. Ilicas tum arterias, tum venas, quæ mox in crurales abeunt, 41. 29. & 41. 30. Cæterum mirabilis vasorum contextus ad penis radicem, ipsumque penem considerandus venit 52. 29. †

TAB.

XXVI.

T A B U L A X X V I.

Venas exhibet, quæ per duos infernos ventres, necnon per artus anteriùs spectatos feruntur.

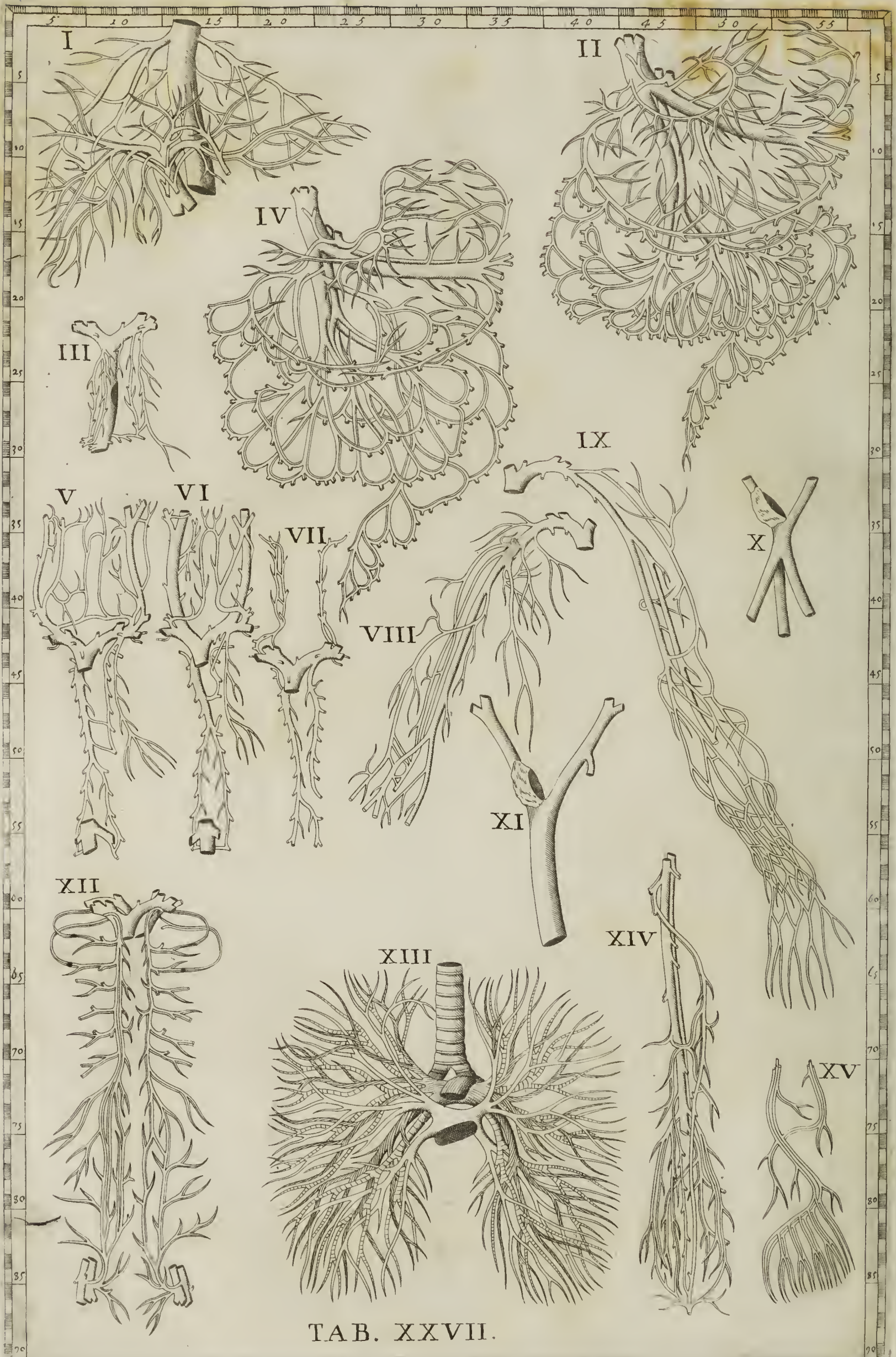

Uperiori similem sanguineorum vasorum figuram, & progressionem Auctor ostendit, clariùs hìc tamen, quia detractis omnibus thoracis, & abdominis visceribus, multa, quæ à superpositis extis occultantur liberè possumus intueri. Sed illud maximè hac in Tabula diligenter attendere oportet, quòd Eustachius, Vesalio coævus, ad veras viscerum structuras demonstrandas eòusque impiger fuit, ut, ubi errores illius detegere potuit, nullis laboribus pepercerit. Hìc glandulam thyroidæam, non ut Vesalius, rudem, ac duplicem, sed unicam, simplicemque, licèt bifurcatam, quemadmodum revera est, sedulò depingit. Glandulam itàque vides 16. 30.; bifurcationem verò illius 15. 30. Laudandus verò noster Auctor, quippè qui antevertit etiam studium Clarissimi Morgagni, à quo cùm figuram, tùm structuram hujus glandulæ suis in Adversariis miramur expositam, & commendamus. Quinimò reticendum minimè est, non solùm subtilem, verùm etiam accuratissimam vasorum in glandulam ipsam insertionem, ab Eustachio hìc loci positam ob oculos fuisse: non enim satis ei fuit furculos venosos illinc deducere, ut Bartholinus, Diamembroëchius, & alii fecerunt; sed arterias potissimùm, nimirum 18. 29. & 18. 30., illuc; quemadmodum suapte naturâ contingit, studuit dirigere; quæ certè omnia sine magna nostri Authoris laude nemo poterit præterire.

Præcipuè verò intueamur majora vasa circa præcordia; scilicet venam cavam, supra cor amputatam 21. 29. Similiter arteriam magnam 22. 30. Venam priscis sine pari suo in situ sinistro 23. 28. De qua, & de sorore dextera fusè egit in libello de Renum structura cap. 16. pag. 67., & varias icones tùm Tabulâ IV. primis tribus Figuris, tùm in sequenti exhibet. Deindè in gratiam Phlebotomorum animadvertimus situm venarum in flexura brachii: nimirum venam cephalicam 19. 12. Basilicam, cui subest arteriæ ramus 22. 16.

Reliqua verò, quæ præsertim infernis in artubus cernuntur vasa, ità Medicis, ac Chirurgis nota esse censemus, ut non egeant explicatione.

TAB. XXVII.

T A B U L A X X V I I .

Ostendit varias distributiones, complexiones, & inosculationes sanguineorum, non in abdomine, ac thorace solum, sed in artubus quoque.

FIGURA I. exhibetur truncus venæ cavæ superioris cum ramis venæ portæ per jecur distributis. Vena cava immediatè sub diaphragmate abscissa 2. 12. Ejusdem alterum segmentum supra renes 12. 13. Majores venæ portæ rami substantiam hepatis penetrantes 13. † 12. Duo arteriarum ramusculi ex cæliaca in idem jecur distributi 12. 11. Vena umbilicalis ad ostium jecoris dissecta 11. 14. †, quæ cum ramis venæ portæ factò femicirculo 8. † 12. inosculetur.

FIGURA II. & IV. sub aspectu ponit complexum arteriæ cæliacæ, & venæ portæ, quæ per mesenterium, & mesocolon usque ad podicem variè divaricantur: quæ quidem Figuræ præ admiratione me suspensum tenent, cum in jis ad veritatis modulum videam vasa femicirculares convolutiones efformare, quas nullus alius, tametsi recentissimus Anatomicus, adeò affabrè delineavit: has verò circumvolutiones, ut ad facilem liquidorum circulum in arborum foliis natura paravit; ità in animalium corporibus non neglexit, ubi sanguis præ multitudine venarum de sua velocitate ad maximos usus, sed potissimùm ad bilis secretionem in portæ ramis non parum debuerat remittere, sed è contrario periculum imminebat, ne nimiam moram intra abdomen pateretur.

Duæ autem eæ Figuræ parùm inter se diversæ videntur: nam discrepant solum, quòd Figura II. majori vasorum numero ditetur, quàm IV. ; itaque, si secundam describerimus, quartam pariter illustratam habebimus. Ostenditur vena portæ intra viscus secta, ubi tres insignes ramos in cavam jecoris partem dispensat 3. 41. ; duo ramusculi arteriæ cæliacæ in hepar ascendentes 4. † 43. Totidem rami majores venæ portæ infrà jecur 6. 41. & 6. 43., ramis arteriæ cæliacæ associati, & per abdominis viscera quaquàversum distributi: factoque initio à superioribus, qui ad sinistram, quod appellant, superius ventriculi orificium, exporrecti, illud utrinque amplexantur 4. 45. & 4. 55., occurrunt vasa dicta brevia 8. † 53., quæ in venam splenicam 8. 50. exonerantur. Gastro-epiploica, quæ femicirculum effingit 15. 45., in quam notetur ab interna regione vascula à ventriculi fundo sanguinem regerere, ut ab externa facie, quæ ex omento sanguinem referunt. Ea verò, quæ inferiùs circumvoluta cernuntur sunt vasa mesenterico-intestinalia 17. 35. & 17. 55. & 21. 37. & 21. 51. Vasa denique hæmorrhoidalia interna 28. 45. Hæc tamen per dissectionem in puerulis administratam clariùs, quàm in adultis patefieri docuit Auctor antigram. 8. de Vena sine pari pag. 281.

FIGURA III. delineat venam cavam inferiùs amputatam sub diaphragmate 29.† 6. Hiatum, quo cum dextera auricula connectitur 26. 7. Ramos succlavios 22. 6. & 22. 8., jugulares internos 21.† 6. & 21. 8.†, & externos 21.† 5. & 21. 9.† utrinque dissectos.

FIGURA V. VI. & VII. demonstrant diversas propagines venarum sine pari, quæ tantorum apud Priscos certaminum causæ fuerunt, quarum inferiores iconum partes, atque explicationes dedit idem Eustachius Tabulâ IV. primis tribus Figuris, ad quas sciendi cupidos libenter mittimus.

FIGURA VIII. & IX. videntur altera arteriam, altera venam, quæ ad brachia feruntur, delineare; nempè Figura IX., utpotè simplicior, arteriam; VIII. verò, quæ ramis majoribus conferta est, venam potiùs præferre.

FIGURA X. & XI. nos diù incertos, dubiosque detinuerunt, nimirum quid sibi Eustachius per eas significare voluerit. Tandem cum fortè fortuna in ejusdem syntagma de Vena, quæ Azygos dicitur, antigram. 12. pag. 294. incidissemus; perspicuum lumen ad obscuram hanc rem illustrandam accepimus; eæ nanque Figuræ ostendunt duas venas cavas 47. 31. & 47. 39., quæ intrà thoracem echini, & muris non sunt simplices, sed geminantur, ipsæque cor medium tenent; hiante ad dexteram orificio venæ cavæ 52. 34.†, quo sanguis intrà dexteram auriculam, & ventriculum cordis ingeritur. De hac verò cavæ in echino divisione nos etiam aliquid, fortè non vulgare, dabimus in Tractatu nostro de Corde.

FIGURA XII. venas, & arterias ab axillaribus sub claviculis ortas, delineat, quæ usque ad abdomen, & hypogastrium sparguntur, ramis hinc indè distributis ad mammas, ad singula costarum intervalla, & mediastinum, ac musculos pectoris.

FIGURA XIII. demonstrat complexum trium magnorum pulmonis vasorum, bronchiorum nempè, arteriarum, & venarum, quorum singulæ ramificationes conjunctim per viscus sparguntur. Ab hac profectò icone plura Medici doceri possunt, quæ nos etiam pro viribus rimabimur in Tractatu nostro, ubi de præcordiis agemus. Aspera arteria 65. 29. Rami bronchiorum 71. 28. & 71. 30. Reliquorum interim explicationem sanguineorum repete ex Notis, quas dedimus Figura V. Tabula XV., eo solùm discrimine, quòd hîc vasa per pulmonum substantiam distributa, ibi verò abscissa ostenduntur.

FIGURA XIV. & XV. majora, & minora sanguinea femoris, & pedis delineant, quorum ramos non est consilium hîc singillatim explicare, præsertim, cum non pauci ex Lectoribus notas per se ipsos facilè concinnare possint.

TAB.

XXVIII.

T A B U L A X X V I I I .

Musculos ferè omnes exhibet , qui anteriori totius corporis facie , detractis communibus integumentis observari possunt .

Rimò quidem demonstrat in parte anteriori capitis singulos musculos , quorum examen ad Tabulam XLI. rejicimus ; contenti nunc summam ostendisse peritiam , ac sedulitatem nostri Auctoris , quam in artuum præsertim musculis evidentissimè patefaciendis adhibuit . Nàm , mittentes quòd in dextera manu musculos interiore parte , in sinistra autem exteriori distinxit , atque non absimilem curam in femoribus , & cruribus suscepit , sequentia nobis peculiari animadversione digna videntur .

Primò , quòd fibras pectoralis musculi , majoris appellati , elegantissimo ordine à thorace in brachium eâ lege inferi patefecit , ut eas cum deltoidis fibris utrinque ad mutuum contactum , & quasi commitionem pervenire demonstraret 21. 20. & 21. 41. Nimirùm , ut doceantur Anatomici , deltoidem succenturiari etiam musculo pectorali , ac vicissim , cum brachium est adducendum quidem , sed versùs superiora .

Secundò , quòd ipsius deltoidis lacerti in tres veluti manipulos in lævo humero occurrunt ; quemadmodum Tabula , præsertim XXXV. , in quatuor , aut quinque divisit : undè , hic musculus ex pluribus quasi musculis coagmentari dicendus est , potissimùm si posticas etiam ejusdem partes adjungamus ; quo sanè argumento maximè laudandus venit Eustachius , cum anteverterit observationem Nicolai Stenonis , qui postea eundem deltoidem in 12. simplices musculos dividi posse asseveravit . Neque sanè ab experimento evidens ratio abludit : etenim cum musculus deltoides brachium sursùm quidem , sed ad varias partes dirigere debuisset , illum natura ex variis locis , & variis etiam fibrarum complexionibus deduxit , ac roboravit .

Tertiò , quòd tendo palmaris musculi ad volam appropinquare ostenditur non vinctus quidem sub annulari ipsius carpi ligamento , ut in plerisque Anatomicorum figuris delineatur , sed ad majus tutamen per peculiare foramen , in centro ligamenti apertum , trajicitur , 38. 7.

Quartò , quòd in dorso sinistrae manus exhibetur observandum , tendines extensores trium minorum digitorum simul invicem ipso in itinere ad idem officium procedentes colligari 45. 47. Quod sanè ab aliis , quantum noverim , prætermisum fuit .

Quintò , videndas se se præbent in hac Tabula productiones peritonæi , quæ perforatis utrinque abdominis musculis 41. 29. & 41. 33. , ad scrotum munitæ quidem cum fibris rectis descendunt .

Sextò , animadvertenda vicinitas mirabilis , ac veluti conjunctio tendinum trium musculorum , sartorii nempè , gracilis , & seminervosi , qui ad tibiam diversimodè

flectendam sunt destinati: quod sanè studium partes quascunque subtiliter, sed verè dissecandi, & ostendendi, à paucis adhibitum, & posteris deinceps imitandum studiosè proponimus. Hujusmodi autem connexio, atque insertio cernatur sub genu in anteriori, atque interiori tibiæ ossis parte, ad mediam usque spinam 65. 20. & 65. 33.

Postremò reticendum non erit novum Eustachii studium, quo, non contentus ostendisse solitum ligamentum in tarso, colligans tendines musculorum extendentium digitos pedis 80. 21. & 83. 34., addit etiam aliud, ab Anatomicis in Tabularum delineatione prætermisum, quo sub malleolo interno vinciuntur tendines musculorum extensoris longi digitorum, tibiæ postici, & flexoris pollicis 81. 23., cujus rei multò elegantiore iconem præbebit sequens Tabula XXX.

Sed, incipiendo à demonstratione musculorum, qui in hac Tabula apparent (illis omis, qui in vultu animadvertuntur, quippè quos clariùs exhibebit, ut ab initio monuimus, Tabula XLI.) observentur primò utrinque deltoides 19. 20. & 19. 40., & pectoralis major 25. 28. & 25. 34., qui humero antorsum movendo dicati sunt.

Deindè biceps, & brachæus internus, qui simul cubitum flectunt; biceps nempe cum duplici principio tam in dextero 25. 16. & 25. 18., quàm in sinistro brachio 25. 40. & 25. 42. Brachæus verò internus 30. 15.

Tertiò musculi, qui cubitum extendunt, nimirum longus 25. 21., brevis 26. 45., brachæus externus 27. 18. 1/4, & anconæus 29. 46.

Quartò radii pronator longus, sive rotundus 31. 15. Supinator verò longus 32. 11. & 32. 43.

Quintò musculi, qui carpum extendunt, nempe radiæus externus 32. 44., cujus portio vix distinguitur in parte dextera 33. 9. 1/4, & cubitæus pariter externus 33. 46. 1/4. Qui verò eundem carpum flectunt sunt cubitæus internus 37. 10. & 37. 47. 1/4, & radiæus internus 33. 13.

Sextò, inter musculos extremæ manus se se offert musculus palmaris, cujus principium 32. 16., per volam manus in tendinem expanditur 40. 5.

Tendines musculorum extendentium pollicem 37. 5. 1/4 & 40. 44. 1/4

Tendo ejusdem pollicis adductor 39. 4.

Extensor magnus digitorum 35. 45.

Ligamentum carpi 41. 45.

In artubus verò infernis inter femoris flexores enumerantur iliaci interni, quorum tendines conspicui sunt sub 42. 27. & 42. 34., & pectinæus uterque, dictus etiam lividus 44. 28. & 44. 33.

Femur adducunt tricipites musculi, quorum primum principium 48. 27. & 48. 33., alia verò hujus musculi initia sub cæterorum musculorum mole latent.

Procedentes ulterius; tibiam extendunt musculi recti 52. 21. & 52. 36.; vasti externi 54. 18. & 54. 38.; & vasti interni 57. 20. & 57. 34.

Inter flectentes verò eandem tibiam apparent gracilis 52. 26. & 52. 32.; atque feminervosus 57. 24.

Adducit tibiam sartorius 55. 23. & 55. 33.

Abducit eandem tibiam musculus membranofus, fascia lata nuncupatus, cujus principium 40. 23. & 40. 38. ; pars verò ejusdem carnofa 44. 22. & 44. 38.

Flectunt pedem inter alios musculos tibiæi antici 72. 19. & 72. 34.

Extendunt autem eundem pedem antagoniftæ duo musculi, nempè bini furales, feu gemelli (Græcis Gasterocnemii) quorum exterior gemellus appellatur 67. 23. & 67. 32. ; interior verò folæus 72. 22. & 75. 32.

Adducitur pes à tibiæo poftico, cujus extremus tantùm tendo vifitur sub 80. 23.

Digitorum extenfor longus apparet 77. 23. & 74. 35.

Tendo autem musculi extendentis pollicem definit ad 85. 18. †, flectentis verò tendinis pars extrema cernitur 83. † 23.

TAB.

XXIX.

T A B U L A X X I X.

*Exhibet posticos totius corporis musculos, qui ablati
communibus integumentis potissimum
apparent.*

N primis verò animadvertendi sunt duo musculi in occipite figurâ quadratâ, de quibus Tabula XXXI. peculiariter tractabimus.

Deindè, detracto musculo trapezio, seu cucullari dextero, superest solùm sinister 23. 28. & 13. 27., de quo tametsi acturi simus Tabula XXXIV.; est tamen, ut obiter Lectorem hic admoneamus, ne prætermittat sedulò animadvertere, trapezium in quindecim sectiones, seu peculiare lacertos

dispertiri, qui omnes cœunt in communem tendinem 17. 24.† Hoc fanè docere videtur, naturam maturè consultum voluisse musculi hujus tum conservationi, tum usui; scilicet ut is, non exigua alioqui sua in longitudine, necessarium robur tueretur; &, juxtà varias vel supernas, vel medias, vel infernas, vel simul omnes movendarum sectionum leges, seorsùm, vel conjunctim prædicti motus possent celebrari. Idem profectò observandum velim in musculis glutæo majori, & dorsi latissimis, qui pariter in varias sectiones divisi conspiciuntur.

Prodeunt verò inter musculos caput extendentes splenius 10. 30., & complexi, quorum extremitates tantùm superiores apparent 9. 26. & 9. 28. Inter illos verò, qui caput flectunt, cernitur mastoideus 13. 31.†

Observatur insuper musculus patientiæ, seu levator scapulæ proprius 16. 32., rhomboides eandem scapulam retrorsum trahens 20. 31., & articulatio claviculæ dexteræ 16. 34., cum scapulæ summitate 16. 37.

In brachio dextero (dempto deltoide, quem in sinistro cernimus 20. 20.) patet musculus rotundus minor 19. 35.†, qui unà cum rotundo majore, & dorsi latissimis 30. 25. & 30. 35., ad retrahendum caput humeri in partem posteriorem inservit; de rotundo majore in Tabula XXXVI. agemus; deindè extensores cubiti, nimirum longus 24. 38., & brevis 24. 39. Cæteri verò, qui ad extremam manum tam lævam, quàm dexteram feruntur usque in digitos extendendos, per se patent; in quibus tamen despicienda minimè est connexio tendinum extensorum in dorso manus sinistrae 43.† 4.† & 43.† 5.† & 43.† 6., de qua in præcedenti Tabula sermo jam habitus est.

Postremò ad infernos artus descendendo, se in conspectum dant musculi aliquot, femur retrorsum ducentes, nempe duo glutæi, major 45. 25., & medius 41. 35., subindè apparent, qui idem femur extrorsum trahunt, scilicet ex quadrigeminis iliacus externus, seu pyriformis 43. 32., quadratus 46. 34., & reliqui duo, qui inter pyriformem, & quadratum conspiciuntur.

Animadvertuntur quoque aliquot musculi, qui tibiam flectunt, nimirum biceps 55. 32., & semimembranosus 55. 31.; deindè musculus membranofus, qui tibiam

tibiam abducit 55. 18. Tertio inter extensores tibiæ vasti externi 55. 21. & 55. 35.

Inferius verò in situ delineantur muscoli furales, dicti etiam gemelli, quorum alter externus est 75. 22., alter verò internus, solæus quoque nuncupatus 75. 33. Tendo furalis externi recisus 80. 31., & musculus plantaris 66. ÷ 32. ÷, de quibus in præcedenti Tabula abundè egimus, & denuò tractabimus in Tabula XXXIV.

De reliquis musculis tam flectentibus crus, quàm extendentibus pedem, quos in hac Tabula inspector observat, non arbitror operæ pretium fusiùs differere; cùm alio loco à nobis vel animadversi, vel animadvertendi sint, illosque facilè quisque, dissectionis utcunq; peritus, oculis suis possit usurpare.

TAB. XXX.

T A B U L A X X X .

Ostendit anteriorem, & paullo lateralem totius corporis prospectum, detractis solummodo communibus integumentis, ut, qui in superficie apparent muscoli facile videri possint.

I quid in hac Tabula peculiari dignum est animadversione, primo loco censenda sunt figura, & situs illius muscoli, Galeno platysmamyodis 20. 26., qui à plerisque Anatomicis negligitur. Est autem muscularis membrana, à pectoris osse, & claviculâ sursum ascendens ad inferiorem maxillam, ad quam deprimendam dirigitur: quem porrò & esse, & quo loco situs sit operæ pretium est, ut sciant præ cæteris Tonsores, qui, cum ad aperiendas venas jugulares adhibentur,

sæpè ob ignorationem hujus muscoli, vulnus non quidem per directionem fibrarum, quæ longitudinales sunt, sed transversum infligunt, quo fit, ut convulsio ejusdem muscoli suboriatur.

Neque est omittendum in hac Figura, quod Tabulâ XXVIII. monuimus, exigua nempè tam peronæis anticis, quàm posticis, peculiaria ligamenta dedisse naturam, atque eo quidem mirabili artiificio, quòd sub malleolo externo non unico, sed duplici ligamento, veluti canaliculo 88. 31. & 89. 31. † usa fuerit, ne scilicet tendines in violentis motibus corporis, talo innitentis, ab invicem diltraherentur.

Verùm, ne cæterorum muscutorum demonstrationem neglexisse videamur, brevè solummodo indicatis musculis mastoidæo 16. 27., frontali 10. 20., & aliis, in facie apparentibus, quippè qui ab Auctore majori cum diligentia in Tabula XLI. ostenduntur

Observemus primò aliquot musculos, qui ad humerum pertinent. Hi sanè sunt deltoïdes 19. 18. & 25. 36., & pectoralis major, aliàs pentagonæus 30. 25. & 30. 30., qui brachium flectunt, necnon rotundus major 24. 15., & latissimus dorsi 33. 19., qui idem deorsum ducunt. Apparet quoque ferratus anticus major 32. 21., quem aliqui dilatare pectus, aliqui verò scapulam deorsum deducere credunt.

Deindè animadvertamus nonnullos musculos, qui cubitum flectunt, cujusmodi est biceps 18. 13. & 32. 40., & brachiæus internus 15. † 7. & 34. 40. † Ji verò, qui extendunt, sunt longus 22. 13., brevis 21. 13., ferè in conjunctione apparentes, necnon brachiæus externus 19. 11. & 33. 38.

Tertiò exhibentur muscoli ad radium spectantes; scilicet pronator longus, aliis rotundus 14. 6. & 36. 43., & supinator longus 14. 9. & 33. 44.

Quartò cubitæus internus 10. 7. & 40. 46., & radiæus internus 13. 7., qui carpum flectunt, & radiæus externus 37. 48., qui illum extendit, cum ligamento ejusdem carpi 7. † 15.

Denique occurrit musculus palmaris 10. 10. & 37. 41., cum ipsius tendinis expansionibus 6. 17. Item pollicis tùm flexor 38. 46., tùm adductor 42. 54., unà cum tendinibus extensoribus 40. 52.

Descendentibus verò ad infernos artus, cernitur primo loco ex musculis tibiam abducentibus, membranofus, seu fascia lata 58. 28., cujus principium apparet 45. 21. Hic fanè musculus partim est carnosus, partim membranofus, extenditurque per totam natium superficiem.

Insuper offendimus tibiam flectentes, nimirùm bicipitem 65. 29. & 65. 19., semimembranosum 66. 21., feminervosum 64. 21., & gracilem 66. 28. & 64. 20.

Tertiò Sartorius tibiam adducens distinguitur sub 66. 22., cujus principium emicat 49. 26. & 49. 28.

Quartò musculi se produnt eandem tibiam extendentes, nempè rectus 56. 30. & 65. 26., vastus internus 68. 23.

Apparent ulteriùs musculi, qui movendo pedi sunt destinati, & primò tibiæus anticus 73. 33., & peronæus anticus 84. 30. †, ambo flexores.

Secundò duo furales, seu gemelli, nempè externus 75. 14. & 75. 29., & portio interni, qui etiam solæus dicitur 75. 31. & 79. 11.

Tertiò peronæus posticus pedem abducens 80. 31. †

Quartò tibiæus posticus eundem pedem adducens 80. 11.

Tandem delineatur flexor magnus digitorum 84. 6., & eorundem extensor longus 80. 32. †; quinimò alter ejusdem extensoris tendo 90. † 34.

TAB.

XXXI.

T A B U L A X X X I.

Patefacit exteriores musculos, qui posteriori totius corporis facie, detracta cute, statim, suis tamen vestiti membranis, se se offerunt.

Æc sanè Tabula ponenda erat loco XXIX., exhibet siquidem superficiem omnium nondùm denudatorum à propria tunica muscutorum, qui posticâ corporis parte videri possunt unâ cum peculiaribus ligamentis, & ansulis, quæ tùm in carpo 7. 43. † & 40. 8., tùm in tarso 81. 51. & 83. 26., ac sub malleolo 81. 53. & 85. 28., animadvertenda monuimus Tabulâ præcedenti.

Est quidem ut nusquam non extollamus Eustachium suæ ætatis quovis Anatomico peritiorem; quippè qui hoc etiam loco depingit duos musculos quadratâ figurâ, qui in occipite ad pericranii contactum positi sunt, finitimi sanè musculis trapetiis 20. 34. & 20. 40., spleniis 15. 33. † & 15. 37., complexis 13. † 33. † & 13. † 36., necnon posterioribus aurium musculis 11. 38. †, quos è lateribus ferè contingunt. Cadunt autem quadratus sinister sub 12. 33., dexter verò sub 12. 36. Et quoniam horum muscutorum nemo hæcenus (quod sciam) inter antiquos, vel recentiores iconem exhibuit, tamen si horum Thomas Bartholinus, eâ tamen lege meminerit, ut non semper, sed aliquandò inveniri constituat; idcirco operæ pretium ducimus de jisdem aliqua saltem obiter nunc disserere.

Oriuntur porrò ejusmodi muscoli (ut autopsiâ nobis in cunctis, quos dissecuimus; constitit) carnosio principio utrinque ad os occipitis, & latis tendinibus rectâ sursum feruntur versùs lambdoidalem futuram. De illorum itaque usu, donec acutior quispiam meliora afferat, conjectare nobis licet, eosdem in postica calvariæ parte eodem planè officio fungi, ac quod anteriori musculo frontali tribuitur. Postquam enim hic sursum contraxerit anticam capitis partem, quam frontem dicimus, & aurium muscoli simul etiam laterales, atque aliquo modo posticas capillatas partes crispaverint, ab hujusmodi occipitalibus musculis veluti ab antagonistis ad inferiora eadem posticæ cutis partes citò reducuntur: id quod in semetipso unusquisque facilè tentare potest; cum in nobis non semel periculum fecerimus. Fortè hi sunt muscoli, qui in hysteris potissimùm mulieribus sæpè plùs justò contracti, tensique, dolorem in occipite, apud Hippocratem identidem memoratum, inducunt.

Præterè in utriusque manus dorso hæc eadem Figura luculenter demonstrat extensores tendines digitorum inter se mirè colligari 5. 41. & 43. 6.

THE HISTORY OF THE

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

TAB.

XXXII.

T A B U L A X X X I I .

*Ostendit musculos anteriori; & lævo corporis prospectu
statim sub communibus velamentis
visendos.*

Orum autem musculorum alii sunt faciei, ossis hyoidis, & colli, alii verò pectoris, & brachiorum, alii denique abdominis, & infernorum artuum. Et quidem in facie objicitur, præter frontalem, temporalem, & ciliarem, etiam auris elevator, de quibus tamen omnibus Tabulâ XXVIII. diligenter, accuratèque differuimus.

Primùm itaque oculis subjicitur pyramidalis sinister, ad nasi alas dilatandas pertinens 7. 27. †

Deindè zygomaticus, qui gelastes etiam, seu risor appellatur, adducitque angulum oris versus aurem 8. 30.

Tertiò vides biventrem, unum nempè ex musculis inferiorem maxillam deprimentibus, elegantissimè delineatum, cujus inferior venter cadit sub 12. 29.; superior autem 10. 32. Sed, quod miram Eustachii diligentiam ostendit, quâ & Priscos, & Recentiores in delineandis Tabulis vicit; illud certè est, quod demonstrat locum, seu foramen muscoli stylohyoidæi, per quod trajicitur medius tendo prædicti biventris 12. 30.

Quartò mastoidæum sinistrum ad caput flectendum cum duplici principio 18. 30. † & 18. 31. †, dexterum verò 18. 28., de quibus vide infra Tabula XXXV., ubi nonnullas fusè damus ex ipsomet Eustachio Annotationes. Admonendum est autem hoc loco, stratum fibrarum, cadens sub 12. 31., non esse partem continuatam mastoidæi sinistri, qui ascendit ad processum mammillarem eâ præditus gracilitate, quam Auctor diligenter demonstrat 13. 27., sed esse superius segmentum muscoli, qui dicitur longus colli.

Quintò utrunque sternohyoidæum 16. 29. & 16. 30., nimirum quintum par musculorum ossis hyoidis, quod ejusdem basim colligat, & cum opus fuerit, deorsùm movet.

Sextò cernuntur ambo muscoli coracohyoidæi, digastrici etiam dicti, qui, à lateribus basis ossis hyoidis nati, in omoplatæ apophysim coracoidem inferuntur, trahuntque deorsùm ad latera idem os hyoidis; dexter sanè 17. 37., sinister verò 17. 33.

Septimò sub musculis sternohyoidæis apparent extremitates musculorum sternothyroidæorum, qui bronchiæi quoque nominantur, & laryngis depressionem promouent 18. † 29. † & 18. † 30., de quibus Tabula XLI. elegantiore delineationem, & accuratiores notas dabimus.

Octavò musculus scapulæ elevator proprius, dexter 16. † 26., & sinister 16. 33. cernitur facie duntaxat anteriori.

Nonò indicandum ducimus musculum deltoidem in duos laterales lacertos divisum; nimirum 21. 39. & 21. 41.

Mox

Mox verò ad pectus descendendo, apparet musculus subclavius dexter 19. 26., qui primam thoracis costam fursùm, & in latus ducit, ut alibi monuimus.

Præterea ablato à dextera parte musculo pectorali majore (qui in sinistra cernitur in situ 21. 35.) superstes observatur pectoralis minor 25. 25., unus ex costarum elevatoribus, qui pariter scapulam antrorsum adducit.

Insuper demonstrantur costæ legitimæ 21. 28. & 27. 27., quibus succedunt costæ spuria per se satis obviæ, unà cum sterno suas in sectiones diviso 26. 29., pariterque cartilagine mucronata 27. 29.

Superfedemus autem hîc loci singulos indicare brachii musculos, quorum demonstrationem in præcedentibus Tabulis habuimus, unà cum carneis peritonæi productionibus ad scrotum observatis.

Illud animadvertat Lector, è manu sinistra demptum fuisse ligamentum carpi, ut palmaris musculi processum quisquis intueri facillimè possit; ubi quidem notandum, portionem ejusdem tendinis palmaris transversim ferri, & penetrare substantiam fibrosam musculi flectentis pollicem 41. 53., id quod à nemine delineatum huc usque comperimus; quanquam usum præclarum habeat, jungendi nempe ad idem opus omnes simul eodem tempore digitos.

Similiter superfluum putamus cæteros indagare musculos infernorum artuum, quippe non omnibus modò Chirurgis, sed plerisque etiam Tonforibus notos, & à nobis aliàs explicatos.

TAB.

XXXIII.

T A B U L A X X X I I I .

*Detractis aliquot supernis musculis à thorace, abdomine,
& artibus, penitiores alios ostendit.*

Uram in hac Tabula suscepit Eustachius demonstrandi musculos, qui in anteriori corporis regione oculis objiciuntur, detractis, quos in XXXII. jam ostenderat.

Primò autem notetur musculus temporalis sinister in plures sectiones carneas, interjectis pusillis tendinibus, veluti in totidem musculos divisus, quæ singulæ sectiones in magnum tendinem 5. 40. coagmentari videntur. Hic autem tendo sub zygomate 5. † 39. † fertur, inseriturque in apophysim coronidem maxillæ inferioris. Ab hac autem musculi temporalis structura clarè intelligere possunt Medici, musculum temporalem non solum adductioni per lineam rectam mandibulæ inferioris ad superiorem opitulari; verùm etiam obliquis huc illuc circumductionibus, præduris alimentis veluti sub mola conterendis, comminuendisque inservire. Docentur quoque ipsi Chirurghi, ut ab hujus musculi incisione, non tantùm propter carneas fibras, sed multò magis propter has tendineas interfectiones, sedulò abstineant.

Deindè animadvertatur musculus masseter sinister, qui pariter est cum temporali adductor mandibulæ inferioris. Nam externâ sui facie fibras non rectas, sed obliquas 7. 39. obtinuit, quas opposito ordine decussant internæ illius fibræ.

Tertio loco indicatur notissimus alioqui musculus buccinator 7. 37.

Quartò descenditur ad musculos linguæ, & pharyngis, ac potissimum in hac Figura exhibentur styloglossus, linguæ erector 7. † 37., & genioglossus extrâ os linguam producens 9. 35. †, ceratoglossus 9. 36. †, qui linguam ad latus retrorsum ducit; stylopharyngæus sinister 9. 38. †, adducendæ pharyngi ad latera destinatus; coracohyoidæus sinister 15. 40., dexter autem 13. 35., qui digastrici, seu biventres etiam dicuntur, & os hyoides deorsum ad latera trahunt. Sternohyoidæi autem 15. 37. & 15. 38. os hyoides deprimunt.

Neque autem in hac Tabula prætereundum ligamentum, quo dicti superiùs laryngis, & ossis hyoidis musculi colligantur, de quo Scriptores vel nihil agere, vel non tam perspicuam iconem exhibere videntur. Cerne illud sub 10. † 37.

Sequuntur prætereà muscoli flectentes collum in anteriorem partem, nempè scalenus 15. 35. †, & longus in situ 11. 39.

Exhibet ulteriùs visendos in thorace musculos intercostales internos, dextero quidem in latere è regione sterni; externos verò, quæ spinam spectant, ut eorundem musculorum tam interiorum, quàm exteriorum fibræ ad invicem se decussantes magis obviæ fierent. In latere sinistro, præter aliqua intercostalium musculorum vestigia, proponit quoque anteriorem faciem musculi ferrati antichi majoris 23. 44., qui unâ cum intercostalibus musculis thoracem dilatat, quique ex aliorum sententia, ad deprimendam quoque scapulam adhibetur, cujus ille in-

ternæ

ternæ basi adnexus est : Insuper in coagmentatione humeri cum scapula , & claviculâ , delineat ligamenta bifida , quorum icon evidentiùs apparet sinistro in latere 15. 44.

In abdomine , præter lineam albam ex umbilico ad mucronatam cartilaginem usque productam 27. 38. , & peritonæum dexterâ parte ab aliquot musculis denudatum 35. 38. , observatur musculus abdominis rectus à tribus tendineis interfectionibus divisus , qui dentato principio 25. 40. , ad latus sterni inseritur , desinitque ad radicem ossis pubis 41. 40. , cui proximè incumbit appendix illa muscularis 41. 39. , quam pyramidalem musculum vocant post Falloppium Anatomici ; cui verò hujus musculi inventio , ac delineatio debeatur , nostro ne Auctori , an Falloppio , viderint alii . Apparent deindè musculi transversi 35. 33. & 35. 45. ; omnes autem expositi musculi simul conveniunt ad comprimenda æqualiter viscera , & vasa in abdomine contenta . Neque hìc Lectoris oculos fugere debet , quod utrinque in inguinibus vasa 41. † 36. & 41. † 41. , ad testes procedentia cum musculo cremastere 44. 37. & 44. 40. diligenter demonstrantur .

Cæterùm , omiſſis musculis , quos hìc in supernis artubus Auctor delineat , quoniam horum descriptionem jam pluries exhibuimus , ad illos gradum facimus , quos naturali situ in inferioribus ostendit : hi enim illi sunt , quorum aspectus à superincumbente reliquorum muscutorum mole in præcedentibus Figuris eripiebatur .

In femore itaque dextero perspicuè patent tum origines musculi tricipitis femur extendentis 46. 37. & 47. 37. , tum insertiones 51. 30. † & 55. 30. & 60. 30. Deindè idem femur flectentes pectinæi 45. 35. & 45. 41. , muscutorum psoas tendines 43. 34. † & 43. 42. , atque extrema utriusque iliaci interni 42. 34. & 42. 43.

Sequuntur musculi tibiam extendentes , nimirum rectus , cujus tendo recisus apparet sub 63. 42. , duo vasti , externus scilicet 60. 44. , & internus 60. 41. , atque his suppositus intermedius cruræus 58. 42. & 58. 29. , ulterius pars carnosâ membranosi 42. 32. & 42. 45.

De reliquis autem musculis extremi pedis parùm solliciti sumus , ne actum agere frustra videamur .

Supereſt solummodò , ut Lectoribus observanda proponamus duo ligamenta , ad decussim posita , quibus natura inter se vincit ossa tarſi 85. 29. † & 85. 30.

TAB.

XXXIV.

T A B U L A X X X I V .

*Posteriorem faciem trunci, artuumque ostendit cum
penitioribus aliquot musculis, à propria
membrana denudatis.*

On est hîc, ut dubitemus, quin noster Auctor in hac Tabula Anatomicos erudire voluerit, ut facîle intelligant non solùm quomodo musculi adhærent ossibus, atque ab jisdem nascuntur, aut in eadem inseruntur; verùm etiam ordinem fibrarum, quo unusquisque musculus, propriâ membranâ denudatus, compingitur: non enim lacerti, in hac Figura delineati, vestiuntur tunica: id quod per ea tempora nullis planè dissectoribus in usu fuisse, quæ aliorum ad nos pervenerunt Ta-

bulæ, apertissimè docent.

Itaque cernat Lector secundum musculum erectorem sinistrae auris 5. 27. ab Anatomicis, qui Eustachium præcesserunt, planè omissum; necnon sinistrum musculum quadratum in occipite 7. 30., de quo superiùs verba fecimus.

Omniùm verò maximè animadvertat trapezium, seu cucullarem 15. 28., qui scapulæ retrorsum movendæ additus est, eâ tamen lege, ut quemadmodùm ejusdem fibræ trifariam ductæ sunt versùs spinæ vertebrae, scilicet in medio planè rectæ 16. 26., superiùs obliquè fursùm, 13. 28.; inferiùs verò obliquè deorsum 23. 29., ità profectò noster Auctor triplicem illius usum demonstrare voluit. Nimirùm portio hujus musculi, qui medium tenet, scapulam omninò retrorsum ducit; quæ superiùs locatur, obliquè fursùm; quæ inferiùs obliquè deorsum trahit.

Intueatur deindè rhomboidæum dexterum 20. 31., qui, cùm fibris, ut cernitur, instruat, ductis à scapulæ margine fursùm obliquè ad superiores dorsi, & inferiores colli vertebrae; facîle potest eandem scapulam retrorsum, & aliquantò fursùm adducere; ità ut succenturiari quoquomodo videatur superiori sectioni superinstructi musculi trapezii, quæ dùm scapulam à superna parte trahit, rhomboidæus eandem ad inferna fursùm ducit.

Notetur ulteriùs portio ferrati postici superioris 18. 31.†, quæ deorsum sub rhomboidæo, & scapula fertur 19. 32., cujus plenior iconem, verumque usum Tabulâ XXXVI. indicabimus.

De ipso deltoide 21. 19. supersedemus edifferere, cùm in superiori copiosè loquuti fuerimus.

Latissimus verò dorsi 30. 35., cum tendine acuto alligatus sit inferiori parti superioris sectionis humeri juxtà illius caput 20. 37., cumque fibras habeat obliquè deorsum, sed ad varios terminos desinentes, varièque inclinatas; idcirco vario etiam usu, juxtà variam harum, vel illarum, vel simul omnium fibrarum tensionem, donatur. Nam, si musculus hic agat per seriem fibrarum 24. 32., quæ fursùm aliquatenùs exporriguntur; brachium trahit ad posteriora fursùm: si verò tendatur infernâ sui parte 34. 35. deducit ipsum brachium ad posteriora deorsum

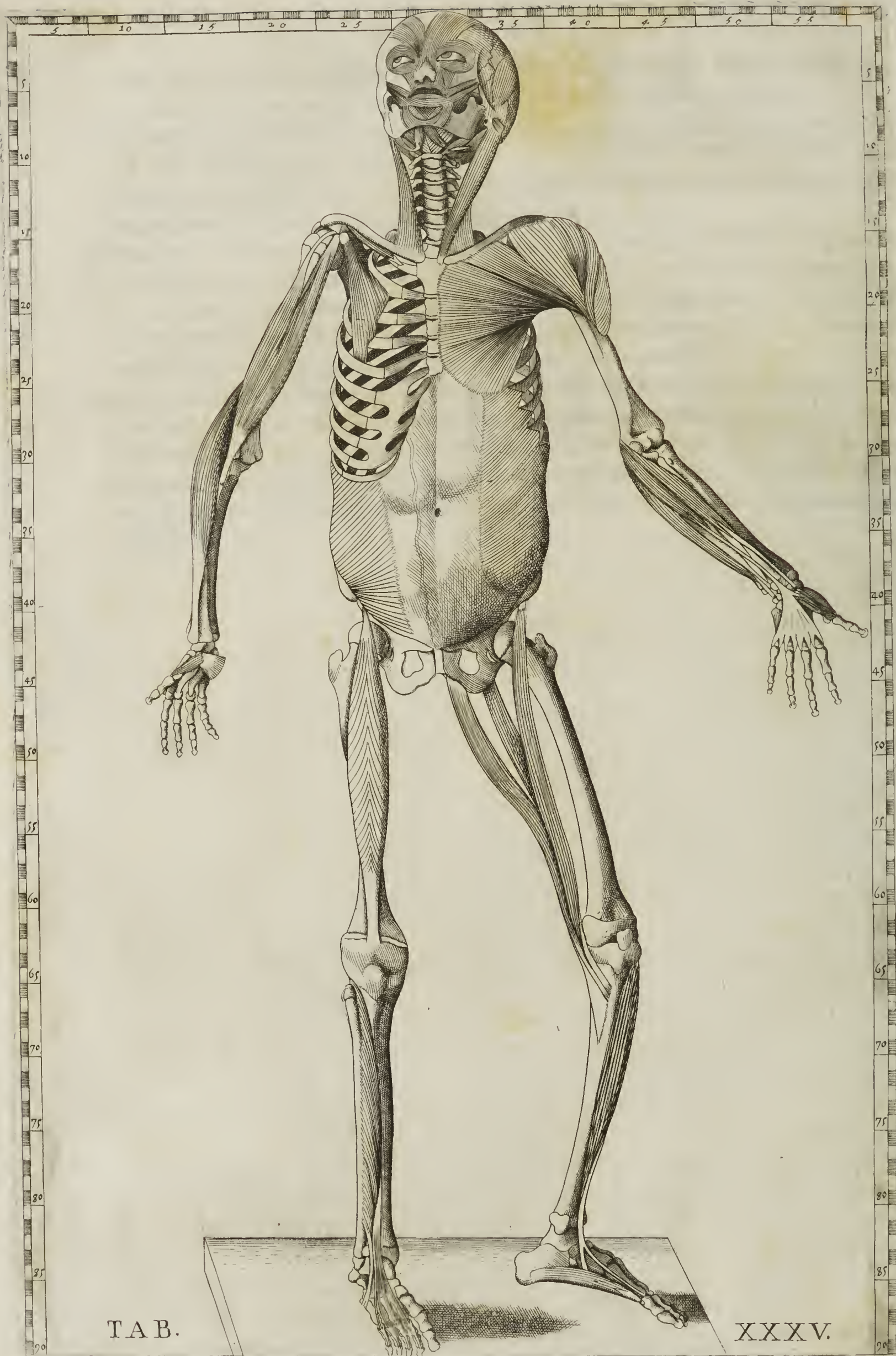
sùm, & tunc verè aniscalptor appellari meretur. Denique, cum omnibus suis fibris contrahatur, ad posteriora, sed tantummodò extrorsum deducit.

Observet etiam Lector musculos carpi extensores, nempe cubitæum externum 33. 13., & radiæum pariter externum 33. 11.; deindè extensorem majorem, seu communem digitorum 38. 7., extensorem proprium digiti auricularis 38. 8., extensorem indicis 40. 45., extensorem pollicis 37. 45.

Descendendo autem ad inferos artus exhibet hæc Tabula primò duos ex glutæis musculis, retrorsùm movendo femori destinatis, scilicet alterum majorem 47. 25., alterum verò minorem, seu medium 43. 36., & quadratum 44. 33., cujus usum Tabulâ pariter XXXVI. indicabimus; deindè bicipitem 53. 33., feminervosum 53. 31.†, & gracilem 50. 28., qui simul tibiam flectunt.

Denique musculos pedem extendentes; nimirum suralem externum, internum, & gracilem posticum. Suralis externus, qui etiam dicitur gemellus, apparet 71. 22., cujus tendo 83. 22. passim vocatur chorda Achillis, & ab Hippocrate tendo magnus. Suralis internus, qui etiam solæus appellatur 75. 33., & gracilis posticus, qui plantaris quoque nuncupatur 66. 33.†; tandem altera chorda magna abscissa 80. 32.

TAB.

XXXV.

T A B U L A X X X V.

*Rursus anteriorem totius corporis aspectum cum aliquot
tùm capitis, tum artuum musculis exhibet.*

DE musculis faciei, ossis hyoidis, colli, & abdominis differere supervacuum est, cum in superioribus fuerint indicati: illud porrò præterire non possumus, Eustachium hîc demonstrasse musculorum caput flectentium, quos mastoidæos vocant, originem 15.26. & 15.30. multò clariùs, atque ad Galeni mentem, quàm ullus sui temporis Anatomicorum fecerit. Legantur itaque ea, quæ habet in epistola De Motu Capitis pag. 231.

De septimo, inquit, musculorum pari tantum Auctorem, nempe Galenum, etiam injuriâ reprehendunt; nam musculi utrinque gemini sunt, & facillimè in duos dividi, nonnunquam etiam in tres possunt, quorum exterior carnosus simul, ac nerveo principio à superiori, anteriorive sterni regione oritur, & obliquè sursùm ascendens antè medium ipsius ductum alium tegit, ulteriusque procedens eundem amplectitur, ac undique involvit, & in posteriorem regionem radice apophysis papillæ mammillarum similis, & in partem huic vicinam carnosus, atque nerveus semicirculi instar inseritur. Alter musculus carnosus à tertia claviculæ parte sterno proxima enatus, dum ad caput fertur semper angustior evadit, & post medium quasi teres effectus, à priori que involutus, partim carneo, partim nerveo fine in apicem memoratæ apophysis acutus definit. Horum musculorum divisio in interna regione conspicua est, longèque meliùs in homine, quàm in simia cernitur. Principium duplex mastoidæorum à sterno, & clavicula habes sub 16.† 29. & 17.29. In dextero autem vides, detracto superposito fibrarum strato, nudam suppositarum fibrarum seriem, earumque originem 16.26. à lata basi in pyramidem assurgere.

Clarè insuper observantur in sinistro thoracis latere pectoralis minor, cujus extrema pars carnosus ad quintam usque costam exporrigitur 23.23.; superiùs verò per tendinem inseritur in apophysim coracoidem omoplatae 15.22., atque illam antrorsùm ducit.

Huic paullò superiùs adnotatur etiam musculus subclavius 16.† 24., sub clavicula locatus, primæque costæ superiorem partem vinciens, quam sursùm, & in latus adducit.

Pulchrum erit etiam in hac Figura observare lineam coagmentationis singularum costarum cum sterno, quæ minùs peritis sectoribus in dividendo, efferendo que sterno cultrum dirigere potest.

Deindè in supernis artibus, præter deltoidem 22.39. & 16.34., de quo alibi innuimus, & pectoralem majorem 25.31. & 17.32., qui humerum introrsùm trahit, observantur quoque biceps, cubitum flectens 28.15., radii supinator longus 35.12., cubitæus internus, qui carpum flectit 37.46., palmaris longus 42.51. & 33.43., palmaris brevis 44.13., deducens pollicem 44.11., flectens verò 33.44.

Neque hìc loci refugiendus est labor iterùm demonstrandi portionem illam tendinis musculi palmaris, quæ intrà carnosam partem musculi flectentis pollicem inseritur, ut aliàs observavimus.

In infernis verò animadvertitur musculus rectus omni involucro denudatus 50. 23., cujus fibræ carneæ, utrinque obliquè fursùm excurrentes, angulos acutos in centro efformant. Perspicuæ quoque sunt in hac Figura dicti jam musculi insertiones, superior nempè cum interiori, & inferiori parte ossis ilii 39. † 22.; inferior verò cum superiore, & anteriore tibiæ latere 63. 23., undè meritò inter cruris, seu tibiæ extensores ab Anatomicis primus dicitur.

Observantur quoque musculus gracilis 47. 29., feminervosus 47. 32., & sartorius 47. 33., qui tibiæ flectendæ inserviunt, & quorum tendines simul coeunt, 65. 38.

Ulteriùs occurrunt musculi flectentes pedem, & sunt peronæus anticus 75. 23., ac tibiæus pariter anticus 70. 39., tendo tùm extensoris magni digitorum 83. 23. † tùm extensoris pollicis 84. 37. †, & deducens pollicem 85. 36.

TAB.

XXXVI.

T A B U L A X X X V I.

Posticam, & paullo lateralem corporis faciem delineat, ut nonnulli muscoli, in Tabula præsertim XXXIV. prætermitti, veniant in apertum.

UN primis verò admoveere oportet oculum, animumque ei diligentia, quam Eustachius adhibuit, ut in musculis fibrarum ordo, ablatâ peculiari, propriâque uniuscujusque membranâ, evidenter appareat.

Incipit autem à musculo temporali dextero 5. 24., & progreditur ad splenium pariter dexterum 10. 22.

Ostendit deindè erectorem proprium scapulæ, musculum scilicet vulgò patientiæ 15. 18., & alterum pariter inter elevatores recensendum, qui ferratus posticus minor, sive superior 17. 19. appellatur.

Insuper in trunco observantur

Primò portio lateralis muscoli ferrati antici majoris 25. 14., cujus velim miram Lector structuram animadvertat, nam in sex, aut septem fasciculos lacertorum eleganter, quasi in totidem minores musculos, dividitur: nimirum ut scapula nunc obliquè, nunc rectâ deorsum deduci posset.

Secundò ferratus posticus inferior 30. 18., ex cujus profectò structura, & situ, voluit fortasse Auctor, ut quisque cognosceret, quantum à veritate deerraverit, qui in constrictionem thoracis in expiratione solo costarum pondere, non autem ope muscutorum fieri statuit. Etenim, cum dictus jam musculus valido suo tendinoso principio ab aliquot dorsi, & lumborum vertebra exurgat; altero verò extremo inferiori margini nonnullarum costarum inseratur, necesse est, ut fateamur, illius usum esse, ut constrictioni thoracis opituletur, quatenus nempe costas obliquè deorsum vertebra versum adducit.

Tertiò sacrolumbus dexter thoracem constringens 25. 22.

Quartò obliquus abdominis ascendens 35. 15.

Quintò longissimus dorsi 25. 21., & musculus facer 41. 21., qui ambo dorsum, & lumbos extendunt.

In supernis autem artubus delineantur nonnulli muscoli, nimirum rotundus major, qui humerum retrorsum movet 22. 27., deindè cubiti extensores, qui sunt, longus 25. 11., brevis 25. 8., & brachialis externus 16. 34.

Tertiò radiæ externus, qui carpum extendit 13. 40.

Quartò adductor indicis 4. 53.

Quintò principium extensoris pollicis 39. 5.

Sextò musculus hypothenar dictus, qui digitum auricularem abducit 45. 4.†

In musculis verò artuum inferiorum Eustachii diligentia nos admonet, ut prius intueamur carneas fibras, quæ ab extremo coccyge ortæ, podicem, externi instar sphincteris, circumplectuntur 47. 19.

In extrema ilium sede observantur primò muscoli, qui femur extrorsùm ducunt, quos inter adnumerantur iliacus externus, sive pyriformis 43. 15., & quadratus 44. 23.

Secundò glutæus minimus 43. 26., qui, ut glutæi majores, retrorsùm femur agit.

Tertiò triceps, qui femur introrsùm movet, & cujus principium apparet 46. 23., medium verò 56. 28., tendo demùm infimus 61. 27.

Quartò cruræus, dictus etiam femoræus 60. 31., & vastus externus 60. 13., qui tibiam extendunt.

Quintò flectentes eandem tibiam, nempe semimembranosus 60. 17., poplitæus 66. 30., & alterum bicipitis principium 61. 14.†

Sextò peronæus posticus, qui pedem abducit 73. 30.

Septimò tibiæus posticus adducens pedem 73. 18.

Octavò flexor pollicis 80. 16.

Tandem deducens minimum digitum 87. 27.

TAB. XXXVII.

T A B U L A X X X V I I .

*Videndos proponit postica corporis parte non colli solum,
sed magis profundè ossibus hìc illic adhærentes
musculos .*

Ernis primo loco splenius 10. 31. & 10. 35.†, complexos 10. 23. & 10. 34., ubi minimè prætereundum est per eorundem longitudinem nonnullas albas fimbrias interfecantes delineatas fuisse 12. 32.†; cum aliis finitimis, quas fortè aliquis nervos, aut vasa sanguinea perperam putaverit, cum reverà sint portiones abscissæ minimorum tendinum, qui ab exaratis musculis complexis ad commune membranæ carnosæ velamentum ea ratione exporriguntur, ut majus robur in colli

ad posteriora retractionibus adipiscantur .

Deindè musculos transversales 15. 31.† & 15. 34.†, scalenos 15. 30.† & 15. 36., quorum in sinistro, non duplex, quemadmodum naturâ est, & in dextero apparet, sed unicum tantùm à clavicula principium demonstratur .

In humeris verò ostenduntur muscoli brachium attollentes, nimirum supraspinati, dexter 17. 38., sinister 16. 28., necnon retrorsum reducentes suprascapulares inferni 20. 28. & 20. 38.; item rotundi, major sinistro in latere 22. 27., in dextero minor 22. 39.

Ad dexteram manum extrorsum movendam radiæus externus 14. 50., cujus duplicem inspicias precor tendinem in metacarpum desinentem; ità ut meritò postmodum Verheyenus se duos distinctos musculos radiæos externos invenisse narret; sed in sinistro latere 30. 14. idem radiæus unico tendine in metacarpum desinit. Adeò natura interdum sibi parum constat in distributione tubulorum, tendinum, ac muscutorum, qui non sunt maximi usus. Ad cubitum sinistrum flectendum cernitur brachiæus internus utrinque ad humeri os 24. 19. & 25. 21.

Anconæus in lævo brachio 28. 16.†, in dextero autem 17. 54.†, quem idem Verheyenus candidè fatetur, se nunquam reperisse, sed ex alijs delineari curasse: revera tamen inter extensores cubiti quartum locum tenet, & ab Eustachio diligenter observatus, atque abrafo paullulum superiori tendine hìc delineatus fuit. Cubitæus pariter internus ad carpi flexionem 32. 16.

Ad dorsum extendendum se se offerunt semispinatus 20. 33.† & 30. 33.†, longissimus dorso 25. 31., sacrolumbus extrà situm propendens 40. 24., & sacri dicti 42. 31. & 42. 33., quorum dexter, ablato longissimo, integer apparet .

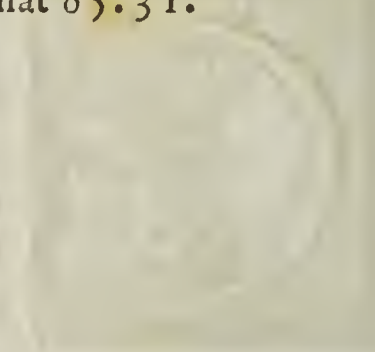
Elegantissimam Figuram vides duorum utrinque muscutorum à nemine, quemadmodum in naturali situ cernuntur, delineatorum 44. 28. & 44. 36., necnon 45. 28. & 45. 36., qui fortè sunt gemini quadrigeminorum ventres, quos solertia Eustachii divisit, quique inter obliquè abducentes femur adscribi possunt .

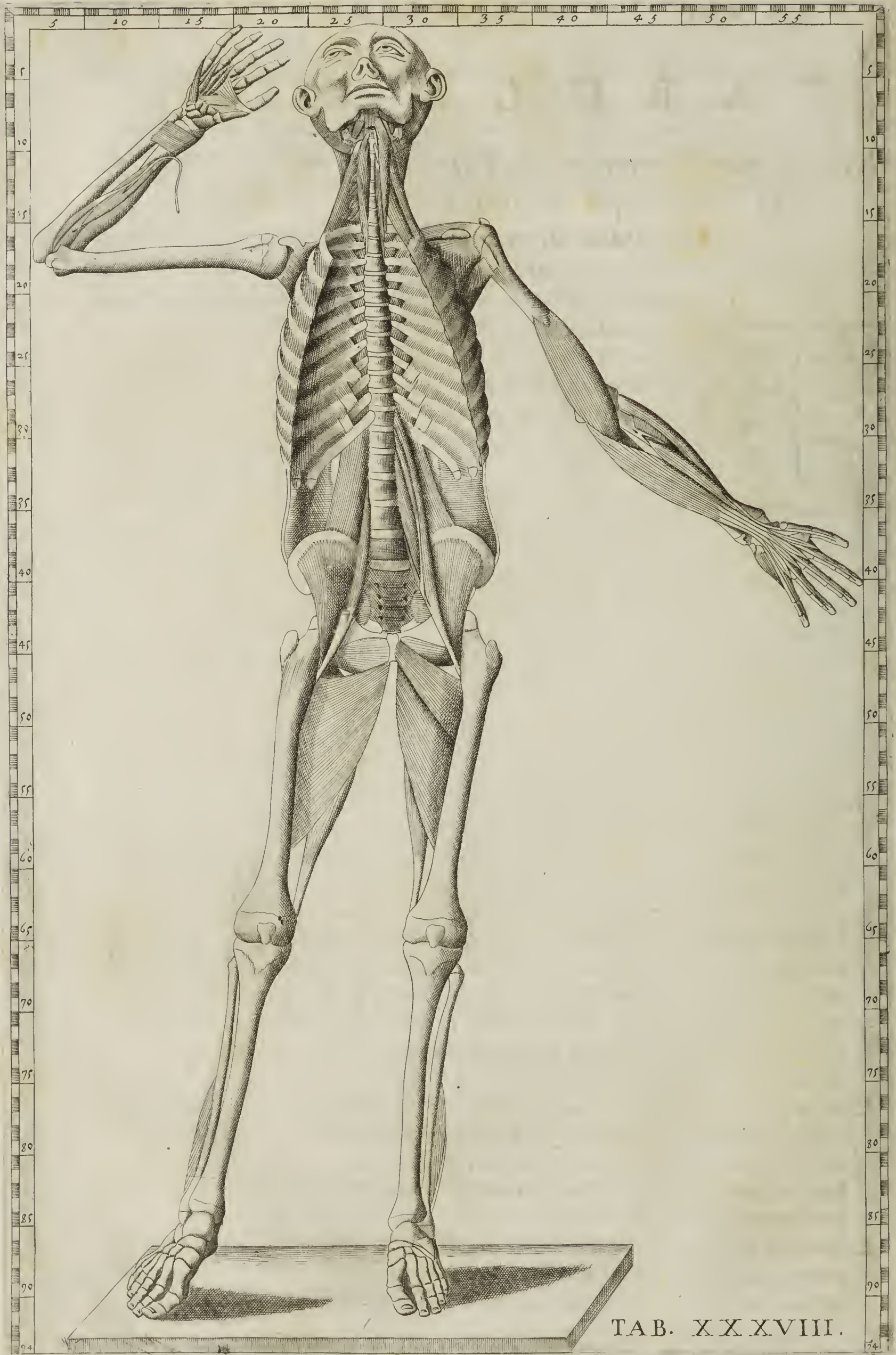
Neque

Neque silentio prætereundi sunt duo muscoli, qui apparent ad latera spincteris ani, & obliquè fursùm exporrecti, dilatatoris forsitan munus exequuntur. Cadunt autem sub 45. 31. & 45. 33. Observetur etiam tertius ejusdem triangularis figuræ musculus, seu portio musculi, qui 48. 31. † à podice ipso propendens, ille esse videtur, qui, versùs perinæum productus, per novam Auctoris diligentiam separatus fuit.

Quadratus 46. 27., obturator internus à propria sede avulsus 48. 41.

Postremò in crure dextero apparent peronæus anticus 80.44., flexor pollicis 75.29., cujus tendo inflectitur supra talum, ut ad ossa pollicis perveniat 85. 31.

TAB. XX XVIII.

T A B U L A XXXVIII.

Exhibet parte anteriore musculos præsertim capitis motores, exemptisque aliquot visceribus, nonnulla observatu digna in thorace, & abdomine.

Inter musculos, qui movendo capiti sunt destinati, observantur primò extensores; scilicet splenius 11. 22. & 11. 26., secundò rectus major dexter 9. 23. †: inter eos verò, qui in gyrum ducunt, delineantur obliqui superiores 9. † 22. † & 9. † 26., quos, ut præsens Tabula abscissos, ità sequens integros, & in situ demonstrabit.

Qui verò flectendo collo diriguntur, sunt primò scaleni, quorum duplicem originem Auctor ad evidentiam ostendit, alteram nempe à clavicula 16. 27., alteram à superiori parte primæ costæ 16. 22.: deindè musculi longi ejusdem colli 12. 24. & 12. 25., de quorum structura, atque usu juxtà Auctoris, & Galeni mentem in Tabula XLI. verba faciemus.

In thorace verò se se oculis objiciunt non solùm intercostales externi, sed etiam interni utriusque lateris, qui nusquam ad costarum radices, hoc est ad spinam, ac vertebrae pertingunt; quod jam innuit Eustachius suis in Opusculis De Vena sine pari antigram. 18. pag. 309., & nos Tabula XIX. rationibus jam confirmavimus.

Præterea musculi quadrati flectentes dorsum 36. 33. & 36. 29.

In superioribus artubus apparent primò musculus subscapularis, sive immerfus 17. 30., & tendo latissimi dorsi 19. 32., qui retrorsùm humerum trahunt; secundò supercapularis, seu supraspinatus 16. 29., qui eundem humerum extrorsùm propellit; tertio brachialis internus 25. 38., qui cubitum flectit; quartò radii pronator brevis, aliàs quadratus 9. 11.; quintò radiæ externus 31. 45., qui carpum extendit. Denique nonnulli musculi observantur, qui ad manum extremam, seu digitos pertinent, & sunt, sublimis 34. 45., principium palmaris 15. 4., atque ejus tendo recisus 13. 11., flexor pollicis 33. 46., ejus principium carnosum 14. 6. †, triplicatum principium adducens pollicem 7. 15., deducens digitum minimum 6. 12., & interossei interni 5. 14.

Ulteriùs in abdominis cavitate conspiciuntur utrinque non tantùm musculi psoas, & iliacus internus, qui cum inter adducentes antrorsùm femur repositi sint, demonstrare voluit Eustachius quâ lege ipsorum tendines 46. 21. & 46. † 30. in interna femoris parte inferantur; verùm etiam iliacorum externorum fines ad os sacrum pertingentes 43. 24. & 43. 27.

Et quoniam in sermonem de osse sacro incidimus, è re putamus Lectores nostros admonere, ut in hac Figura diligenter animadvertant, quod sedulò ad Galeni, & veritatis tutelam inculcavit Eustachius de ossium examine pag. 290., inquires:

Vide notas
doctiss. Mor-
gagni ad Ta-
bulam XLIII.

Os sacrum quinque particulas, & quatuor utrinque absoluta foramina, & earum ultima (à sexta nimirum particula) quæ vulgaris coccygis est, principium excipit: hujusmodi autem sex ossa quinque nimirum sacri, & primum vulgaris coccygis, quantum ego penetrare ad sensum, opinionemque Galeni possum, rudi lineâ ipse nobis adumbravit &c., hæctenùs Eustachius.

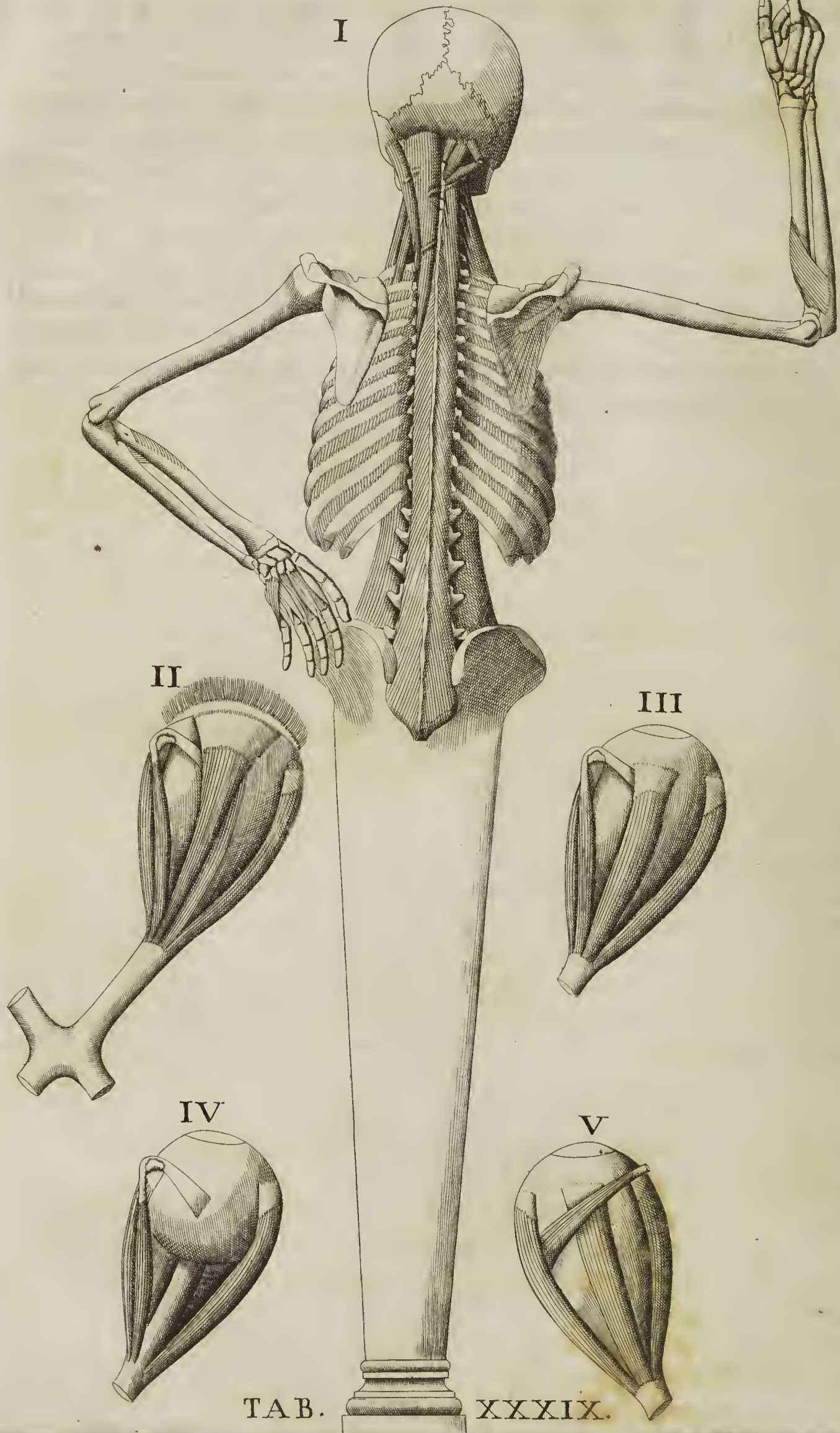
Exhibetur quoque tendo musculi psoas minoris recifus 42.† 22.†, pectinæus dexter, qui, abscissâ superiori parte tricipitis, ferè totus conspicitur sub 45. 24., sinister verò sub 45. 28., quique femur antrorsùm trahit.

Triceps sinister, idem femur introrsùm ducens, apparet in parte superiori 47. 29., in inferiori 60. 28.; dexter verò ablato primo principio 47. 25. & 60. 20.

Peronæus anticus pedem flectens 80. 12. & 80. 29.

Denique ligamentum, quod incipit à conjunctione ossis navicularis, & cuboide, definitque in os metatarsi, quod sustinet digitum minimum 87. 27.†

TAB. XXXIX.

T A B U L A X X X I X .

*Ostendit parte postica nonnullos musculos capitis, & colli,
necnon oculorum.*

Observantur in Figura I. ii præsertim muscoli, quos præcedens Tabula abscissos solum exhibuit. Sunt autem primò capitis extensores, nempe splenius 13. 27., complexus 13. 28., rectus major 13. 30.†, & rectus minor 12. 30. Deindè muscoli, qui caput in gyrum ducunt, hoc est obliquus superior, seu minor 12.† 31.† & obliquus inferior, seu major 13.† 31.

Horum verò postremorum musculorum meminit, præsertim Galenus, pro cujus defensione idem Eustachius in Epistola De Motu Capitis hæc scripsit pag. 232. *Propè asperam, & inæqualem scissuram occipitis ossi, & alteri petram referenti communem, qua parte nimirum arterie soporalis gratiâ hoc perforatum est, eminens quedam linea obliquè ad interiora procedens occurrit, à qua musculus digitalis latitudinis carneum principium sumit, indèque obliquè deorsum ad exteriora procedens nonnihil angustior, & tenuior redditur; ac deindè quibusdam in partibus producto tendine juxtà radicem anteriorem transversæ processus primæ vertebrae non longè ab insertione alterius, quem modò describam, inseritur. Hos musculos innuisse Galenum suspicari possumus, ubi alteram portionem eorum, qui stomacho subjecti sunt, aliquando peculiarem, evidentemque circumscriptiorem obliquarum fibrarum habere dicit, quæ exiguis musculis in posteriori cervicis sede locatis proportione respondet. Alter musculus prædictis brevior, & angustior, magis tamen in principio, quàm in fine, oritur parumper nervus à posteriori, & externâ sede foraminis sextum nervorum cerebri jugum emittentis, quæ scilicet os asperum est, & inæquale: deindè obscure latior effectus, ad interiora procedens, in anteriorem, elatioremque partem transversæ processus primæ vertebrae desinit. Hi profectò musculi Galenum minimè latuerunt. Nam præter eos, qui stomacho subjecti sunt, in parte anteriore alios parvos primam vertebrae capiti conjungentes à lateribus esse docuit, ut illorum beneficio ejusdem primæ vertebrae articuli ad latera annuendo moverentur.*

Mox verò apparent scaleni 19. 27. & 19. 32., qui collum flectunt, & spinatus dexter 19. 30., eundem collum extendens.

Item supercapularis inferior, sive infra spinatus 24. 35., cujus fibræ ab omoplatæ circumferentia in tendinem 22.† 35., tanquàm in centrum feruntur; tendinis autem extremitas inseritur in superiorem, & posteriorem partem humeri, quem retrorsum ducit.

Ostenduntur ulterius radii supinator brevis 20. 51.

Ejusdem musculi posterior facies 30. 13.

Abducens minimum digitum 39. 20., & interossei interni, qui versum pollicem digitos adducunt 40. 21. & 40. 23.

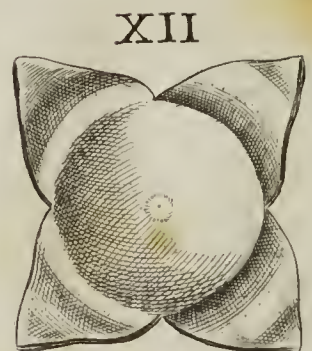
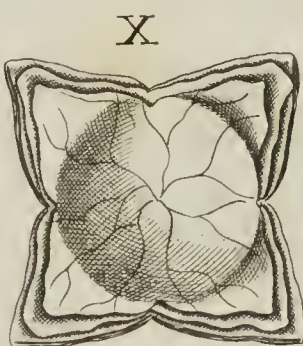
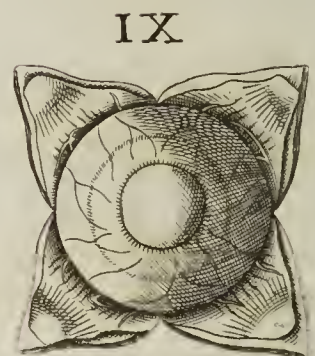
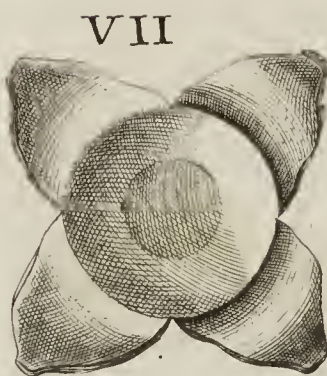
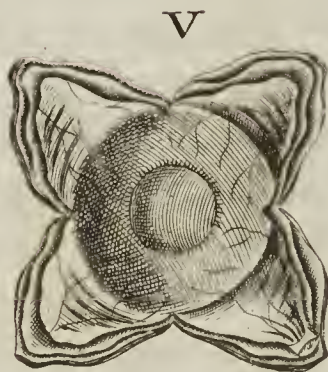
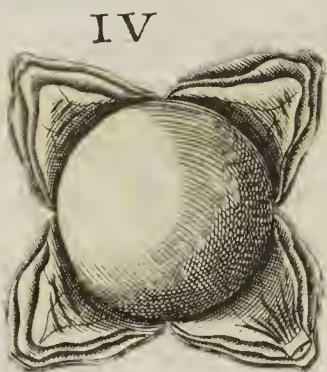
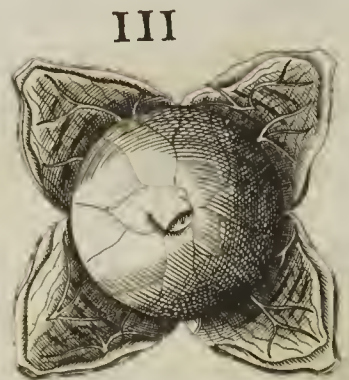
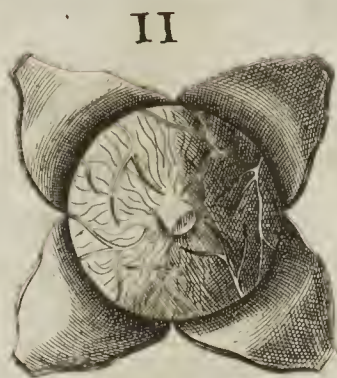
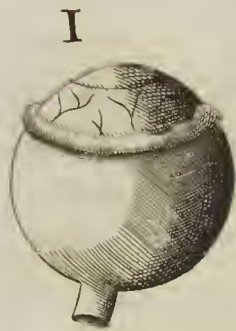
Tandem quadrati 40. 26. & 40. 32., qui dorsum flectunt, & semispinati 30. 29. & 30. 30., ac sacri 45. 28. & 45. 30., qui idem dorsum, & lumbos extendunt.

Sequentes quatuor Figuræ ostendunt humanum oculum, cum suis musculis, & nervo optico ab orbita, & calvaria extractum; scilicet ut illorum numerus, figura, positio, atque ordo facillè conspici possent.

Itaque præter crines, seu cilia palpebræ superioris 45. 18., & cartilagine[m] tarsis 46. 18., cernantur musculi potissimùm oculorum recti, quorum primus dicitur attollens, sive superbus 50. 18. & 55. 42. & 80. 41., & cujus tendo 48. 18. evidenter apparet. Secundus deprimens, sive humilis 56. 17. Tertius adducens seu bibitorius 55. 13. & 55. 38. & 80. 13. & 80. 44. Quartus verò deducens, sive indignatorius 55. 20. & 55. 45. & 80. 20. & 80. 36.

Deindè observentur musculi oculorum obliqui, rotatores etiam, atque amatorii appellati, quorum alter superior est, alter verò inferior. Primus apparet sub 55. 14. & 55. 39. & 80. 14., alter verò sub 78. 38.

Tandem notetur trochlea, per quam ducitur tendo obliqui superioris 48. 14. & 49. 39. & 74. 14.; nervus opticus 63. 12. & 63. 38. & 87. 13. & 88. 44.; ejusdem insertio in oculum 80. 17., conjunctio nervorum optidorum 67. 9., & pars diaphana corneæ 47. 43. & 72. 18. & 73. 39. Verùm de jis musculis longiùs differere non est animus, quia sunt per se admodùm perspicui, atque apud omnes Anatomicos recensiti; nec volo hìc notarum terminos excedere.

T A B U L A X L.

Varias oculorum membranas, vasorumque per illas distributiones ostendit.

FIGURA I. membranam corneam cum limbo circumfecto tunicae adnatæ depingit. A Figura verò II. usque ad IV. proponit Auctor observandas oculi membranas parte posticâ cum nervo optico. Siquidem

FIGURA II. exhibet in quatuor segmenta divisam scleroticam parte oculi posteriore, ut videndam præbeat membranam uveam cum vasculis sanguineis intercurrentibus.

FIGURA III. demonstrat non solùm membranam retinam, detractâ corneâ, & uveâ; sed videtur quoque sponsionis suæ meminisse, demonstrando scilicet *foramen*, ut ipsemet scripsit in ossium examine, *nervi visorii, quod, vel multis reclamantibus, sexcenties antè amicorum oculos exposui*, quod in præsentî Tabula potissimùm Figura III. sub 12. 46. † clarè videri potest.

Pag. 227.

FIGURA IV. divisis, reclinatisque tribus membranis cum nervo optico 39. † 15., vitreum humorem unâ cum tenuissima propria membrana, prout situs est, oculis subjicit. Deinceps usque ad Figuram XII. anteriores oculorum, ejusdemque partium aspectus repræsentat. Nam

Huc confer ea, quæ ad præsentem Tabulam notavit solertiss. Morgagnus.

FIGURA V. humorem vitreum anteriori facie, suo in sinu crystallinum 34. 29. excipientem, patefacit.

FIGURA VI. pupillam cum crystallino humore, & ligamento, seu musculo ciliari. Cæteræ verò Figuræ varias oculorum membranas, & vascula demonstrant, quas singillatim ostendere, quippè per se apertissimas, supersedemus.

TAB.

XXXI.

T A B U L A X L I.

Videndos exhibet denudatos musculos potissimum faciei, ossis hyoidis, & linguae cum glandulis thyroidea, & trachealibus.

In Figura I. & III. evidentiùs quàm aliàs apparent muscoli faciei, tametsi Tabulis potissimum XXVIII. XXXII. XXXIII. & XXXV. singillatim Auctor de jisdem egerit; quare operæ pretium arbitramur, hìc Eustachii singulare studium ostendere. Nàm

Figurà I. statim demonstrat bipartitum frontis musculum 10. 18. & 10. 23., qui fibras utrinque in arcum protensas habens, ad elevanda supercilia, corrugandamque frontis cutim

opportunè potest adhiberi.

Secundò musculos utramque palpebram claudentes, qui, cum à fibris ab uno oculi cantho ad alterum ductis eleganter compingantur, figuram ferè circulem constituere videntur; segmenta quidem superiora vides 12. 17. & 12. 24.; inferiora verò 15. 17. & 15. 24.

Tertiò musculum auris attollentem 13. 7.

Quartò habes etiam in hac eadem Figura, quod animadvertas musculum temporalem 15. 12., ab Auctore fortè propiùs ad cranium dissectum, ex unico duntaxat fibrarum carnearum plano sine ullo tendine, & sine illis tendineis divisionibus, quas in Tabula XXXIII. evidentissimè patefecit.

Quintò conspicitur musculus masseter 21. 13., cujus usum esse communem cum temporali, adducendi scilicet maxillam inferiorem alio loco monuimus; nimirum in notis ad prædictam Tabulam XXXIII. Cerne illius fibras obliquo ordine ductas ab osse ipsius maxillæ, & inferiori limbo ossis zygomatici 17. 13., usque ad infernam mandibulæ partem 23. 15.

Sextò ostendit principium, seu insertionem ad dexteram narium pinnam illius musculi, qui dicitur constrictor, & depressor pinnæ 17. 20. †, cujus integram iconem, detractis incumbentibus nasi, & superioris labri musculis, cum utraque extremitate evidentiùs proponit Figura III. 17. 48.

Septimò accedunt duo pyramidales alarum nasi dilatatores 17. 19. †.

Octavò musculi zygomatici 20. 17. & 19. 23. †, qui, labrorum angulos comprehedentes, si quandò uterque simul agat, os ad risum componunt; sin alter duntaxat contrahatur, modò cynicum voluntarium, modò morbosum spasmodum inducit.

Nonò apparet musculus gracilis 18. 17., qui zygomaticorum actionem, usumque æmulatur, & adjuvat.

Decimò musculi primi, & proprii superiùs labrum attollentes 17. 18. & 17. 23., ipsorumque antagonista inferiùs labrum deprimens, qui etiam musculus mentalis dicitur 24. 21.; alter verò depressor ejusdem mandibulæ 24. 18.

Undecimò observantur musculi labrorum communes, quorum prior à fibris circularibus

ribus

ribus 22. 21., orbicularis, seu labrorum constrictor nuncupatur, cuius iconem habes etiam in Figura III.

Duodecimò buccinator 21. 16. & 21. 44., qui partim labris, partim buccis communis ab aliquibus censetur; confert autem hic musculus ad cibum præsertim huc illuc intrà os volutandum, & in quibusdam ridendi motibus, ubi labrorum rimam nonnihil ad exteriora trahere opus est.

Figura II. depingit os hyoides cum musculis sternohyoidibus: altero in situ 15. 28., altero propendente 20. 31., qui etiam sternobicornei nuncupantur, atque os hyoides, sive bicornè rectà deorsùm ducunt.

Figura IV. musculum verosimiliter temporalem delineat extrà situm, ut tendineus illius processus in acutum desinens 35. 30., quo maxillæ adhæret, evidenter conspicitur.

In Figura V. observantur primò musculi sternohyoidæi, sive sternobicornei 57. 13. & 57. 17., qui primum par constituunt, & os hyoides rectà deorsùm trahunt.

Secundò coracohyoidæus, sive anchorahyoidæus dexter 57. 9.; musculus nempe secundi paris, in quo maximè notandus est tendo intermedius 54. 11., in quem primò abit hic musculus, qui proptereà vocari potest digastricus, seu biventer ossis hyoidis, quippè qui, si solus agat, præfatum os trahit obliquè deorsùm, ac lateraliter versùs posteriora; si verò uterque tendatur, tunc idem os versùs posteriora ducit.

Tertiò musculi Græcis geniohyoidæi, Latinis verò mentobicornei appellati, quorum alter cum sit tertii paris, alter verò quarti; idcirco perspicuitatis gratiâ primus à situ, & structurâ externus, sive obliquus 47. 14. dici poterit, qui os hyoides lateraliter versùs anteriora fursùm ducit; secundus verò internus, sive rectus 47. 16., trahitque idem os versùs anteriora fursùm.

Quartò stylohyoidæus, sive stylobicorneus dexter 47. 12., musculus nimirum quinti, & ultimi paris, qui præfato offi hyoidi addicti sunt.

Quintò occurrit tertium par musculorum, qui movendæ linguæ inserviunt; sunt autem ceratoglossi, seu cornulinguales 46. 17. & 46. † 12. † Horum musculorum si unus tantum contrahatur, lingua in illud latus flectitur, si uterque simul, eadem in motu tonico detinetur.

Sextò musculi styloglossi, seu stylolinguales 45. † 11. & 45. † 19.; qui quartum par constituunt, & linguam introrsùm trahunt.

Septimò os hyoides in situ 48. 15.

Octavò observatione dignum censemus, quod Auctor glandulam ad menti latera demonstravit 43. 17. Similiter glandulam thyroidæam in situ 55. 15. cum nervo, qui è linguæ radice productus, in glandulæ corpus, varios in furculos divisus distribuitur 52. 15. † Confer ea, quæ doctissimus Morgagnus in suis Adversariis pag. 28. De unitate, & appendicibus glandulæ thyroidææ notavit.

Figuræ VI. & VII. persimiles sunt Figuræ II., nisi quod in illis iidem musculi alio in situ observandi proponantur.

Figura VIII. exhibet potissimum trachæam 56. 40., cum exiguis, sed numerosissimis glandulis trachealibus, quarum mirabilis profectò detectio temporibus, quibus Eustachius vixit, habenda est.

Secundò œsophagum 58. 41., ponè tracheam abscissum, ut ad illum musculus
colli

colli longus 48. 43. & 56. 42. pertingens observetur.

Tertiò repetit demonstrationem glandulæ thyroidæ omninò detectæ 54. 40., ut clariùs appareat insignis nervus 52. 40., qui à linguæ radice procedens, in eandem inferitur, & cui substrati observantur muscoli cricothyroidæi 50. † 40. & 51. 38 †, hi fanè primum par musculorum internorum laryngi famulantium constituunt, & cartilaginis scutiformis latera explicant.

Quartò cartilagine[m] thyroidem affabrè depictam ostendit 49. 38., è cuius sinistra regione apparet musculi œsophagæi pars superior 48. 41.

Quintò musculum stylopharyngæum sinistrum 44. 41. †, qui communem infertionem, ac tendinem habet 41. 44.

Sextò secundum par musculorum linguæ, qui basioglossi, seu basiolinguales nuncupantur 46. † 36. & 45. 38. †, quique linguam versùs basim ossis hyoidis contrahunt.

Denique observantur in eadem Figura os hyoides 47. 38., musculi geniohyoidæus obliquus 45. 37., geniohyoidæus rectus 45. 35. †, ceratoglossus 44. 40., & styloglossus 42. 41., de quibus jam in Figura V. satis differuimus.

Figuræ IX. & X. officula interiùs ad utriusque auris tympanum posita, atque invicem articulata demonstrant, atque illud potissimùm, quod stapedem dicunt; cujus primus detector Romæ fuit Eustachius; pariterque musculum perigraphiam internum ad movendum maleum destinatum 55. 24. & 55. 33. idem Auctor invenit: quemadmodùm ipsemet fatetur in Opusculis Anatomicis De Auditus organis pag. 154. *Ego quidem scio me neque edoctum, neque monitum ab aliquo, multò antè quàm ipsi scribant, id officulum novisse, Romæque non paucis ostendisse, atque in æs incidendum curasse: fietque nunc ex his, quæ explicaturus sum, ni fallor, manifestum, nùm propriâ ego industriâ auditus organa investigarim, & invenerim, an potiùs aliorum operâ usus, quæ ab illis rectè inventa sunt, pro meis usurparim, & aliis recensere aggrediar.* Et pag. 157. *Quum institisset natura auditus organa arbitrio voluntatis moveri, articulationem quoque, ac musculum, sine quibus fieri is motus nequit, tribuere illis voluit. Forma officulorum, quæ auditui serviunt, numerus, & compositio omnibus fere jam innotuit: musculum, quod sciam, nemo adhuc invenit.*

Figura XI. fusiori expositione non indiget, cùm in ea pauca sint, quæ in VII. jam demonstrata non fuerint. Illud tamen prætermittere non licet, quod, detractis in hac Figura musculis longis colli, & glandula thyroidæâ, superiùs jam exarati linguæ, & ossis hyoidis muscoli perbellè in situ delineati apparent, & primò basioglossi 75. 8. & 75. 10.

Secundò ceratoglossus sinister 74. 12.

Tertiò styloglossus sinister 72. 11.

Quartò stylopharyngæus sinister 73. 15. †

Quintò musculus œsophagæus 80. 16.

Sextò stylohyoidæus sinister 74. 14.

Septimò cricothyroidæus sinister 81. 13.

Octavò aspera arteria 85. 13.

Postremò œsophagi pars abscissa 87. 15.

Figura XII. ostendit præter basim ossis hyoidis 61. 27. lævum latus cartilaginis thy-

thyroidis 63. 27. †, cum sinistris musculis hyothyroidæo 62. 30., & sternothyroidæo 70. 30.

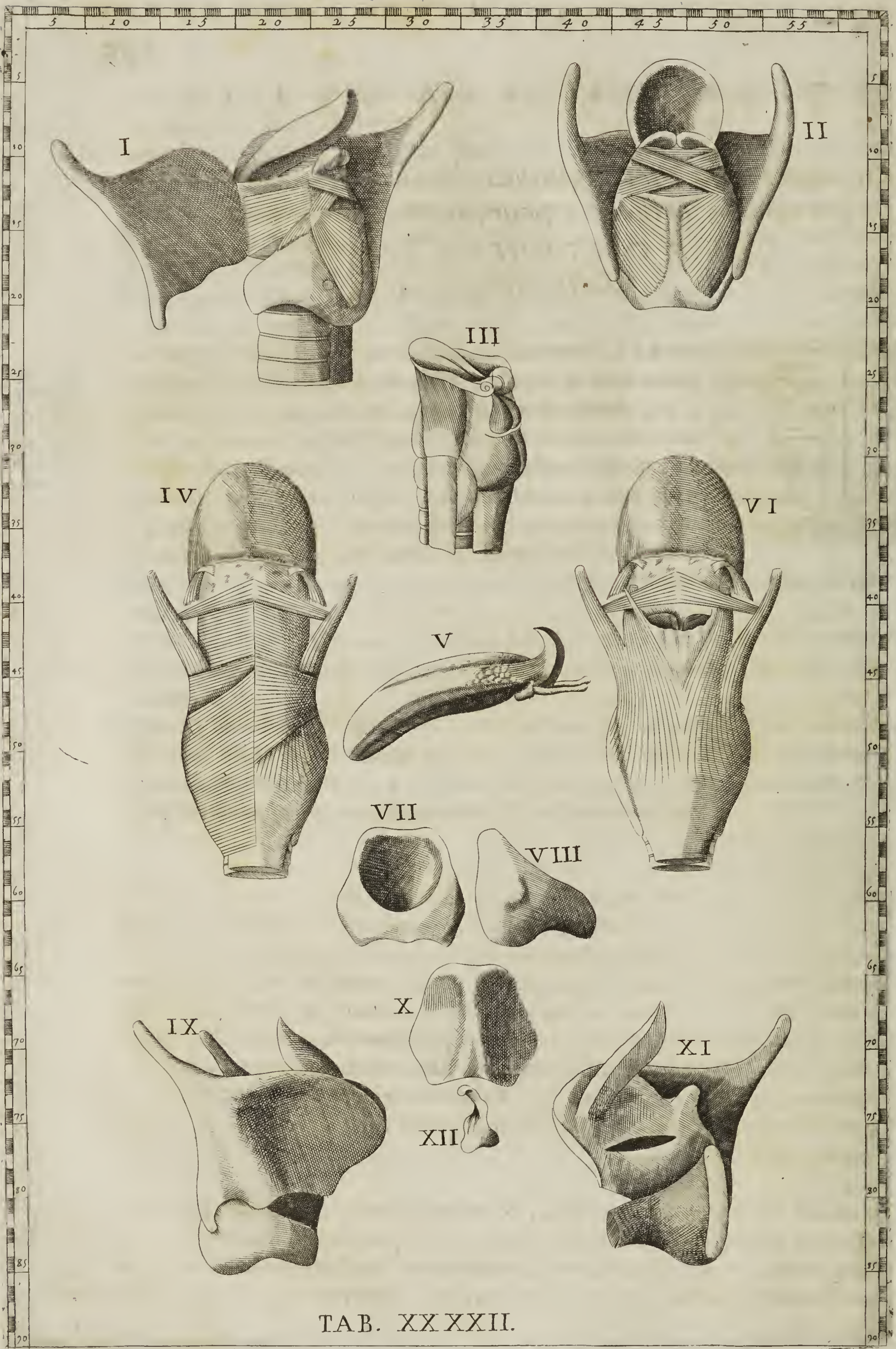
Figura XIII. patefacit superiorem mandibulam cum palato, ut, detractis linguâ, pharynge, ac larynge, unâ cum tracheâ, & œsophago, ostendat nonnullos musculos, & primò quidem pterigoidæum internum 69. 37., externum verò 69. 49., qui adducendæ mandibulæ inferiori ad superiorem interviunt, simulque cùm temporali, & massetere ad mandendum cibum, comminuendumque interviunt.

Cùm autem inter musculos caput flectentes numerentur longi colli, horum quidem non unicum par, ut communiter, sed duplex facit Eustachius, & de jis agit in suis Opusculis De Motu capitis pag. 232., inquires: *Vellem etiam mihi indicarent, quam ob causam muscoli stomacho subiecti, duorum loco in utroque latere haberi non debeant, neque inter capitis motores reponendi sint; quum & sine ulla difficultate separari possint, & illorum nec brevis, nec angusta portio in occipitis os adeò altè inseratur, ut penè ad lineam transversam, quæ id ab alio cuneo simile dividit pertingere videatur; cùm verò jidem non semper eandem habeant utrinque infertionem; idcirco Auctor hoc loco demonstrat in dextero occipitis latere inferiorem 74. 42., in sinistro verò superiorem 71. 43. †*

Vide qua de musculis capitis in suis Notis eleganter descripsit clarissimus Morgagnus.

Porrò non est, ut hanc Figuram dimittamus, quin insuper Lectoribus ostendantur foramina propè styliiformes processus utrinque posita 72. 39. † & 72. 46. †. Hæc siquidem sunt illa, quæ tubis à nostro Auctore primùm detectis, atque idcirco Eustachianis appellatis, aditum præbent ab internis auribus usque ad palati radicem.

Figura XIV. præter os hyoides, & cartilaginem thyroidæam exhibet cricoidem à proprio musculo denudatam 86. 28. Insuper occurrunt musculi œsophagæi expansiones, superior 81. 32., inferior 85. 31., quibus docemur rationem, cur qui deglutiunt, cartilaginem thyroidem ad interiora deducant.

TAB. XXXII.

T A B U L A X L I I.

Laryngem cum cartilaginibus, musculis, & uno ex ventriculorum orificiis, pharyngem, os hyoides, & linguam cum variis musculis, & glandulis repræsentat.

FIGURA I. complectitur lateralem faciem totius laryngis, & primo loco demonstrat epiglottidem paullulum elevatam 8. 21., deindè duas prominentias cartilaginis thyroidis 10. 21.† & 10. 22.†, mòx latus sinistrum cartilaginis thyroidis, quam scutiformem dicunt, à proprio situ deductum 12. 12., cujus processus superior 10. 3.†, inferior 21. 10. Latus verò ejusdem cartilaginis dexterum in proprio situ cum superiori processu 6. 28.† Ità enim musculus suppositus thyroidæus in apertum venit 15. 18.

Advertat hìc Lector, quòd in Tabula XLI., scilicet præcedenti, Figura XIV. ostensa fuit superior expansio musculi œsophagæi, qui thyroidæo simillimus videtur. Sed reverà œsophagæus superponitur processui cartilaginis thyroidis; cùm in præfenti Figura musculus thyroidæus demonstrari nequaquam possit, nisi pariter thyroidis cartilaginis portio diducatur. Musculus deindè cricoarytænoidæus lateralis 15. 19.† & cricoarytænoidæus posticus 18. 23., arytænoidæi 12. 22.; item aspera arteria cum suis annulis 22. 19. Cernitur etiam portio œsophagi per longitudinem 23. 22.

Figura II. posticam ejusdem laryngis faciem delineat, in qua præter corniculatos superiores processus thyroidis, in conspectum venit interna superficies cartilaginis epiglottidis 6. 44. Item pars posterior musculorum arytænoidæorum ad decussim positorum 12. 43. & 12. 46., quorum profectò imaginem nullus Anatomicorum, præter Eustachium, elegantiore nobis exhibuit, ut proptereà noster Auctor eorum sententiam antevertisse videatur, qui duos esse arytænoidæos musculos constanter, & pro veritate asseverant. Ulteriùs musculos proponit cricoarytænoidæos posticos 16. 42. & 16. 47. Exhibetur denique posterior, & inferior facies cricoidis 20. 42. & 20. 46., quam Figurâ X. inferiùs ab aliis partibus vindicatam videbimus.

Figura III. ostendit lateralem situm, & connexionem laryngis cum pharynge: in larynge quidem bellè cernitur rima 24. 29.†, per quam aër in pulmones ducitur, reduciturque. Musculi item demonstrantur hyothyroidæus sinister 27. 29., & sternothyroidæus pariter sinister 32. 29., pharynx 30. 32., œsophagus 35. 32.

De his musculis vide, quæ habet Morgagnus in notis ad Tab. XLI. & XLII.

Figuræ IV. & VI. exhibent linguam partē posticā cum suis musculis, pharynge, œsophago, & asperæ arteriæ supposito segmento. Linguae apex ostenditur 32. 17. & 32. 45., basis verò 36. 17. & 36. 45., musculi styloglossi utrinque abscissi 40. 12. & 40. 21., necnon 39. 40. & 39. 49., musculi stylopharyngæi 39. 10. & 39. 23., necnon 39. 38. & 39. 50. †, musculi cephalopharyngæi in lineam albam desinentes 36. 16. & 38. 44., musculus œsophagæus 46. 14. & 46. 19., hyatus pharyngis 41. 45., œsophagus 57. 17. & 57. 44., aspera arteria sub œsophago locata 58. † 17. & 58. 44.

Fig. 16. §. 17.

Figura V. observandam proponit linguam 47. 26., cum epiglottide 43. 36. Advertatur verò series fibrarum, quæ rectā à linguae basi in epiglottidis dorsum feruntur, quæque à clarissimo Morgagno ligamentum medium appellatæ sunt in suis Adversariis Anatomicis. Hujusmodi autem ligamentum cadit sub 44. † 34., & conferre plurimum videtur ad epiglottidis elevationem. Sinistrum verò ex lateribus offis hyoidis ligamentum apparet sub 46. 34.

Os hyoides 46. 37., potissimum verò glandulæ 45. 32., quæ sterili Eustachii ætate ab aliis Anatomicis nondum detectæ fuerant.

Figura VII. cartilagine[m] exhibet cricoidem, seu annularem anteriori facie.

Figura VIII. eandem cartilagine[m] lateraliter.

Figura IX. latus patefacit dexterum thyroidis 75. 19., cricoidis pariter dexteram faciem 83. 16., epiglottidem 71. 20.

Figura X. cartilagine[m] cricoidem posteriori facie visendam proponit.

Figura XI. exhibet dimidium, hoc est dexteram, internamque partem capitis laryngis, ut scilicet unum ex orificiis ventriculorum ejusdem laryngis veniret in apertum. Nam, cum Eustachius Galeni, ubi vera proposuit, gravem, assiduumque vindicem se præbeat; cumque ab Anatomicis ætatis suæ prætermittitur tum orificia, tum ventriculos, quorum Galenus meminuit, animadvertisset; jure merito iconem hanc primus nobis exposuit. Agit autem Galenus de orificiis, & ventriculis laryngis 7. de usu part. cap. 13., easque particulas elegantissimè ad naturæ modulum stylo suo depingit. Inquit enim *Ne id quidem est à natura improvidè factum, quæ foramen in utràque lingulæ parte unum fecit, & foramini ipsi parte internà ventriculum apposuit non parvum.* Persequiturque deindè inferiùs diligentissimam harum cavitatum descriptionem, dum ait: *Circa principium foramen utrinque occurrit, prælongum supernè, deorsùm instar lineæ cujusdam angustæ: tametsi ipsum non est angustum, sed membranosa labiorum substantia velut procidit in subjectam cavitatem: quo fit, ut rima, ac fissura quedam potiùs, quàm foramen appareat, antequàm orificia sint patefacta; quibus adaptis planè & ipsum jam apertum, & subjecta ipsi cavitas aperta cernitur.*

Horum quoque orificiorum figuram elegantem planè suis in Adversariis edidit clarissimus Morgagnus Tabulâ II. Figurâ II. & III. ; in IV. verò sinistrum ventriculum à complectentibus illam particulis diligenter vindicatum exhibet .

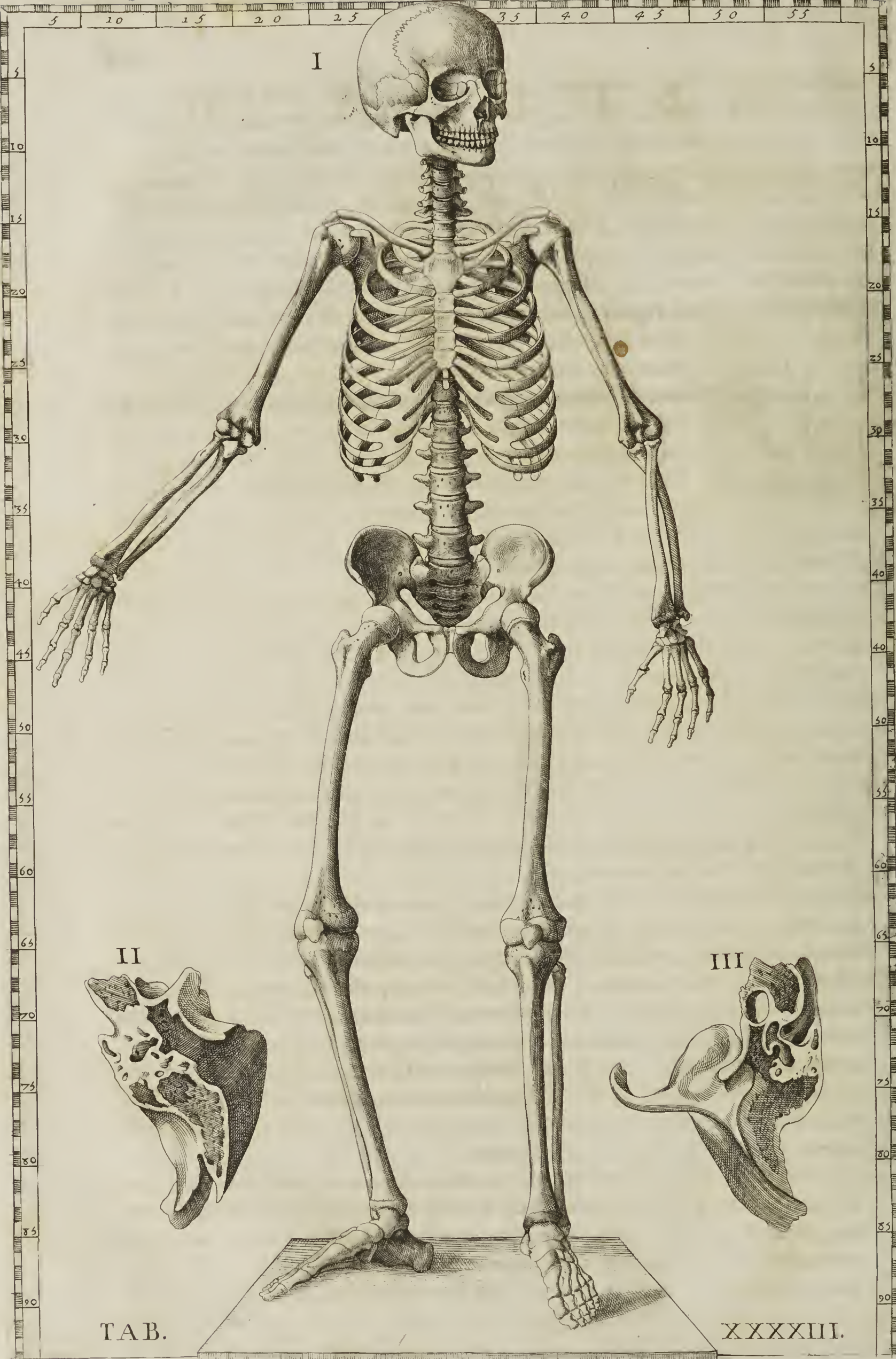
Sed ad nostrum revertentes institutum, observamus Figurâ hâc XI. dissectam per medium laryngem, cujus epiglottis cadit sub 70. 42., thyroidis cornu dexterum 70. 50., arytænoidis dexteræ pariter superior pars 73. 45., orificium verò ventriculi dexteri 77. 41. ; item cricoidis pars dextera 83. 44.

Quod verò spectat ad usum ventriculorum laryngis, de eo quidem primùm egit Galenus, deindè etiam nostro ævo laudatus Morgagnus, ad tonorum scilicet vocis diversitatem modulandam illos factos asseverantes, quorum sanè opinioni nostram quoque libenter adscribimus, præsertim cùm animadvertamus, musculos thyroidæos non ad thyroidis cartilaginis motum, sed ad suppositos proximè ventriculos arbitrio, blandèque pulsandos fuisse constitutos. Si quis enim sumat laryngem, atque in ea cartilagine thyroidem diligenter, quod facile est, à subiecto musculo diducat (hoc enim studium adhibuit Eustachius in Figura I. hujus Tabulæ) perspicuè videbit musculum thyroidæum tenaciùs adhærere substratæ membranæ, quæ ventriculi dorsum ambit, atque efformat, quàm superpositæ cartilagini, quæ certè nullum ad interiora motum per subiectum hunc musculum experitur: quamobrem thyroidæorum musculorum actio penè tota versari mihi videtur in validè introrsùm pellendis ventriculorum parietibus; ità ut indè contentus aër pro impulsione, qua truditur, varietate, majori, vel minori celeritate versùs laryngis rimam, & epiglottidem urgeatur, varièque circulari etiam motu ducatur in gyrum, si per vim musculorum arytænoidæorum ipsa laryngis rima plùs solito coarctetur. Exemplum in artefactis sonorum instrumentis tametsi vulgare, non proindè tamen minùs aptum ad explicandam laryngis ventriculorum, & circumambientium musculorum actionem illud præbet tibix genus, quod Rustici parare solent ex hædina pelle, aut ovillo stomacho: ii enim ad varios excitandos, temperandosque fonos, utrem illam vicissim inflant, & variè admotis ad tibix foramina digitis, eandem plùs minùs sub alis premunt. Sed natura, quæ, ut Hippocrates ait, omnium artium magistra est sine Doctore, multas, diversasque voces fundit ex larynge, cùm aër ex tumentibus pulmonibus, prædictisque ventriculis non tantùm inferiùs à diaphragmate, quantùm superiùs propè laryngis dixerim tibiam à musculis thyroidæis, & arytænoidæis diversis modis comprimitur, atque exprimitur. Neque autem thyroidæi muscoli urgendo duntaxat ventriculorum dorsum modulandæ voci inserviunt, sed etiam multis modis immutando figuram totius internæ cavitatis laryngis. Nàm si iidem thyroidæi unà cum musculis arytænoidæis descendant ad officium, difficile est, quin figura comprehensæ cavitatis quoquomodo permutetur. Arytænoidæi enim posticâ parte ad decussim positi, dùm contrahuntur introrsùm premunt, ac proindè si vel uno, eodemque tempore tendantur, vel non tendantur muscoli thyroidæi, qui latera ventriculorum complectuntur, tunc quidem necessariò cavitas vel undequaque, vel per partes solùm contracta, tùm in minorem diametrum redigi, tùm figuram mutare debet; contrà verò laxatis musculis in naturam redire: quamobrem aër non tantùm celeriùs, verùm etiam pro varia percussione formatus egredi, ac vocem effingere cogetur. Porrò ex horum ventriculorum, atque orificiorum majori, vel minori amplitudine magnam

gnam partem oriri suspicamur naturalem diversitatem tonorum vocis in hominibus. Etenim qui prominentiori, majorique thyroide sunt præditi; quoniam amplioribus ventriculis donantur, plùs minùs gravi, immò etiam gravissimâ voce loquuntur. Qui è contrario thyroidem, seu scutiformem cartilagine[m] nihil omninò prominulam habent, ut fœminæ, & spadones, acutissimam vocem emittunt; nimirùm quia in iis contenta cavitas minima est. Qui denique medium locum tenent, medias etiam voces intendunt; potissimùm quia majori, vel minori ventriculorum cavitati respondent quoque majora, vel minora eorundem orificia, ac laryngis rimæ: undè universum organum ad voces edendas majus, vel minus compingitur, atque confurgit.

Figura XII. cartilagine[m] aritænoidem musculis omninò denudatam ostendit.

I

II

III

TAB.

XXXXIII.

T A B U L A X L I I I .

Ostendit anteriorem totius sceleti faciem cum bifariam secto petroso osse.

IN Figura I. habent plurimum inter alios Chirurghi, quod debeant Eustachio. Nam, cum anticum sceleti prospectum delineaverit, naturales supernorum, atque infernorum ossium inter se articulationis modos ostendit, ex quorum cognitione tota mechanica tam luxationum, quam fracturarum, illarumque restituendarum ratio erui & potest, & debet. Nemo siquidem obliquum statum ipsarum luxationum, vel mente concipere, vel re ipsâ emendare poterit, nisi rectum (ubi quis, deficiente sibi sceleto, atque archetypo, inspicere, ac tractare prohibetur) concinnâ

faltem figurarum delineatione cognoverit.

Cernat itaque Lector (omissis calvariâ, & maxillis, quippè quas Tabula XLVI. luculenter, ac singillatim exhibebit) mirabiles connexiones claviculæ cum superiore, ac laterali sinu ipsius sterni 18. 28. & 18. 30., & cum superiore scapulæ processu, utrobique media cartilagine 15. 22. & 15. 36.

Similiter notetur articulatio cervicis scapulæ cum ejusdem humeri capite 16. † 23. † & 16. † 35., quæ fit per diarthrosim. Hæc autem magnam lucem tum cognoscendis, tum restituendis harum partium luxationibus afferunt.

Demonstrat ulteriùs costas, quæ dicuntur spurix, per cartilagineas transversas 27. † 27. & 27. † 32. & 31. 25. & 31. 33., eo loco, ubi longiùs distant, plurimum firmari, ita ut continuum solidum ad earum firmitudinem inter cartilagineam inferiorem, ac superiorem intercedat.

Observentur autem in extremis apicibus vertebrarum colli quidam sinus, eleganter delineati, quos quidem illud præstare nemo Anatomicorum dubitabit, ut ligamenta, ac tendines validiùs excipi, alligarique possint.

De supernorum artuum ossibus, vix aliquid notare possumus, quod inspectoris in oculos non statim incurrat. Illud solummodò arbitramur attentè animadvertendum, quod os cubiti, licèt cum radio articuletur, nullâ tamen verâ articulatione connectitur cum carpo, cui per arthrodiam inferius radii caput jungitur. Undè Chirurghi sedulò monendi sunt, nè simplicem cubiti eo loco hiatum, ideò putent luxationem esse, quòd exteriùs cubiti tuberculum 43. 45., suâptè naturâ liberum sub comprimmentibus digitis facilè sentiant.

Ad infernos verò artus descendentes, mirabilis apparebit delineatio singulorum ossium, eorumque articulationum factò initio ab ossibus, quæ oblongis tuberculis, & sinibus, cartilagineis interjectu, lateribus ossis sacri 41. 29. sunt invicem commissa; hæc siquidem superioribus in partibus dicuntur ilia 38. 25. & 38. 34., anteriore verò facie os pubis 44. 29.; inferioribus tandem coxendicis ossa nuncu-

pantur

pantur 45. 27. & 45. 32., in quorum centra cavitates (acceptabula dicta) excipiendis femorum capitibus 42. † 25. & 42. † 34. insculpta sunt . Ubi observatione dignum putamus, quòd eadem femorum capita posterius magis, quàm antèrius à parietibus ossium ilium, sunt munita ; quia periculum luxationis magis in posticam, quàm in anticam partem impendebat . Nàm antrorsùm à frequenti casu nos tuentur non solùm pedum plantæ ad anteriora porrectæ ; verùm etiam exteriùs gibbæ, interiùs autem curvata femorum ossa, quæ idcirco veluti tibicine, seu fulcra, quibus parietes à ruina prohibentur, truncum, & viscera, ne in faciem facilè collabantur, impedimento sunt . In cervicibus, seu capitibus femorum ossa, quæ omnium maxima sunt 50. 22. & 50. 35. duplici utrinque appendice trochanteris, seu rotatoris nomine donantur, quarum majores superius, & exteriùs 44. 22. & 44. 36., minores verò inferius, ac interiùs 46. 24. & 46. 34. Notetur os femoris, quàm bellè levigatum anteriori parte, & lateribus appareat ; contrà verò asperum posteriori, scabrumque unà cum acutâ lineâ per longum ductâ, ad facilem musculorum insertionem, adhæSIONemque sequentibus duabus in Tabulis deprehenditur . Os femoris inferiori sua parte crassissimum est 63. 21. & 63. 35., & in duo capita, sinu interveniente, dirimitur ; quo sanè in sinu excipitur patella 64. 20. & 64. 34. †, ut corpus humanum sine casus discrimine ad perpendiculum faciliùs stare possit .

Tibiarum ossa latis basibus 65. 21. & 65. † 35. intrâ proprios sinus, femora superius excipiunt ; ad latera verò exteriora fibulis 67. 20. & 67. 36. committuntur . Figurâ ferè triangulari ad anteriora insigniri solent, cujus linea dicitur spina . Inferior tibiæ appendix internum maleolum efformat 83. 26. & 84. 34. Quemadmodùm fibulæ ipsius protuberantiæ externos constituunt maleolos 83. 23 † & 85. 36. † Tibia verò parte inferiori, unà cum fibulæ appendice efformato sinu, talum admittit 84. 25. & 85. 35.

Succedunt deindè pedis ossa diligentissimè delineata, quorum primum tali superiorem partem constituens, astragalus appellatur 83. † 25. ; secundum majus calcaneum, sive os calcaris dictum, inferius locatur sub 86. 27. ; tertium scaphoides, seu naviculare 85. 23. † ; quartum verò cuboides 85. † 23. audit . Cætera denique ossa tùm tarfi cuneiformia, tùm metatarfi, & digitorum adeò per se manifesta sunt, atque in hac Tabula clarè exponuntur, ut in horum explicatione, & nomenclaturis diutiùs immorari supervacaneum arbitremur .

Figuræ II. & III. exhibent segmenta ossis petrosi dexteri bifariam ferrâ divisi, cujus Figura II. externam, & inferiorem partem ; III. verò internam, & superiorem repræsentant .

Figura itaque II. demonstrat primò 75. 8. usque ad 75. 11. ossis petrosi foramina (medullaris substantiæ sedes) quæ ad usque internam substantiam processus mastoidæi porriguntur .

Principium processus styloïdis 69. 13.

Processus mastoidæus 72. 13.

Portio dextera meatus auditorii dissecti 72. 16.

Figura III. alterum segmentum ossis petrosi dexteri ostendit, in qua demonstrantur

Os zygoma 75. 40. usque ad 75. 44.

Sinus ossis ad excipiendum posterius caput mandibulæ inferioris 74. 45.

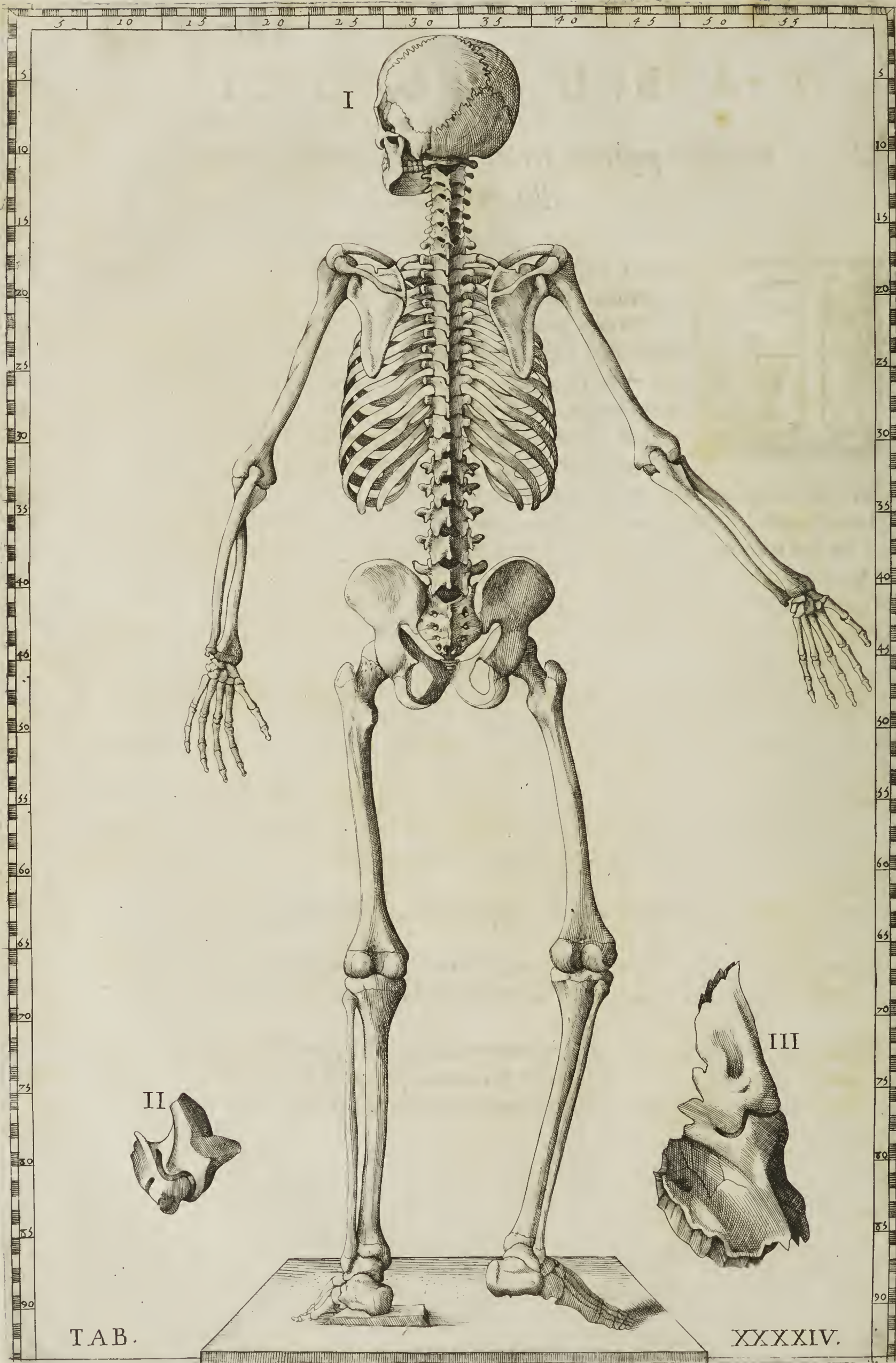
Altera portio meatus auditorii externi dissecti 75. 48.

Tympani cavitas, seu concha interna 73. 49.

Foramen, per quod transit arteria carotis 70. 49. †

Porositates ossis petrosi, respondentes fororibus suis, superiùs demonstratis,

72. 50.

I

II

III

TAB.

XXXIV.

T A B U L A X L I V .

*Exhibet posticas sceleti partes cum segmentis
ossis petrosi.*

Figura I. exponit posteriorem totius sceleti faciem accuratissimè expressam, ut observentur

Primò quinque vertebrarum superiorum colli processus bifurcati, angulum internum efformantes 13. 30. & 12. † 29. † & 16. † 29., nimirum, ut tam ligamenta, quam tendines musculorum validiùs iis locis firmari possent. Notetur deindè eosdem processus ab ultima colli vertebra usque ad os sacrum accuratâ quidem, sed simplici spinâ donari.

Secundò costarum cum vertebris articulationes.

Tertiò earundem costarum superficies externa versùs dorsum aliquantulum aspera, ex qua tendines, ac ligamenta prodeunt, quibus eadem vertebris alligantur.

Quartò claviculæ cum superiore scapulæ processu articulatio 17. 22. & 17. 37.

Quintò situs radii, & cubiti in rotationis motu sinistri brachii 33. 16.

Sextò *ossis innominati* fulcimenta, atque commissio 45. 24. & 45. 35., cum ossium femoris capitibus.

Septimò superiores sinus in utraque tibia, à quibus inferiora femorum tubera excipiuntur 67. † 23. † & 67. 37.

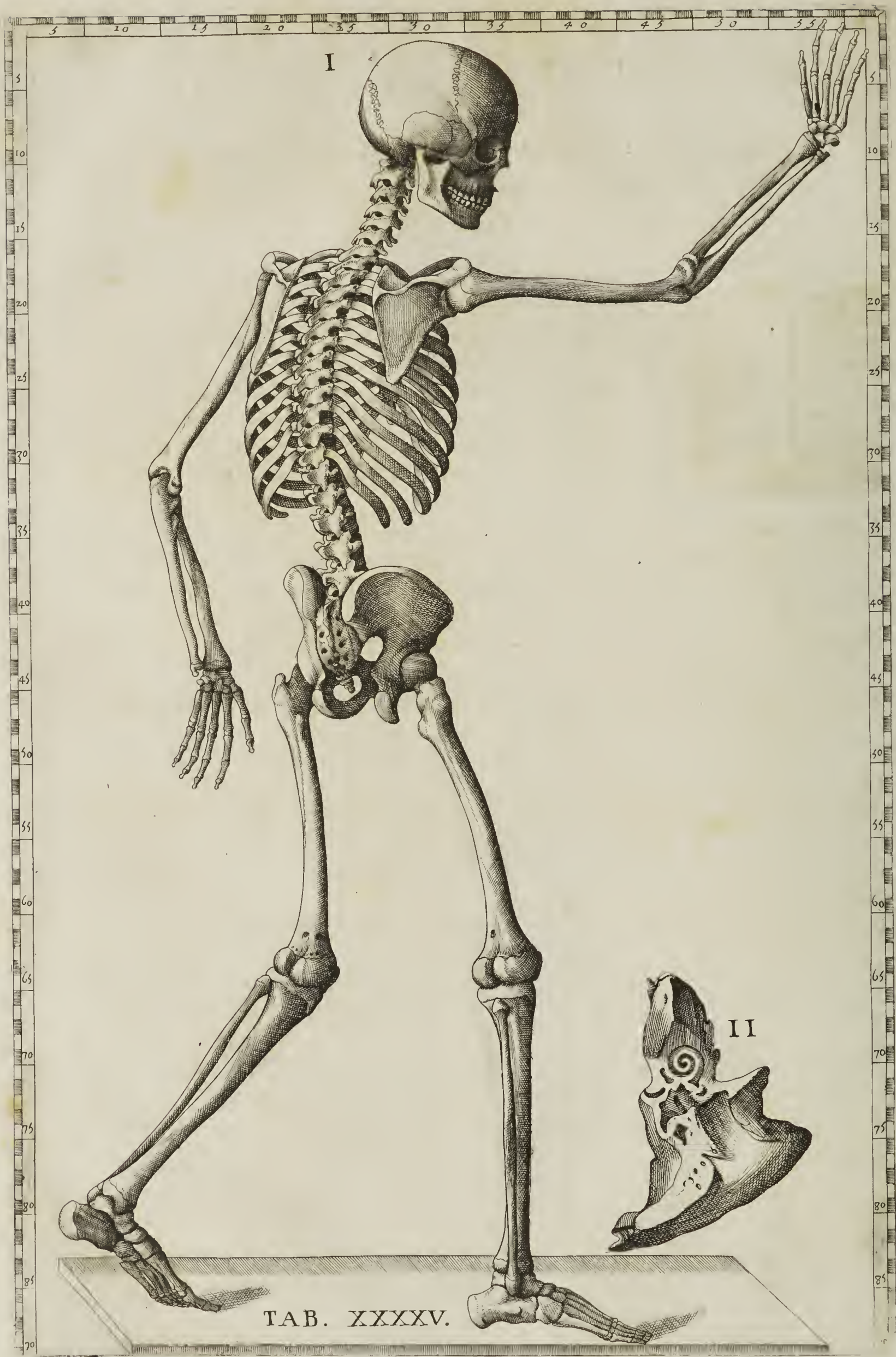
Octavò fibularum inarticulationes superiùs quidem cum utraque tibia, inferiùs verò cum ossibus tarfi 87. 23. & 87. 36.

Hoc etiam notandum venit in præsentì figura, quòd fibula inferiùs non cum tibia (quemadmodum cubitus cum radio solùm, non verò cum carpo) sed cum tarso articulatur, ut scilicet majorem stanti ad lineam sceleto firmitatem possit afferre.

Denique ossa ipsa tarsum præcipuè componentia, quæ per se patent.

Figura II. exhibet portionem ossis petrosi dexteri parte sua interna, à qua detractâ laminâ, serpentinus, ac spiralis labyrinthi ductus apparet 81. 10. & 82. 12.

Figura III. exhibet superiorem portionem ejusdem ossis petrosi internâ parte, quâ cerebellum respicit, ubi delineatur foramen, per quod nervus auditorius inferitur 74. 48. Animadvertatur continuatio ductus serpentini 77. 49. & 78. † 48.

TAB. XXXXV.

T A B U L A X L V.

*Posticam, sed in latus parum deflexam totius sceleti
faciem unà cum dissecto osse petroso
videndam præbet.*

N prima sanè Figura plurima circa ossium tum structuram, tum connexionem animadvertione digna se præbent, & quidem in cervice notentur transversî processus vertebrarum, qui ferè omnes non modò perforati sunt, sed à tertia usque ad primam thoracis singuli sunt bifidi, licèt hoc obscurè cernatur in septima; in aliis simplices sunt, nec perforati. Sed in prioribus novem thoracis vertebris superiore parte gibbi sunt, inferiore autem cavi; immò verò retrorsùm, ac fursùm magis,

quàm deorsùm feruntur. Laterales insuper vertebrarum thoracis apices in dextera potissimum parte sinuosi apparent; quemadmodùm verè sunt à natura constructi; ut costarum capitula facilè possint admittere. In decima hi sinus obscuri sunt. In sequentibus verò lumborum vertebris nulli penitùs spectantur.

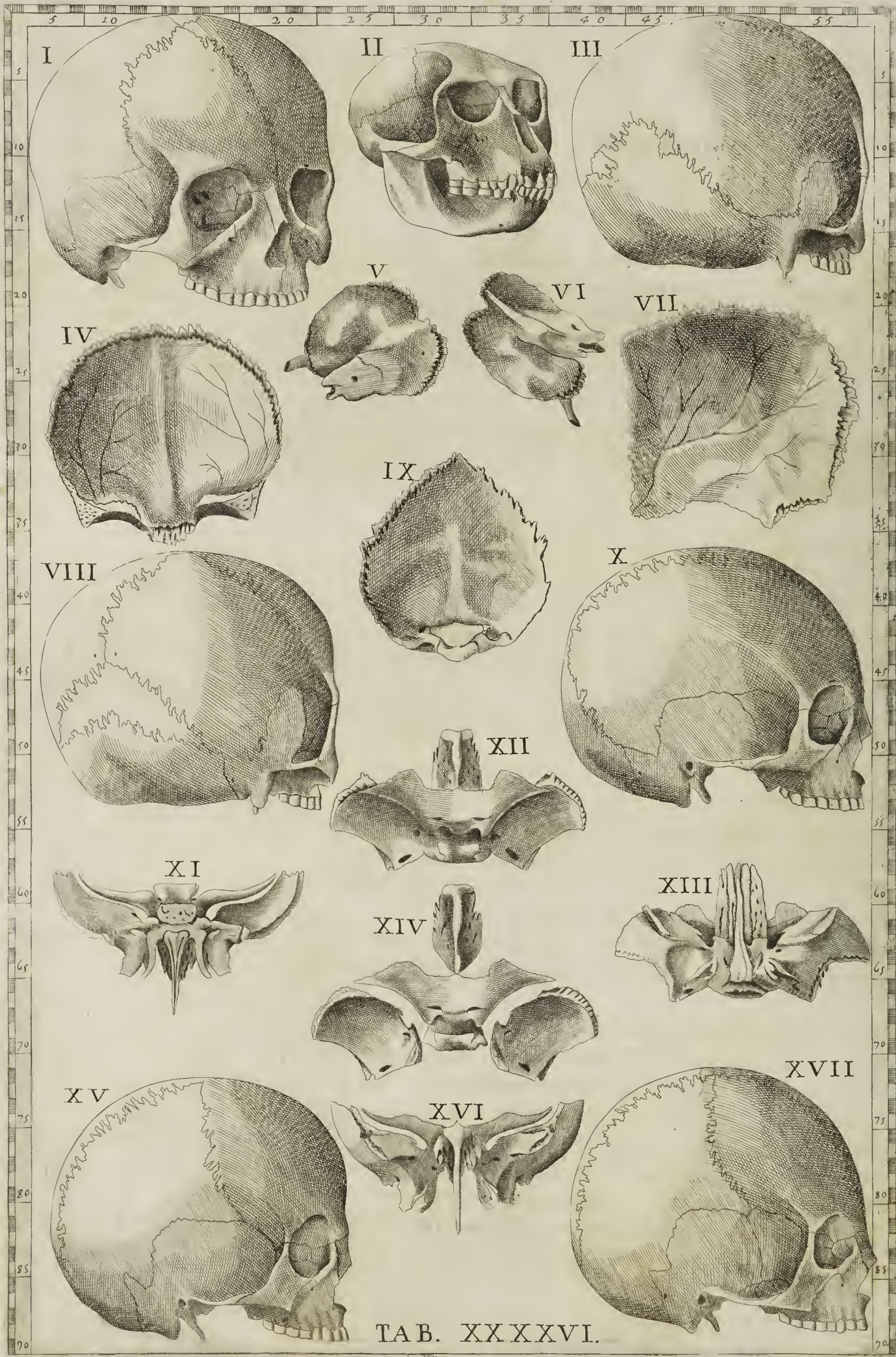
Ostendit quoque, ut in Figura præcedenti, alteram claviculæ extremitatem cum superiore scapulæ processu per cartilaginem 17. 17. adnecti
Similiter singularum costarum, præsertim verò sinistri lateris cum spina articulationem, quam etiam per cartilaginem fieri luculenter apparet.

Figura II. exhibet os petrosum dexterum dissectum, ut & concha interna cum cochlea, suisque foraminibus cerni possint. Cochlea apparet sub concursu
70. 44.

Concha 73. 43.

Principium processus styloformis 71. 49.

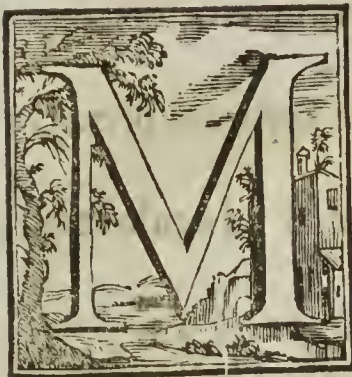
Processus mastoideus 75. 52.

TAB. XXXVI.

T A B U L A X L V I.

*Varias calvariæ, omniumque cranii ossium
figuras exhibet.*

Eritò universa hæc Tabula versatur in ostendendis potissimum diversis calvariæ figuris, quippè quas tum Medicos, tum Chirugos edoctos voluit magnus Hippocrates in libro De Vulneribus capitis. Nam, cum naturalis capitis figura instar oblongæ sphæræ, utrinque leviter depressæ, juxtà consuetas naturæ leges formata sit; idcirco priorem, posterioremque partem obtinuit prominentiorem. Fit tamen non rarò, ut capita inter se varient, non solum futurarum numero, sed etiam diversitate figurarum.

Quamobrem Eustachius Figura I. ostendit quidem cranii formam naturalem, sed futuram sagittalem productam usque ad nasi radicem, ad quam etiam pertingit in Figura X.; verùm in hac deest futura coronalis, quæ tametsi in Figura XVII. animadvertatur, perit tamen anterior eminentia, quæ à syncipite, frontisque elatiori sede produci solet; sed posterior, quæ occipitis est, reservatur. Figura verò VIII. quanquam posteriore solum sua parte occurrat; tamen videtur aliquid illius eminentiæ deperire in occipitio, quam servant aliæ.

Figura II. indicare videtur calvariæ vel hominis monstruosam, vel simiæ, & fortè simiæ potiùs, quàm hominis; cum in osse jugali loco futuræ cernatur simplex linea, quam Eustachius in simiis eodem in osse reperiri autumat in libro De Ossium Examine pag. mihi 174., ubi pariter idem os jugale crassius, ac robustius esse in simiis, quàm in hominibus scriptum reliquit. Illud insuper addens ibidem pag. 173., nempe quòd in simiarum cranio nullum propemodum apophysis mammillaris vestigium cernitur; styliformis verò adeò obscura nota videtur, ut altero potiùs, quàm eo nomine digna esse, censerì jure possit.

Figuram III. exhibuisse videtur Auctor, ut refelleret eorum præcipuè opiniones, qui, verbis potiùs, quàm experimentis, innixi, eam futuram, quæ sagittam imitatur, ut in humanis craniis nunquam deesse, sed perpetuò observari cum Galeno asseruerunt. Inquit enim Eustachius loc. cit. pag. 170. *Ego eam, nimirum futuram, (quamvis hætenùs nemo animadverterit) frequenter deesse invenio, & paucis antè diebus in publico Theatro quindecim ejus formæ calvarias antè oculos omnium cernendas, & examinandas exposui, in quibus obvia futura penitùs deest, nullumque vestigium sui ostendit, quamvis aliæ futuræ sint concinnè, & eleganter exculptæ.*

Figuræ V. & VI. utrumque os petrosum repræsentant cum foramine 25. 22. & 22. 36.†, per quod nervus auditorius ingreditur.

Figuræ XII. & XIV. ostendunt fellas turcicas cum ossibus cribriformibus, & processibus cristatis. In cribriformibus verò ossibus notentur foramina, per quæ processus papillares, seu nervi olfactorii aliquid ab externis naribus accipiunt, pariterque ab internis partibus effundunt. In Figura XII. os cristatum apparet sub coagmentatione 50. 29.; foramina verò ossis cribrosi utrinque oculis apparent in Figura XIV.

Os cristatum incidit etiam sub concursu 60. 29., utrinque autem apparent prædicta foramina.

In eadem XIV. Figura observantur foramina, per quæ nervi optici ad oculos transeunt 67.† 27.† & 67.† 30.

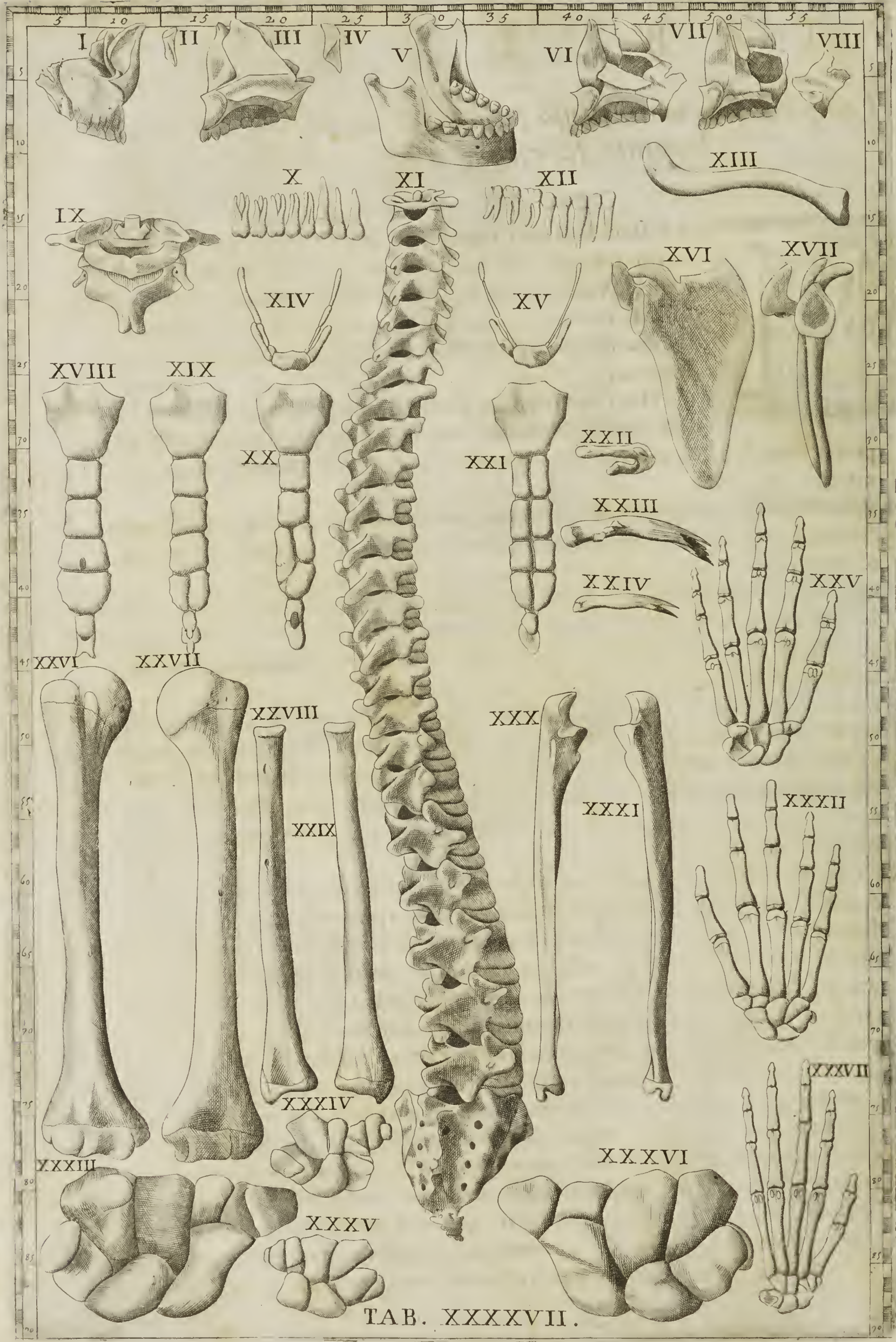
Item foramina, per quæ admittuntur sanguinea vasa 71.† 24. & 71.† 23.†

Sella quoque turcica apparet 69. 29., quæ diximus foramina omnia bellè cernuntur etiam in Figura XII.

Figura XIII. demonstrat os cuneiforme, quæ respicit fauces cum suis foraminulis, per quæ nonnulli aërem illabi usque ad cerebrum asseverant.

Figura XIV. repræsentat inferiorem partem cranii sub osse sphænoide cum septo medio ipsius nasi, quod styliformem figuram, ab aliis ossibus, & cartilaginibus liberatum, æmulatur.

Figura XVII. peculiarem morbosæ futuræ figuram delineat, in qua caput ferè adumissim rotundum observatur, quæ figura à nonnullis φοξός, sive ὄξυκέφαλος dicitur, in qua una futura transversim ducta à dextera in sinistram aurem per medium caput ducitur; altera autem, per quod spinalis medulla egreditur, per longitudinem capitis ad nasi radicem pertingit.

TAB. XXXVII.

T A B U L A X L V I I .

*Complectitur omnia ossa, quæ sub cranio totam penè
hominis fabricam compingunt.*

Iram fanè Eustachii sedulitatem in hac Tabula animadvertere poterit quisquis vel modicè in tractanda Anatome versatus fuerit. Primæ autem Figuræ maxillas superiorem, & inferiorem, earumque partes, ac dentes omnis generis delineant; à prima nempe Figura usque ad octavam, decimam, & duodecimam.

Hoc tamen minimè prætereundum censemus, quòd Auctor in Figura V. ostenderit bina foramina mandibulæ inferioris, primum videlicet, & superius interiore parte 5.† 28.; alterum verò inferius, & exterius 10. 31.

Superius foramen, quod inæquale est, viam præbet portioni quinti paris nervorum cerebri per dentium radices dispersæ unà cum venula, & arteriola, quæ dentes, & maxillam alluunt: aliud verò foramen, scilicet inferius, prædicto minùs, ejusdem nervi sobolem in humilior labrum procidere finit.

Figuris IX. & XI. spondilia omnia cum suis cartilaginibus demonstrat à collo usque ad coccygem: Figura enim IX. primam, & secundam ex colli vertebra inarticulatas, & posticâ parte delineatas exhibet, in quarum prima 15.† 6. & 15.† 11. ostenduntur leves cavitates à Galeno glenoides appellatæ, quibus excipiuntur cranii tubercula, seu eminentiæ nequaquam acutæ, dictisque cavitatibus adamussim respondentes. Ligamentum transversim ductum, quod complectitur, & vincit versùs anteriora osseum processum secundæ vertebrae, quem vulgus Anatomicorum dentem appellat 15. 8.

Hic verò illud diligenter animadvertendum venit, quòd veritatis imagine ductus Auctor, non unicum, illudque ab aliis recensitum perpendiculare ligamentum delineat, sed duo alia è regionibus posita, quæ validè dentem ipsum parti anteriori ossis occipitis vinciunt, atque colligant. Apparent autem ejusmodi lateralia ligamenta, veluti duo processus nervosi, dexterum scilicet 15.† 7.; sinistrum verò 15.† 9. Ac ob majorem rei perspicuitatem ejusdem Auctoris verba hùc transferre liceat; appositè siquidem ejusmodi ligamenta describit de Motu Capitis pag. 229. *Aliud ligamentum proceritatem secundæ vertebrae, quam dentem nominant, capiti alligans, ut novi quoque Anatomici arbitrantur, simplex non est, sed ex tribus crassissimis, atque validissimis compositum. Ex quibus duo ferè teretia, utrinque nimirum unum, ab externa sede summitatis ejusdem apophysis oriuntur, & internæ, anteriorive parti utriusque coronæ occipitis inseruntur. Tertium, quod in medio horum consistit, quamvis robustissimum sit, & instar nervi mediocriter rotundum, nihilominus magnitudine, & rotunditate ab utroque horum superatur. Oritur autem ab interiori regione apicis processus dentem*

referentis, priorique, ac mediæ sedi foraminis medulle spinali parati, valdè adhaerescit. Hæc tria ligamenta, quorum duo extrema negligenter ab aliis prætermissa sunt, ut motum capitis rectè quis percipiat, magnum habent momentum; illudque peculiare obtinent, ut secundùm quasdam ipsorum portiones, tum invicem connascentur, tum verò cum illo, quod huic parti occipitis primam vertebram connectere dixi. Postremum ligamentum, instar nervi, seu tendinis digitorum, mediocriter rotundum, nonnihil depressum, durum, ac robustum est adedò, ut à cartilaginis naturâ parum recedat. Hoc primæ vertebræ cavitatem, quæ dentem suscipit, extrinsecus circumdat; oriturque à sinu utrinque ipsius gratiâ excavato, & à dextera parte ad lævam procedens, velut angulum rectum efficit, secundæque vertebræ extremum turbinatum adamussim constringens, simul ipsum firmat, ut in neutram partem inclinat; & medullam spinalem, quasi valvulam ab eo separans tegit, ac protegit, ne ossi nudo, & errabundo assiduè occurrens lædatur. Ab hoc transverso ligamento duo gemina, ab aliis Anatomicis prætermissa, oriuntur, quorum alterum tenue, ac membranosum ab interna ligamenti sede principium sumens, undique circa dentis radicem insertum, primam vertebram secundæ connectit. Hoc nobis, opinor, innuit Galenus, ubi transversum ligamenti beneficio dentem cavitati primæ vertebræ alligari dicit.

Ligamentum transversale prioris vertebræ, quo pariter suo in situ detinetur processus dentatus cadit sub 16.† 8., apophyses laterales primæ vertebræ 16. 13. & 16. 13., indicatur subindè processus posterior primæ vertebræ 18. 8.; processus verò laterales secundæ vertebræ 19. 4. & 19. 12. apparent; cujus etiam posteriori prominentia, seu spina delineatur 22. 8.; hiatus autem inter primam, & secundam vertebram, per quam artificio professoris consultum fuit, ut transitus spinalis medullæ cerneretur, cadit sub 19. 8.

Neque autem silentio prætereundum in Figura XI., quòd prima cervicis vertebra destituatur eâ, quæ medium tenet, spinâ, sed ejus loco præter aliarum morem tuberculum 14. 27. ad faciliùs edendos superincumbentis capitis motus obtinerit.

Figura XIII. claviculam, & Figura XVI. scapulæ sinistrae internam partem defignant.

Figuræ XIV. & XV. hyoidis ossa anteriori facie observata depinguntur; in quibus maximum officulum 24. 19. & 24. 34. apparet latiusculum, & foris gibbum, privatoque tubere prominens; ad cujus latera duo primi ejus muscoli inseruntur, ac etiam superiùs quasi in oblongum sinum depressum, cui tertius, & quartus, peculiare sui muscoli, innectuntur.

Humiliora verò ossis hyoidis officula utrinque defiguntur sub 23. 17. & 23. 20. & 23. 33. & 23. 36., quæ nonnihil breviora, latioraque superiori lateri majoris officuli ligamento, cartilagineque validè alligantur. Quorum finis superiori processui scutiformis cartilaginis colligatur.

Superiora ossis hyoidis officula 21. 16. & 21. 21. & 20. 32. & 20. 36.† humilioribus magis teretia; quibus alia rursùs oblonga, teretiaque officula, tantisper conti-

continuâ ferie coagmentantur, quousque ipforum fines propè radicem styloidis processus inferantur. Hæc officula non pari semper observantur numero, ut plurimum tamen terna, quaternaque utrinque cernuntur. Quanquam quandòque, maximèque in mulieribus hæc officula simul cum superiori latere desint; vices tamen ipforum teres quoddam, validum, & oblongum ligamentum gerit.

Sternum similiter Figura XXI. cum duplici ossium ordine compositum; Figuris nanque XVIII. & XIX. uno ossium ordine integratum cernitur. Figura autem XX. sternum partim ex simplici, partim ex duplici ossium ordine compactum, in qua sanè Figura observanda potissimum venit cartilago ensiformis perforata 42. 18. †

Figura XVII. exhibet fortasse alicujus bruti scapulam.

Figuræ XXIII. & XXIV. effractas costas repræsentant; quarum unam ex legitimis Figura XXII. pariter confractam fortè ostendit.

Ossa humeri, radii, & cubiti cum ossibus manuum Figuris à XXVI. usque ad XXXI. exprimuntur.

In Figura XXXVII. apparent ossa sesamoidea in extremitatibus ossium metacarpi.

Figura verò XXV. eadem sesamoidea ossa in singulis articulationibus.

Figuris tandem à XXXIII. usque ad XXXVI. delineantur ossa carpi, mole quidem sua paullulùm adaucta, sed tamen naturaliter articulata, quemadmodum in tribus Figuris XXXII. XXXIII. & XXXVII. observantur.

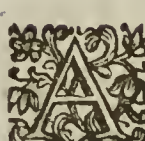
Habes, amice Lector, quæ industriâ, ac studio nostro tum ex omnium Eustachii operum attentâ lectione, tum ex accuratâ, quantum in nobis fuit, cadaverum inspectione, & cum in singulis Tabulis comparatione, consequi potuimus, ut rei Anatomicæ studiosis notarum vices expleremus. Utinam in lucem, quas Auctor ipse perscripsit, Annotationes aliquandò prodirent: nam non ægrè ferremus exigui nostri laboris jacturam. Vale.

F I N I S

I N D E X

R E R U M , E T V E R B O R U M .

A

 Bdomen apertum	pag. 28
Abdominis musculi, <i>vide</i> Musculi.	
Amatorii musculi, <i>vide</i> Musculi.	
Amatus Lusitanus in quo Eustachium laudaverit	vij. & xxxij
Amnion membrana foetus	37
Anastomoses variae canalium sanguineorum circa uterum	35
Anatomes cadaverum morbidorum valde utilis	xij
ab Eustachio primum omnium in Urbis Nosocomiis instituta	xiv
Anatomicæ Tabulæ Bartholomæi Eustachii quomodo inventæ fuerint	ix
quo loco, & apud quem servarentur	<i>ibid.</i>
earundem ordo quare fit perturbatus	xxxv
Anatomicæ offensiones quâ methodo incipiendæ	27
Anatomici plures, qui post Eustachium scripserunt, quales, <i>vide</i> Eustachius.	
ab eodem in quo omnes præventi fuerint	<i>ibid.</i>
tametsi recentissimi ab Eustachio superati quales	<i>ibid.</i>
Anchoracohyoidæi musculi, <i>vide</i> Musculi.	
Anconæus musculus, <i>vide</i> Musculi.	
Ani sphincter	29
Annularis protuberantia	44
Aquapendens ab Eustachio in quo præventus	38
Arabica lingua Eustachio valde familiaris	vij.
Aristotelis de Renibus observatio	12
Aritænoidæi musculi, <i>vide</i> Musculi.	
Aritænoides cartilago	102
Arteria aspera	39. 97. & 99
Arteria magna	39. 41. 61. 63. & 65
Cœliaca	65
Coronaria	39. & 41
Pulmonica	39
Arteriæ Axillares	21. & 61
Carotides	39. & 41
Crurales	61
Emulgentes variae	1. 15. & 35

Hepaticæ	29
Iliacæ	61
Mesentericæ	4
Seminariæ, sive Spermaticæ	2. & 33
Succlaviæ	39. & 41
Umbilicales	28
Arteriarum distributio per omnia viscera, & artus	61
per posticas corporis partes	59
Articulatio claviculæ dexteræ cum scapulæ summitate	71
Articulationes costarum cum vertebra	107
Artuum divisio	27
Astragalus quid	104
ejus situs, & connexio	<i>ibid.</i>
Atrabiles capsulæ, <i>vide</i> Renes succenturiati.	
Auditorius meatus dissectus	105
Auditus ossicula	19. & 97
ab Eustachio primum omnium delineata	x
Auricula cordis dextera	25
sinistra	39. & 42
Aurium partes, ab Eustachio antè alios Anatomicos inventæ quales	x. 81. & 97
concha quæ	109
musculi, <i>vide</i> Musculi.	
Azyga vena quæ	11
ejus divisio	<i>ibid.</i> & 41. 63. 66

B

B Alnea quare proficua	55
Bartholinus Thomas in laudem Eustachii quid scripserit	x
ab eodem in quo præventus fuerit	63
Bartholomæus Eustachius, <i>vide</i> Eustachius.	
Basilica vena, <i>vide</i> Vena.	
Basioglossi, seu Basiolinguales musculi, <i>vide</i> Musculi.	
Bellinus laudatus	x
ab Eustachio in quo fuerit præventus	21. & 24
eundem puduit Eustachii operam non	

Index Rerum, & Verborum.

non legisse	x	Carmen hendecasyllabum Pini in Eustachii laudem	xxxix
Bibitorius musculus, <i>vide</i> Musculi.		Carotides arteriæ	39. & 41
Bicipites musculi, <i>vide</i> Musculi.		Carpi ligamentum	68
Bicorne os, <i>vide</i> Hyoides.		alterum ab aliis Anatomicis prætermissum	67
Bifurcatio glandulæ thyroidæ 63. & 97 processuum in vertebra collis 107		Cartilago Aritænoides	102
Biliarius ductus	21. & 31	Cartilago cricoides	98. & <i>seqq.</i>
Bilis vesica	29. & 31	mucronata	105
Biventres musculi, <i>vide</i> Musculi.		scutiformis	97
Blancardus ab Eustachio in quo fuerit superatus	xi	tarsis	92
Brachii musculi, <i>vide</i> Musculi.		thyroides	97. 99. & <i>seq.</i>
Brachiorum nomine quid veniat	27	Carunculæ Renum Eustachianæ quomodo constructæ	15
fanguinea vasa humana, & canina	21	Cava, <i>vide</i> Vena.	
Brevia vasa, <i>vide</i> Vasa.		Cavitas tympani	105
Brevis musculus, <i>vide</i> Musculi.		Cavitas renis canini veluti à septo medio dividitur	17
Bronchia	66	ejus magnam partem membrana efformans	<i>ibid.</i> & 19
illorum ramificatio	<i>ibid.</i>	Cephalica vena, <i>vide</i> Vena.	
Bronchiæ musculi, <i>vide</i> Musculi.		Cephalopharyngæi musculi, <i>vide</i> Musculi.	
Bubulini renes urfinis similes	12	Ceratoglossi musculi, <i>vide</i> Musculi.	
Buccinator musculus, <i>vide</i> Musculi.		Cerebellum continuum esse cum cerebro, & spinali medulla	43
		ejus protuberantia annularis	44
		ejus processus vermiformis	<i>ibid.</i>
C		Cerebrum in situ naturali	28
C Adavera dissectandi methodus	27	extrà cranium	43
C Adaverum morbidorum Anatomies ab Eustachio summopere laudata	xiiij	ejus partes internæ	43. & <i>seq.</i>
Calcaneum quale	104	in eo quid invenerit Bartholomæus Eustachius	<i>ibid.</i>
Calculo in rene laborantibus testis retractio quare	47	Cervix qualis	28
Calculorum multitudo in uretere sinistro dilatato inventa	10	Chirurgis documentum	79. & 103
Canales quidam fanguinei ab Eustachio tantum delineati	33	Choledochus ductus	29
Canalis biliaris	21. & 31	Chorda magna	82
pancreaticus ab Eustachio antè Wirfungium detectus	30	Chorion membrana foetus	37
thoracicus antè Pecquetum in equo ab eodem observatus	xi	ejus fanguinea	38
Canalium fanguineorum distributio	55. 59. 61. 63. & 65.	Choroides plexus	44
Canini renes variè dissecti	17. & 19	Ciliares musculi, <i>vide</i> Musculi.	
Capitis musculi, <i>vide</i> Musculi.		Claviculæ cum sterno connexio	103
naturalis figura qualis	111	cum superiore scapulæ processu articulatio	107
ossa	<i>ibid.</i> & <i>seq.</i>	Clitoris	35
vulnera, etiamsi levissima, quare non sint spernenda	57	ejus crura	<i>ibid.</i>
Capitati trunci nomine quid sit intelligendum	27	Cochlea qualis	109
Capsulæ Atrabiles, <i>vide</i> Renes succenturiati.		Coeliaca arteria	65
Caput adaperatum	27	Colli pars anterior quomodo dicatur	28
Cardiaca vasa, <i>vide</i> Vasa.		posterior	16
		musculi, <i>vide</i> Musculi.	
		Complexus musculus, <i>vide</i> Musculi.	
		Concha auris qualis	109
		Cor intrà pericardium	39
		ejus prospectus varii	41
		mucro qualis	<i>ibid.</i>
			Cora-

Index Rerum, & Verborum.

Coracohyoidæus musculus, <i>vide</i> Musculi.	
Cornea tunica	93
Cornulinguales musculi, <i>vide</i> Musculi.	
Coronalis futura, <i>vide</i> Sutura.	
Coronaria arteria	39. & 41
Corporis humani divisio generalis	27
Corpus callosum cerebri	43
Costæ legitimæ	78
spuriæ	<i>ibid.</i>
Costarum depressio non solo earundem pondere celebratur	85
Cotyledones in pecudum secundinis Eusta- chius omnium primùm delineavit	38
Coxendicum ossa	103
Craniorum formæ variæ	111
futuræ variæ naturales, & præ- ternaturales	<i>ibid.</i> & <i>seq.</i>
Cremaster musculus, <i>vide</i> Musculi.	
Cribriformia ossa	112
Cricoaritænoidæi musculi, <i>vide</i> Musculi.	
Cricothyroidæi musculi, <i>vide</i> Musculi.	
Cristati processus	112
Crurales arteriæ	61
venæ	<i>ibid.</i>
Cruræus musculus, <i>vide</i> Musculi.	
CrySTALLINUS humor	93
Cubitæi musculi, <i>vide</i> Musculi.	
Cubitus cum radio, an vera articulatione connectatur	103
Cuboides os	104
Cucullaris musculus, <i>vide</i> Musculi.	
Cuneiformia ossa	104. & 112
Cystis fellea	29

D

D Eltoides musculus, <i>vide</i> Musculi.	
Demonstrationes Anatomicæ undè incipiendæ	27
Dens, processus secundæ vertebræ	113
ejusdem ligamenta à Priscis, & Cœ- vis Eustachii Anatomicis prætermis- sionalia	<i>ibid.</i>
Diamembrœechius in quo ab Eustachio fue- rit præventus	63
Diaphragma in situ naturali	28
ejus nervi	<i>ibid.</i> & 49
Didymi, <i>vide</i> Testes.	
Digitorum musculi, <i>vide</i> Musculi.	
Distributio arteriarum, <i>vide</i> Arteriæ. nervorum, <i>vide</i> Nervi. venarum, <i>vide</i> Venæ.	
Divisio corporis humani	27
Documentum ad Phlebotomos	59. & 73

Dolor ad posteriora capitis in hysteri- cibus qua parte accidat	53. & 75
Dorsi musculi, <i>vide</i> Musculi.	
Ductus biliaris	29. & 31
pancreaticus ab Eustachio antè Wirfungium detectus	30
thoracicus, <i>vide</i> Pecqueti ductus. serpentinus labyrinthi	107
Duplicatio renis sinistri	33

E

E Mulgentes venæ	1. 15. 33. & 35
Emulgentium plures furculi	2
intersecatio	<i>ibid.</i>
varia connexio	19
multiplicitas 7. & <i>seq.</i> distributio per minima	
intrà renum substantiam quomodo di- gnoscat	15
Epididymi	33. & 34
illorum structura vascularis	34
Epistola Clarissimi Fantoni	xv
Clarissimi Morgagni	xvi
Epiglottis	99. & 100
Eustachii ad Anatomicos consilium	xiiij
Eustachio à quo tempore, & quorum in- ventorum gloria debeatur	xx
Eustachius variarum linguarum doctissi- mus	vij
Eustachius ab Amato Lusitano mirabiliter laudatus	<i>ibid.</i>
ab Hermanno Boerhaave	xiiij
à Petro Matheo Pino ejus disci- pulo	xxxij
à Munnikio	<i>ibid.</i>
à M. A. Severino	xiiij. & <i>seq.</i>
à Riolano	xij
Idem apud quos Proceres Medicinam fecerit	vij
Protomedicatum in Urbe exer- cuit	<i>ibid.</i>
In Romano Lyceo Anatomem docuit	<i>ibid.</i>
Idem quid primùm omnium Anato- micorum invenerit in cerebro à pag. 43. usque ad 47.	
quid in occipite	75
in oculis	xi
in auribus	x. 81. & 97
in lingua	100
in glandula thyroidea	96
in thorace	xi
in trachea	96
in	in

Index Rerum, & Verborum.

in vena cava	xi. & 25
in renibus	x. & 33.
in utero	35. 37. & <i>seq.</i>
in carpo	67
in tarso	68. 73. & 80
in colli vertebris	113. & <i>seq.</i>
in musculis	83. & 85
Eustachius Aquapendentem in quo præver- terit	38
Bartholinum in quo	63
Bellinum	xxi. & xxiv
Diamembroëchium	63
Falloppium	80
Graaffium	37.
Lowerum	41
Malpighium	x. & <i>seq.</i> xxi. & xxiv
Morgagnum	xxvij. xxviii. & 63
Pecquetum	xi
Ridleyum	xxiiij. & 45
Stenonem	67
Swamerdamium	xxij. & 35
Varolium	xxiiij. & 43
Vesalium	63
Vidium Vidium	45
Wieuffenium	<i>ibid.</i>
Willisium	xxi. xxiv. & 45
Wirfungium	30
Multos alios tametsi recentissimos Anatomicos	33. 35. 65. 67. 77. & 99
Blancardum in quo superaverit	xi
Verheyenum	<i>ibid.</i>
Veslingium	<i>ibid.</i>

F

F Abritius Aquapendens in quo ab Eusta- chio præventus	38
Falciformes ventriculi	44
Falloppius in quo præventus fuerit ab Eu- stachio	80
Fantonus Joannes Anatomicus Taurinensis laudatus	vij
ejus epistola	xv
Fascia muscularis intestini colon	29
Fascia lata musculus, <i>vide</i> Musculi.	
Fellis vesica	<i>ibid.</i> & 31
illius ductus	<i>ibid.</i>
Femora quæ	28
Femoræus musculus, <i>vide</i> Musculi.	
Femorum ossa	104
in iisdem nonnulla notatu digna exponuntur	<i>ibid.</i>
Fibulæ quales	<i>ibid.</i>
illarum articulationes	105

Flexura cubiti	28
Fœtus humanus quem situm fervet in utero	37
Fœtus varii pecudum	38
Foramen nervorum opticorum	93
vasis urinarii	17
Foramina ossis sacri	90
Foramina, per quæ sperma in urethram egreditur	33
Fornix cerebri	44
ejus crura	<i>ibid.</i>
Fotuum utilitas undè	55
Frictiones quarè proficiuæ	<i>ibid.</i>
Frontalis musculus, <i>vide</i> Musculi.	
Funiculi umbilicalis nodus	28
idem quibus vasis constet	<i>ibid.</i>
ejus expansio in chorion	37

G

G Alenus laryngis orificia, & ventricu- los mirè descripsit	100
Gallinaceum caput quid	33
Gasterocnemii musculi, <i>vide</i> Musculi.	
Gelastes musculus, <i>vide</i> Musculi.	
Gemelli musculi, <i>vide</i> Musculi.	
Genioglossi musculi, <i>vide</i> Musculi.	
Geniohyoidæi musculi, <i>vide</i> Musculi.	
Genua quæ	28
Glandulæ Epididymi	33. & <i>seq.</i>
linguæ, ab Eustachio antè alios detectæ	100
Glandulæ mesenterii	31
omentum	29
parotis	53
pinealis	43. & <i>seq.</i>
ejus nervosus funiculus utrin- que adjacens	<i>ibid.</i>
prostata	33
renibus incumbentes ab Eusta- chio primùm omnium repertæ 1. & <i>seqq.</i>	x. & 33.
thymus	39
thyroidæa	63. & 97
in hac quid potissimùm debeat Eustachio	96
tracheales ab Eustachio primùm inventæ	<i>ibid.</i>
Glenoides quid	113
Glutæi musculi, <i>vide</i> Musculi.	
Graaffius in quo ab Eustachio fuerit præ- ventus	37
Graciles musculi, <i>vide</i> Musculi.	
Guglielminus laudatus	viiij
Hemor-	

Index Rerum, & Verborum.

H

H Æmorrhoidalia vasa	65
Hendecasyllabum carmen Pini in laudem Eustachii	xxxix
Hepar in situ naturali	28
illius partes omnes	29. & 31
Hepaticæ arteriæ	29
Hermannus Boerhaave mirabiliter Eustachium laudat	xiiij
Humeraria vena	21. & seqq.
Humerus	28
Humilis musculus, <i>vide</i> Musculi.	
Humores oculorum	93
Hyoides os	96. 97. & 114
Hyothyroidæi musculi, <i>vide</i> Musculi.	
Hypogastrici canales quò pergant	33
Hypothenar musculus, <i>vide</i> Musculi.	
Hystericarum mulierum dolor ad posteriora capitis undè	53. & 75

I

J Ecur, <i>vide</i> Hepar.	
Jejunum intestinum	29
Ileon intestinum	28. & seqq.
Ilia ossa	103
Iliacæ arteriæ	61
Iliaci musculi, <i>vide</i> Musculi.	
Immersus musculus, <i>vide</i> Musculi.	
Incudi os simile	19. & 97
ab Eustachio primùm omnium delineatum	x
Indignatorius musculus, <i>vide</i> Musculus.	
Infundibuli meatus	44. & 47
Intercostales musculi ad vertebrae naturaliter non pertingunt, & quare	49
Interossei musculi, <i>vide</i> Musculi.	
Intestina omnia in situ naturali	28
eadem extrà corpus posita	29.
& seqq.	
Inventa Eustachii, <i>vide</i> Eustachio.	
Jugulares venæ, <i>vide</i> Venæ.	
Jugulum quale	28

L

L Aborum musculi, <i>vide</i> Musculi.	
Labyrinthi ductus	107
ab Eustachio antè omnes Anatomicos delineatus	x

Lacerti carneo-tendinosi vesicam urinariam confluentes	34
Laryngis ventriculi	100
eorundem usus	101
Larynx	39. & 99
Latissimus dorsi, <i>vide</i> Musculi.	
Levator scapulæ, <i>vide</i> Musculi.	
Lienes varii	29. & 31
Ligamenta hepatis	<i>ibid.</i>
uteri rotunda	35. & 37
horum genuina structura ab Eustachio primùm omnium detecta	35
Ligamenta duo processus dentati, à Priscis, & Coëvis Eustachii Anatomicis prætermissa	113. & seqq.
alia duo in tarso à nemine delineata	80
Ligamentum carpi	68
alterum in eodem carpo nulli Anatomicorum cognitum	67
alterum in tarso	68. & 73
alterum quo laryngis, & hyoidis musculi colligantur	79
Lingua, ejusque partes	100
in ea quid antè alios invenerit Eustachius	<i>ibid.</i>
Lividi musculi, <i>vide</i> Musculi.	
Longi musculi, <i>vide</i> Musculi.	
Longissimus dorsi, <i>vide</i> Musculi.	
Lowerus in quo ab Eustachio præventus fuerit	41
Lymphatica vasa Eustachio fortè innotuerunt	31

M

M Aleus os	19. & seqq. 97
Malpighius laudatus	x
in quo ab Eustachio præventus	x. xi. xxi. xxiv
quid, cùm viveret, dixerit in Eustachii laudem	x
Mangetus laudatus	viiij
Manus dorsum	28
vola	<i>ibid.</i>
Mastoidæi musculi, <i>vide</i> Musculi.	
Maxillæ	113
earum foramina quædam, per quæ vasa transeunt	<i>ibid.</i>
Meatus urinarius	37
Medius venter qualis	27
Medulla cerebri	43
Membrana ostiam cavæ ab Eustachio primùm omnium observata	25

Q

Mem-

Index Rerum, & Verborum.

Membranæ cerebri, <i>vide</i> Meninges.		Musculi complexi	71. 75. 87. & 91
Membrum virile	31. & 33	coracohyoidæi	77. 79. & 96
Meninges	29. & 43	cornulingualis	97
Mentalis musculus, <i>vide</i> Musculi.		cremaster	80
Mentobicornei musculi, <i>vide</i> Musculi.		cricoaritænoïdæi	99
Mesenterium	31	cricothyroidæi	97
ejus glandulæ	<i>ibid.</i>	cruræus	80
vasa	4. 5. & 65	cubitæi	68. & 82
Mesocolon quid	31. & 61	deltoides	68. 71. & 73
Metacarpus	28	in hoc quid debeatur Bartho-	
Metatarsus	<i>ibid.</i>	lomæo Eustachio	67
Methodus Tabularum Eustachii perturba-		digitorum quales	68. 69. 82. 83.
ta, & quare id contigerit	xxxv	86. & 88.	
Methodus, quâ demonstrationes Anato-		fasciata, seu membranofus	69.
micæ sint incipiendæ	27	71. & 74.	
Mitralis valvulæ	41. & <i>seq.</i>	femoræus	86
Monita pro usu Tabularum	xxxv	frontalis	73. & 95
Morgagnus Jo. Bapt. Anatomicus in Pata-		gasterocnemii	69. 72. 74. 81
vino Lyceo laudatus	xiv	gelastes	77
ejus epistola, & notæ ad Eusta-		gemelli, <i>vide</i> Gasterocnemii.	
chianas Tabulas	xvi	genioglossi	79
in quo ab Eustachio præventus		geniohyoidæi	96. & <i>seq.</i>
fuerit	xxvij. & <i>seq.</i> 63	glutæi	71. 82. & 86
Mucro cordis	41	graciles	68. 74. 82. & 95
Mucronata cartilago, <i>vide</i> Cartilago ensi-		humilis	92
formis.		hyothyroidæus	98. & <i>seq.</i>
Munnikius Joannes quid scripserit in lau-		hypothenar	85
dem Eustachii	xij	iliaci	68. 71. & 86
Musculi propriâ membranâ denudati, ut		immerfus	89
eorundem fibrarum ordo evidenter in-		indignatorius	92
notescat	67. 71. 75. 85. & 95	intercostales	49. 79. & 89
hanc methodum inter Priscos		ad vertebrae naturaliter non	
Anatomicos Eustachius tantum adhi-		pertingunt, & quare	49
buit	81	interossei	91
Musculi quomodò ossibus adhæreant	<i>ibid.</i>	labrorum	95. & <i>seq.</i>
Musculi abdominis	85	latissimus dorsi	71. 73. & 81
amatorii	92	lividi, seu pectinæi	68. 80.
anconæus	87	& 90.	
anchoracohyoidæus	77. 79. & 96	longi variarum partium	68. 71.
aritænoïdæi	99	73. 79. & 97.	
auris	81. 95. & 97	longissimus dorsi	85. & 87
basiloglossi, seu		masseter	79. & 95
basilinguales	97	mastoidæi	71. 73. 77. & 83
bibitorius	92	membranofus, seu fascia lata	69.
bicipites variarum partium	68.	71. & 74.	
71. 73. & <i>seq.</i>		mentalis	95
biventer	77	mentobicornei	96
brachii	68. 73. 87. & 89	nasi	95
brevis	68. 71. 73. & 89	obliqui abdominis	85
bronchiæi	77	capitis	89. & 91
buccinatores	76. & 96	oculorum	92
cephalopharyngæi	100	obturatores	88
ceratoglossi	79. & 96	occipitales	53. & 71
ciliaris	93	Eustachio debentur	75
clitoridis	35	oculorum	92
			Mu-

Index Rerum, & Verborum.

Musculi œsophagæus 97
 orbicularis 96
 palmaris 68. 74. & 83
 ejus tendo quomodò ad vo-
 lam manus pertingat 67
 palpebrarum 95
 patientiæ, seu levator scapulæ
 proprius 71. 77. & 85
 pectinæ 68. 80. & 90
 pectorales 68. 73. 78. & 83
 penis 33
 pentagonæi, *vide* Pectorales.
 perigraphias ab Eustachio antè
 omnes Anatomicos delineatus 20. & 97
 peronæi 74. 84. 86. 88. & 90
 plantaris 72. & 82
 platysmamyodis 73
 podicis 88
 pollicis 74. 83. 86. & 88
 pronatores 68. & 73
 psoas 89
 pterigoidæi 98
 pyramidales 77. 80. & 95
 pyriformis 71. & 86
 quadrati variarum partium 53.
 71. 86. 88. 89. & 92.
 occipitales Bartholomæo
 Eustachio debentur 75
 quadrigemini 71
 radiæ 68. 73. 82. 87. & 89
 recti diversarum partium 68. 74.
 80. 84. 89. 91. & *seq.*
 rhomboides 71. & 81
 rotatores 92
 rotundi variarum partium 71.
 85. & 87.
 sacri 85. 87. & 92
 sacrolumbi 85. & 87
 sartorius 68. 74. & 84
 scaleni 79. 87. 89. & 91
 semimembranosus 71. 74. & 86
 feminervosus 68. 74. & 82
 semispinatus 87. & 92
 ferrati diversarum partium 73.
 79. 81. & 85.
 solæi 69. 72. & 74
 sphincter 29
 spinatus 91
 splenii 71. 75. 85. 87. 89. & 91
 sternobicornei, sive
 sternohyoidæi 77. 79. & 96
 sternothyroidæi 77. 98. & *seq.*
 stylobicornei, seu
 stylohyoidæi 77. 79. 96. & *seq.*
 styloglossi, seu

stylolinguales 79. 96. 97. & 100
 Musculi stylopharyngæus 79. 97. & 100
 subclavius 78. & 83
 sublimis 89
 subscapularis *ibid.*
 superbus 92
 superscapularis, seu
 supra-spinatus 87. 89. & 91
 supinatores 68. & 73
 furales 69. 72. 74. & 82
 temporalis 79. 85. 95. & *seq.*
 thyroidæus 99
 tibiæ 69. 74. 84. & 86
 transversales 87
 trapezius 71. 75. & 81
 tricipites 68. 80. & 86
 vasti 68. 72. 74. 80. & 86
 zygomaticus 77. & 95
 Myologia à pag. 67. usque ad 102.

N

N Asti musculi, *vide* Musculi.
 Naviculare os 104
 Nervi olfactorii 44. & *seq.*
 optici *ibid.*
 horum origo Eustachii tem-
 poribus nulli Anatomicorum cognita
 fuit 44
 pathetici nuncupati 45
 Nervologia à pag. 45. usque ad 57.
 Nervorum par à nemine in cerebro deli-
 neatum, quod fortè xi. dicendum erit
 46. & 49.
 Nervorum progressus in posticos totius
 corporis musculos 51. & *seq.*
 in succutaneas glandulas 53
 Nervorum origo tam intrà, quàm extrà
 cranium 45. & *seqq.*
 progressus in frontem 49
 genas *ibid.*
 diaphragma 16. & 28
 femora 50
 labrum 49
 maxillas 16
 musculos intercostales
 pag. 16
 parotidem 53
 Nodus funiculi umbilicalis 28

Index Rerum, & Verborum.

O

O Belæa futura qualis	111
interdum deficit	<i>ibid.</i>
Obliqui musculi, <i>vide</i> Musculi.	
Obturatores musculi, <i>vide</i> Musculi.	
Occipitales musculi, <i>vide</i> Musculi.	
Occiput	28
Oculi	92
in iis quid Eustachio debeatur	xi
Oculorum humores	93
musculi	92
nervi	<i>ibid.</i> & 45
vascula	93
Oesophagæus musculus, <i>vide</i> Musculi.	
Oesophagus	29. 96. 99. & 100
Olfactorii nervi	45
Omentum	28
ejus glandulæ	29
Optici nervi	45
illorum foramina	93
Orbicularis musculus, <i>vide</i> Musculi.	
Organa muliebria generationi famulantia	
35. & <i>seq.</i>	
virilia	33. & <i>seq.</i>
Orificia ventriculorum laryngis	100
Orificium superius ventriculi	29
inferius	<i>ibid.</i>
Os calcaris	104
cristatum	112
cuboides	104
hyoides	96
incudi simile	19
ab Eustachio primum omnium	
delineatum	x
maleo simile	19. 20. & 97
naviculare	104
petrosum	<i>ibid.</i> 109. & 112
pubis	103
facrum	90
ejus foramina quot	<i>ibid.</i>
scaphoides	104
sphænoïdes.	112
stapedi simile	20
ab Eustachio antè cæteros Ana-	
tomicos delineatum	x. & 19
Os tympani à Vesalio prætermissum	19
zygoma	95. & 105
Ostensiones Anatomicæ quâ methodo inci-	
piendæ	27
Osteologia à pag. 103. usque ad finem.	
Ovaria uteri	35

P

P acchionus Antonius Medicus Roma-	
nus laudatus	xiv
Palmaris musculus, <i>vide</i> Musculi.	
Palpebræ oculorum	92
Pancreas	30
ejus ductus ab Eustachio antè	
Wirfungium detectus	<i>ibid.</i>
Parotis glandula	53
Patientiæ musculus, <i>vide</i> Musculi.	
Pecqueti ductus ab Eustachio primum om-	
nium in equo observatus	xi
Pectinæi musculi, <i>vide</i> Musculi.	
Pectorales musculi, <i>vide</i> Musculi.	
Pedis divisio	28
Penis	33. & <i>seq.</i>
vasorum contextus mirabilis	61
Pentagonæus musculus, <i>vide</i> Musculi.	
Pericardium	39
ejus origo undè	<i>ibid.</i>
Perigraphias musculus, <i>vide</i> Musculi.	
Peritonæus	80
ejus venæ	5
productiones usque ad	
scrotum	67
Peronæi musculi, <i>vide</i> Musculi.	
Pes extremus qualis	28
ejus divisio	<i>ibid.</i>
Petrosum os, <i>vide</i> Os.	
Pharynx	99
Phlebotomis documentum	59. & 73
Pia mater	29
Pinealis glandula	43. & <i>seq.</i>
ejus nervosus funiculus utrinque	
adjacens	<i>ibid.</i>
Pinus nobili gente Urbini natus	ix
Eustachii discipulus	<i>ibid.</i>
ejusdem carmen hendecasyllabum in	
laudem Præceptoris sui	xxxix
Placenta humana	37
Plantaris musculus, <i>vide</i> Musculi.	
Platysmamyodis musculus, <i>vide</i> Musculi.	
Plexus choroides duplex	44
Pollicis musculi, <i>vide</i> Musculi.	
Processus secundæ vertebræ, vulgò dens	
appellatus	113
ejusdem ligamenta	113. & <i>seq.</i>
mastoidæus	105
styloidæus	104
vermiformis	44
Processus quidam cerebri, à Willisio, &	
Varolio demonstrati, Eustachio non la-	
tue-	

Index Rerum, & Verborum.

tuerunt	43
Processus mammillares	45
Processus vertebrarum colli quare sint bifurcati	107
Pronatores musculi, <i>vide</i> Musculi.	
Prostatae	33
Protuberantia cerebri annularis	44
Protuberantiae cerebri orbiculares	<i>ibid.</i>
Psoas musculus, <i>vide</i> Musculi.	
Pterigoidæi musculi, <i>vide</i> Musculi.	
Pubis os	103
Pulmones in situ naturali	28
Pulmonum prospectus varii trium magnorum vasorum mirabilis complexus, & ramificatio	66
Pylorus	29
Pyramidales musculi, <i>vide</i> Musculi.	
Pyriformis musculus, <i>vide</i> Musculi.	

Q

Q uadrati musculi, <i>vide</i> Musculi.	
Quadrigemini musculi, <i>vide</i> Musculi.	
Quadrupedum foetus varii renes	38 12. 17. 19. & 34

R

R adiæi musculi, <i>vide</i> Musculi.	
Recti musculi, <i>vide</i> Musculi.	
Rectum intestinum	29
ejus fibræ musculares	<i>ibid.</i>
Ren humanus per medium divisus	15.
& 31.	
Renes humani integri	1. & <i>seqq.</i> 33
interdum tres	12
bubulini ursinis similes	<i>ibid.</i>
canini variè dissecti	17. & 19
quandoque in homine observati sunt	12
succenturiati ab Eustachio primùm detecti	x. & 33
Renis ursini superficies externa	34
ejus accurata descriptio	12
Renum structura genuina ab Eustachio primùm explicata	x
diversæ figuræ, magnitudines, & situs	1. & <i>seqq.</i> & 33
carunculæ Eustachianæ quomodo constructæ	15
cavitas veluti à septo medio dividitur	17

vasa triplicis generis intrâ substantiam dispersa	35. & 15
Retina membrana	93
Rhomboides musculus, <i>vide</i> Musculi.	
Riolanus quid scripserit in laudem Eustachii	xij
Rotatores musculi, <i>vide</i> Musculi.	
Rotundi musculi, <i>vide</i> Musculi.	
Rubeorum Familia nobilis Urbinas	ix

S

S acri musculi, <i>vide</i> Musculi.	
Sacrolumbus musculus, <i>vide</i> Musculi.	
Sacrum os	90
Sagittalis futura	111
ejus defectus in aliquibus craniis	
<i>ibid.</i>	
Sartorius musculus, <i>vide</i> Musculi.	
Scaleni musculi, <i>vide</i> Musculi.	
Scaphoides os	104
Sclerotica tunica	93
Scutiformis cartilago	97
Sella turcica	112
Seminulares cordis valvulæ	41
Semimembranosus musculus, <i>vide</i> Musculi.	
Seminales arteriæ	2. & <i>seq.</i> 33
venæ	1. & <i>seqq.</i>
vesiculæ	33. & <i>seq.</i>
Seminervosus musculus, <i>vide</i> Musculi.	
Semispinatus musculus, <i>vide</i> Musculi.	
Serrati musculi, <i>vide</i> Musculi.	
Sesamoidæa ossa	115
Severinus quid scripserit in laudem Eustachii	xij
Solæi musculi, <i>vide</i> Musculi.	
Spermatica vasa, <i>vide</i> Vasa spermatica.	
Sphænoïdes os	112
Sphincter musculus, <i>vide</i> Musculi.	
Spinalis medulla è vertebris detracta	43
eandem non esse, ut à Vesalio dèpingitur	<i>ibid.</i> & 63
Spinatus musculus, <i>vide</i> Musculi.	
Spondilia omnia	113
Stapedi os simile	20. & 97
ab Eustachio primùm delineatum	
x. & 97.	
Steno Nicolaus in quo præventus fuerit ab Eustachio	67
Sternohyoidæi musculi, <i>vide</i> Musculi.	
Sternothyroidæi musculi, <i>vide</i> Musculi.	
Sternum	78. & 115
diverso offium ordine coagmentatum	115
Ster-	

Index Rerum, & Verborum.

Sternohyoidæi musculi, *vide* Musculi.
 Stomachus 29
 ejus membranæ *ibid.*
 Styloglossi musculi, *vide* Musculi.
 Stylohyoidæi musculi, *vide* Musculi.
 Styloides processus 104. & 109
 Stylopharyngæi musculi, *vide* Musculi.
 Subclavius musculus, *vide* Musculi.
 Sublimis musculus, *vide* Musculi.
 Subscapularis musculus, *vide* Musculi.
 Succlaviæ arteriæ 39. & 41
 Succenturiati renes, *vide* Renes succenturiati.
 Superbus musculus, *vide* Musculi.
 Superscapularis, seu
 Superspinatus musculus, *vide* Musculi.
 Supremus venter qualis 27
 Supra quæ 28
 Surculi quidam sanguineorum ab Eustachio tantum delineati 33
 Sutura quædam morbofa 112
 Suture variæ ordinariæ, & extraordinariæ III.
 Swammerdamius in quo ab Eustachio præventus fuerit xxij. & 35
 Sygmoïdææ valvulæ 41

T

TAbulæ Anatomicæ Bartholomæi Eustachii quibus indiciis inventæ fuerint ix
 quo loco, & apud quem
 fervarentur *ibid.*
 earundem ordo quare sit
 perturbatus xxxv
 Tarsis cartilago 92
 Tempora 28
 Temporalis musculus, *vide* Musculi.
 Tendo musculi palmaris 74
 musculorum extendentium pollicem 68
 Testes integri, & dissecti 33. & *seq.*
 Testis retractio in calculo laborantibus quare 47
 Thorax adaperthus 27
 in eo quid primum omnium observaverit Eustachius xi
 ejus constrictio non solo costarum pondere celebratur 85
 Throchlea 92
 Thymus glandula 39
 Thynnus quid xi
 Thyroidæa glandula 63. & 97

 in hac quid debeatur Bartholomæo Eustachio 96
 Thyroides cartilago 97. 99. & *seq.*
 Thyroidæus musculus, *vide* Musculi.
 Tibia qualis 28
 in postica parte quomodo nuncupetur *ibid.*
 Tibiæ 104
 Tibiæi musculi, *vide* Musculi.
 Trachea 96
 Tracheales glandulæ *ibid.*
 ab Eustachio antè alios inventæ fuerunt *ibid.*
 Transversales musculi, *vide* Musculi.
 Trapetius musculus, *vide* Musculi.
 Tricipites musculi, *vide* Musculi.
 Tricuspides valvulæ 42
 Trunci capitati nomine quid sit intelligendum 27
 Tubæ Falloppianæ Bartholomæo Eustachio fortè debentur 37
 Eustachianæ quales 98
 Tympani cavitas 105

V

Vagina uteri 35. & 37
 Valvulæ duæ in orificio venæ cavæ ab Eustachio antè Lowerum inventæ 41
 earum usus *ibid.*
 Valvulæ mitrales 41. & *seq.*
 semilunares 42
 sygmoïdææ *ibid.*
 tricuspides *ibid.*
 Varolius in quo ab Eustachio fuerit superatus xxij. & 43
 Vasa brevia dicta 65
 cardiaca 40
 lymphatica Eustachio fortè innotuerunt 31
 mesenterico-intestinalia 65
 pulmonica 66
 spermatice non Priscorum Anatomicorum more ab Eustachio delineata 33
 umbilicalia 37
 urinaria I. & *seqq.*
 eorundem expansio intrarenum substantiam 16
 uteri 35
 Vasti musculi, *vide* Musculi.
 Venæ axillares 21. 24. & 61
 azyga, seu sine pari 11. 41. 63. & 66.
 basilica 61
 Vena

EMENDANDA, ET ADDENDA.

Quoniam dedicationis Bibliothecæ nostræ dies urgebat, tumultuario opere editio Notarum ad Anatomicas Eustachii Tabulas accelerata est; ac propterea nonnulla irrepperunt, quæ deinde sedatiùs considerantes, partim emendanda, partim clariùs explicanda, paucisque additis illustranda reputavimus; quibus te, Benevole Lector, fraudare noluimus.

- Pag. xx. lin. 28. Paulum V. *lege* Paulum IV.
 Pag. xxij. lin. 9. ex his -- & his
 Ibid. lin. 24. sequenti -- sequentis
 Pag. xxij. lin. 15. debeant -- debebant
 Pag. xxvi. lin. 8. duodus -- duobus
 Pag. xxvij. lin. 33. potest -- posset
 Pag. xxxij. lin. 3. immortalitati -- immortalis
 Pag. 30. lin. 1. evidenter patefacit -- suspicionem præbet,
 Pag. 31. lin. 24. licet rudiorum -- & quidem meliorem.
 Ibid. lin. 27. ut præcipuè &c. -- ut præcipuè spongiosi corporis substantia, necnon ingressus ureterum in vesicam possint animadverti.
 Pag. 34. lin. 1. Figura V. apertam &c. -- Figura V. ostendit epididymum, & ex eo productum vas deferens 35. 22.
 Ibid. lin. 3. testem cultro &c. -- testem patefacit retractâ ad latus albugineâ tunicâ, ut vasorum sanguineorum ex hac in illum transitus appareat.
 Pag. 35. lin. 4. licet multo rudioris -- multo quidem perfectioris.
 Pag. 41. lin. 27. mitrales -- tricuspides
 Pag. 42. lin. 1. tricuspides -- sigmoideas
 Pag. 43. lin. 15. cerebellum à quo &c. -- cerebellum, quod bifariam dissectum, & ad latera diductum est, ut commodè cerni possit, non solum cerebri ventriculus quartus 70. 30. & medullaris ipsius cerebelli &c.
 Pag. 47. lin. 26. Figuris tum &c. -- Figuris aliquot nervorum paria, superius jam annotata, partim integrâ, partim in itinere abscissa Eustachius ostendit.
 Pag. 61. lin. 12. descendentem amputatam &c. -- descendentem naturaliter diaphragmate obtectam à 35. 30. usque ad 29. 29. diaphragmatis autem abscissus videtur fuisse limbus, & portio anterior, usque ad cavam, quò meliùs tum hæc, tum redeuntes in ipsam phrenicæ venæ per inferiorem septi partem observentur. Conspicitur autem hic diaphragma, ut Pictores loquuntur *di sotto in sù*. Iliacas &c.
 Pag. 63. lin. 6. viscerum -- partium
 Ibid. lin. 23. sinistro -- dextero
 Pag. 65. lin. 1. superioris -- inferioris
 Pag. 66. lin. 22. ab axillaribus sub claviculis ortas -- à subclaviis ortas.
 Pag. 77. lin. 5. Tab. XXVIII. -- Tab. XLI.
 Ibid. lin. 6. differuimus -- differemus
 Pag. 87. lin. 11. quorum in sinistro &c. -- quorum tum in sinistro, tum in dextero principium duplex, quemadmodum natura est, nimirum alterum à prima, alterum à secunda costa demonstratur.
 Pag. 89. lin. 8. ostendit, alteram &c. -- ostendit, & utramque à prima costa 16. 27. & 16. 22. deinde &c.
 Pag. 92. lin. 7. & 8. tarsis &c. -- tarsi 45. 18. & musculum attollentem palpebram superiorem 50. 18. cernantur &c.
 Ibid. lin. 9. superbus 50. &c. -- superbus 53. 18. & 55. 42. & cujus tendo 50. 43. evidenter apparet &c.
 Ibid. lin. 10. 56. 17. -- 80. 41.
 Pag. 93. lin. 15. anteriores &c. -- anteriores, posterioresque oculorum aspectus &c.
 Ibid. lin. 17. anteriori -- posteriori
 Pag. 96. lin. 7. Os hyoides cum &c. -- Os hyoides cum cartilaginibus thyroide, & cricoide, & musculis dexteris sternohyoide propendente 20. 31. necnon sternothyroide 15. 28. & hyothyroide 9. 28. in situ. Fig. IV. &c.
 Ibid. lin. 36. cum nervo -- cum ejus appendice, fursum producta 52. 15.
 Pag. 97. lin. 3. insignis nervus &c. -- ejus appendix 52. 40. cui substrati &c.
 Pag. 98. lin. 18. *dele integrum* §. Porrò &c.
 Pag. 99. lin. 3. cartilaginis thyroidis -- cartilaginum arytenoidum
 Ibid. lin. 8. & 13. thyroidæus -- thyroarytenoidæus
 Ibid. lin. 11. thyroidæo -- thyroarytenoidæo
 Pag. 107. lin. 25. portionem ossis petrosi &c. -- portionem ossis petrosi, quæ scalpello ita est præparata, ut aquæductum demonstret.
 Ibid. lin. 27. exhibet superiorem &c. -- exhibet in osse petroso duos canales semicirculares majorem 74. 49. & minorem 75. 49.
 Pag. 111. lin. 27. *dele* ut
 Pag. 112. lin. 18. Fig. XIV. -- Fig. XVI.
 Ibid. lin. 24. autem *adde* ab eo foramine,
 Pag. 114. lin. 30. sinistra -- dextra

